

31. 03. 2016

MOPR
Lublin

SPRAWOZDANIE
z realizacji zadań
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Lublinie za 2015 rok

Lublin, marzec 2016

opracowanie:

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

DYREKTOR
MIĘJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE
w Lublinie

M. Domańska
Małgorzata Domańska

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

Monika Lipińska

Spis treści

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	4
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA	4
1.1. <i>Obszar działania pionu finansowo-organizacyjnego</i>	<i>5</i>
1.2. <i>Obszar działania pionu pomocy środowiskowej</i>	<i>5</i>
1.3. <i>Obszar działania pionu pieczy zastępczej i wspierania rodziny</i>	<i>6</i>
1.4. <i>Obszar działania pionu świadczeń socjalnych</i>	<i>7</i>
1.5. <i>Stanowiska pracy bezpośrednio podległe Dyrektorowi</i>	<i>7</i>
2. KADRA REALIZUJĄCA ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	8
2.1. <i>Zatrudnienie pracowników</i>	<i>8</i>
2.2. <i>Wykształcenie pracowników</i>	<i>9</i>
II. DOCHODY I WYDATKI.....	10
1. DOCHODY.....	10
2. WYDATKI.....	11
2.1. <i>Wydatki ze względu na rodzaj zadania</i>	<i>11</i>
2.2. <i>Wydatki zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia</i>	<i>12</i>
III. LICZBA SPORZĄDZONYCH WYWIADÓW ŚRODOWISKOWYCH I WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH	14
1. WYWIADY ŚRODOWISKOWE	14
2. DECYZJE ADMINISTRACYJNE	16
IV. ŚWIADCZENIOBIORCY POMOCY SPOŁECZNEJ.....	17
1. ŚWIADCZENIOBIORCY KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH	18
2. ŚWIADCZENIOBIORCY KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ NIEPIENIĘŻNYCH.....	20
V. POMOC ŚRODOWISKOWA	23
1. RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY ŚRODOWISKOWEJ.....	25
1.1. <i>Rzeczywista liczba korzystających z pomocy</i>	<i>25</i>
1.2. <i>Struktura rodzin objętych pomocą/typy rodzin</i>	<i>25</i>
2. POWODY PRYZNANIA POMOCY.....	26
3. ZADANIA WŁASNE I ZŁECONE GMINY	28
4. WIELOLETNI PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”	29
5. POMOC W FORMIE USŁUG OPIEKUŃCZYCH, SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH I SPECJALISTYCZNYCH USŁUG OPIEKUŃCZYCH DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	31
6. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY.....	32
6.1. <i>Obsługa zespołu interdyscyplinarnego</i>	<i>34</i>
7. KONTRAKTY SOCJALNE	35
8. OŚRODKI WSPARCIA I PLACÓWKI DZIAŁAJĄCE W STRUKTURACH MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE.....	37
8.1. <i>Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów</i>	<i>37</i>
8.2. <i>Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych</i>	<i>38</i>
8.3. <i>Centrum Aktywności Środowiskowej</i>	<i>41</i>
8.4. <i>Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin</i>	<i>46</i>
9. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI.....	49
10. UCZESTNICTWO W POROZUMIENIACH	57
11. UCZESTNICTWO W PARTNERSTWACH	61
12. REALIZACJA INNYCH PROGRAMÓW I INICJATYW.....	62
VI. WSPIERANIE RODZIN I SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	64
1. WSPIERANIE RODZINY	64
1.1. <i>Poradnictwo specjalistyczne</i>	<i>64</i>
1.2. <i>Asystenci rodziny</i>	<i>65</i>
1.3. <i>Placówki wsparcia dziennego</i>	<i>66</i>
1.4. <i>Pozostałe formy wspierania rodziny</i>	<i>71</i>
1.4.1. <i>Rodziny wspierające</i>	<i>71</i>

1.4.2. Grupy wsparcia	71
1.4.3. Spotkania rodzin naturalnych	72
2. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	72
2.1. Rodzinna piecza zastępcza	72
2.1.1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin	72
2.1.2. Działania podejmowane na rzecz rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin oraz dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą	74
2.1.3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej	81
2.1.4. Pozostałe formy wsparcia dla rodzin zastępczych	82
2.1.5. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach	83
2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	85
2.2.1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin	86
2.2.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej	90
2.2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza organizowana w innych powiatach	91
3. USAMODZIELNIENIA	92
VII. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKI WSPARCIA	96
1. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKACH WSPARCIA	97
2. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	98
3. OŚRODKI WSPARCIA	100
VIII. POMOC NA RZECZ CUDZOZIEMCÓW	101
1. POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW MAJĄCA NA CELU WSPIERANIE PROCESU INTEGRACJI	101
2. POMOC DLA CUDZOZIEMCÓW UDZIELONA NA ZASADACH OGÓLNYCH	102
3. WSPÓŁPRACA I UDZIELANIE WSPARCIA W KONTAKTACH Z INNYMI INSTYTUCJAMI ORAZ ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	103
MIESZKANIA CHRONIONE	104
1. MIESZKANIA CHRONIONE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH INTELEKTUALNIE, FIZYCZNIE, Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI ORAZ W PODSZYBYM WIEKU	104
2. MIESZKANIA CHRONIONE DLA CUDZOZIEMCÓW, KTÓRZY UZYSKALI W RP STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	104
3. MIESZKANIA CHRONIONE DLA USAMODZIELNIAJĄCYCH SIĘ WYCHOWANKÓW	105
XI. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBLIN 2005 – 2013	106
XII. REALIZACJA PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ŚRODKAMI UNII EUROPEJSKIEJ	109
1. PROJEKT SYSTEMOWY „CZŁOWIEK INWESTYCJĄ W SPOŁECZEŃSTWO” REALIZOWANY W RAMACH POKL	109
2. PROJEKTY REALIZOWANE NA RZECZ CUDZOZIEMCÓW WSPÓŁFINANSOWANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU NA RZECZ UCHODźCÓW	112
XIII. SYSTEM ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	114
1. ŚWIADCZENIA SOCJALNE I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	114
2. REALIZACJA ZADAŃ PIONU DS. ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH	115
2.1. Realizacja zadań działu ds. świadczeń socjalnych	115
2.1.1 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń	116
2.1.2 Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny – rodziny objęte pomocą	119
2.1.3 Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna	121
2.2. Realizacja zadań działu ds. osób zobowiązanych	123
2.2.1. Postępowanie z zakresu nienależnie pobranych świadczeń socjalnych	123
2.2.2. Postępowanie z zakresu wszczynania postępowania egzekucyjnego z zakresu świadczeń dochodzonych z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej	125
2.2.3. Postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych	125
2.3. Realizacja zadań wsparcia osób z niepełnosprawnościami	128
XIV. NADZÓR I KONTROLE	133
XV. GŁÓWNE ZADANIA DO REALIZACJI W 2015 ROKU	142

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną miasta Lublin, przy pomocy której Prezydent wykonuje zadania samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, świadczeń rodzinnych, postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, określone ustawą o pomocy społecznej oraz innymi ustawami. Działalność Ośrodka finansowana jest ze środków własnych miasta oraz ze środków budżetu państwa. Duże znaczenie dla funkcjonowania Ośrodka mają również środki finansowe pozyskiwane z funduszy unijnych.

Ośrodek, zgodnie ze statutem, realizuje zadania własne i zlecone gminie, zadania własne i zlecone powiatowi, określone ustawami oraz zadania pomocy społecznej przyjęte do realizacji na podstawie zawartych porozumień i umów z organami administracji rządowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

Zadania Ośrodka określają w szczególności: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W 2015 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kontynuował realizację szerokiego spektrum działań ukierunkowanych na zmianę wizerunku pomocy społecznej oraz na promowanie i realizowanie projektów stanowiących odpowiedź na potrzeby mieszkańców.

Duży nacisk położono również na współpracę ze środowiskiem lokalnym w ramach Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014 – 2020 przyjętego Uchwałą Nr 1079/XLI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 15 maja 2014r.

Zadania realizowane przez Ośrodek wpisują się w Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 – 2020, przyjętą uchwałą Nr 021/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014r.

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

1. Struktura organizacyjna

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2015 roku funkcjonował na podstawie regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 40/12/2014 Prezydenta Miasta Lublina z dnia 22 grudnia 2014 roku, zmienionego Zarządzeniem nr 15/7/2015 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 6 lipca 2015 roku¹. Zgodnie z postanowieniem Regulaminu, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie jest jednostką organizacyjną realizującą w sposób zintegrowany ustawowe zadania Miasta Lublin – miasta na prawach powiatu w zakresie pomocy społecznej.

Zadania Ośrodka realizowane są w ramach pięciu pionów:

- ◆ **pion finansowo- organizacyjny** realizuje zadania z zakresu spraw związanych z budżetem Ośrodka, obsługą finansową Ośrodka, przyznawanych świadczeń, płac pracowników, dotacji oraz zadania z zakresu obsługi organizacyjnej, administracyjnej i informatycznej Ośrodka.
- ◆ **pion pomocy środowiskowej**, zajmuje się w szczególności: systematyzowaniem realizacji pomocy w formie przyznawania świadczeń i pracy socjalnej osobom i rodzinom, organizowaniem, nadzorowaniem i koordynowaniem pracy filii Ośrodka, działaniami na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej, pozyskiwaniem i realizacją projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych Ośrodka, realizuje zadania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz inne zadania z zakresu pomocy środowiskowej.
- ◆ **pion wsparcia społecznego**, zajmuje się w szczególności: koordynacją wykonywania zadań publicznych przez domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, w tym schroniska dla bezdomnych, mieszkania chronione i noclegownie, zadań z zakresu integracji cudzoziemców w Polsce, zadań dotyczących osób w wieku emerytalnym i osób niepełnosprawnych, sporządzania sprawozdań z realizacji zadań i działalności Ośrodka, specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, a także innych zadań z zakresu wsparcia społecznego,
- ◆ **pion pieczy zastępczej i wspierania rodziny** realizuje zadania określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym w szczególności zadania: organizatora pracy z rodziną, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, związane z przyznawaniem świadczeń pieniężnych rodzinom zastępczym i ustalaniem opłat za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, dotyczące instytucjonalnej pieczy zastępczej, wspierania rodzin i usamodzielnień.

¹ Zarządzeniem nr 16/12/2015 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 10 grudnia 2015 roku ustalono Regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 r.

- ◆ **pion świadczeń socjalnych** realizuje zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób.

Ponadto w Ośrodku funkcjonują bezpośrednio podległe Dyrektorowi: samodzielne stanowisko pracy Rzecznik Prasowy MOPR, samodzielne stanowisko pracy Administrator Bezpieczeństwa Informacji oraz wieloosobowe stanowisko pracy radcy prawnego.

1.1. Obszar działania pionu finansowo-organizacyjnego

W obszarze działania pionu finansowo-organizacyjnego funkcjonują:

- **dział ds. finansowo-księgowych**, który realizuje zadania z zakresu spraw związanych z budżetem Ośrodka, obsługą finansową, świadczeń przyznawanych przez Ośrodek, płac pracowników i dotacji udzielanych na realizację zadań.
- **dział ds. organizacyjnych**, który realizuje zadania z zakresu obsługi organizacyjnej, administracyjnej i informatycznej Ośrodka.

1.2. Obszar działania pionu pomocy środowiskowej

W obszarze działania pionu pomocy środowiskowej funkcjonują:

- **dział ds. pomocy środowiskowej**, który w szczególności realizuje zadania dotyczące: spraw z zakresu pomocy środowiskowej, organizacji i koordynowania realizacji zadań statutowych przez filie Ośrodka w zakresie wdrażania nowych inicjatyw i kierunków działania pomocy środowiskowej, organizacji szkoleń, doradztwa metodyki pracy socjalnej, organizacji i koordynacji realizacji prac społecznie użytecznych, koordynowania świadczeń wolontariuszy wspierających wykonywanie zadań realizowanych przez Ośrodek.

W strukturze Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2015 roku wyodrębniona została sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ww. komórkę organizacyjną tworzy wieloosobowe stanowisko pracy pracownika socjalnego oraz stanowisko pracy ds. obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego Ośrodka. Sekcja realizuje zadania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym: diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie i podejmowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, realizacja procedury „Niebieskiej karty”.

- **dział ds. pozyskiwania i realizacji projektów**, zajmujący się w szczególności pozyskiwaniem i realizacją projektów finansowanych ze środków pozabudżetowych Ośrodka mieszczących się w zadaniach statutowych Ośrodka;
- **filie**, zajmujące się realizacją pomocy w formie przyznawania i wypłaty świadczeń społecznych, świadczenia pracy socjalnej na rzecz osób i rodzin, organizacji i aktywizacji społeczności lokalnej, prowadzenia spraw z zakresu pomocy

społecznej. Filie są komórkami organizacyjnymi Ośrodka, usytuowanymi w poszczególnych dzielnicach miasta:

- Filia nr 1, przy ul. Lubartowskiej 6 - 8,
 - Filia nr 2, przy ul. Hutniczej 1 A,
 - **Centrum Aktywności Środowiskowej** (status działu) przy ul. A. Grygowej 4B, który realizuje zadania z zakresu wspierania osób i rodzin z grupy zagrożonej wykluczeniem społecznym oraz pobudzania społecznej aktywności w celu rozwiązywania indywidualnych, grupowych i środowiskowych problemów. W Centrum Aktywności Środowiskowej funkcjonuje:
 - wieloosobowe stanowisko pracy pedagoga, które realizuje zadania edukacyjne i szkoleniowe;
 - wieloosobowe stanowisko pracy psychologa, które realizuje zadania terapeutyczno-rozwijające;
 - wieloosobowe stanowisko pracy wychowawcy, które realizuje zadania opiekuńczo-wychowawcze;
 - wieloosobowe stanowisko pracy instruktora ds. kulturalno-oświatowych, które realizuje zadania z zakresu organizacji środowiskowych spotkań i imprez kulturalnych;
 - wieloosobowe stanowisko pracy instruktora terapii zajęciowej, które realizuje zadania z zakresu integracji i aktywizacji środowiska lokalnego.
 - Filia nr 3, przy ul. Mieszka I – 4,
 - Filia nr 4, przy ul. Kompozytorów Polskich 8.
 - Filia nr 5, przy ul. Nałkowskich 114,
 - z **działem Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych** przy ul. Młyńskiej 18, który realizuje zadania skierowane do osób bezdomnych z terenu Miasta Lublin.
- W Dziennym Ośrodku Wsparcia dla Osób Bezdomnych funkcjonuje wieloosobowe stanowisko pracy pracownika socjalnego.

W skład Filii, które podlegają bezpośrednio zastępcy Dyrektora ds. pomocy środowiskowej, wchodzi dział: świadczeń społecznych, pomocy środowiskowej, stanowiska pracy ds. wsparcia merytorycznego, wieloosobowe stanowiska pracy ds. kancelaryjno-biurowych, wieloosobowe stanowiska pracy ds. analiz i sprawozdawczości oraz sekcje pracy socjalnej.

1.3. Obszar działania pionu pieczy zastępczej i wspierania rodziny

W obszarze działania pionu pieczy zastępczej i wspierania rodziny funkcjonują:

- dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej, który w szczególności realizuje zadania: organizatora pracy z rodziną, organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, w tym zadania związane z przyznawaniem świadczeń pieniężnych rodzinom zastępczym, ustalaniem opłat za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, realizacją umów zawartych z zawodowymi rodzinami zastępczymi,

rodzinami pomocowymi, a także realizacją porozumień Miasta Lublin zawartych z innymi powiatami dotyczącymi umieszczenia dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

- dział ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego i usamodzielnienia, który w szczególności realizuje zadania z zakresu: wydawania zezwoleń na prowadzenie placówek wsparcia dziennego, kierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych i ustalania opłat za ich pobyt, realizacją umów i porozumień zawartych przez Miasto Lublin z organizacjami pozarządowymi i innymi powiatami.

1.4. Obszar działania pionu świadczeń socjalnych

W obszarze działania pionu świadczeń socjalnych funkcjonują:

- **dział ds. świadczeń socjalnych**, zajmujący się w szczególności: ustalaniem, przyznawaniem i wypłatą świadczeń socjalnych, weryfikacją uprawnień i opłacaniem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe oraz zdrowotne świadczeniobiorców będących opiekunami
- **dział ds. osób zobowiązanych**, zajmujący się zadaniami z zakresu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w sprawach nienależnie pobranych świadczeń socjalnych.
- **dział ds. osób niepełnosprawnych**, zajmujący się realizacją zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Ponadto w pionie funkcjonują wieloosobowe stanowiska pracy: ds. kancelaryjno-biurowych oraz ds. analiz i sprawozdawczości, bezpośrednio podległe Zastępcy Dyrektora ds. świadczeń socjalnych.

1.5. Stanowiska pracy bezpośrednio podległe Dyrektorowi

Stanowiskami bezpośrednio podległymi Dyrektorowi są:

- samodzielne stanowisko pracy Administrator Bezpieczeństwa Informacji, który wykonuje w szczególności zadania określone ustawą o ochronie danych osobowych;
- wieloosobowe stanowisko radcy prawnego, które realizuje w szczególności zadania z zakresu wykonywania obsługi prawnej Ośrodka, prowadzi sprawy sądowe związane z działalnością Ośrodka oraz opiniuje projekty umów, porozumień, zarządzeń, uchwał i inne dokumenty wywołujące skutki prawne.

2. Kadra realizująca zadania pomocy społecznej

2.1. Zatrudnienie pracowników

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej zatrudnione były **1 167 osób**. W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnione były 498 osób, w Domach Pomocy Społecznej – 487 osób, a w ośrodkach wsparcia 254 osób.

Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin²

	Liczba pracowników	% w stosunku do ogółu
MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE, w tym:	498	39,52
Filie Ośrodka	241	19,13
Pion Świadczeń Socjalnych	77	6,11
Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej	43	3,41
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	487	38,65
OŚRODKI WSPARCIA	254	20,16
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	21	1,67

Kadrę pomocy społecznej w MOPR tworzą przede wszystkim pracownicy socjalni (w tym m. in. starsi pracownicy socjalni, specjaliści pracy socjalnej oraz starsi specjaliści pracy socjalnej). Stan zatrudnienia w 2015 roku wynosił 137 pracowników socjalnych, co stanowiło 37,55% ogółu pracowników jednostki, w tym w sekcjach pracy socjalnej (w terenie) zatrudnionych było 176 pracowników socjalnych. Zgodnie z zapisem ustawowym (art.110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej) w ośrodku pomocy społecznej powinien być spełniony wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców.

Według danych Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin, liczba mieszkańców Lublina wynosiła **326 266 osób** (stan wg zameldowania na pobyt stały na dzień 31 XII 2015 r.) oraz **8 866 osób** zameldowanych na pobyt czasowy. Biorąc pod uwagę wymogi określone ustawą MOPR powinien zatrudniać, co najmniej 163 pracowników socjalnych wykonujących prace socjalna w środowisku. Wymóg dotyczący liczby zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców **był** w okresie sprawozdawczym spełniony.

² Dane na podstawie sprawozdania MPiPS-03 za 2015 rok oraz danych własnych.

2.2. Wykształcenie pracowników

Pracownicy MOPR posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe: 4 osoby posiadają tytuł naukowy doktora, 68,07% pracowników legitymuje się wykształceniem wyższym magisterskim, 10,64% posiada wykształcenie wyższe zawodowe.

W 2015 roku, 13 osób stanowiących 2,61% ogółu pracowników jednostki, kontynuowało naukę celem podwyższenia swoich kwalifikacji zawodowych.

Tabela 2. Struktura wykształcenia pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12.2015 roku

Wykształcenie pracowników ogółem	Liczba osób	udział %
Doktoranckie	4	0,80
Wyższe magisterskie	339	68,07
Wyższe zawodowe	53	10,64
Policealne	76	15,25
Średnie	24	4,82
Zawodowe	2	0,40
RAZEM	498	x

Wśród pracowników z wykształceniem wyższym (magisterskim lub zawodowym) 137 osób dodatkowo ukończyło studia podyplomowe co stanowi niespełna 27,51% ogółu zatrudnionych.

II. DOCHODY I WYDATKI

1. Dochody

W 2015 roku dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublin wyniosły łącznie: **10 351 327,43 zł.**

Tabela 3. Dochody MOPR uzyskane w 2015 roku, według źródeł pozyskania (w zł)

Tytuł uzyskania dochodów	Plan	Wykonanie
Zadania własne gminy	1 914 284	1 899 779,15
Zadania własne powiatu	5 345 940	5 091 290,94
Zadania zlecone	1 715 000	3 360 257,34
Razem	8 975 224	10 351 327,43

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie Lublin w 2015 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych gminy pochodziły głównie:

- z tytułu odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone mieszkańcom z terenu miasta Lublin w wysokości 1 778 977,29 zł,
- z tytułu zwrotu kosztów pobytu w ośrodkach wsparcia przez gminy w wysokości 49 618,08 zł.
- z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w wysokości 28 621,56 zł,
- z tytułu odpłatności klientów za pobyt w ośrodkach wsparcia w wysokości 11 565,14 zł.

Dochody Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie Lublin w 2015 roku uzyskane w ramach realizacji zadań własnych powiatu pochodziły głównie:

- z tytułu odpłatności powiatów za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 4 238 134,27 zł,
- z tytułu odpłatności powiatów za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w wysokości 355 228,28 zł,
- z tytułu wpływu środków na obsługę zadań w ramach PFRON w wysokości 202 146,81 zł,
- z tytułu odpłatności rodzin za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej w wysokości 159 546,68 zł,
- z tytułu wpływu środków na obsługę zadań w ramach programu Aktywny Samorząd w wysokości 72 792,55 zł.

Dochody MOPR Lublin w 2015 roku, uzyskane w ramach realizacji zadań zleconych, pochodziły głównie:

- ze ściągłości należności od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń wierzycielom funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej,

w łącznej wysokości 3 193 08,10 zł (wraz z odsetkami). Kwotę 281 046,64 zł pozyskano ze spłat zaliczki alimentacyjnej natomiast 1 930 322,23 zł pochodziło ze spłat dłużników alimentacyjnych w ramach wypłaconych wierzycielom świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

- z tytułu wpłat świadczeń nienależnie pobranych (dot. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) w wysokości 292 097,42 zł.

2. Wydatki

W 2015 r. wydatki MOPR w Lublinie osiągnęły poziom: **170 462 707,79 zł.**

2.1. Wydatki ze względu na rodzaj zadania

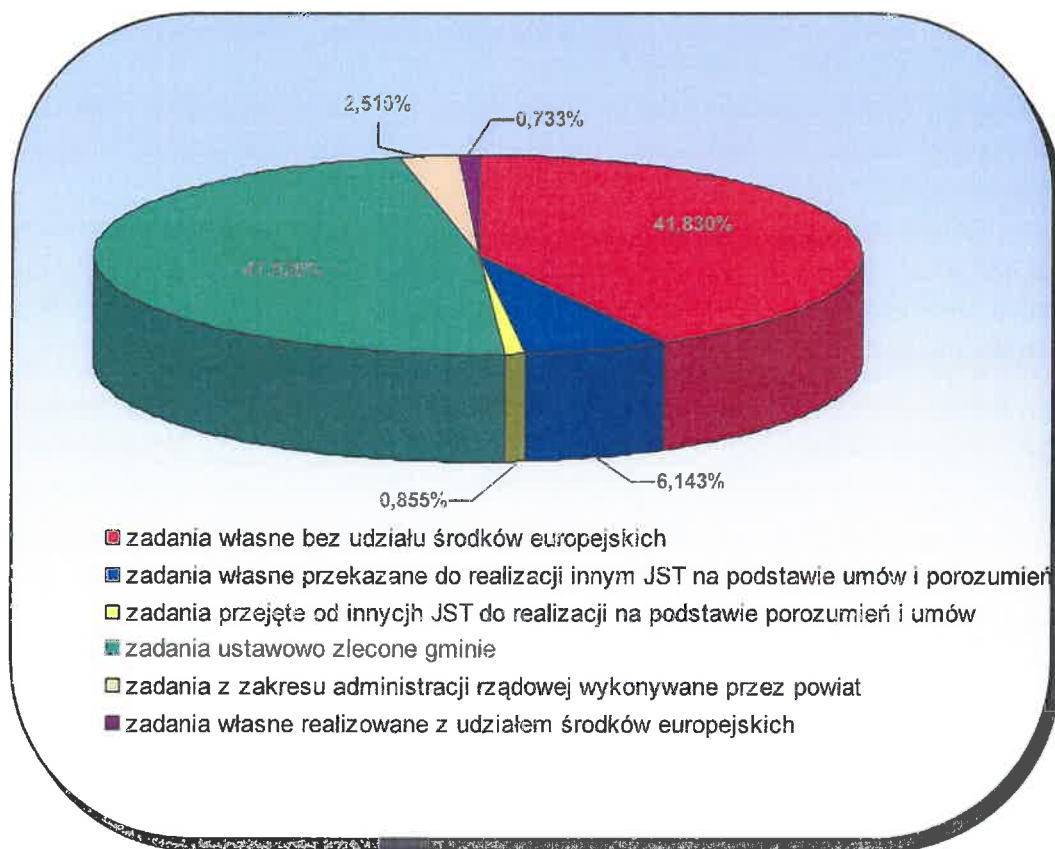
Tabela 4. Wydatki MOPR w 2015 roku, z podziałem na zakres finansowania zadania

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)	% udziału ogółem
1	Zadania własne bez udziału środków europejskich	71 305 017,55	41,83
2	Zadania własne przekazane do realizacji innym podmiotom samorządu terytorialnego na podstawie umów i porozumień	10 471 805,52	6,14
3	Zadania przyjęte od innych jednostek samorządu terytorialnego do realizacji na podstawie porozumień i umów	1 456 854,80	0,86
4	Zadania ustawowo zlecone gminie	81 700 592,80	47,93
5	Zadania z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat	4 279 414,00	2,51
6	Wydatki na zadania własne realizowane z udziałem środków europejskich	1 249 023,12	0,73
RAZEM		170 462 707,79	100,00

W ujęciu procentowym, najwyższy był udział wydatków przeznaczonych na realizację zadań:

- zleconych gminie osiągający poziom 50,44% w stosunku do całości budżetu MOPR,
- własnych gminy osiągający poziom 49,56% w stosunku do całości budżetu MOPR.

Wykres 1. Wydatki MOPR w 2015 roku, ze względu na przeznaczenie środków

2.2. Wydatki zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia

Największy procent wydatków stanowiły środki przeznaczone na zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, obsługiwanych przez pion świadczeń socjalnych. Wydatki na realizację zadań wynikających z powyższych aktów wyniosły ogółem 78 509 092,96 zł, co stanowiło 45,38% ogółu wydatków MOPR.

Kolejną pozycję zajmują wydatki poniesione na zasiłki i usługi pomocy społecznej. Wydatki te wyniosły ogółem 27 363 302,21 zł, stanowiąc 16,05% wydatków MOPR. Za wysokie należy również uznać wydatki na Program Pomoc państwa w zakresie dożywiania, które wyniosły 9 098 436,12 zł.

Koszty utrzymania Ośrodka i jego komórek organizacyjnych w roku sprawozdawczym wyniosły 26 863 198,58 zł.

Wydatki na domy pomocy społecznej oraz ośrodki wsparcia w 2015 roku stanowiły 7,46% ogółu wydatków i wyniosły 12 742 744,86 zł, natomiast związane z udzieleniem

dotacji na prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych i placówek wsparcia dziennego – 3,40% wydatków MOFR i osiągnęły poziom 5 789 631,43 zł.

Wydatki poniesione na wyprawy świadczeń dla rodzin zastępczych oraz osób usamodzielniających się lub kontynuujących naukę wychowanków wyniosły 4,14%, tj. łącznie 7 062 101,42 zł.

W roku 2015 na realizację projektów i programów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wydatkował 1 249 023,12 zł, tj. 0,73%, ogółu wydatków MOFR.

Na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych wydatkowano 828 485,04 zł, co stanowi 0,49% wydatków Ośrodka w 2015 roku. Najniższy procent wydatków stanowiły koszty poniesione przez Ośrodek na pokrycie pomocy na rzecz cudzoziemców w kwocie 259 274,82 zł.

Tabela 5. Wydatki zrealizowane przez MOPR w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia

L.P.	Wyszczególnienie	Wartość (w zł)
1	Wydatki na domy pomocy społecznej oraz niepubliczne ośrodki wsparcia	12 724 744,86
2	Wydatki na placówki opiekuńczo – wychowawcze i placówki wsparcia dziennego	5 789 631,43
3	Usługi pomocy społecznej	7 485 170,00
4	Zasiłki pomocy społecznej oraz składki ubezpieczenia zdrowotnego (bez dożywiania)	19 878 132,21
5	Program Pomoc państwa w zakresie dożywiania	9 089 436,12
6	Pomoc na rzecz cudzoziemców	259 274,82
7	Rodziny zastępcze (wydatki na świadczenia)	5 900 831,51
8	Usamodzielnienia	1 161 269,91
9	Zasiłki rodzinne oraz dodatki, świadczenia opiekuńcze oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	78 509 092,96
10	Projekty współfinansowane środkami UE (wraz z wkładem własnym)	1 249 023,12
11	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	828 485,04
12	Utrzymanie MOPR w tym:	26 863 198,58
12.1	Centrum Aktywności Środowiskowej	575 119,63
12.2	Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin	552 721,51
12.3	Dzienny Ośrodek dla Bezdomnych	311 962,74
12.4	Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów	189 932,14
12.5	Asystenci rodzin, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i inni specjaliści (m.in. pedagodzy, psychologzy) zatrudnieni w dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej	1 411 669,64
12.6	Obsługa świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego	3 268 291,40
13	Pozostała działalność	715 417,23
RAZEM		170 462 707,79

Poziom wydatków na realizację zadań pomocy społecznej w 2015 roku w stosunku do 2014 roku był wyższy ogółem o 3 966 802,84 zł.

III. LICZBA SPORZĄDZONYCH WYWIADÓW ŚRODOWISKOWYCH I WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH

1. Wywiady środowiskowe

Dla przyznania świadczenia z pomocy społecznej niezbędne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Sposób przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wzór kwestionariusza określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego

Wywiad przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie udzielenia pomocy. W sprawach niecierpiących zwłoki, wymagających pilnej interwencji ośrodka pomocy społecznej, wywiad przeprowadza się w terminie do 2 dni od dnia otrzymania wiadomości o potrzebie przyznania wsparcia. Pracownik socjalny jest zobowiązany do sprawdzenia każdego zgłoszenia o konieczności udzielenia pomocy, może również wszcząć postępowanie z urzędu. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby lub rodziny. Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, które mogą mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznanego wsparcia.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w roku 2015 sporządzili łącznie 28 902 kwestionariuszy wywiadów środowiskowych, ich liczbę z podziałem na rodzaje przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela 6. Kwestionariusze wywiadów sporządzone przez pracowników socjalnych w 2015 roku

TABELA 6a. Pomoc środowiskowa.		
1	CZEŚĆ I – dotyczy osób ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej	3 219
2	CZEŚĆ II wywiad alimentacyjny - dotyczy osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej	1 918
3	CZEŚĆ III aktualizacja wywiadu alimentacyjnego - dotyczy osób, o których mowa w art. 103 ustawy o pomocy społecznej	21
4	CZEŚĆ IV aktualizacja wywiadu u osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	10 999
TABELA 6b. Pomoc instytucjonalna		
5	wywiady dotyczące osób opuszczających rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze i ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie lub kontynuację nauki (cz. VIII i IV wywiadu)	151
5 a	wywiady dotyczące osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki (cz. V wywiadu)	39
6	wywiady na rzecz osób ubiegających się o umieszczenie w DPS. (cz. I wywiadu)	264

6 a	wywiady na rzecz osób ubiegających się w DPS (cz. IV wywiadu)	114	
6 b	wywiady na rzecz osób ubiegających się o umieszczenie w DPS (cz. II i III wywiadu- dotyczy osób, o których mowa w art.103 ustawy o pomocy społecznej)	184	
7	dotyczący osób ubiegających się/korzystających z ośrodków wsparcia	w tym: wywiady na rzecz osób które chcą korzystać z usług centrum dziennego pobytu (cz. I i IV wywiadu)	9
8		wywiady z osobami ubiegającymi się o miejsce w środowiskowym domu samopomocy (cz. I i IV wywiadu)	571
9		wywiady z osobami ubiegającymi się o umieszczenie w schroniskach (cz. I i IV wywiadu)	138
10		wywiady z osobami ubiegającymi się o umieszczenie w domach samotnych matek (cz. I i IV wywiadu)	52
11		wywiady z osobami ubiegającymi się o umieszczenie w ośrodku dla ofiar przemocy domowej (cz. I wywiadu)	3
12		aktualizacja wywiadu u osób skierowanych do ośrodka wsparcia (cz. I i IV wywiadu)	267
13	dotyczy osób, które ubiegają się o przyznanie pobytu w mieszkaniu chronionym (cz. I wywiadu)	81	
14	dotyczy cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (cz. VI wywiadu)	9	
15	dotyczy osób/rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego (cz. VII wywiadu)	12	
16	wywiady środowiskowe przeprowadzone celem badania okoliczności faktycznego sprawowania opieki oraz jej zakresu nad osobami niepełnosprawnymi dla potrzeb pionu ds. świadczeń socjalnych (cz. I i IV wywiadu)	818	
17	wywiady środowiskowe przeprowadzone u dłużników alimentacyjnych	12	
liczba wywiadów ogółem		23 902	
liczba pracowników socjalnych faktycznie sporządzających wywiady*		159	
liczba wywiadów przypadających na 1 pracownika dziennie (po odliczeniu dni świątecznych)		0,73	
liczba wywiadów przypadających na 1 pracownika miesięcznie (po odliczeniu dni świątecznych)		15,30	

* w sprawozdaniu MPiPS-03 za 2015 rok liczba pracowników socjalnych w sekcjach pracy socjalnej wyniosła 175 osób. Liczba ta została zwiększona o 4 osoby zatrudnione w Dziennym Ośrodku Wsparcia dla Bezdomnych (przeprowadzające wywiady, a nie otrzymujące dodatku za pracę w terenie), a następnie zmniejszona o 20 osób, które pobierały dodatek za pracę w terenie a faktycznie nie sporządzały wywiadów (długotrwałe zwolnienia lekarskie, urlopy macierzyńskie)

2. Decyzje administracyjne

W sprawach dotyczących realizacji zadań ustawowych w roku 2015 wydano 87 767 decyzji administracyjnych. Decyzje dotyczyły przyznawania świadczeń, naliczania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, naliczania odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz przyznawania innego typu usług i odpłatności.

Tabela 6. Decyzje administracyjne wydane przez MOPR w 2015 roku

Zakres decyzji dotyczył:	Liczba decyzji	Liczba odwołań do SKO	w tym utrzymane w mocy
pionu pomocy środowiskowej	59 730	228	111
pionu pieczy zastępczej i wspierania rodziny	1 140	9	3
pionu wsparcia społecznego	7 176	20	8
pionu świadczeń socjalnych	19 721	96	56
RAZEM	87 767	353	178

Realizując zadania na rzecz klientów pomocy społecznej, MOPR rozpatrzył ponadto 5 933 wnioski osób niepełnosprawnych, przygotowując pisemną informację o sposobie rozpatrzenia sprawy, bez wydawania decyzji administracyjnej.

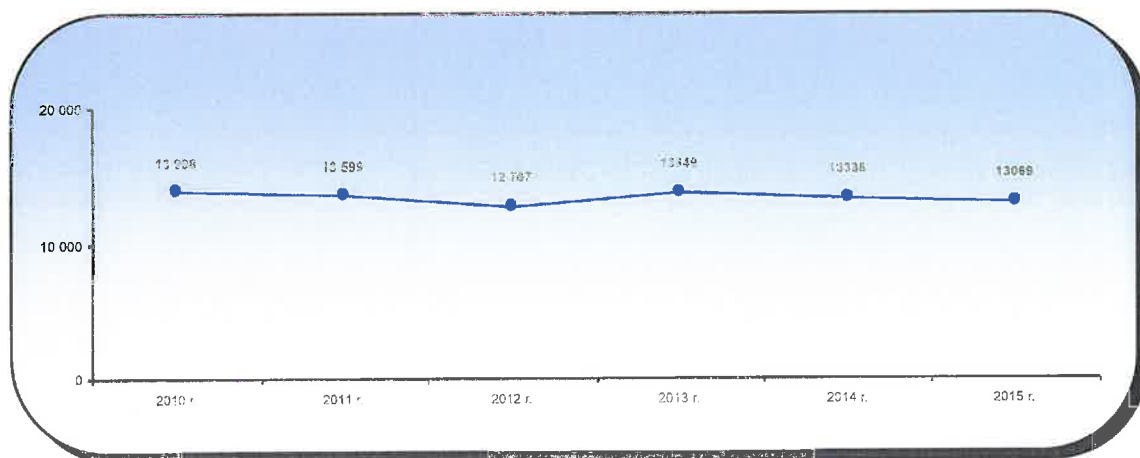
IV. ŚWIADCZENIOBIORCY POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPR, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Celem działań realizowanych przez MOPR jest udzielanie osobom i rodzinom wsparcia, umożliwiającego przezwyciężenie tych trudności. Rodzaj, forma i rozmiary świadczenia powinny być adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadać celom i mieścić się w możliwościach pomocy społecznej.

W 2015 roku w ramach ustawy o pomocy społecznej z pomocy Ośrodka skorzystało **20 130 osób**, co stanowi 6% mieszkańców miasta Lublin.³

W 2015 roku decyzją przyznano świadczenia **13 069 osobom** (8 893 rodzin liczących ogółem 18 420 osób). Jest to o 267 osób mniej niż w 2014 roku. Liczba świadczeniobiorców na przestrzeni ostatnich 6 lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania na przestrzeni lat 2010-2015.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2015r.

³Dane dotyczą pomocy z zakresu zadań własnych i zleconych gminie, zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanej przez powiat, zadań realizowanych na podstawie porozumień i umów. Liczba mieszkańców wg Wydziału Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin wynosi **335 132** osoby (326 266 osób zameldowanych na stałe oraz 8 866 osób posiadających meldunek czasowy - stan na dzień 31 XII 2015r.) i jest mniejsza o 3 031 osób w stosunku do 2014 roku, kiedy wynosiła 338 163 osoby.

1. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń pieniężnych

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom/rodzinom, które spełniają jednocześnie dwie przesłanki wymienione w ustawie, tj.:

- dochód osoby/rodziny nieprzekraczający kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej
- występowanie, co najmniej jednej z dysfunkcji zaburzających funkcjonowanie rodziny.

W 2015 roku nastąpiła przeprowadzana co 3 lata weryfikacja kryteriów dochodowych i świadczeń z pomocy społecznej. Od 1 października 2015 roku zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1058) maksymalna wysokość dochodu uprawniająca do świadczeń z pomocy społecznej wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej - maksymalnie 634 zł (wzrost o 92 zł)
- dla osoby w rodzinie - maksymalnie 514 zł (wzrost o 58 zł).

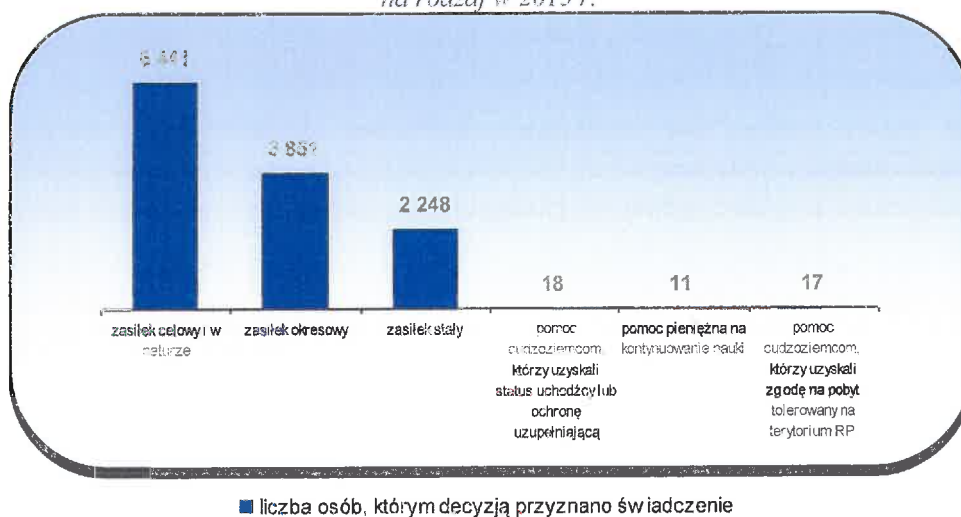
Podwyższone o 75 zł zostały także niektóre świadczenia, a o 38 zł zwiększyła się kwota dochodu z 1 ha przeliczeniowego⁴.

Konieczność wsparcia rodziny w ramach systemu pomocy społecznej wynika z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, alkoholizmu, narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznana pomoc na zasadach zwrotnych lub pomoc w formie zasiłku celowego specjalnego.

⁴ kwota stanowiąca podstawę pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej wzrosła z 1 647 zł na 1 722 zł, minimalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą zwiększy się z 531 zł na 606 zł, maksymalna kwota świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą wzrosła z 1 260 zł na 1 335 zł, maksymalna kwota zasiłku stałego zwiększy się z 529 zł na 604 zł, wartość dochodu miesięcznego z 1 ha przeliczeniowego wzrosła z 250 zł na 288 zł.

Wykres 3. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem na rodzaj w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2015r.

Zdecydowanie największa liczba osób korzystała z zasiłków celowych i specjalnych celowych – tę formę pomocy przyznano 6 441 osobom. Z zasiłków jednorazowych skorzystało ogółem 49,28% odbiorców świadczeń. Świadczenia te przyznawane były z przeznaczeniem na: zakup odzieży, obuwia, żywności, leczenie, uregulowanie zaległości w opłatach eksploatacyjnych, pomoc w formie opału.

Znaczna była również liczba osób korzystających z zasiłków okresowych. Wyniosła 3 851 i była niższa o 195 osób w stosunku do 2014 roku. Wśród świadczeniobiorców pobierających zasiłki okresowe najliczniejszą grupę stanowiły osoby dotknięte problemem bezrobocia – 2 935 osób i kolejno, osoby dotknięte długotrwałą chorobą – 544, niepełnosprawnością - 511, oraz 2 osoby z powodu możliwości otrzymania i nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Średnia wysokość zasiłku okresowego wyniosła 291,93 zł. Średni okres otrzymywania świadczenia przez rodzinę (lub osobę) wynosił 5,6 miesiąca w roku.

W 2015 roku nastąpił nieznaczny spadek liczby świadczeniobiorców zasiłków stałych, o 12 osób w stosunku do 2014 roku. Wyniosła ona 2 248 osób, przy czym 1 946 osób w tej grupie to osoby samotnie gospodarujące. Klienci korzystający z zasiłków stałych stanowili 17,20% ogółu świadczeniobiorców. Średnia wysokość zasiłku stałego wyniosła 461,07 zł miesięcznie. Świadczeniobiorcy zasiłków stałych otrzymywali świadczenie średnio przez 9,89 miesięcy w roku. W przypadku 1 993 osób objętych pomocą w formie zasiłku stałego w 2015 roku, zostały także opłacone składki zdrowotne w łącznej kwocie 844 245 zł.

2. Świadczeniobiorcy korzystający ze świadczeń niepieniężnych

Pomocą niepieniężną są wszystkie te świadczenia pomocy społecznej, których najogólniej ujmując, osoba wspierana nie otrzymuje w formie pieniężnej – m. in. gorący posiłek, usługi opiekuńcze, schronienie.

W 2015 roku wszystkim klientom (20 130 osób) objętych wsparciem w ramach ustawy o pomocy społecznej świadczona była praca socjalna.

Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczenia niepieniężnego w 2015 roku, z podziałem na rodzaj

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2015 r.

Skuteczne pomaganie osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, pozostającym w trudnych sytuacjach życiowych wymaga podejścia, które wykorzystuje odpowiednie metody. Pracę socjalną należy rozumieć jako zespół umiejętnie powiązanych ze sobą i zaplanowanych działań prowadzonych przez wykształconych pracowników socjalnych we współpracy z osobą wspieraną. Służyć ma rozwiązywaniu problemów społecznych, zapobieganiu ich natężeniu oraz aktywizowaniu jednostek i grup do samopomocy. Praca socjalna to działalność profesjonalna polegająca na udzielaniu pomocy jednostkom, grupom lub społecznościom we wzbogacaniu lub odbudowywaniu ich zdolności społecznego funkcjonowania oraz na tworzeniu sprzyjających warunków społecznych. Zadaniem pracy socjalnej jest także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków marginalizacji społecznej osób oraz rodzin i jest świadczona bez względu na posiadany dochód. W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni podejmują działania polegające m.in. na: wsparciu, towarzyszeniu, poradnictwie, rozszerzaniu

kontaktów społecznych, budowaniu sieci wsparcia społecznego, edukacji. Ponadto, podejmowano różnorodne działania na rzecz podopiecznych w ramach współpracy z organizacjami i instytucjami.

Główny cel pracy socjalnej czyli usamodzielnienie osób i rodzin w 2015 roku osiągnięto w 240 przypadkach.

Wyłącznie pracą socjalną bez jednoczesnej realizacji świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych objętych było 1 710 osób z 978 rodzin. Pomoc w postaci wyłącznie pracy socjalnej otrzymało zatem 9,91 % ogółu rodzin objętych wsparciem w 2015 roku.

Pomocą w formie posiłków (przyznanych decyzją administracyjną) objętych było 4 995 osób, w tym 4 190 dzieci i młodzieży oraz 805 osób dorosłych.

Z pomocy w ośrodkach wsparcia w 2015 roku skorzystało ogółem 3 315 osób, w tym 1 409 osób korzystało z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez Miasto Lublin, a 1 906 osób z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne.

Pomoc w formie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego, w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie świadczy Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin. Z pomocy Poradni w 2015 roku skorzystało 1 609 osób z 644 rodzin.

Kolejną formą pomocy niepieniężnej oferowanej klientom jest opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowe. W 2015 roku opłacono składki na łączną kwotę 856 564 zł dla 2 055 osób. Główną grupę świadczeniobiorców, za którą opłacana była składka stanowiły 1 993 osoby pobierające zasiłek stały. Ponadto składki zdrowotne były opłacane za 62 osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie świadczył również pomoc w postaci usług opiekuńczych osobom, które z powodu wieku lub niepełnosprawności nie były w stanie zaspokoić niezbędnych życiowych potrzeb. Z usług opiekuńczych obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz pomoc w zapewnieniu kontaktów z otoczeniem skorzystało 1 429 osób z 1 386 rodzin. Świadczeniobiorcy usług opiekuńczych zostali w 2015 roku objęci średniomiesięcznie 42 godzinami usług, co w skali roku stanowi ponad 500 godzin.

Ze specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzeń lub niepełnosprawności, świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, skorzystało 129 osób ze 128 rodzin. Klientom usług specjalistycznych w 2015 roku przyznano decyzją średnio 25 godzin usług miesięcznie, rocznie 305.

W 74 przypadkach pomoc w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych była świadczona jednocześnie. W 2015 roku tym rodzajem wsparcia objęto łącznie 1 485 osób z 1 440 rodzin.

Istotną formę wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowią specjalistyczne usługi opiekuńcze. Wymiar i zakres usług dostosowany jest do indywidualnie określanych potrzeb klienta. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi najczęściej polega na pomocy i asystowaniu w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz trenowaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego zaspokajania potrzeb bytowych, wspólnym organizowaniu i spędzaniu czasu, korzystaniu z usług różnych instytucji, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, pomocy i wspieraniu w uzyskaniu zatrudnienia, wsparciu i interwencji psychospołecznej. W 2015 roku tym rodzajem wsparcia objęto łącznie 117 osób ze 114 rodzin. Świadczeniobiorca specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2015 roku skorzystał średnio z pomocy w postaci 30 godzin miesięcznie, co w skali roku stanowi 359 godzin.

W ramach interwencji kryzysowej w 2015 roku udzielono natychmiastowej, specjalistycznej pomocy 211 osobom z 71 rodzin w postaci poradnictwa socjalnego, prawnego lub schronienia (w zależności od potrzeb). Celem interwencji kryzysowej było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu.

W roku 2015 była udzielana również pomoc niepieniężna w postaci posiłków w ramach art. V.2, V.2.1. programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, umieszczenia osób w Domu Pomocy Społecznej, udzieleniu schronienia, pobytu w mieszkaniu chronionym, sprawienia pogrzebu.

V. POMOC ŚRODOWISKOWA

Priorytetowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest poprzez pracę socjalną, która jest fundamentalnym świadczeniem pomocy społecznej oraz w formie wypłaty świadczeń finansowych. Działania pracowników pionu pomocy środowiskowej koncentrują się na modyfikacji sposobu funkcjonowania osób, ich otoczenia, wzmacnianiu potencjału osób i rodzin do przezwycięzania trudnej sytuacji życiowej oraz wsparciu w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Powyższe założenia są spełniane poprzez podejmowane przez pracowników socjalnych działania zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji i zmierzające do realizacji ustalonych celów. Skuteczne oddziaływanie na jednostkę odbywa się po dogłębnym rozpoznaniu (diagnozie) sytuacji w jakiej się znajduje, jej zasobów, deficytów, po określeniu w jakich obszarach jej funkcjonowania występują trudności i jakie są ich przyczyny. Zebrane informacje umożliwiają pracownikom socjalnym zaplanowanie działań, które są adekwatne do potrzeb, a w konsekwencji służą rodzinie w rozwiązaniu sytuacji problemowych, z jakimi się boryka. Zaprojektowane działania są realizowane zarówno przez osobę czy rodzinę, jak i pracownika socjalnego.

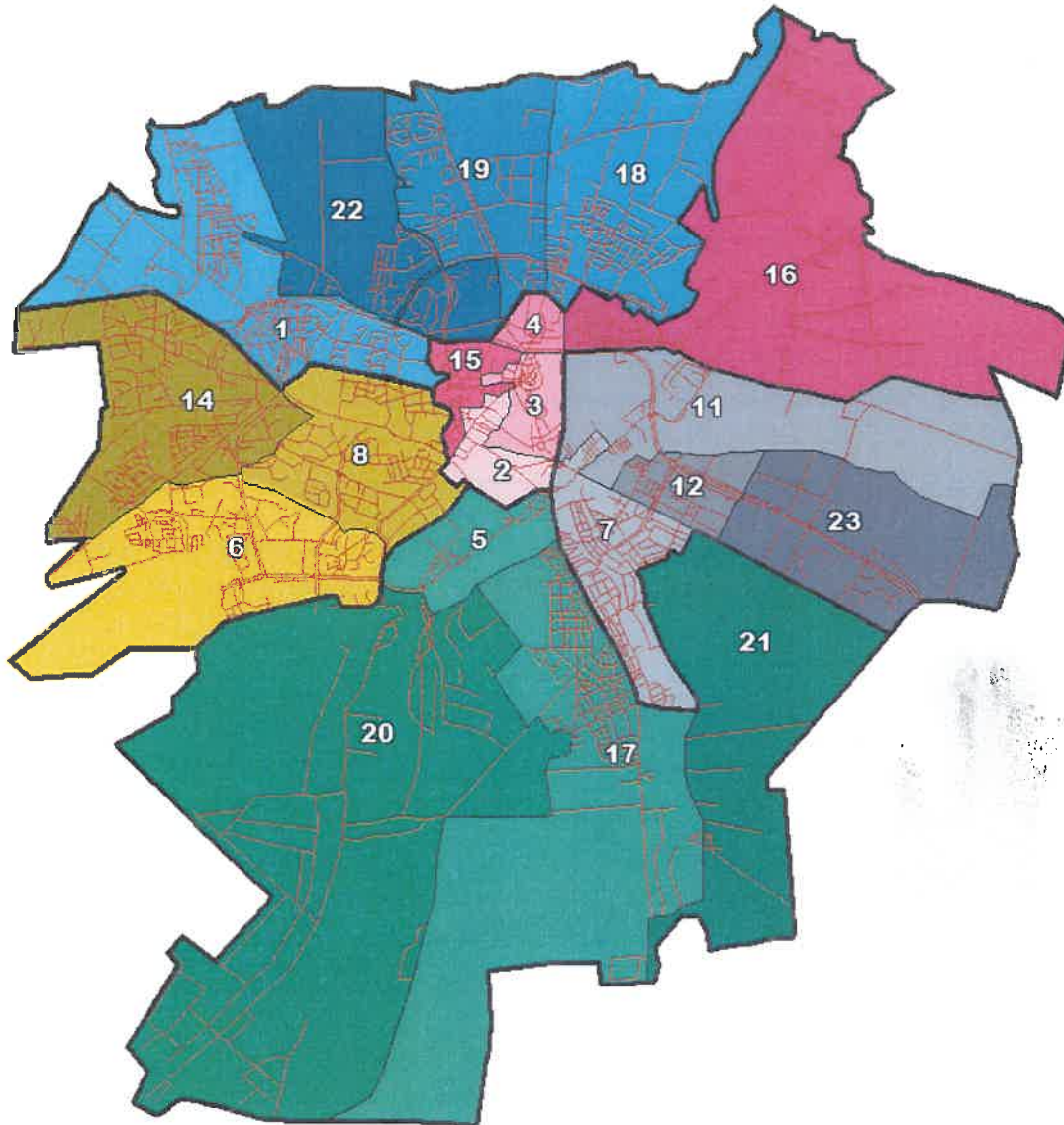
Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 5 Filii, które swoim zasięgiem obejmują wszystkie dzielnice Lublina. W strukturach Filii MOPR w roku 2015 funkcjonowało ogółem 20 Sekcji Pracy Socjalnej, których pracownicy zajmują się pracą socjalną z klientem bezpośrednio w jego środowisku.

Ponadto w dziale ds. pomocy środowiskowej funkcjonuje sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, która zajmuje się diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie, podejmowaniem działań w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz inicjuje działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, realizuje również procedurę „Niebieskiej karty”

W ramach pomocy środowiskowej podopieczni mogli również korzystać z pomocy funkcjonujących w strukturach MOPR ośrodków wsparcia:

- Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych, ul. Młyńska 18,
- Centrum Aktywności i Rozwoju Seniorów, ul. Nałkowskich 114,
- Centrum Aktywności Środowiskowej, ul. Antoniny Grygowej 4B,
- Specjalistycznej Poradni dla Rodzin ul. Popieluszki 28E,
oraz:
- Świetlicy socjoterapeutycznej Nr 2 ul. Piekarska 27 (2 m-ce).

Mapa 1. System pomocy środowiskowej na terenie Miasta Lublin – obszary działania sekcji pracy socjalnej w 2015 roku

Filia Nr 1 - ul. Lubartowska 6-8

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 2 - Narutowicza 74
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 3 - Jezuicka 4
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 4 - Lubartowska 6-8
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 15 - Chopina 11/4
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 16 - Towarowa 19

Filia Nr 2 - ul. Hutnicza 1a

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 7 - Startowa 11
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 11 - Hutnicza 1a
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 12 - Startowa 11
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 23 - Jagiełły 16

Filia Nr 3 - ul. Mieszka I - 4

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 6 - Jutrzenki 6
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 8 - Mieszka I - 4
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 14 - Zana 38 (piętro III)

Filia Nr 4 - al. Kompozytorów Polskich 8

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 1 - Głowackiego 35
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 18 - Koryznowej 35
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 19 - Komp. Polskich 8
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 22 - Paganiniego 35

Filia Nr 5 - ul. Nałkowskich 114

- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 5 - Piekarska 27
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 17 - Róży Wiatrów 1
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 20 - Nałkowskich 114
- Sekcja Pracy Socjalnej Nr 21 - Zdrowia 14

1. Rodziny korzystające z pomocy środowiskowej

1.1. Rzeczywista liczba korzystających z pomocy

W ramach ustawy o pomocy społecznej MOPR w Lublinie w 2015 roku udzielił pomocy ogółem 9 871 rodzinom.

Tabela 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2010 – 2015

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2010	12 175	23 948
2011	12 060	23 558
2012	11 668	23 551
2013	12 095	24 757
2014	12 045	24 805
2015	9 871	20 130

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za lata 2010-2015.

Środowiska, których jedynym źródłem utrzymania były zasiłki wypłacane na podstawie ustawy o pomocy społecznej stanowiły 23,49% wszystkich rodzin korzystających z pomocy w 2015 roku.

W 2015 roku po raz pierwszy z wnioskiem o udzielenie pomocy wystąpiło 1 821 osób lub rodzin (18,45%), natomiast środowiska długotrwale korzystające z pomocy (powyżej 3 lat kalendarzowych) w liczbie 4 395 stanowiły 44,52% wszystkich rodzin korzystających ze wsparcia.

1.2. Struktura rodzin objętych pomocą/typy rodzin

Ponad połowę rodzin (54,45%) z pośród 9 871 korzystających z pomocy środowiskowej w 2015 roku tworzą rodziny prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe – 5 424 osoby.

3 127 to rodziny wychowujące dzieci, w tym:

1 204 rodziny wychowujące jedno dziecko,

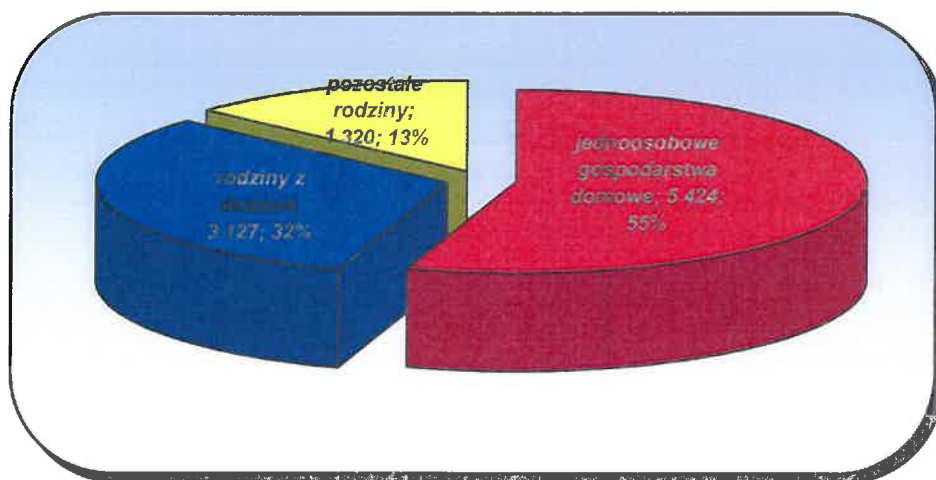
1 064 rodziny wychowujące dwoje dzieci,

859 rodziny wychowujące troje i więcej dzieci (w tym 14 rodzin wychowuje siedmioro i więcej dzieci).

Wśród rodzin z dziećmi 1 460 to rodziny niepełne (321 rodzin niepełnych wychowywało troje i więcej dzieci).

W ogólnej liczbie rodzin objętych wsparciem MOPR 2 810 rodzin, to rodziny emerytów i rencistów, z czego 1 845 to osoby samotne.

Wykres 5. Struktura rodzin korzystających z pomocy środowiskowej, świadczonej przez pracowników MOPR na terenie miasta Lublin w 2015 roku

źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2015r.

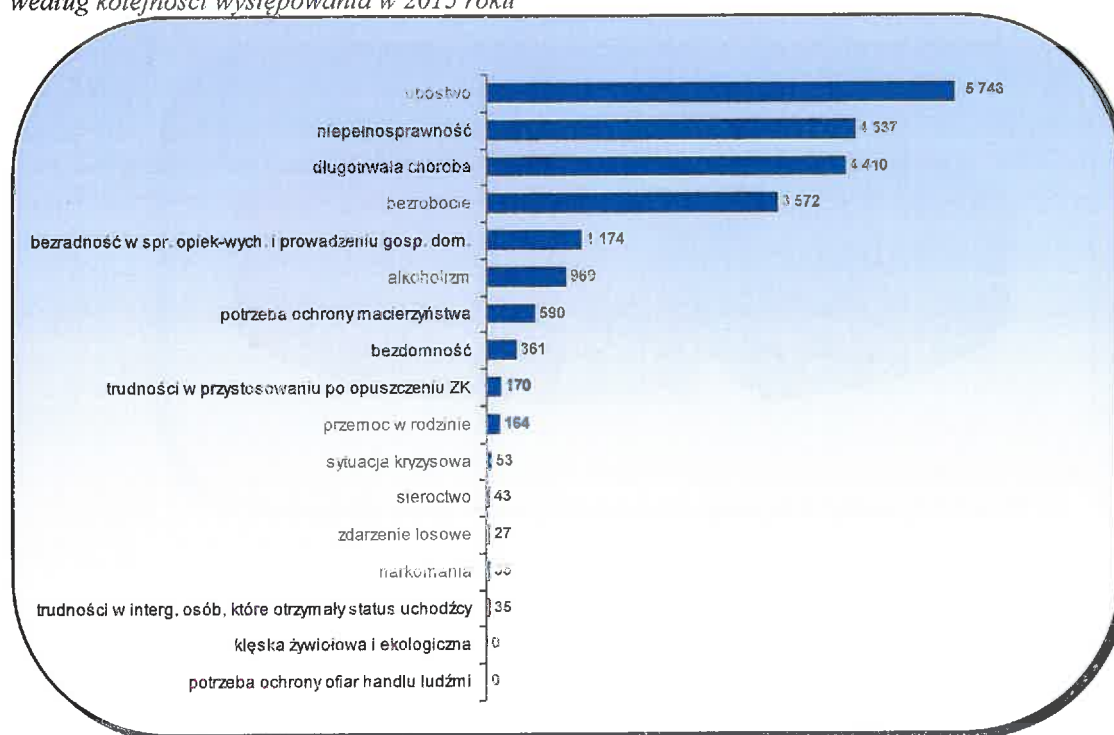
2. Powody przyznania pomocy

Ustawa o pomocy społecznej wyszczególnia 16 powodów będących podstawą udzielenia pomocy. Dominujące powody korzystania z pomocy MOPR w 2015 roku przedstawiono na wykresie nr 6. Należy jednakże zaznaczyć, że niejednokrotnie powody te współistnieją przy jednym dominującym lub są jego konsekwencją.

Głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez MOPR jest ubóstwo. Pomoc z tego tytułu otrzymało 5 746 rodzin (liczących 11 575 osób). W przypadku ubóstwa należy wskazać, że mimo iż występuje ono, jako dominujący problem, to jednak nie jest głównym zagadnieniem, wobec którego ukierunkowane są działania socjalne. Praca socjalna jest w pierwszej kolejności inicjowana na dysfunkcję, której konsekwencją jest problem ubóstwa.

Drugim pod względem częstotliwości występowania jest niepełnosprawność, dotykająca 4 537 rodzin (45,96%), trzecim długotrwała i ciężka choroba, która stała się przesłanką do korzystania z pomocy przez 4 410 rodzin. Na kolejnych miejscach notuje się problem bezrobocia, który dotyczył 3 572 rodzin oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego w 1 174 rodzinach.

Wykres 6. Liczba rodzin objętych wsparciem MOPR z podziałem na powody przyznania pomocy według kolejności występowania w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MiPiPS 03 za 2015 r.

Bezrobotni korzystający z pomocy Ośrodka stanowią 36,16% ogółu beneficjentów. W znacznej części są to osoby bez kwalifikacji lub których kwalifikacje są zdezaktualizowane, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy. Należy dodać, że w związku ze wzrostem popytu na pracę, długość okresu pozostawania bez zatrudnienia jest silnie skorelowana zarówno z kwalifikacjami, jak i motywacją do znalezienia pracy. Osoby wykształcone a także posiadające umiejętności i kwalifikacje dostosowane do potrzeb rynku, pozostają w rejestrze bezrobotnych krócej niż pozostali, jednakże najważniejszym czynnikiem jest chęć do podjęcia zatrudnienia. Należy też uwzględnić fakt, iż w przypadku części podopiecznych bezrobocie jest problemem wtórnym, współistniejącym z innymi (m.in. z alkoholizmem).

W 2015 roku liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu wynosi 969, utrzymuje się na poziomie roku ubiegłego i stanowi 9,82% liczby rodzin objętych pomocą. Liczba osób w tych rodzinach ze zdiagnozowaną chorobą alkoholową wynosi 1 414. W ocenie pracowników socjalnych z problemem alkoholowym boryka się jednakże znacznie większa liczba osób. Poza osobami u których zdiagnozowano chorobę alkoholową, 435 osób nie widzi problemu i nie wyraża chęci podjęcia leczenia pomimo, że spożywa alkohol ryzykownie.

Powodem korzystania z pomocy społecznej jest również bezdomność, która jest problemem wieloaspektowym, współistnieje z innymi problemami takimi jak: uzależnienie

od alkoholu i narkotyków, bezrobocie, choroba psychiczna, problem w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, brak możliwości zamieszkania po opuszczeniu placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Tabela 8. Dominujące powody przyznania pomocy

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	2014		2015		Porównanie stosunku % wzrostu/spadku w odniesieniu do roku 2014	
		liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
1	Ubóstwo	6 040	12 010	5 746	11 575	-4,87	-3,62
2	Niepełnosprawność	4 951	8 558	4 537	7 610	-8,36	-11,08
3	Bezrobocie	4 031	10 097	3 572	8 834	-11,39	-12,51
4	Długotrwała lub ciężka choroba	4 213	7 397	4 410	7 499	4,68	1,38
5	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	1 539	4 263	1 174	3 518	-23,72	-17,48
6	Alkoholizm	1000	1 558	969	1 414	-3,10	-9,24

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiFS 03 za 2015 r.

3. Zadania własne i zlecone gminy

Ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej w 2015 roku bez względu na źródło finansowania skorzystało 13 069 osób, w tym: ze świadczeń w ramach zadań zleconych 135 osób a w ramach zadań własnych świadczenia przyznane zostały 12 985 osobom⁵.

Tabela 9. Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych i zleconych gminie w 2015 roku

Zadania własne gminy	Zasilki celowe i w naturze	7 238 065 zł
	Zasilki okresowe	6 299 289 zł
	Zasilki stałe	10 249 096 zł
	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	5 565 522 zł ⁶

⁵ łączna liczba osób korzystających z pomocy w ramach zadań zleconych i własnych nie jest sumą matematyczną - 51 osób korzystało jednocześnie ze świadczeń w ramach obu zadań.

⁶ Wartość usług liczona jest na podstawie podjętych decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka, jest natomiast pomniejszona o obowiązkową odpłatność klienta określoną w decyzji (na podstawie objaśnień do sporządzenia sprawozdania z udzielonych świadczeń pomocy społecznej)

	Posiłki	3 893 963 zł
	Schronienie	1 003 832 zł
Zdania zlecone gminie	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburz. psychicznymi	643 816 zł
	Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany	172 742 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2015 r.

Nie wszystkie rodziny objęte wsparciem pomocy środowiskowej korzystają z pomocy pieniężnej, usługowej i w naturze. W 2015 roku 978 rodzin wymagało wsparcia jedynie w formie pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych, nie korzystając przy tym z pomocy materalnej.

4. Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”⁷

Poza ustawą o pomocy społecznej podstawą realizacji programu w roku 2015 była uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020”, Uchwała Nr 960/XXXVII/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu ośłonowego „Pomoc Miasta Lublin w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020.

Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Realizacja Programu pozwoliła na ograniczenie zjawiska niedożywienia w szczególności wśród: dzieci i młodzieży, osób dorosłych z gospodarstw domowych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób starych, chorych, niepełnosprawnych. Pomoc udzielana była w formie: posiłków (przyznawanych decyzją), posiłków w trybie art. V.2 (bez konieczności przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej), zasiłków celowych oraz świadczenia rzeczowego.

Programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2015 roku objęto 14 360* osób, w tym:

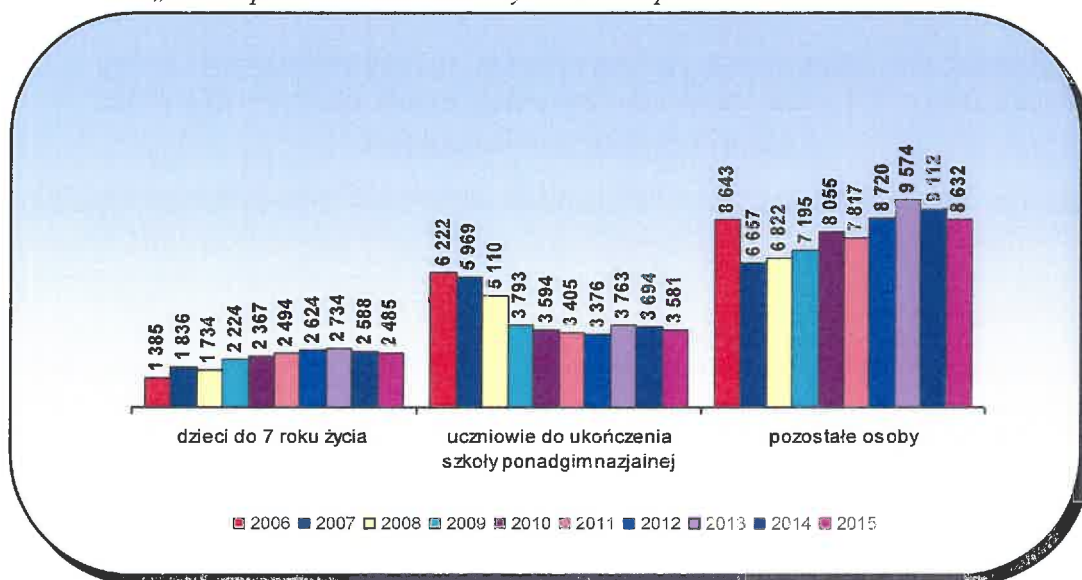
- 2 485 dzieci w wieku do 7 roku życia.

⁷ Dane na podstawie sprawozdania z realizacji programu „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” za 2015 rok.

* Łączna liczba osób objętych programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nie jest sumą matematyczną osób zaliczonych do wymienionych grup dyspersyjnych, ponieważ beneficjenci programu w trakcie roku sprawozdawczego zmieniają przynależność do grupy.

- 3 581 uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- 8 632 pozostałe osoby.

Wykres 7. Kształtowanie się liczby osób objętych wsparciem w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na przestrzeni lat 2006 – 2015

Programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania za lata 2006-2015r.

W ramach realizowanego programu 4 829 osób korzystało z posiłku (przyznanego decyzją). Łącznie wydano 648 007 posiłków o wartości 3 697 899 zł. Koszt jednego posiłku wynosił średnio 5,71 zł.

Pomocą w formie zasiłków celowych objętych było w 2015 roku 13 343 osób z 5 797 rodzin. Wypłacono 25 601 świadczeń na łączną kwotę 5 090 868 zł. Średnia wysokość świadczenia wynosiła 198,85 zł.

Kolejną formą pomocy oferowaną w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” jest świadczenie rzeczowe. W 2015 roku pomocą w tej formie objęto 421 osób z 306 rodzin. Udzielono świadczeń na łączną kwotę 51 440 zł.

Pomocą w formie posiłku nie wymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego objęto w 2015 roku 810 dzieci (103 osoby więcej niż w roku 2014). Łącznie wydano 65 532 posiłki o wartości 260 229 zł. Koszt jednego posiłku wynosił średnio 3,97 zł.

Łączny koszt Programu w 2015 roku wyniósł 9 100 436 (w tym pomoc w trybie art. V.2⁸ 260 229 zł) i był niższy o kwotę 163 097 zł w stosunku do 2014 roku. Dotacja budżetu państwa w całym koszcie programu stanowiła 30% i wyniosła 7 278 749 zł.

⁸Art. V.2, V.2.1. programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” przyjętego uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 – 2020”.

V.2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. V.2.1. Przyznanie pomocy, o której mowa w pkt V.2, w przypadku przyjęcia przez gminę odpowiedniego programu oświatowego, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalenia sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie gorącego posiłku realizowany był przez 8 barów, 112 szkół, 82 przedszkola, 9 żłobków i 7 innymi placówek działających na terenie Miasta Lublin.

5. Pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Tabela 10. Świadczeniobiercy pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznanej przez MOPR w 2015 roku

Forma usług	Liczba, osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Wartość świadczeń pomniejszona o odpłatność klienta ⁹
Usługi opiekuńcze	1 429	1 386	175 492	5 183 679 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	129	128	39 350	381 843 zł
Usługi opiekuńcze - ogółem	1 485	1 440	754 342	5 565 522 zł
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	117	114	41 969	643 816 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2015 r.

Zadanie w postaci usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2015 realizowały: Lubelskie Stowarzyszenie na Rzecz Opieki Długoterminowej i Pomocy Społecznej "OPIEKUN", Polski Czerwony Krzyż Lubelski Zarząd Okręgowy w Lublinie, Fundacja na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych "EMPATIA", Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy, Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Koszt godziny usług w 2015 roku wynosił:

- 10,00zł – usługi opiekuńcze,
- 13,00zł – specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 17,00zł - specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

⁹ Wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie wydanych decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia, jest natomiast pomniejszona o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji. Faktyczny koszt poniesiony przez Ośrodek to kwota 6 432 461 zł - usługi opiekuńcze, 441 831 zł – specjalistyczne usługi opiekuńcze, 610 878 zł – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (na podstawie danych działu finansowo-księgowego).

6. Przeciwdziałanie przemocy

Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zajmuje się diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie, podejmowaniem działań w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz inicjuje działania w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. Realizuje również procedurę „Niebieskiej karty” poprzez:

- diagnozowanie środowisk wieloprotblemowych oraz trudnych doświadczających przemocy, budowanie planu pracy socjalnej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- rozpoznawanie potrzeb osób i rodzin, planowanie adekwatnych form wsparcia w ramach pracy socjalnej,
- monitorowanie środowisk, dokonywanie oceny skuteczności udzielanej pomocy oraz aktualizowanie diagnozy,
- udzielanie kompleksowych informacji o: możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienia w całonocnej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- informowanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie o konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie oraz o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i możliwości udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- udział w grupach roboczych oraz posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, udzielanie pomocy organizacyjnej grupom roboczym, w tym koordynowanie działań grup roboczych (m.in. proponowanie składu grupy, pomoc organizacyjna przy ustalaniu terminów spotkań grup roboczych),
- prowadzenie obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- współpracę z organizacjami i instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.

W 2015 roku kontynuowano działania socjalne, które miały na celu zapobieganie i minimalizowanie problemów wynikających ze zjawiska przemocy w rodzinie. W perspektywie roku 2015 koordynowano procedurę i 156 „Niebieskich Kart”, z czego 527 stanowiło kontynuację działań rozpoczętych w latach wcześniejszych. Założono 629

nowych „Niebieskich Kart”. W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2015 roku powołano 566 grup roboczych, w ramach których odbyło się 2 649 spotkań. Wieloaspektowym i interdyscyplinarnym wsparciem ze strony grup roboczych objęto 2 910 osób, z czego 1 595 stanowiły kobiety, 842 mężczyźni oraz 473 dzieci. Udzielono poradnictwa socjalnego 2 008 osobom. W 2015 roku członkowie grup roboczych sporządzili 716 „Niebieskich Kart – C”, stanowiących plan pomocy osobom, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy oraz 375 „Niebieskich Kart – D” służących weryfikacji sytuacji oraz podjętych zobowiązań ze strony osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Procedury „Niebieskie Karty” zostały zakończone w 488 rodzinach, z czego w 410 z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, zaś w stosunku do 78 rodzin w wyniku podjęcia rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach koordynacji grup roboczych skierowali: 23 wnioski do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie, 49 wniosków do Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny, 22 zawiadomienia do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto skierowano 513 osób na terapię psychologiczną, 487 osób na bezpłatne poradnictwo prawne, 154 osoby na warsztaty korekcyjno-edukacyjne, 6 osób na warsztaty edukacji prawnej, 15 osób na zajęcia „Szkoły dla rodziców”, zaś 39 osób do grup wsparcia dla DDA i ofiar przemocy. Kolportowano również ulotki, plakaty i materiały informacyjne o tematyce prewencyjnej, odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie oraz o formach wsparcia dla osób doświadczających, bądź stosujących przemoc w rodzinie pozyskane z Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznej Urzędu Miasta Lublin oraz Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

W ramach realizowanego przez Areszt Śledczy w Lublinie programu pn. „Grupa wsparcia dla kobiet – ofiar przemocy domowej” w zakresie działalności profilaktyczno – edukacyjnej pracownicy Sekcji przedstawili prezentację multimedialną nt. przemocy w rodzinie, procedury „Niebieskie Karty” oraz warunków i możliwości uzyskania świadczeń z pomocy społecznej. Pracownik koordynujący pracę sekcji podczas konferencji pn. „Nauczyciel w obliczu uzależnień dzieci i młodzieży” wygłosiła prelekcję połączoną z prezentacją multimedialną pt. „Procedury pomocy rodzinom i dzieciom z problemem uzależnienia”.

Podejmowano współpracę z organizacjami i instytucjami w celu integracji społeczności lokalnej i podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zarejestrowano łącznie 96 spraw w ramach współdziałania z innymi jednostkami organizacyjnymi i instytucjami.

W ramach współpracy z Sądami przedstawiciele służb społecznych występowali w charakterze świadka na 10 rozprawach. Pracownicy Sekcji odbywali wspólnie z kuratorami sądowymi wizyty w środowiskach objętych nadzorem kuratorskim, gdzie

jednocześnie realizowana jest procedura „Niebieskie Karty”. Współpraca z organami ścigania dotyczyła m. in. zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz informacji o przesłankach przemawiających za potrzebą ingerencji we władzę rodzicielską. Pracownicy sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie odbyli 96 wizyt w asyście funkcjonariusz Policji (96 środowisk). W 9 przypadkach udzielono pisemnej informacji na wniosek organów ścigania o sytuacji życiowej osób i rodzin, rodzaju i skali zdiagnozowanych dysfunkcji oraz wymiarze i zakresie świadczonej pomocy w formie pracy socjalnej zmierzającej do zniwelowania skutków istniejących problemów.

Ponadto podejmowano współpracę z Rzecznikiem Praw Dziecka, przekazując informacje na temat sytuacji życiowej oraz działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” w odniesieniu do 2 rodzin objętych wsparciem ze strony Sekcji.

W 2015 roku Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowała stałą współpracę z placówkami oświatowymi w zakresie wymiany informacji i pomocy uczniom pozostającym w trudnej sytuacji opiekuńczo – wychowawczej oraz ich rodzinom.

Ponadto współpracowano z placówkami wsparcia specjalistycznego, w tym Centrum Interwencji Kryzysowej, Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin MOPR, Ośrodkami Leczenia Uzależnień przy ul. Karłowicza, Abramowickiej oraz Montażowej, Stowarzyszeniami MONAR, STOP, AGAPE, BONA FIDES, SOPRA, Misericordia, ExCordis, Praesertino, Fundacją Likejon, Lubelskim Związkiem Głuchoniemych, Fundacją SOS Ziemi Lubelskiej, Towarzystwem Wiedzy Powszechnej oraz Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych, Domem Dziecka, Pogotowiem Opiekuńczym, Specjalistycznym Centrum Psychoneurologii MODUS oraz Zespołami Interdyscyplinarnymi i komisariatami Policji w innych gminach, w zakresie kierowania osób i rodzin do udziału w oferowanych formach wsparcia oraz wymiany informacji dotyczących sposobu funkcjonowania w środowisku.

6.1 Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego

Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Znowelizowana w 2010 r. ustawa o przeciwdziałaniu przemocy nałożyła na gminy obowiązek tworzenia zespołów interdyscyplinarnych. Zarządzeniem Nr 1303/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r. Prezydent Miasta Lublin powołał członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Urzędu Miasta Lublin, oświaty, służby zdrowia, sądownictwa, prokuratury, Straży Miejskiej, Policji, MOPR w Lublinie, Centrum Interwencji Kryzysowej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorium Oświaty oraz organizacji pozarządowych.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez diagnozowanie problemu, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Z dniem 1 stycznia 2013 roku obsługę organizacyjno–techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. W związku

z powyższym w budżecie Ośrodka zostały zabezpieczone środki finansowe w wysokości 10 000 zł na działalność Zespołu.

W okresie od stycznia 2015 roku do grudnia 2015 roku założonych zostało 629 Niebieskich Kart, zaś procedurę „Niebieskie Karty” realizowano w 1 156 przypadkach. Procedury „Niebieskie Karty” zostały zakończone w 488 rodzinach.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 11 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, w ramach których:

- wydano 883 zarządzeń powołujących grupy robocze (powołanie i zmiana członków grup roboczych);
- utworzono 566 grup roboczych w ramach których odbyło się 2 649 spotkań;
- zakończono 488 procedur „Niebieskie Karty”;
- wystosowano 449 wezwań na spotkania grupy roboczej do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie;
- wystosowano 395 zaproszeń na spotkania grupy roboczej do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie;
- załatwiono 9 spraw indywidualnych oraz 111 w ramach współdziałania z innymi jednostkami organizacyjnymi i instytucjami, w tym udzielono informacji nt. prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”, przekazano dokumentację zgromadzoną w ramach powyższej procedury na potrzeby postępowania sądowego oraz dla innych Zespołów Interdyscyplinarnych.

Natomiast w ramach pracy grup roboczych:

- odbyto 2 649 posiedzeń grup roboczych.
- sporządzono 716 formularzy „Niebieska Karta – C”;
- sporządzono 375 formularzy „Niebieska Karta – D”;
- prowadzono pracę zarówno z osobami co do których istniało podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie jak i tymi, którzy mogą tę przemoc stosować, kierowano do instytucji świadczących profesjonalną pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną, odizolowywano osoby doświadczające przemocy od sprawców.

7. Kontrakty socjalne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie podejmuje wiele działań aktywizujących klientów pomocy społecznej do podejmowania działań w kierunku usamodzielnienia życiowego. Jedną z form aktywizacji jest praca socjalna z zastosowaniem kontraktu socjalnego.

Kontrakt socjalny jest pisemną umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą ubiegającą się o pomoc. Określa uprawnienia i zobowiązania obu stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań, zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania

świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Tabela 11. Kontrakty socjalne zawarte w 2015 roku włącznie z kontraktami współfinansowanymi w ramach projektu UE z wyszczególnieniem kontraktów zakończonych pozytywnie

KONTRAKTY SOCJALNE ZAWARTE Z KLIENTEM					
L.P.	Rodzaj kontraktu		liczba osób, z którymi zawarto kontrakt	liczba rodzin	liczba zawartych kontraktów
1.	z osobą bezrobotną		813	774	860
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	558	536	591
2.	z alkoholikiem		150	150	183
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	83	83	103
3.	z osobą chorą psychicznie		3	3	3
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	2	2	2
4.	z rodziną niewydolną wychowawczo		51	43	51
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	38	37	37
5.	z osobą bezdomną		5	5	5
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	3	3	3
6.	z osobą uzależnioną od narkotyków		2	2	2
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	1	1	1
7.	inne		89	87	89
	w tym:	zakończone z efektem pozytywnym	56	54	56

ogółem liczba osób/rodzin/kontraktów	4 113	1 074	1 193
--------------------------------------	-------	-------	-------

W 2015 roku zawarto 1 193 kontrakty socjalne z klientami, którzy podejmowali działania w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, z czego 793 kontrakty (66%) zakończono wynikiem pozytywnym, co oznacza pełną realizację zaplanowanych zamierzeń. W przypadku 270 kontraktów (23%), które zostały zakończone negatywnie, nie osiągnięto zakładanego rezultatu lub też zostały one przerwane przez uczestnika. Wobec osób, które z nieuzasadnionych powodów zerwały kontrakt socjalny były stosowane sankcje w postaci wstrzymania pomocy lub jej ograniczenia. Pozostałe kontrakty (11%) na dzień 31.12.2015 r. pozostawały w trakcie realizacji.

8. Ośrodki wsparcia i placówki działające w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

8.1. Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów

Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów do dnia 31.12.2015 r. było komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Uchwałą Nr 327/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r., w sprawie reorganizacji Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie oraz zmiany jego statutu Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów weszło w skład Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Ośrodek przeznaczony jest dla osób w wieku emerytalnym, osób niepełnosprawnych niepracujących, których stan zdrowia pozwala na samodzielne funkcjonowanie. Zadaniem Centrum jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb psychospołecznych i bytowych osób, aktywizacja i wspieranie ich w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej w celu zachowania lub odzyskania przez nich możliwości sprawnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania i środowisku. Uczestnikami Centrum są mieszkańcy Miasta Lublin.

Centrum czynne jest w: poniedziałek, środe, czwartek oraz piątek, w godzinach 8.00-16.00, a we wtorek w godzinach 10.00 -18.00.

Z pakietu usług w roku 2015 skorzystało 35 osób, które zawarły kontrakt. Wśród tych osób były 22 kobiety i 3 mężczyźni w wieku od 53 r.ż do 87 r.ż. Większość z uczestników zajęć to osoby samotne (mimo faktu, iż część z osób mieszka z rodziną). Uczestnicy w większości borykają się ze złym stanem zdrowia, poczuciem pustki i brakiem uczestnictwa w życiu społecznym. Odpowiedzią na te problemy jest oferta Centrum, które realizuje zadania poprzez usługi pół-stacjonarne.

W roku sprawozdawczym z organizowanych przez Ośrodek spotkań otwartych skorzystało dodatkowo 80 osób starszych ze środowiska lokalnego oraz innych dzielnic Miasta Lublin. Z pomocy w formie gorącego posiłku skorzystało 11 osób.

Centrum Seniorów w ramach wykonywania zadań statutowych świadczyło usługi:

1. wspomagająco - aktywizujące obejmujące:

- a) zajęcia psychologiczne:
 - rozwijanie funkcjonowania poznawczego oraz postaw twórczych,
 - pogadanki i dyskusje,
 - indywidualne rozmowy terapeutyczne.
- b) zajęcia muzyczne:
 - muzykowanie i słuchanie muzyki,
 - oprawa muzyczna imprez.
- c) zajęcia plastyczne
 - działania plastyczne,
 - organizacja wystaw.
- d) zajęcia kulinarne;
 - przygotowywanie poczęstunków dla klientów kontraktowych,
 - przygotowywanie poczęstunków na spotkania okazjonalne.
- e) zajęcia dodatkowe takie jak m.in.:
 - biblioterapia;
 - zajęcia relaksacyjne;
 - zajęcia komputerowe;
 - blok propozycji seniorów;
 - gry i zabawy towarzyskie;
 - spotkania całej społeczności Centrum Seniorów (forum);
 - organizacja imienia seniorów;
 - organizacja spotkań otwartych;
 - organizacja imprez okazjonalnych;
 - wyjścia poza ośrodek i wycieczki.

2. **usługi prozdrowotne** (rehabilitacja leczniczo-usprawniająca, masaże),

3. **usługi bytowe (obiady).**

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż poza podstawową ofertą usług Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów proponuje wiele dodatkowych zajęć i inicjatyw ponadstatutowych. Do tego rodzaju inicjatyw należy projekt pn. „Bezpłatne spotkania otwarte”, które odbywają się w cyklu dwóch spotkań miesięcznie i swoją bogatą ofertą oraz przyjazną atmosferą przyciągają osoby z obszaru całego miasta Lublin.

8.2. Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych

Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych Filii Nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z siedzibą przy ul. Młyńskiej 18 funkcjonuje od 2001 roku.

Jest to ośrodek o charakterze dziennym, przeznaczony dla osób bezdomnych z terenu Miasta Lublin, których status społeczny nie pozwala na samodzielne funkcjonowanie. Z usług ośrodka w szczególnie uzasadnionych przypadkach mogą korzystać osoby bezdomne spoza terenu Lublina. Korzystanie z usług jest bezpłatne i dobrowolne.

Dzienny Ośrodek funkcjonuje przez cały rok od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy. W okresie od 1 kwietnia do 31 października w godzinach od 8.00 do 16.00; w okresie od 1 listopada do 31 marca Ośrodek działa w godzinach od 8.00 do 18.00. Jeżeli uzasadniają to złe warunki atmosferyczne, po uprzedniej decyzji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, Dzienny Ośrodek może być czynny dodatkowo: w okresie od 1 kwietnia do 31 października w godzinach od 16.00 do 18.00; w okresie od 1 listopada do 31 marca w soboty i niedziele w godzinach od 9.00 do 14.00.

Oferta skierowana do osób korzystających z usług obejmuje w szczególności:

- udzielanie wsparcia w oparciu o obowiązujące przepisy prawa,
- prowadzenie pracy socjalnej przy wykorzystaniu narzędzi i instrumentów aktywizujących,
- profilaktykę w zakresie przeciwdziałania pogłębienia się dysfunkcji prowadzoną na podstawie diagnozy indywidualnych potrzeb i możliwości
- zajęcia świetlicowe (telewizja, punkt biblioteczny, prasa), spotkania integracyjne, kulturalne i okolicznościowe,
- możliwość korzystania z zaplecza higieniczno-pralniczego oraz kuchennego.

Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy LOWB na przestrzeni lat 2011-2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
liczba osób korzystających z usług ośrodka - ogółem	236	302	182	270	186
liczba osób korzystająca wyłącznie z pracy socjalnej	120	116	113	106	24

Specyfika pracy z klientem jest wyjątkowo trudna i wymagająca indywidualnego podejścia ponieważ z oferty ośrodka najczęściej korzystają osoby w fazie bezdomności chronicznej i trwałej¹⁰. Dodatkowo wśród osób objętych wsparciem zauważalny jest wzrost stopnia identyfikacji ze środowiskiem bezdomnych uzależnionych od alkoholu. Zauważa się, podobnie jak w chorobie alkoholowej, elementy syndromu bezdomności tj. powtarzające się cykle destrukcyjnych zachowań klienta na przemian z etapami dążenia do wyjścia z trudnej sytuacji. Nawarstwianie się problemu alkoholowego ze współistniejącym problemem bezdomności skłania do indywidualnej pracy z klientem w oparciu o jego zasoby metodą małych kroków i małych sukcesów poprzez długotrwałe, systematyczne i konsekwentne działanie w celu dokonania zmiany jego zachowań.

Należy nadmienić, że część osób korzystających z oferty ośrodka korzysta tylko i wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej. Osoby te pojawiają się w ośrodku sporadycznie, niejednokrotnie jednorazowo i interwencyjnie w celu skorzystania z zaplecza higieniczno-pralniczego. Nie oczekują żadnej innej formy wsparcia.

¹⁰ T.j. Osoby pozostające bez miejsca zamieszkania powyżej 6 lat (faza chroniczna) i powyżej 10 lat (faza trwała).

Niejednokrotnie barierą uniemożliwiającą skorzystanie z pomocy jest nie przestrzeganie regulaminu ośrodka, głównie z powodu nadużywania alkoholu lub nieakceptowanego społecznie stylu życia.

Do specyfiki ośrodka należy także fakt, że osoby korzystają z jego usług najczęściej podczas trudnych warunków atmosferycznych oraz w okresie gdzie utrudnione jest podejmowanie prac dorywczych (prace polowe, zbiór surowców wtórnych). Zwiększenie liczby klientów następuje w okresie jesienno-zimowym co powoduje, że z dużą liczbą osób tylko w tym okresie możliwe jest podjęcie systematycznych działań.

Należy zaznaczyć, iż osoby bezdomne z uwagi na brak stałego miejsca pobytu posiadają tendencje do częstego przemieszczania się, co w dużej mierze utrudnia prowadzenie długoterminowych działań socjalnych.

W roku 2015 z usług Dziennego Ośrodka Wsparcia skorzystało 186 osób. Spadek liczby osób korzystających z pomocy w roku 2015 spowodowany był korzystnymi warunkami atmosferycznymi panującymi w okresie jesienno-zimowym.

W celu zminimalizowania dominującego problemu jakim jest bezdomność pracownicy socjalni prowadzą działania w zakresie:

- mobilizowania klientów do powrotu do środowiska domowego (załagodzenia konfliktu z rodziną),
- podjęcia starań w kierunku ubiegania się o lokal z zasobów miasta oraz do podejmowania starań w kierunku wynajęcia stancji,
- pomocy skierowanej na zabezpieczenie noclegu i posiłku (szczególnie w okresie zimowym).

W celu uaktywnienia zawodowego osób bezrobotnych podejmowane są działania w kierunku:

- mobilizowania do uzyskania statusu osoby bezrobotnej poprzez rejestrację w Miejskim Urzędzie Pracy,
- mobilizowania do wzmożonego poszukiwania zatrudnienia przez sektor prywatny oraz do podejmowania prac dorywczych,
- skierowanie do podjęcia prac społecznie użytecznych.

W roku 2015 w wyniku pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych usamodzielniono 10 osób.

Kontrakty, programy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie jest realizatorem projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. W ramach powyższego projektu Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych prowadził 1 kontrakt socjalny, którego głównym celem był wzrost kompetencji życiowych klienta,

umożliwiających powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.

Dla osiągnięcia celu głównego stosowano środowiskową pracę socjalną oraz instrument aktywnej integracji w postaci treningu kompetencji i umiejętności społecznych.

W ramach warsztatów udzielone informacje o zakresie działalności urzędów oraz instytucji, sposobach załatwienia podstawowych spraw. Zapoznano uczestników z działalnością wybranych organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom ubogim.

Do najważniejszych rezultatów realizacji Programu „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” można zaliczyć:

- wzrost umiejętności z zakresu aktywnego poszukiwania zatrudnienia,
- podniesienie poziomu wiary we własne siły i zwiększenie motywacji, do podejmowania działań,
- wzrost umiejętności poruszania się po urzędach i instytucjach świadczących pomoc,
- wzrost nawyków dbania o zdrowie,
- wzrost poziomu kreatywnego myślenia,
- kształtowanie postaw asertywnych
- wzrost pozytywnych relacji z otoczeniem.

Działania środowiskowe

W ramach inicjowanej aktywności lokalnej, w 2015 roku kadra Ośrodka organizowała akcje i spotkania okolicznościowe. Wszystkie przedsięwzięcia zostały zorganizowane ze środków własnych przez pracowników Ośrodka, przy współpracy z instytucjami i organizacjami, które udzielały pomocy w formie rzeczowej. Wśród podejmowanych inicjatyw należy wymienić:

- Spotkanie Wielkanocne - 40 uczestników.
- Dystrybucja żywności pozyskanej z Banku Żywności pomiędzy 40 uczestników,
- Spotkanie okolicznościowe - „Wieczera Wigilijna” - 40 uczestników.

Klienci ośrodka pod nadzorem pracowników DOWB wykonywali prace porządkowe terenu wokół Ośrodka (strzyżenie trawników, przycinanie krzewów i odśnieżanie). Klienci Ośrodka uporządkowali również księgozbiór pozyskany w ramach akcji „Podziel się książką”.

W roku 2015 przeprowadzono 60 wizytacji monitoringowych w miejscach Niemieszkalnych, w których potencjalnie mogły przebywać osoby bezdomne.

8.3. Centrum Aktywności Środowiskowej

Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. Antoniny Grygowej 4B jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, funkcjonującą w strukturach Filii Nr 2, o zasięgu lokalnym, realizującą zadania w zakresie udzielania

pomocy osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka, zagrożonym wykluczeniem społecznym. Misją Centrum jest pobudzanie społecznej aktywności, animowanie i tworzenie wielopłaszczyznowej sieci wsparcia społeczności mieszkającej przy ul. Antoniny Grygowej poprzez działania profilaktyczne oraz dbałość o pozytywny wizerunek i estetykę osiedla w celu zapobiegania skutkom wykluczenia społecznego.

Uczestnikami Centrum są osoby dorosłe oraz dzieci i młodzież. Rekrutacja dzieci i młodzieży do Grup Wsparcia przeprowadzana jest przez pracowników socjalnych Sekcji Pracy Socjalnej Nr 23G Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, w drodze wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego z rodzicami lub opiekunami dziecka.

Podstawę uczestnictwa w zajęciach Grup Wsparcia stanowi kontrakt socjalny zawarty pomiędzy pracownikiem socjalnym, a rodzicem dziecka, określający zakres wsparcia. Centrum Aktywności Środowiskowej było czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 13.00, oraz w soboty w godzinach od 8.00 do 14.00 dla wszystkich chętnych osób. W okresie ferii zimowych i świątecznych oraz w wakacje Centrum czynne było w godzinach od 8.00 do 16.00.

Ze wsparcia Centrum w 2015 roku skorzystało około 278 osób, w tym 61 przebywało na podstawie zawartych kontraktów socjalnych.

W ramach zajęć specjalistycznych, dostępnych dla wszystkich mieszkańców osiedla (bez stosowania trybu wnioskowania) CAS realizował:

- **Prowadzenie Grupy Wsparcia Nr 1** „Kacik Kubusia Puchatka” dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym - skorzystało 25 dzieci;
- **Prowadzenie Grupy Wsparcia Nr 2** dla dzieci w wieku 7-12 lat - skorzystało 17 dzieci;
- **Prowadzenie Grupy Wsparcia Nr 3** dla młodzieży w wieku 13-17 lat skorzystało 19 osób;
- **Prowadzenie kawiarenki internetowej** – skorzystało 112 osób (średnio dziennie 9 osób). Odbyły się również warsztaty edukacyjno – informacyjne dla dzieci i młodzieży (45 spotkań) oraz 13 zajęć warsztatowych dla osób dorosłych;
- **Prowadzenie siłowni** - systematycznie korzystały 53 osoby, średnio 7 osób dziennie;
- **Prowadzenie cyklicznych zajęć warsztatowych „Szkoła dla rodziców”** – w 10 spotkaniach średnio brało udział 3 rodziców;
- **Prowadzenie cyklicznych spotkań z rodzicami celem omówienia aktualnej sytuacji rodzinnej, edukacyjnej oraz wychowawczej dziecka** – w 9 spotkaniach średnio brało udział 6 rodziców;
- **Kompleksową opiekę psychologiczną z zakresu działalności wychowawczej, doradczej, reedukacyjnej oraz profilaktycznej** – odbyło się 221 konsultacji indywidualnych, z których skorzystało 31 osób dorosłych, 16 nastolatków oraz 20 dzieci (w przypadku jednej osoby prowadzona była praca systemowa).

- Prowadzenie stałych konsultacji pedagogicznych przez pedagoga Centrum z rodzicami (37 osób) w kwestii opiekuńczo – wychowawczej oraz napotykanymi trudnościami rodzicielskimi;
- Wielowymiarowy program aktywizacji osób dorosłych, mieszkańców bloków socjalnych pt.: „Ciekawi, Aktywni, Świadomi”. Program miał na celu rozwiązywanie indywidualnych, grupowych i środowiskowych problemów klienta poprzez: spotkania z przedstawicielami Wspólnoty Anonimowych Alkoholików, warsztaty umiejętności wychowawczych, warsztaty informatyczne dla dorosłych, poradnictwo i terapię uzależnień, spotkania klubu młodzieżowego, zajęcia sportowe, spotkania „Babskie gadanie – zdrowe odżywianie”, spotkania z ekonomią społeczną i warsztaty fotograficzne.
- Kampania informacyjna „Razem przeciw uzależnieniom” opracowana jako cykl spotkań organizowanych na poszczególnych Sekcjach Pracy Socjalnej Filii Nr 2. Adresatami były osoby dorosłe oraz młodzież, a celem działań była profilaktyka uzależnień, w szczególności od alkoholu i narkotyków.
- Program Aktywności Lokalnej „Szkoła życia” został zrealizowany w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem głównym Programu była aktywizacja środowiska lokalnego i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i zawodowej młodzieży zamieszkującej na terenie osiedla przy ulicy Antoniny Grygowej w Lublinie. W ramach programu odbyły się: trzydniowe wyjazdowe warsztaty integracyjno – sportowe z elementami survivalu, trzydniowe wyjazdowe warsztaty psychologiczno– społeczne, trzydniowe warsztaty rozwoju osobistego. Klub młodzieżowy „W sam raz” (10 godzin zegarowych), działanie środowiskowe – debata uczestników na temat samorządności. Uczestniczyło w nim 15 osób w wieku 15 – 22 lat.

W drugim półroczu 2015 roku, w oparciu o dotychczasowe doświadczenie oraz zdiagnozowane potrzeby pracownicy Centrum Aktywności Środowiskowej do wszystkich zainteresowanych skierowali nową ofertę pomocową. Nowa oferta Centrum kładzie większy nacisk na aktywizację osób dorosłych poprzez: uzyskanie wsparcia emocjonalnego, podniesienie kompetencji wychowawczych, zwiększenie kompetencji społecznych w tym motywacji do zmiany sytuacji życiowej, w sferze indywidualnej, społecznej i zawodowej, zwiększenie świadomości wpływu zdrowego stylu życia na zdrowie i kondycję psychiczną, integrację międzypokoleniową oraz aktywizację środowiska lokalnego. Aby osiągnąć wyznaczone cele zostały zaproponowane następujące formy wsparcia: Grupa Samopomocowa, robótki ręczne dla seniorów, warsztaty ogrodniczo-florystyczne dla seniorów, zajęcia sportowe dla dorosłych i seniorów, karaoke dla dorosłych, zajęcia rekreacyjno - sportowe dla młodzieży, doradztwo zawodowe, spotkania z ekspertem różnych dziedzin życia, spotkania w ramach Klubu Młodzieżowego oraz animacja środowiska lokalnego.

Skuteczność zaoferowanych form wsparcia będzie można ocenić w sprawozdaniu za 2016 rok.

W ramach zapobiegania degradacji społecznej dzieci i młodzieży poprzez organizowanie czasu wolnego, CAŚ w 2015 roku podejmował szereg inicjatyw aktywizujących społecznie i rozwijających indywidualne zainteresowania, między innymi:

- spotkanie okolicznościowe z okazji „Dnia Babci i Dziadka” (21.01.), w którym uczestniczyło 50 osób;
- zorganizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych (02 – 14.02.) pod hasłem „Zimowe szaleństwa z CAŚ”, w ramach którego odbyły się liczne wyjścia m.in.: do kina, teatru, muzeum, na basen, lodowisko i wiele innych atrakcji (łącznie z oferty ferii zimowych skorzystało 55 osób);
- przystąpienie do VIII Konkursu Plastycznego pt. „Święta Wielkiej Nocy”. Dzieci z Centrum Aktywności przygotowały na konkurs 3 prace plastyczne do Miejskiego Ośrodka Kultury w Świdniku. Uczestniczka Grupy Wsparcia Nr 2 zdobyła I nagrodę w kategorii stroiki i ozdoby na stół świąteczny.
- spotkanie okolicznościowe z okazji „Dnia Matki” (28.05.2015 r.). Wydarzenie miało na celu wzmocnienie więzi między dziećmi i ich matkami poprzez wspólne spędzenie czasu wolnego. W spotkaniu uczestniczyło 40 osób.
- wyjście do kina z okazji „Dnia Dziecka” (w wyjściu uczestniczyło 68 osób w tym 59 dzieci);
- „Kolorowe lato z CAŚ-em” t.j. organizowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z Centrum Aktywności w okresie wakacji. W ramach oferty odbyły się: wyjścia na baseny (42 osoby), wyjścia do kina (64 osoby), gry i zabawy integracyjne w plenerze (15 osób), zajęcia edukacyjno – informatyczne (7 osób), wycieczka do Bałtowa (50 osób), wyjście do parku rozrywki (17 osób), wyjście do parku linowego (12 osób);
- wyjście do Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej Nr 3 Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie (w wyjściu uczestniczyło 6 dzieci);
- wyjście sześciorga dzieci na wystawę klocków;
- wyjście do kin, w którym uczestniczyło 18 osób;
- dwa wyjścia do schroniska dla zwierząt i spotkanie, który sprawuje opiekę medyczną nad zwierzętami w schronisku (w wyjściu uczestniczyło 12 dzieci);
- wycieczka do zajezdni trolejbusowej przy ul. Antoniny Grygowej w Lublinie. Największą atrakcją wycieczki był przejazd dawnym trolejbusem urządzonym na wzór kawiarenki. W wydarzeniu uczestniczyło 23 dzieci;
- zabawa Halloweenowa zorganizowana dla dzieci i młodzieży z Grup Wsparcia oraz z osiedla bloków socjalnych przy ul. Antoniny Grygowej 4. W zabawie uczestniczyło 30 dzieci;
- zabawa Andrzejkowa o charakterze integracyjnym dla 30 osób (dzieci i młodzieży);
- spotkanie Mikołajkowe, na którym wszyscy uczestnicy Grup Wsparcia zostali obdarowani upominkami;

- wyjście z okazji „Mikołajek” (zorganizowane przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin). Po projekcji filmowej każde dziecko otrzymało paczkę ze słodyczami. W imprezie uczestniczyło 60 dzieci i młodzieży.

Działania o charakterze środowiskowym

1. Akcja „Wiosenne sprzątnięcie przestrzeni wokół nas”. Przedsięwzięcie zorganizowano przy współpracy z Radą Mieszkańców Bloków Socjalnych. Akcję poprzedziła kampania informacyjna skierowana do mieszkańców i zaproszenie do współpracy. Ideą akcji było zmobilizowanie mieszkańców do większego dbania o własne otoczenie i przestrzeń wokół bloków socjalnych. W akcji uczestniczyło 13 mieszkańców oraz dzieci i kadra Centrum Aktywności.
2. Spotkanie Wielkanocne, którego organizatorem była Rada Mieszkańców Bloków Socjalnych przy współpracy z Centrum Aktywności Środowiskowej oraz Sekcją Pracy Społecznej Nr 23G. Głównym celem spotkania wielkanocnego była integracja społeczności lokalnej z przedstawicielami różnych środowisk (m.in.: duchowieństwo, Radni Miasta Lublin oraz przedstawiciele służb mundurowych oraz sądownictwa). W spotkaniu uczestniczyło około 50 osób.
3. IX Festyn Rodzinny „Razem do Lata”. Głównym celem festynu była integracja społeczności lokalnej z przedstawicielami różnych środowisk (m.in.: Radni Miasta Lublin, przedstawicielami służb mundurowych oraz sądownictwa). W wydarzeniu wzięło udział około 150 osób.
4. Festyn Rodzinny, zorganizowany przez Dziecinicowy Dom Kultury „Bronowice” w Lublinie oraz Radę Dzielnicy Felin w Lublinie na rzecz społeczności lokalnej zamieszkałej na osiedlu bloków socjalnych przy ul. Antoniny Grygowej w Lublinie. W festynie wzięło udział około 50 osób. Głównym celem festynu była integracja społeczności lokalnej.
5. Wieczornica Patriotyczna – miała charakter edukacyjno - integracyjny. Obecne na spotkaniu osoby dorosłe miały możliwość włączenia się do dyskusji na temat działań władzy w dniu 13 grudnia 1981 roku. Relacje naczynych świadków pozwoliły przypomnieć oraz przybliżyć wszystkim zgromadzonym gościom atmosferę tamtych dni. W spotkaniu uczestniczyło 10 osób.
6. Ubieranie choinki osiedlowej – działanie środowiskowe z inicjatywy Centrum Aktywności Środowiskowej, realizowane wspólnie z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą Nr 3 oraz Radą Mieszkańców Bloków Socjalnych przy ul. Antoniny Grygowej 4 w Lublinie. Celem powyższej inicjatywy była integracja mieszkańców. Ozdoby na choinkę zostały przygotowane przez osoby dorosłe oraz dzieci w ramach zajęć plastycznych. W ubieranie choinki aktywnie włączyli się strażacy, dzieci i młodzież oraz dorośli mieszkańcy. W wydarzeniu uczestniczyły 33 osoby.
7. IX Spotkanie Oplatkowe „Bądźmy razem”, którego liderem była Rada Mieszkańców Bloków Socjalnych przy ul. Antoniny Grygowej, w Lublinie.

Partnerami przedsięwzięcia było Centrum Aktywności Środowiskowej wraz z Sekcją Pracy Socjalnej Nr 23G, a także przedstawiciele służb mundurowych – Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Nr 3 Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie, Komisariat VI Policji, w Lublinie, Straż Miejska Miasta Lublin oraz Wydział Żandarmerii Wojskowej w Lublinie. Celem powyższej inicjatywy była integracja mieszkańców bloków socjalnych z przedstawicielami różnych środowisk z miasta Lublina. W wydarzeniu uczestniczyło około 80 osób.

8.4. Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin

Poradnia świadczy usługi dla mieszkańców Miasta Lublin, a także w ramach porozumień może świadczyć usługi mieszkańcom innym gmin. Praca pracowników Poradni odbywa się w jej siedzibie lub w środowisku lokalnym.

Do zadań Specjalistycznej Poradni dla Rodzin należy między innymi:

- świadczenie usług w zakresie rodzinnego i psychologicznego poradnictwa dla rodzin, w tym rodzin zastępczych i rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w opiece zastępczej,
- działania o charakterze profilaktycznym,
- prowadzenie terapii psychologicznej: indywidualnej, małżeńskiej, rodzinnej i grupowej,
- prowadzenie terapii pedagogicznej,
- podejmowanie działań mediacyjnych,
- współpraca z komórkami organizacyjnymi Ośrodka i innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej w celu podejmowania interdyscyplinarnego oddziaływania na rodzinę lub osobę korzystającą z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin,
- zapewnienie konsultacji innych specjalistów niezbędnych w procesie pracy z rodziną, w szczególności z zakresu poradnictwa specjalistycznego i prawnego
- supervizja pracy,
- propagowanie informacji, wiedzy, doświadczeń.
- wykonywanie innych czynności niezbędnych do poprawnego wykonywania zadań statutowych przez Specjalistyczną Poradnię dla Rodzin

W 2015 roku, z pomocy Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, skorzystało 686 rodzin (68 rodzin więcej, niż w 2014 roku).

Tabela 13. Liczba rodzin korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2011 – 2015

KATEGORIA INFORMACJI	Liczba rodzin w 2011 roku	Liczba rodzin w 2012 roku	Liczba rodzin w 2013 roku	Liczba rodzin w 2014 roku	Liczba rodzin w 2015 roku
ogółem liczba rodzin	588	708	701	618	686

w tym rodzin naturalnych	564	673	663	583	644
w tym rodzin zastępczych	19	27	29	24	29
w tym rodzin adopcyjnych	2	1	4	7	9

Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin w 2015 roku objęła wsparciem 1 962 osoby (w 2014 roku liczba ta wynosiła 1 929 osób).

Tabela 14. Liczba osób korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2014 - 2015

Kategoria informacji	Liczba osób objętych wsparciem w 2014 r. – 1 929		Liczba osób objętych wsparciem w 2015 r. – 1 962	
	w tym dorosłych	w tym dzieci	w tym dorosłych	w tym dzieci
Łączna liczba osób korzystających	1 712	217	1 732	230
w tym: liczba osób w terapii	725	141	826	178
w tym: liczba osób w psychoprofilaktyce	987	76	906	52

W 2015 roku w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin przeprowadzono 5 940 sesji terapeutycznych. Z przyczyn leżących po stronie klienta nie odbyło się 1099 sesji. Formy pracy realizowane w ramach działań Poradni:

1. Terapia rodzinna – 302 osoby,
2. Terapia małżeńska – 140 osób,
3. Terapia indywidualna – 398 osób,
4. Terapia pedagogiczna – 49 osób,
5. Terapia biofeedback – 40 osób,
6. Terapia psychiatryczna – 5 osób.

Działania psychoprofilaktyczne

W ramach działań Poradni przeprowadzono szereg spotkań psychoprofilaktycznych:

- cykl warsztatów doskonalenia umiejętności wychowawczych: „Szkoła dla rodziców”, „Rodzeństwo bez rywalizacji”, „Jak rozmawiać z nastolatkiem” (trening umiejętności wychowawczych) – 61 spotkań,
- dla rodzin utworzonych przez byłych wychowanków (integracyjne) – 2 spotkania (97 osób),
- warsztaty dotyczące zadowolenia z małżeństwa z dzieckiem autystycznym (umiejętności komunikacyjne) – 1 spotkanie,

- superwizje dla pracowników pedagogicznych placówki Domu Dziecka im. Ewy Szelburg-Zarembiny - 4 spotkania.
- koordynacja pracy 10 absolwentów szkół wyższych podczas odbywania trzymiesięcznego stażu w Poradni. w ramach którego zrealizowano 4 grupy warsztatowe dla dzieci i młodzieży – liczba godzin 100 (32 uczestników),
- wystąpienia konferencyjne – 6 spotkań, w tym wygłoszenie prelekcji z okazji Rodzicielstwa Zastępczego na kongresie dla 350 osób,
- spotkania szkoleniowo – superwizyjne dla wolontariuszy – 8 spotkań.
- organizacja pomocy w nauce w formie zajęć wyrównywania wiedzy dla 13 dzieci, które są klientami Poradni i nie mogą w domu uzyskać wystarczającej pomocy.

Działania informacyjno - szkoleniowe

1. Comiesięczne spotkania dla specjalistów pracujących z dzieckiem krzywdzonym (szkolenie umiejętności terapeutycznych) – 9 spotkań
2. Prowadzenie biblioteczki ze zbiorem książkowym dotyczącym poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, terapii i psychoprophylaktyki. Z biblioteczki korzystają klienci Poradni oraz specjaliści.
3. Wystąpienia przedstawicieli Poradni w 5 konferencjach dotyczących profilaktyki i terapii przemocy w rodzinie.
4. Podwyższanie kwalifikacji w ramach studiów zawodowych pracowników Poradni (3 osoby).

8.5. Świetlica socjoterapeutyczna

W 2015 roku w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie funkcjonowała przez okres dwóch miesięcy jedna świetlica socjoterapeutyczna, mająca na celu udzielenie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydojnych wychowawczo oraz dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju.

W ramach zadań realizowanych w świetlicy udzielane było m.in. wsparcie w zakresie niwelowania lub ograniczania różnego typu niepowodzeń szkolnych, pomoc w sytuacjach kryzysowych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych, jak również rozwijanie indywidualnych uzdolnień, oddziaływanie psychoterapeutyczne, wdrażanie dzieci do przestrzegania norm społecznych, kształtowanie podstawowych nawyków współżycia społecznego oraz współpraca z rodzicami w sprawie postępów dziecka w procesie socjoterapii.

Świetlica socjoterapeutyczna stanowiła alternatywę spędzania czasu wolnego oraz była miejscem, gdzie dzieci mogły spotkać się z rówieśnikami, aktywnie spędzić czas wolny, rozwijać swoje zainteresowania i zdolności, jak również uczyć się samodyscypliny. Uczestnictwo dzieci w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych przyczyniło się do poprawy ich ogólnego funkcjonowania psychospołecznego, uwrażliwienia na potrzeby innych, jak również uczy empatii i szacunku do innych osób

W 2015 roku w zajęciach Świetlicy Socjoterapeutycznej, mieszczącej się przy Filii Nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, ul. Fiekarńska 27, uczestniczyło 15 dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Koszt prowadzenia świetlicy w 2015 roku wyniósł 13 149,18 zł (środki własne)¹¹.

9. Współpraca z instytucjami i organizacjami

9.1. Koordynacja prac społecznie użytecznych - współpraca z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie

W 2015 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kontynuował zadania związane z koordynacją prac społecznie użytecznych na terenie Miasta Lublin. W ramach realizowanych działań, w 2015 roku Dział ds. pomocy środowiskowej prowadził współpracę z 62 podmiotami (m.in. Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie, placówkami oświatowymi, innymi jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Lublin oraz organizacjami pozarządowymi).

W ramach sporządzonego planu potrzeb określono m.in. rodzaje prac, liczbę godzin, liczbę bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej oraz liczbę osób uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych.

Plan potrzeb stanowił podstawę do opracowania wniosku do MUP o organizację prac społecznie użytecznych w Mieście Lublin ze wskazaniem podmiotów, w których będą organizowane.

Przekazano także do MUP w Lublinie listę 704 osób bezrobotnych, deklarujących podjęcie prac społecznie użytecznych oraz 6 osób bezrobotnych, które zostały wytypowane do uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPR, ZNK oraz MUP.

Prace społecznie użyteczne kierowane były w 2015 roku do 100 osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej (w tym 5 osób bezrobotnych, które uczestniczyły w niniejszej inicjatywie w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPR, ZNK oraz MUP oraz 20 uczestników Programu Aktywizacja i Integracja).

¹¹ Z uwagi na zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej brak było podstaw prawnych do dalszego funkcjonowania świetlicy. Z uwagi na powyższe z dniem 28.02.2015 roku zakończyła ona swoją działalność.

Kwota przeznaczona na realizację zadania w 2015 roku z budżetu gminy (w dyspozycji MOPR) wynosiła 111 600 zł (co stanowiło 40%), natomiast pozostałe 60% pozostawało w dyspozycji MUP i stanowiły je środki Funduszu Pracy.

Na realizację prac społecznie użytecznych w 2015 roku MOPR w Lublinie wydatkował kwotę 94 731,12 zł.

Pracownicy Działu ds. pomocy środowiskowej, po otrzymaniu dokumentów od poszczególnych podmiotów realizujących prace społecznie użyteczne, przygotowywali każdego miesiąca dokumentację niezbędną do dokonania wypłaty świadczeń, a po jej zrealizowaniu występowali o refundację świadczeń z Funduszu Pracy do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie.

W 2015 roku prace społecznie użyteczne realizowały osoby bezrobotne, zarejestrowane w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie oraz korzystające ze wsparcia MOPR, w liczbie wskazanej poniżej:

- w miesiącu lutym 2015 roku – 66 osób
- w miesiącu marcu 2015 roku – 80 osób
- w miesiącu kwietniu 2015 roku – 76 osób
- w miesiącu maju 2015 roku – 75 osób
- w miesiącu czerwcu 2015 roku – 78 osób
- w miesiącu lipcu 2015 roku – 76 osób
- w miesiącu sierpniu 2015 roku – 75 osób
- w miesiącu wrześniu 2015 roku – 79 osób
- w miesiącu październiku 2015 roku – 79 osób
- w miesiącu listopadzie 2015 roku – 79 osób.

Łącznie w 2015 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano 141 osób (w tym 20 w ramach Programu Aktywizacja i Integracja oraz 9 w ramach porozumienia MOPR/MUP/ZNK), a więc więcej niż zaplanowana. Różnica wynika z faktu przerwania przez część osób prac społecznie użytecznych, odmowy ich wykonywania lub podjęcia zatrudnienia, a na ich miejsce skierowane zostały kolejne.

9.2. Współpraca z Kuratorium Oświaty w Lublinie

W ramach kontynuacji współpracy z Kuratorium Oświaty w Lublinie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie również w 2015 roku pozyskał skierowania na bezpłatny wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych, co umożliwiło udział 95 dzieci w wieku od 7 – 15 lat, osiągających dobre wyniki w nauce oraz nie sprawiających problemów wychowawczych w koloniach letnich.

Pracownicy Działu koordynowali działania związane z rekrutacją i wyjazdem na kolonie letnie, przygotowaniem oraz przekazywaniem dla potrzeb Kuratorium Oświaty oraz organizatorów wypoczynku – list uczestników, dokonywali uzgodnień dotyczących

terminów odjazdów oraz powrotów dzieci z kolonii, jak również uczestniczyli w odprawie dzieci wyjeżdżających na wypoczynek letni.

Kolonie letnie zorganizowane zostały przez Biuro Usług Turystycznych i Edukacyjnych „LIDER-TOUR” w Lublinie, w Trzcinach koło Jasła – w 2 terminach:

- od dnia 13 lipca 2015 roku do dnia 24 lipca 2015 roku – 80 dzieci;
- od dnia 27 lipca 2015 roku do dnia 7 sierpnia 2015 roku – 15 dzieci.

9.3. Współpraca w ramach akcji „Pomóż dzieciom przetrwać zimę”

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w 2015 roku ponownie czynnie włączył się w koordynację działań związanych z akcją. W ramach współpracy przekazano do sztabu informację dotyczącą liczby rodzin z dziećmi celem wykorzystania dla potrzeb akcji. W 2015 roku pomoc w formie paczek otrzymało łącznie 1 114 rodzin (liczba osób w rodzinie – 4 595, liczba dzieci w rodzinach – 2 785). W ramach Akcji Ośrodek uzyskał łącznie 21 767,25 kg darów (w tym paczki żywnościowe – 11 140 kg, ziemiopłody – 1 865kg, dary rzeczowe – 8 762,25 kg).

Dary rzeczowe w formie odzieży, obuwia, zabawek, książek oraz środków czystości i higieny otrzymało łącznie 595 rodzin (liczba osób w tych rodzinach – 2 259, liczba dzieci w rodzinach – 1 218).

Dystrybucja darów odbywała się w 5 punktach na terenie Miasta Lublin tj. w magazynie przy ul. Gospodarczej 2, ul. Popiełuszki 35a, al. Unii Lubelskiej 15 (budynek Caritas Archidiecezji Lubelskiej), ul. Narutowicza 54 (budynek Towarzystwa Przyjaciół Dzieci) oraz przy ul. Puchacza 6 (budynek Polskiego Czerwonego Krzyża). Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie byli odpowiedzialni za funkcjonowanie 2 magazynów przy ul. Gospodarczej 2 oraz przy ul. Popiełuszki 35a. Dodatkowo pełnili dyżury w magazynach przy al. Unii Lubelskiej 15 oraz przy ul. Puchacza 6.

9.4 Współpraca z Lubelskim Stowarzyszeniem Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi.

Współpraca z Lubelskim Stowarzyszeniem Ochrony Zdrowia Psychicznego oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi dotyczyła m.in. promowania nowoczesnego modelu opieki psychiatrycznej w oparciu o ideę psychiatrii środowiskowej, budowania zasad współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, przeciwdziałanie stygmatyzacji i dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi oraz tworzenie systemu komunikacji o dostępnych formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. W trakcie spotkań, które odbywały się w siedzibie Domu Pomocy Społecznej przy ul. Ametystowej 22 poruszano m.in. następujące sprawy: działania podejmowane przez partnerów Lubelskiego Porozumienia na Rzecz Zdrowia Psychicznego, zasady kierowania osób przez MOPR do mieszkań chronionych, potrzeba utworzenia na terenie Miasta Lublin domu pomocy

społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, obchody Światowego Dnia Autyzmu, raport z działań Porozumienia na rzecz Wspierania Osób Chorujących Psychiczenie, problemy w realizacji zadań na rzecz osób chorych psychicznie, prace na rzecz Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, utworzenie Sekcji Psychiatrii Środowiskowej oraz forum Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego.

9.5 Współpraca ze Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich Suwerennego Rycerstwa Zakonu Szpitalników Świętego Jana Jerozolimskiego zwanego Rodyjskim i Maltańskim

W 2015 roku po raz pierwszy Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie podjął współpracę ze Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich Suwerennego Rycerskiego Zakonu Szpitalników Świętego Jana Jerozolimskiego zwanego Rodyjskim i Maltańskim, w celu organizacji Opłatka Maltańskiego. Powyższa inicjatywa skierowana była do:

- ubogich rodzin wielodzietnych, żyjących w ubóstwie, bez możliwości przygotowania własnej wieczerzy wigilijnej i sprawienia dzieciom prezentu,
- osób samotnych, opuszczonych, wykluczonych, dla których spotkanie z innymi ludźmi stanowi rzadkość, a które może stanowić radość i siłę,
- osób niepełnosprawnych, samotnych, ubogich, które nie miały jak i z kim spędzić wieczerzy wigilijnej.

Dzieci w czasie wieczerzy wigilijnej zostały obdarowane wymarzonym prezentem od Św. Mikołaja, a rodzice/opiekunowie paczką żywnościową. Wieczera wigilijna odbyła się dnia 10 grudnia 2015 roku w godzinach 14.00 – 16.00 w Lawendowym Dworcu przy ul. Krochmalnej 13c. Uczestniczyło w niej 50 osób dorosłych oraz 49 dzieci. Oprawę muzyczną zapewnił Zespół „Zabierz mnie ze sobą” złożony z osadzonych z Aresztu Śledczego w Lublinie. Powyższa inicjatywa umożliwiła osobom i rodzinom, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, spędzenie miłych chwil przy wspólnym posiłku i kolędowaniu.

9.6. Współpraca z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Lublin, w przedmiocie realizacji projektu pn.: „Energetyczny tornister”

Celem projektu było obdarowanie wyprawką szkolną dzieci, pochodzących z rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Tornistry z wyposażeniem (tj. piórniki z wyposażeniem, kredki świecowe, farby plakatowe, pędzelki, blok rysunkowy, papier kolorowy, plastelina, nożyczki, klej w sztyfcie, bibuła, zeszyt w linię, zeszyt w kratkę, czekolada) otrzymały dzieci w wieku 6 i 7 lat, które w miesiącu wrześniu 2015 roku rozpoczęły edukację w klasie pierwszej.

Realizacja akcji „Energetyczny tornister” miała miejsce w dniu 31 sierpnia 2015 roku w siedzibie Urzędu Miasta Lublin, gdzie 55 dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole podstawowej, otrzymało z rąk Pani Moniki Lipińskiej, Zastępcy Prezydenta Miasta Lublin,

tornistry wraz z wyposażeniem. Akcja obok aspektu pomocowego miała również wymiar edukacyjny. Dzieci mogły dowiedzieć się do czego służy i skąd bierze się prąd. Poznały też podstawowe zasady korzystania z elektryczności i numery, pod które należy dzwonić, gdy dzieje się coś złego. Akcja „Energetyczny Tornister” prowadzona jest już po raz trzeci, dotychczas skorzystało z niej 100 dzieci z terenu Lublina.

9.7. Projekt „Szlachetna Paczka”

W 2015 roku Dział ds. pomocy środowiskowej po raz kolejny prowadził współpracę z liderami Stowarzyszenia WIOSNA, w ramach realizacji projektu „Szlachetna paczka”. Projekt ten adresowany był do osób/rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej wymagających udzielenia dodatkowego wsparcia, w tym do seniorów.

W ramach prowadzonych działań pozyskano łącznie 152 oświadczenia osób/rodzin wymagających dodatkowego wsparcia z obszaru Dzielnic: Czechów, Dziesiąta, Kośminek, Czuby, Konstantynów, Sławin, Sławinek w Lublinie, które zostały przekazane do Liderów Szlachetnej Paczki.

9.8. Umowa o współpracy partnerskiej z Towarzystwem Edukacji Kulturalnej w Lublinie

W dniu 10 września 2015 roku została zawarta umowa o współpracy partnerskiej przy realizacji Zadania pod nazwą: Punkt Kultury Stare Bronowice pomiędzy Towarzystwem Edukacji Kulturalnej w Lublinie a Gminą Lublin – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie. Zadanie miało na celu aktywizację społeczną środowisk lokalnych zamieszkujących dzielnicę Stare Bronowice w Lublinie, a w szczególności dzieci, matki nieaktywne zawodowo oraz seniorów, realizowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w okresie od 15 września do 31 grudnia 2015 roku poprzez edukację społeczno – kulturalną, niwelowanie barier w dostępie do dóbr kultury, budowanie pozytywnego wizerunku okolicy, podjęcie działań mających na celu częściową rewitalizację przestrzeni oraz wypełnianie czasu wolnego mieszkańcom Starych Bronowic. Pracownicy socjalni udzielali informacji o inicjatywie oraz kierowali osoby zainteresowane, będące beneficjentami pomocy społecznej do udziału w niej.

9.9. Współpraca z podmiotami niezaliczonymi do sektora finansów publicznych realizującymi zadania zleczone z zakresu pomocy społecznej

W 2015 roku Dział ds. pomocy środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie realizował zadania z zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych, wynikających z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynikające z Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin oraz łagodzenia skutków ubóstwa poprzez dostarczanie żywności najuboższym mieszkańcom Miasta Lublin

i osobom bezdomnym, w tym realizacja Programu pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności Unii Europejskiej PEAD w 2015 roku.

W ramach zadania z zakresu pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na rzecz mieszkańców Miasta Lublin w latach 2014 – 2015” decyzją Prezydenta Miasta Lublin realizację tego zadania przekazano następującym podmiotom:

- Lubelskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Opieki Długoterminowej i Pomocy Społecznej „OPIEKUN”;
- Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi Lubelski Oddział Okręgowy;
- Fundacji na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych „EMPATIA”;
- Polskiemu Komitet Pomocy Społecznej;
- Lubelskiemu Stowarzyszeniu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

W ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin na lata 2013-2015, stanowiącego załącznik do uchwały nr 685/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 17 stycznia 2013 roku, służącego aktywizacji i integracji osób w podeszłym wieku zamieszkujących na terenie Miasta Lublin, zrealizowano następujące inicjatywy:

- „Tradycje i kultura Lubelszczyzny” wydarzenie środowiskowe o charakterze międzypokoleniowym obejmujące zagadnienia kultywowania tradycji, poznawania obyczajów regionalnych oraz wymiany doświadczeń przedstawicieli różnych pokoleń. W inicjatywie udział wzięło 37 osób, w tym 27 Seniorów.
- IX Międzypokoleniowe Spotkanie Integracyjne „Mama, Tata i ja” Wydarzenie środowiskowe o charakterze integracyjnym i aktywizacyjnym, którego program przewidywał występy artystyczne przygotowane przez dzieci, młodzież oraz seniorów, pokazy ratownictwa medycznego, badania słuchu oraz prezentację i naukę wyrobów rękodzieła przygotowywanych przez seniorów. Inicjatywa zorganizowana została we współpracy z Wielopokoleniowym Klubem Wolontariusza, Szkołą Podstawową Nr 32 w Lublinie na terenie skweru przy ul. Droga Męczenników Majdanka 26 w Lublinie.
- Konkurs plastyczny dla dzieci, uczniów Szkoły Podstawowej Nr 30 w Lublinie zorganizowany przez MOPR w Lublinie we współpracy ze Szkołą Podstawową Nr 30, Spółdzielnią Mieszkaniową im. W. i Z. Nałkowskich, Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów i Domem Opieki „Tutela”
- Inicjatywa o charakterze otwartym, adresowana do mieszkańców dzielnicy Rury oraz wszystkich zainteresowanych, w każdym wieku: dzieci, młodzieży, osób dorosłych, seniorów. Wydarzenie obejmowało szereg działań kulturalno-edukacyjno-integracyjnych, realizowanych przez instytucje, organizacje i mieszkańców w ramach nieformalnego partnerstwa lokalnego zawiązanego na osiedlu im. A. Mickiewicza w Lublinie. Celem inicjatywy była aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, tj. zachęcanie mieszkańców do włączania się w aktywne i wspólne działania, w tym działania kulturalne. Istotnym celem było również przedstawienie możliwości

zaangażowania się w różnorodne działania, w tym wolontarystyczne i wyjście z ofertą kulturową na zewnątrz. Efektem wspólnie podejmowanych inicjatyw środowiskowych jest pogłębienie współpracy między lokalnymi partnerami, wzrost aktywności mieszkańców, poczucia odpowiedzialności za sprawy związane ze środowiskiem lokalnym. Harmonogram wydarzenia obejmował występy dzieci oraz seniorów, gry zabawy, zajęcia sportowe, warsztaty, stoiska informacyjne.

- Spotkanie o charakterze integracyjnym i aktywizacyjnym, które odbyło się w siedzibie Domu Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie. Program przedsięwzięcia obejmował występy artystyczne Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz występy taneczne dzieci z Przedszkola Nr 43, zabawę taneczną dla uczestników, poczęstunek w formie grilla na świeżym powietrzu, ciasta i napoje.
- Wydarzenia pn. "Wspólnota to ty i ja", którego organizatorami byli: Stowarzyszenie Przyjaciół Parafii „Poczekajka” oraz Parafia pw. Niepokalanego Serca Maryi i Św. Franciszka z Asyżu. Festyn odbył się na terenie ogrodów klasztornych przy Parafii „Poczekajka”. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie włączyli się w przygotowanie festynu poprzez pozyskiwanie sponsorów, pomoc przy realizacji zaplanowanych wydarzeń - warsztatów, w tym plastycznych, stoisk. Harmonogram festynu obejmował: występy na scenie grup wokalnych, tanecznych, konkursy, zabawy dla dzieci, zajęcia warsztatowe, stoiska edukacyjne, informacyjne, pokazy służb ratowniczych oraz inne atrakcje. Pracownicy filii w punkcie informacyjnym – poprzez rozmowy z osobami zainteresowanymi, przygotowane ulotki – udzielali informacji na temat zakresu oraz form pomocy, świadczonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, w tym skierowanej do seniorów.
- Wydarzenie środowiskowe o charakterze integracyjnym ukierunkowane na promowanie aktywnych postaw osób starszych, kształtowanie wrażliwości społecznej poprzez prezentację i rozwój pasji życiowych, zaakcentowanie idei solidarności międzypokoleniowej. Inicjatywa obejmowała również występy artystyczne młodzieży i seniorów, prezentację wyrobów rękodzieła przygotowywanych przez seniorów. Działanie zorganizowane zostało we współpracy z Wielopokoleniowym Klubem Wolontariusza na terenie skweru osiedlowego przy ul. Droga Męczenników Majdanka 26 w Lublinie.
- Uroczyste obchody Dni Seniora w dzielnicy Czechów odbyły się w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury SM „Czechów” przy ul. Kiepur 5a. Celem uroczystości była integracja pokoleń oraz organizacja czasu wolnego osobom starszym i samotnym. Bogaty program artystyczny przygotowany przez seniorów oraz młodzież szkolną dostarczył słuchaczom wielu wzruszeń, a uroczyste spotkanie zakończył słodki poczęstunek. Dodatkowo wystawa prac artystycznych przygotowana przez uczestników z Centrum Dziennego Pobytu dla Seniorów Nr 1 przy ul. Poturzyńskiej 1 w Lublinie uświetniła uroczystość oraz umożliwiła zaprezentowanie działalności twórczej osób

starszych. Udział Seniorów i młodzieży w spotkaniu umożliwił złamanie stereotypu starości oraz pozwolił na propagowanie aktywnego stylu życia, a także stwarzanie partnerskich warunków do powstania i rozwijania inicjatyw międzypokoleniowych.

- Spotkanie o charakterze edukacyjnym obejmujące pokaz pierwszej pomocy przedmedycznej, instruktaż kosmetyczny oraz prelekcję dietetyka zorganizowane we współpracy z Medycznym Studium Zawodowym w siedzibie Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów przy ul. Maszynowej 2.

- Działanie środowiskowe o charakterze integracyjnym i aktywizacyjnym. Inicjatywa miała na celu uczczenie obchodów rocznicy odzyskania Niepodległości oraz zachęcenie młodego pokolenia do rozwijania poczucia więzi rodzinnej i narodowej. Spotkanie odbyło się w siedzibie Dzielnicowego Domu Kultury SM „Czechów” w Lublinie. Harmonogram uroczystości obejmował występy artystyczne zespołów dziecięcych oraz seniorów.

- Inicjatywa promująca integrację międzypokoleniową. W okresie przedświątecznym środowiska seniorów zostały odwiedzone przez pracowników socjalnych, obdarowane stroikami świątecznymi. Stroiki zostały przygotowane przez uczniów Zespołu Szkół Plastycznych w Lublinie.

Ponadto w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin na lata 2013 – 2015 r. MOPR był współorganizatorem:

1. Dnia Solidarności Międzypokoleniowej
2. IV Lubelskich Dni Seniora
3. Inicjatywy pod nazwą „Miejsca przyjazne Seniorom”.

W ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w 2015 r. na realizację inicjatyw środowiskowych przeznaczono 20 000 zł. Środki wykorzystano w następujący sposób:

- Zakup materiałów biurowych i wyposażenia – kwota 12 180,76 zł,
- Zakup pozostałych usług – kwota 7 808,20 zł.

W dniu 13 kwietnia 2015 roku Prezydent Miasta Lublin ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na przyjmowaniu, magazynowaniu, dystrybucji i monitoringu wydawania żywności dla najbardziej potrzebujących mieszkańców Miasta Lublin i osób bezdomnych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w Podprogramie 2015r. Decyzją Prezydenta Miasta Lublin dotacja w wysokości 200 000 zł została przyznana:

1. Bractwu Miłosierdzia im. św. Brata Alberta, Lublin, ul. Zielona 3 – w wysokości 37 702,50 zł;
2. Fundacji Bank Żywności w Lublinie, Lublin, ul. Młyńska 18 – w wysokości 104 335 zł;

3. Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny, Lublin, ul. Narutowicza 54 – w wysokości 29 550 zł;
4. Polskiemu Komitetowi Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy, Lublin, ul. Puchacza 8 – w wysokości 28 412,50 zł.

9.10. Współpraca przy realizacji projektu współfinansowanego ze źródeł zewnętrznych „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim”

W związku z realizacją przez Marszałka Województwa Lubelskiego projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Dział ds. pomocy środowiskowej w 2015 roku koordynował działania związane z dwukrotnym przeprowadzaniem spisów z natury sprzętu komputerowego i urządzeń wielofunkcyjnych, przekazanych w użytkowanie beneficjentom ostatecznym projektu.

Projekt „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim”, skierowany jest do gospodarstw domowych z województwa lubelskiego, zagrożonych wykluczeniem z aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym, ze względu na trudną sytuację materialną lub niepełnosprawność. Głównym celem projektu jest przeszkolenie uczestników, zapewnienie im bezpłatnego dostępu do Internetu oraz niezbędnych urządzeń i oprogramowania. Na terenie Miasta Lublin 229 osób otrzymało sprzęt komputerowy z dostępem do internetu (przez cały czas trwania projektu).

10. Uczestnictwo w Porozumieniach

10.1. Porozumienie z Komendą Miejską Policji w Lublinie

W związku z zawartym w dniu 17 października 2012 r. porozumieniem pomiędzy Komendą Miejską Policji w Lublinie, a Gminą Lublin, w imieniu której działa Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w przedmiocie ustalenia zasad nieodpłatnego uczestnictwa pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie przy przesłuchaniu nieletnich w postępowaniu karnym, prowadzonym przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w 2015 roku kontynuowano współpracę w powyższym zakresie.

W ramach niniejszej inicjatywy przedkładano w systemie kwartalnym, w Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie wykaz osób wyznaczonych do współpracy. Przedstawiciele MOPR w Lublinie uczestniczyli w przesłuchaniu nieletniego w sytuacji kiedy zapewnienie obecności rodziców/opiekunów prawnych albo obrońcy było niemożliwe. Zadaniem wyznaczonego pracownika MOPR w Lublinie była obecność podczas przesłuchania nieletniego, podejrzanego o dopuszczenie się czynu karalnego i podpisanie protokołu z przeprowadzonej czynności dowodowej.

W roku 2015 przy przesłuchaniach nieletnich w postępowaniach karnych, prowadzonych przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczyło 5 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Łącznie odbyło się 14 przesłuchań w których uczestniczyli przedstawiciele Ośrodka.

10.2 Porozumienie między MOPR, MUP i ZNK

W związku z zawartym w dniu 7 grudnia 2011 roku porozumieniem o współpracy, pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, Zarządem Nieruchomości Komunalnych w Lublinie oraz Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie, osoby bezrobotne wykonujące prace społecznie użyteczne, będące lokatorami mieszkań komunalnych, które ze względu na trudną sytuację materialno-bytową posiadają zaległości w opłatach czynszowych (nie większe niż 15 000 zł) lub mające trudności w regulowaniu bieżących opłat czynszowych, a jednocześnie będące klientami MOPR oraz MUP, uczestniczyły w programie pomocy.

W ramach realizowanej inicjatywy osoby objęte programem, świadczące prace społecznie użyteczne na terenie poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz w innych podmiotach na terenie Miasta Lublin otrzymywały 50% świadczenia za faktyczne godziny wykonywania przydzielonych prac. Pozostałe 50% świadczenia przekazywano na konto Zarządu Nieruchomości Komunalnych w Lublinie.

W 2015 roku spośród wszystkich osób wykonujących PSU 9 osób realizowało prace społecznie użyteczne w ramach ww. porozumienia.

Wykorzystanie instrumentu aktywizacji w postaci prac społecznie użytecznych, stworzyło osobom bezrobotnym, które przez wiele lat były nieaktywne zawodowo i nie pozostawały w stosunku pracy – szansę czynnego udziału w rynku pracy.

10.3. Porozumienie z Aresztem Śledczym w Lublinie

W ramach współpracy z Aresztem Śledczym w Lublinie zawarto porozumienie, obowiązujące do dnia 31 grudnia 2015 r., przedmiotem którego było ustalenie zasad prowadzenia przez pracowników MOPR w Lublinie na terenie Aresztu Śledczego kwartalnych spotkań informacyjnych dla osób osadzonych.

W ramach prowadzonej współpracy w 2015 roku przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w trakcie 4 osobistych spotkań z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności, udzielali informacji dotyczących możliwości otrzymania wsparcia ze środków pomocy społecznej po opuszczeniu placówki penitencjarnej, zasad realizacji świadczeń na rzecz rodzin osób osadzonych w ramach systemu pomocy społecznej (świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej), zakresu pomocy przysługującej po opuszczeniu Aresztu Śledczego, jak również zagadnień związanych z zaliczką alimentacyjną oraz świadczeniami rodzinnymi.

Ponadto pracownik MOPR udzielał informacji odnośnie procedury ubiegania się o orzeczenie stanu zdrowia i ustalenie stopnia niepełnosprawności, możliwości otrzymania lokalu socjalnego z zasobów gminy, uzyskania statusu osoby bezrobotnej oraz uczestnictwa w szkoleniach, możliwości wykonywania prac społecznie użytecznych, przekwalifikowania się lub uzupełnienia wykształcenia, jak również poradnictwa w zakresie usług dostępnych dla osób zwalnianych z aresztu w ramach oferty innych podmiotów.

Spotkania z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności na terenie Aresztu Śledczego w Lublinie obejmowały również segment, w którym osoby osadzone miały możliwość zadawania pytań odnoszących się do interesujących ich zagadnień (m.in. możliwość podjęcia pracy po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności, spłata zadłużeń czynszowych, wsparcie dla członków rodziny, możliwość otrzymania pożyczki oraz dopłaty do bieżących zobowiązań finansowych).

W spotkaniach wzięło udział łącznie 27 osób odbywających karę pozbawienia wolności.

10.4. Porozumienie z Fundacją Fuga Mundi.

W dniu 20 marca 2015 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie zawarł porozumienie o współpracy partnerskiej z Fundacją Fuga Mundi przy realizacji zadania pod nazwą: „Akademia Niezależnego Życia 2015”, w ramach którego MOPR zobowiązał się m.in. do współpracy w zakresie rekrutacji osób bezrobotnych – niepełnosprawnych, korzystających z pomocy społecznej, zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie oraz zawarcia kontraktów socjalnych z osobami zakwalifikowanymi do uczestnictwa w zajęciach Klubu Integracji Społecznej.

Do obowiązków Fundacji Fuga Mundi należało m.in.: organizowanie cyklu edukacyjno-szkoleniowego w ramach programu reintegracji społeczno-zawodowej (doradztwo zawodowe, poradnictwo socjalne, poradnictwo prawne, psychologiczne, warsztaty psychoedukacyjne, warsztaty edukacji społecznej i zawodowej, zajęcia zawodowe, praktyczne) oraz organizacja działań o charakterze środowiskowym.

Celem głównym projektu było zwiększenie samodzielności i niezależności oraz poprawa kondycji psychofizycznej 10 osób niepełnosprawnych, ułatwiając podjęcie aktywności zawodowej oraz umożliwiając im samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie, z wykorzystaniem ich indywidualnego potencjału.

W miesiącach lipiec – sierpień 2015 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie przeprowadził rekrutację 12 osób niepełnosprawnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do udziału w zajęciach Klub Integracji Społecznej – Akademia Niezależnego Życia prowadzonego przez Fundację Fuga Mundi.

10.5. Porozumienie z Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym Nr 4 w Lublinie

W dniu 1 stycznia 2015 roku zawarto kolejne porozumienie pomiędzy Samodzielnym Publicznym Szpitalem Klinicznym Nr 4 w Lublinie, a Gminą Lublin, w imieniu której działa Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w przedmiocie realizacji zadania w zakresie udzielania wsparcia pacjentom Szpitala wynikającego z przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W ramach niniejszej inicjatywy Szpital zobowiązał się do:

- umożliwienia przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracownika socjalnego zatrudnionego w szpitalu,
- skompletowania dokumentacji niezbędnej do ustalenia uprawnień do uzyskania świadczenia w formie dostępu do opieki zdrowotnej,
- przekazania do MOPR wypełnionego i podpisanego przez pacjenta wywiadu środowiskowego wraz z dokumentacją.

Natomiast MOPR zobowiązał się do:

- wydania decyzji administracyjnej ustalającej prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej dla osób będących mieszkańcami Miasta Lublin oraz osób bezdomnych posiadających ostatnie miejsce zameldowania w Lublinie i niezwłocznego powiadomienia Szpitala o podjętej decyzji,
- przekazania otrzymanego rodzinnego wywiadu środowiskowego wraz z załączoną dokumentacją do ośrodka pomocy społecznej zgodnie z właściwością miejscową osób, które nie są mieszkańcami miasta Lublin lub osób bezdomnych które posiadają ostatnie miejsce zamieszkania na terenie innych powiatów,
- przeprowadzania rodzinnych wywiadów środowiskowych, na terenie Szpitala, z osobami wymagającymi udzielenia pomocy innej niż w formie uzyskania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Powyższe porozumienie znacząco przyczyniło się do skutecznego objęcia wsparciem osób hospitalizowanych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

10.6. Porozumienie o współpracy zawarte pomiędzy Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie w celu realizacji Programu Aktywizacja i Integracja.

W dniu 15 czerwca 2015 roku w Lublinie zostało zawarte porozumienie o współpracy pomiędzy Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie w celu realizacji Programu Aktywizacja i Integracja w okresie od 1 września do 31 października 2015 roku. Program skierowany był do 20 osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie, dla których ustalono profil pomocy III, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny.

Cechy identyfikujące uczestników Programu to m.in.: długotrwałe pozostawanie bez pracy, posiadanie dysfunkcji wpływających na obniżenie szans na rynku pracy oraz znacząco obniżona motywacja.

W ramach podpisanego porozumienia MOPR zobowiązał się do przekazania listy osób uprawnionych, które spełniały warunki do wykonywania prac społecznie użytecznych, realizacji działań w zakresie aktywizacji zawodowej w ramach PSU, dokonania wypłaty świadczenia przysługującego uczestnikom Programu za wykonane PSU oraz złożenia wniosku o refundację z Funduszu Pracy kwoty świadczeń wypłaconych uczestnikom Programu.

Miejski Urząd Pracy w Lublinie zobowiązał się do zlecenia realizacji działań w zakresie integracji społecznej, dokonania wyboru uczestników Programu, realizacji działań w zakresie aktywizacji zawodowej w ramach PSU oraz refundacji z Funduszu Pracy świadczeń wypłaconych uczestnikom Programu za realizację prac społecznie użytecznych. Poza wykonywaniem prac społecznie użytecznych uczestnicy Programu brali udział w warsztatach kompetencji społecznych i osobistych w ramach modułów: integracja i funkcjonowanie w grupie, praca w zespole, pobudzanie gotowości do zmian, budowanie poczucia własnej wartości, adaptacja do nowych warunków życia, identyfikacja oraz bilans mocnych i słabych stron osobowości, jak również skuteczne motywowanie siebie do działania, rozpoznanie i analiza własnej wiedzy, umiejętności i cech osobowości.

Na realizację prac społecznie użytecznych w ramach Programu Aktywizacja i Integracja wydatkowano kwotę 4 587,84 zł.

11. Uczestnictwo w Partnerstwach

11.1. Umowa Partnerska z Bractwem Miłosierdzia im. św. Brata Alberta w Lublinie.

W ramach realizacji wspólnych działań na rzecz klientów zagrożonych wykluczeniem społecznym w dniu 17 marca 2015 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie zawarł umowę partnerską z Bractwem Miłosierdzia im. św. Brata Alberta dotyczącą wspólnego uczestnictwa w konkursie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na realizację zadania publicznego „Podmiot zatrudnienia socjalnego partnerem Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy w realizacji kontraktów socjalnych”, ogłoszonego w ramach programu „Aktywne Formy przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” 2015 roku.

Powyższe działanie miało na celu integrację i reintegrację społeczną, zawodową, jak również indywidualne wsparcie osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, poprzez działania ułatwiające odbudowanie i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

W ramach podjętej współpracy MOPR w Lublinie zobowiązał się m.in. do przeprowadzenia rekrutacji, poprzez zawarcie kontraktów socjalnych kierujących 12 osób bezrobotnych do Klubu Integracji Społecznej prowadzonego przez Bractwo. Do obowiązków Bractwa Miłosierdzia należała m.in.: realizacja działań mających na celu

aktywizację społeczną i zawodową osób, w szczególności: wsparcie psychologiczne, wsparcie doradcy zawodowego i terapeuty uzależnień, specjalistyczne kursy zawodowe oraz zajęcia integracyjne.

Ponadto MOPR w Lublinie zobowiązał się do uwzględnienia uczestników Klubu Integracji Społecznej, którzy ukończyli pełną edycję KIS i spełniali przesłanki do wykonywania prac społecznie użytecznych w liście osób kierowanych do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie w 2016 roku do wykonywania tych prac.

W ramach działań realizowanych przez Bractwo Miłosierdzia im. św. Brata Alberta 12 osób uczestniczyło w cyklu szkoleń oraz warsztatach reintegracji społecznej i zawodowej, m.in. w warsztatach psychologicznych i zawodowych, szkoleniu z zakresu przedsiębiorczości, kursie „Pomoc kuchenna” oraz „Pracownik budowlany” a także indywidualnym poradnictwie zawodowym. U uczestników KIS biorących udział w działaniach zaobserwowano: wzmocnienie poczucia własnej wartości, nabycie umiejętności psychospołecznych oraz niezbędnych do aktywnego powrotu na rynek pracy, wzrost wiedzy i umiejętności niezbędnych w kontaktach interpersonalnych, jak również zwiększenie aktywności i motywacji do zmiany sytuacji życiowej.

12. Realizacja innych programów i inicjatyw

12.1. Wolontariat w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie

Na przestrzeni 2015 roku w Pionie pomocy środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie kontynuowana była działalność wolontarystyczna realizowana w ramach programu „Wolontariat w Ośrodkach Pomocy Społecznej” jako uzupełnienie pomocy świadczonej w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W zainteresowaniu służb społecznych pozostawały osoby zależne: niepełnosprawne, chore, w sędziwym wieku, samotne, jak również rodziny wieloproblemowe, wielodzietne, które własnym staraniem nie są w stanie przezwyciężyć rodzących się problemów życia codziennego. Wolontariat w MOPR ukierunkowany jest na tworzenie warunków godnego funkcjonowania w społeczeństwie grup i osób zależnych oraz na promowanie innowacyjnych form wsparcia. Program wolontarystyczny inspirował do samopomocy, integruje społeczność lokalną oraz uwrażliwia na potrzeby drugiego człowieka.

Pomoc wolontarystyczna realizowana w 2015 roku miała na celu rozszerzenie oferty wsparcia kierowanego do osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych oraz w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży w nauce.

Wolontariat realizowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie odpowiada zdiagnozowanym potrzebom i przybiera następujące formy:

- indywidualną (pomoc osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, samotnym, rodzinom wielodzietnym, dzieciom w wyrównywaniu braków edukacyjnych, pomoc logopedyczna oraz wsparcie przy organizacji czasu wolnego dzieciom będącym uczestnikami świetlicowych grup wsparcia, osobom niepełnosprawnym w miejscu zamieszkania),

- grupową (pomoc w zakresie organizacji zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej oraz Centrum Aktywności Środowiskowej),
- akcyjną (działania środowiskowe o charakterze integracyjnym, imprezy okolicznościowe oraz inne działania na rzecz społeczności lokalnej).

Wolontariat stanowi ważny element sieci wsparcia społecznego, tworzonego w ramach samoorganizacji środowiska lokalnego, ukierunkowanego na bezinteresowną pomoc drugiemu człowiekowi. Na podstawie rozpoznania przeprowadzonego przez pracowników socjalnych corocznie aktualizowana jest baza danych osób i rodzin oczekujących na pomoc ze strony wolontariusza. Dotychczasowe doświadczenie, jak również rozpoznanie dokonane przez pracowników socjalnych MOPR w Lublinie potwierdzają duże zainteresowanie wolontariatem ze strony środowisk wymagających wsparcia.

W okresie od stycznia 2015 roku do grudnia 2015 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie pracę wolontariuszy świadczyło 52 wolontariuszy na rzecz 69 osób potrzebujących, korzystających z pomocy społecznej.

VI. WSPIERANIE RODZIN I SYSTEM PIELCZY ZASTĘPCZEJ

1. WSPIERANIE RODZINY

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn.zm.). Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny powinna odbywać się z uwzględnieniem zasady pomocniczości.

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą zostać objęte szeregiem działań w ramach pracy z rodziną, w szczególności:

- konsultacjami i poradnictwem specjalistycznym,
- terapią i mediacją,
- pomocą prawną,
- usługami asystenta rodziny.

1.1. Poradnictwo specjalistyczne

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, w zakresie terapii uzależnień, przemocy, kryzysów) oraz pomoc prawną rodziny bezpłatnie uzyskują w:

- Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, ul. Popiełuszki 28E

Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin jest komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie. Poradnia udziela bezpłatnych konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego) dla rodzin i osób (patrz str. 47-49).

- Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej

Specjaliści zatrudnieni w Dziale tj. 2 pedagogów, 3 psychologów, świadczyli poradnictwo m.in na rzecz rodzin naturalnych. W roku 2015 tą formą pomocy objęte były 53 rodziny. Udzielono 238 porad, w tym: 27 porad psychologicznych oraz 211 pedagogicznych.

Tematyka porad dotyczyła:

- w ramach poradnictwa psychologicznego: konsekwencji emocjonalnych umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, radzenia sobie ze stratą, adaptacji dziecka do nowej sytuacji, przezwycięzania występujących trudności życiowych;
- w ramach poradnictwa pedagogicznego: poprawy sytuacji życiowej rodzin naturalnych, poprawy relacji rodziców naturalnych z dziećmi, poprawy kompetencji wychowawczych rodzin naturalnych, przebiegu kontaktu rodziców z dziećmi,

podnoszenia kwalifikacji zawodowych rodziców naturalnych, kierowania rodzin naturalnych do lekarzy specjalistów.

1.2. Asystenci rodziny

W 2015 r. w Lublinie zatrudnionych było 13 asystentów rodziny. Ogółem wydatki na ich zatrudnienie wyniosły **494 508,48 zł**. Na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia w ramach realizacji Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na 2015 r. - Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Miasto Lublin pozyskało z budżetu państwa dotację celową w kwocie **176 301,60 zł (co stanowiło 34% całości wydatków)** na dofinansowanie wynagrodzeń dla **8** asystentów.

Asystenci rodziny podjęli pracę z rodzinami naturalnymi przeżywającymi trudności, przede wszystkim w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i będących w trudnej sytuacji życiowej. Pracę prowadzono z rodzinami, które sprawowały opiekę nad dziećmi w celu poprawy ich umiejętności wychowawczych, jak również z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Asystenci pozostawali w systematycznym kontakcie z rodzinami monitorując sytuację rodzin wieloproblemowych, w których dzieci miały niezaspokojone potrzeby. Rodziny, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej motywowali do zmiany sytuacji życiowej i stałego kontaktu z dziećmi.

W 2015 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było **259 rodzin** niewydolnych wychowawczo, w których wychowywało się **531 dzieci**. Asystenci odbyli **6 931 wizyt** w środowisku. W okresie sprawozdawczym zakończono pracę z **88 rodzinami**. Powody zakończenia pracy to: osiągnięcie założonych celów (30 przypadków), brak współpracy rodziny z asystentem (32 przypadki), zmiana miejsca zamieszkania rodziny (10 przypadków), brak efektów pracy (14 przypadków) oraz zmiana metody pracy (2 przypadki).

W 2015 r. asystenci rodziny we współpracy z członkami rodzin i po konsultacji z pracownikami socjalnymi przygotowali lub zaktualizowali **245 planów** pracy z rodziną, które obejmowały zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także określały terminy ich realizacji i efekty podjętej pracy.

Asystenci dokonywali także okresowej oceny sytuacji rodziny, w której przedstawiali efekty prowadzonych działań oraz zasadność (lub brak zasadności) kontynuowania pracy z rodziną. W 2015 r. dokonano i przygotowano na piśmie **252 oceny**.

Główne zadania zrealizowane przez asystentów rodziny dotyczyły:

- podejmowania działań mających na celu pomoc rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów socjalnych poprzez dostarczanie informacji i kierowanie do odpowiednich instytucji;

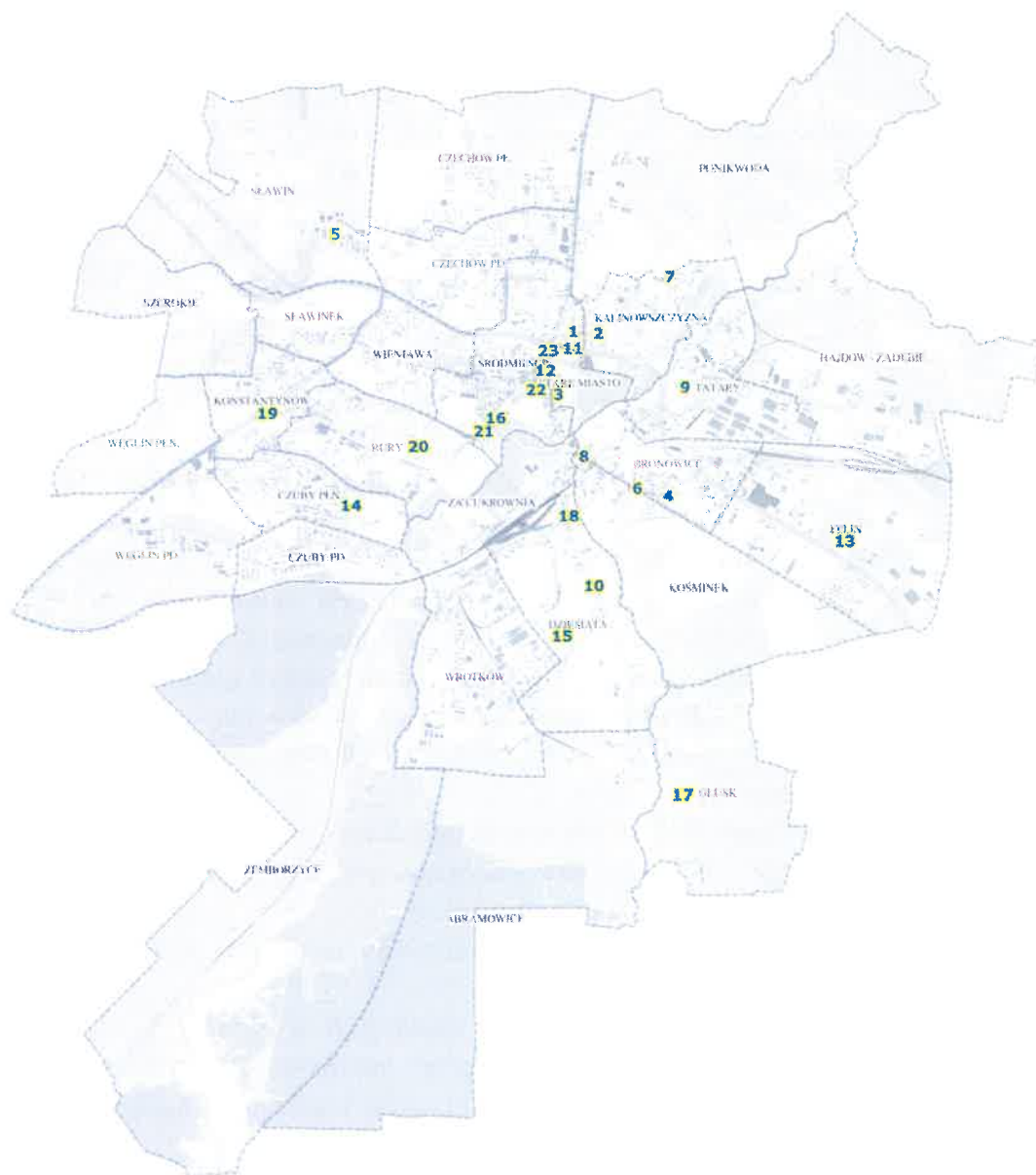
- udzielania pomocy w redagowaniu pism urzędowych, ubieganiu się przez rodziny o świadczenia socjalne, przydział lub wymianę lokalu, umorzenie długów lokatorskich, itp.;
- udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych poprzez, m.in.: kierowanie członków rodzin do poradni specjalistycznych i rodzinnych, kierowanie do udziału w diagnostyce oraz udziału w formach terapii indywidualnej, rodzinnej, grupowej, terapii uzależnień i grupach wsparcia;
- motywowania do skorzystania z konsultacji psychiatrycznych oraz kierowanie członków rodzin do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie;
- informowania o prawidłowościach rozwoju bio-psycho-społecznego dzieci oraz o zaburzeniach tego rozwoju, które wymagają zmiany postaw wychowawczych opiekunów;
- podejmowania działań zamierzających do rozwijania u rodziców umiejętności wychowawczych, motywowania i kierowania na zajęcia rozwijające kompetencje rodzicielskie;
- informowania o możliwej etiologii zachowań dzieci sprawiających trudności wychowawcze, motywowania do podjęcia diagnostyki psychologicznej, pedagogicznej oraz psychiatrycznej oraz do stosowania zaleceń specjalistów;
- motywowania rodziców do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielania pomocy w postępowaniu rekrutacyjnym i pisaniu wniosków o przyjęcie do placówek edukacyjnych;
- edukowania w zakresie funkcjonowania na współczesnym rynku pracy (szukanie ofert pracy, pisanie CV i listu motywacyjnego, przygotowanie się do rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnym pracodawcami);
- uświadczenia wartości pracy i znaczenia utrzymywania pracy zarobkowej przez członków rodzin;
- podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny, m.in. poprzez informowanie policji oraz służb medycznych o zaistniałych zagrożeniach oraz poprzez współpracę z kuratorami;
- przygotowania i prowadzeniu dokumentacji pracy z rodziną.

1.3. Placówki wsparcia dziennego

Rodzina może także uzyskać pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie Miasta Lublin wszystkie placówki wsparcia dziennego prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

W ramach pomocy instytucjonalnej w Mieście Lublin funkcjonują placówki wsparcia dziennego. Ich rozmieszczenie zobrazowano na poniższej mapie.

Mapa 2. Placówki wsparcia dziennego na terenie Miasta Lublin w 2015 roku

Placówki wsparcia dziennego opiekuńcze

- 1 - Dom św. Józefa dla Dzieci i Młodzieży, Ognisko Wych. - ul. ks. M. Słowikowskiego 1a
- 2 - Salezjańska Świetlica Środowiskowa Im. św. Dominika Savio - ul. Kalinowszczyzna 3
- 3 - Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza im. b. Edmunda Bojanowskiego - ul. Królewska 10
- 4 - Klub Młodzieżowy - ul. Łąbedzia 15
- 5 - Świetlica św. Brata Alberta - ul. Willowa 15
- 6 - Świetlica Opiekuńczo-Wych. przy Parafii Św. Maksymiliana Kolbe, ul. Dr. Męcz. Majdanka 27
- 7 - Świetlica św. Antoniego Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej - ul. Kasztanowa 1
- 8 - Świetlica św. Michała Archanioła Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej - ul. Fabryczna 19
- 9 - Świetlica "Promyk" - ul. Odlewnicza 11a
- 10 - Ośrodek nr 1 „Teatr” - ul. Kunickiego 128
- 11 - Ośrodek nr 2 „Bliźniak” - ul. ks. M. Słowikowskiego 1
- 12 - Świetlica Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży - ul. Krak. Przedmieście 1
- 13 - Świetlica Integracyjna "Razem" - ul. Doświadczalna 46

- 14 - Placówka Wsparcia Dziennego "Jutrzenka" - ul. Jutrzenki 1
- 15 - Świetlica Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży "con amore" - ul. Różny Wiatrów 9
- 16 - Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci - ul. Narutowicza 54
- 17 - Placówka Wsparcia Dziennego "Misericordia" - ul. Głuska 138
- 18 - Placówka Wsparcia Dziennego "CIUCHCIA" - ul. Kunickiego 35
- 19 - Placówka Wsparcia „Dom Ciepła” im. św. Antoniego - al. Kraśnicka 65

Placówki wsparcia dziennego specjalistyczne

- 20 - Specjalistyczny Ośrodek Opiek.-Wych. "Domostwo Amigoniańskie" - ul. Jaworowskiego 12
- 21 - Ośrodek Terapeutyczny - ul. Narutowicza 74a
- 22 - Specjalistyczna Placówka "AGAPE CLUB" - ul. Bernardyńska 5

Placówki wsparcia dziennego opiekuńcze i wsparcia dziennego specjalistyczne (obu typów)

- 23 - Fundacja Sempre a Frente – Świetlica Kowalska 3 - ul. Kowalska 3

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami, lub opiekunami dziecka, z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest bezpłatny i dobrowolny, oprócz sytuacji wyjątkowych, kiedy do placówki kieruje sąd.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W ciągu całego 2015 roku, na podstawie umów zlecających podmiotom pozarządowym prowadzenie placówek wsparcia dziennego, funkcjonowały **23 placówki**:

- 20 placówek wsparcia dziennego prowadzonych było w formie opiekuńczej, (2 z nich zakończyły swoją działalność z dniem 30.06.2015r., a 1 rozpoczęła działalność od 1.07.2015r.). Placówki te dysponowały 550 miejscami i objęły opieką 799 dzieci.
- 3 placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie specjalistycznej, dysponowały 74 miejscami i objęły opieką 111 dzieci.

Łącznie wszystkie placówki dysponowały 624 miejscami, a z ich usług w 2015 roku skorzystało 910 dzieci.

Tabela 15. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez Miasto Lublin w 2015 roku z podziałem na typ.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Nazwa i adres placówki	Typ placówki
1.	„Fundacja Amigo-Polska” ul. Jaworowskiego 12, 20-612 Lublin	Specjalistyczny Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy „Domostwo Amigoniańskie” ul. Jaworowskiego 12, 20-612 Lublin	<i>specjalistyczna</i>
2.	Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami” ul. Narutowicza 74a, 20-019 Lublin	Ośrodek Terapeutyczny ul. Narutowicza 74a 20-019 Lublin	<i>specjalistyczna</i>

3.	Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” ul. Bernardyńska 5, 20-109 Lublin	„Specjalistyczna Placówka AGAPE CLUB” ul. Bernardyńska 5 20-109 Lublin	<i>specjalistyczna</i>
4.	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa z Cluny ul. ks. Michała Słowikowskiego 1a, 20-124 Lublin	Dom Św. Józefa dla Dzieci i Młodzieży Ognisko Wychowawcze ul. ks. Michała Słowikowskiego 1a 20-124 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
5.	Towarzystwo Salezjańskie Dom Zakonny ul. Kalinowszczyzna 3, 20-129 Lublin	Salezjańska Świetlica Środowiskowa im. Św. Dominika Savio ul. Kalinowszczyzna 3, 20-129 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
6.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Jana Chrzyciciela i św. Jana Ewangelisty ul. Królewska 10, 20-109 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza im. bł. Edmunda Bojanowskiego ul. Królewska 10, 20-109 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
7.	Stowarzyszenie "ŁABĘDŹ" ul. Jacka Przybylskiego 20/23 20-465 Lublin	Klub Młodzieżowy ul. Łabędzia 15 20-335 Lublin	<i>opiekuńcza</i> (Placówka zakończyła działalność w dniu 30.06.2015r.)
8.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Brata Alberta ul. Willowa 15, 20-819 Lublin	Świetlica Św. Brata Alberta ul. Willowa 15 20-819 Lublin	<i>opiekuńcza</i> (Placówka zakończyła działalność w dniu 30.06.2015r.)
9.	Instytut Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej ul. Droga Męczenników Majdanka 27, 20-325 Lublin	Świetlica św. Antoniego Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej ul. Kasztanowa 1, 20-245 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
10.		Świetlica św. Michała Archanioła Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej ul. Fabryczna 19, 20-301 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
11.	Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Maksymiliana Kolbego ul. Droga Męcz. Majdanka 27 20-325 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii Św. Maksymiliana Kolbe ul. Dr. Męcz. Majdanka 27, 20-325 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
12.	Fundacja Integracyjna „Na Tatarach” ul. Gospodarza 7, 20-213 Lublin	Świetlica „Promyk” ul. Odlewnicza 11a, 20-219 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
13.	Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo ul. Jezuicka 4/9, 20-113 Lublin	Ośrodek nr 1 „Teatr” ul. Kunickiego 128, 20-434 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
14.		Ośrodek nr 2 „Bliźniak” ul. ks. Michała Słowikowskiego 1, 20-124 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
15.	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Archidiecezji Lubelskiej ul. Krakowskie Przedmieście 1, 20-002 Lublin	Świetlica Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży ul. Krakowskie Przedmieście 1 20-002 Lublin	<i>opiekuńcza</i>

16.	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo ul. Doświadczalna 46, 20-236 Lublin	Świetlica Integracyjna „Razem” ul. Doświadczalna 46 20-236 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
17.	Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce Al. Wilanowska 309 A, 02 – 665 Warszawa	Placówka Wsparcia Dziennego „Jutrzenka” ul. Jutrzenki 1, 20-538 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
18.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” ul. Róży Wiatrów 9, 20-468 Lublin	Świetlica Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” ul. Róży Wiatrów 9, 20-468 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
19.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny ul. Narutowicza 54, 20-016 Lublin	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci ul. Narutowicza 54, 20-016 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
20.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia” ul. Abramowicka 2, 20-440 Lublin	Placówka Wsparcia Dziennego „Misericordia” ul. Głuska 138, 20-380 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
21.	Stowarzyszenie Promocji Kultury na Rzecz Środowisk Lokalnych i Osób Niepełnosprawnych „DZIESIĄTA” ul. Kunickiego 35, 20-417 Lublin	Placówka Wsparcia Dziennego „CIUCHCIA” ul. Kunickiego 35, 20-417 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
22.	Zgromadzenie Służebnic Matki Dobrego Pasterza ul. Kościelna 9; 05 - 500 Piaseczno	Placówka Wsparcia Dziennego „Dom Ciepła” im. św. Antoniego Al. Kraśnicka 65, 20 - 718 Lublin	<i>opiekuńcza</i>
23.	Fundacja Sempre a Frente Ul. Grodzka 14, 20 – 112 Lublin	Świetlica Kowalska 3 Ul. Kowalska 3, 20 -115 Lublin	<i>opiekuńcza i specjalistyczna. (Placówka rozpoczęła swoją działalność od 01.07.2015r.)</i>

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta. Placówki mogą również prowadzić działalność na podstawie art. 228 ust. 5 uzyskując stwierdzenie wydane przez wójta, że zapewniają dzieciom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu. W 2015 roku 18 placówek posiadało wymagane zezwolenia a 4 działały na podstawie wydanych stwierdzeń.¹²

Prowadzenie placówek wsparcia dziennego Miasto Lublin zleca uprawnionym podmiotom w ramach otwartego konkursu ofert. Umowy z podmiotami prowadzącymi placówki wsparcia dziennego zostały zawarte w 2013 roku, są corocznie aneksowane i obowiązują do dnia 31 marca 2016 roku.

¹² Jedna z placówek nie posiadała zezwolenia, nie wystąpiła też o wydanie stwierdzenia o zapewnieniu dzieciom bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu i z 30 czerwca 2015 roku zakończyła działalność.

W roku 2015 na dofinansowanie kosztów działalności placówek wsparcia dziennego Miasto Lublin wydatkowało **1 189,282,40 zł**.

Poza w/w placówkami wsparcia dziennego, prowadzonymi przez podmioty pozarządowe, w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie do końca lutego 2015 r. funkcjonowała Świetlica Socjoterapeutyczna Nr 2, przy ul. Piekarskiej 27. W świetlicy udzielano pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo oraz dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju (patrz - str. 49).

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie funkcjonuje również **Centrum Aktywności Środowiskowej**, które w ramach swojej działalności udziela pomocy osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka, zagrożonym wykluczeniem społecznym, zamieszkałym na Osiedlu Antoniny Grygowej w Lublinie (patrz str. 42-46).

1.4. Pozostałe formy wspierania rodziny

1.4.1. Rodziny wspierające

W celu udzielenia wsparcia w sytuacji przeżywania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Jej zadaniem jest, przy współpracy asystenta rodziny, pomaganie w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie opublikowano informację, iż Ośrodek poszukuje rodzin zainteresowanych współpracą non profit na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzór wniosku jaki powinni złożyć kandydaci na rodziny wspierające. Opracowany został także wzór umowy z kandydatami

W 2015 roku, pomimo starań nie udało się ustanowić rodzin wspierających. Podjęto działania informacyjne oraz kontakt z potencjalnymi kandydatami. 2 osoby wyraziły wstępną gotowość do podjęcia tej roli jednak nie złożyły wymaganych dokumentów. Należy zatem zintensyfikować działania edukacyjne wśród rodzin dysfunkcyjnych i ich najbliższego otoczeni.

1.4.2. Grupy wsparcia

W 2015 roku w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie kontynuowano prowadzenie grup wsparcia dla rodzin naturalnych. Grupa adresowana jest do rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Grupa wsparcia dla rodzin naturalnych odbyła 9 spotkań, w których uczestniczyło 14 rodzin. Ta forma pracy z rodziną cieszy się rosnącym zainteresowaniem, w związku z tym planowane są dalsze, comiesięczne spotkania.

Pracownicy Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej (asystenci i koordynatorzy) sprawowali opiekę nad dziećmi rodzin uczestniczących w spotkaniach, prowadząc dla nich zajęcia edukacyjne.

1.4.3. Spotkania rodzin naturalnych

W siedzibie Działu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej planowane i organizowane były spotkania rodzin naturalnych (rodziców, rodzeństwa) z dziećmi umieszczonymi w rodzinnej pieczy zastępczej. Do spotkań tych uczestnicy przygotowywani byli przez specjalistów (pedagoga, psychologa), odpowiedniego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub asystenta rodziny. W ciągu całego 2015 roku zorganizowano 154 takie spotkania, w czasie których rodziny naturalne mogły skorzystać z porad specjalistów

2. System pieczy zastępczej

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust.1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

2.1. Rodzinna piecza zastępcza

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 1122/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 24 listopada 2011 roku, zmienionego zarządzeniem Nr 52/11/2103 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 listopada 2013 r., Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie został wyznaczony organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Mieście Lublin.

2.1.1. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin

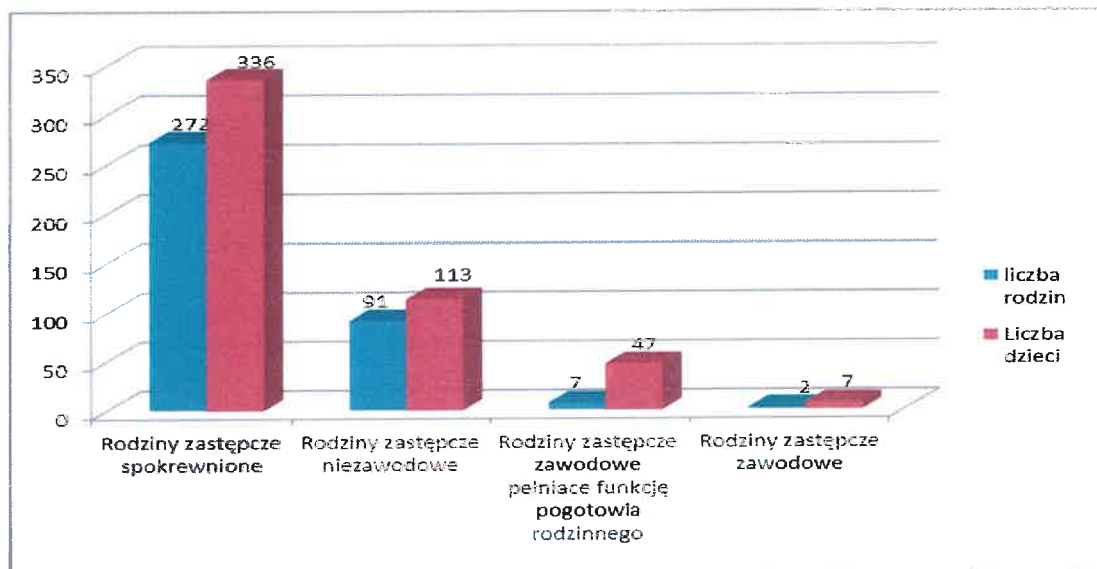
Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinnych formach pieczy zastępczej jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu. W trakcie roku 2015 na terenie Miasta Lublin funkcjonowały łącznie 372 rodziny zastępcze¹³, w których przebywało 503 dzieci (w tym 28 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością).

Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny zastępcze spokrewnione (272), w których wychowywało się 336 dzieci. Rodzin zastępczych niezawodowych było 91, a pod ich

¹³ jedna rodzina pełniła jednocześnie funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej i niezawodowej.

opieką pozostawało 113 dzieci. Ponadto w Mieście Lublin funkcjonowało 7 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (47 dzieci) i 2 rodziny zastępcze zawodowe (7 dzieci).

Wykres 8. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin i dzieci w nich umieszczone w 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lubnie

W funkcjonujących na terenie Miasta Lublin rodzinach zastępczych w w/w okresie na mocy orzeczeń sądu umieszczono 54 dzieci.

W okresie sprawozdawczym z rodzin zastępczych odeszło łącznie 30 dzieci, w tym:

- 10 dzieci powróciło do rodziny naturalnej,
- 8 dzieci zostało adoptowanych,
- 8 dzieci umieszczono w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 4 inne (2 się usamodzielniało, 2 przeniesiono do domu pomocy społecznej).

Ponadto 7 dzieci, na podstawie postanowień sądu, zostało umieszczonych w innych niż dotychczas rodzinach zastępczych.

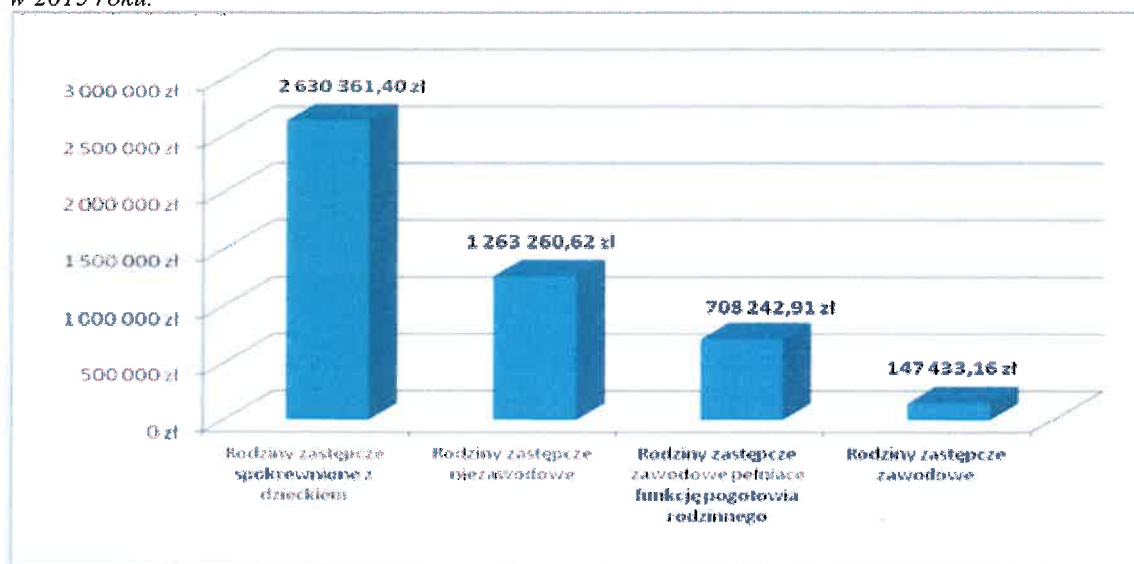
W 2015 roku 30 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej ukończyło 18 lat i zadeklarowało pozostanie w rodzinie zastępczej.

2.1.2. Działania podejmowane na rzecz rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin oraz dzieci objętych rodzinną pieczę zastępczą

Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych

Ogółem wydatki związane z wypłatami świadczeń dla lubelskich rodzin zastępczych wyniosły **4 760 158,57 zł¹⁴**, w tym 495 394,88 zł stanowiły wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w lubelskich rodzinach zastępczych, a pochodzących z innych powiatów.

Wykres 9. Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin w 2015 roku.

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.) rodzinom zastępczym **przysługują następujące świadczenia obligacyjne**: świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, dodatek na dziecko umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego dla rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej (w przypadku liczby dzieci powyżej 3).

Rodziny zastępcze **mogą otrzymać również następujące świadczenia fakultatywne**: dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka – raz w roku, jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka, świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem

¹⁴ Kwota zawiera wydatki na świadczenia i wynagrodzenia dla lubelskich rodzin zastępczych, oraz wydatki poniesione na rodziny pomocowe i osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki - jednorazowo lub okresowo, jak również świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (w przypadku rodzin zawodowych).

Na podstawie zawartej umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej przysługuje miesięczne wynagrodzenie.

Na mocy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano łącznie **481 decyzji administracyjnych**, w tym:

- 221 decyzji dotyczących przyznania świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – świadczenia obligatoryjne,
- 17 decyzji zmieniających decyzje przyznające świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – świadczenia obligatoryjne,
- 47 decyzji uchylających decyzje przyznające świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- 22 decyzje dotyczące świadczeń nienależnie pobranych, wraz z umorzeniami,
- 27 decyzji dotyczących środków finansowych na utrzymanie domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego – świadczenie obligatoryjne, gdy w rodzinie zastępczej przebywa więcej niż 3 dzieci,
- 57 decyzji przyznających jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - świadczenia fakultatywne,
- 6 decyzji przyznających jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów zdarzenia losowego,
- 6 decyzji odmownych dotyczących, przyznania jednorazowego świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – świadczenie fakultatywne,
- 3 decyzje przyznające jednorazowe świadczenie - dofinansowanie do wypoczynku dziecka,
- 75 decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej (decyzje wydane na podstawie uchwały nr 428/XIX/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt w pieczy zastępczej dziecka, które przed umieszczeniem w pieczy zastępczej zamieszkiwało na terenie Miasta Lublin.

W zależności od postanowienia sądu dzieci pochodzące z terenu Miasta Lublin mogą zostać umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu, podobnie jak rodziny zamieszkujące na terenie Lublina mogą zostać ustanowione rodzinami zastępczymi dla dzieci pochodzących z innych powiatów. Wynika to m.in. z faktu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, lub też z braku rodzin zastępczych gotowych na przyjęcie dziecka na terenie powiatu, w którym przebywa.

W roku 2015 w lubelskich rodzinach zastępczych przebywało 454 dzieci pochodzących z Lublina. Wypłacono dla nich 5 249 świadczeń w kwocie 3 918 265,88 zł.

W roku 2015 w 42 lubelskich rodzinach zastępczych, na podstawie porozumień zawartych z 20 powiatami, przebywało 49 dzieci z terenu innych powiatów.

Tabela 16. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2015r.

Nazwa powiatu	Liczba lubelskich rodzin zastępczych w których przebywały dzieci	Liczba dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Lublin
Biłgorajski	1	1
Chełmski	1	1
Hrubieszowski	1	1
Kraśnicki	1	1
Lubartowski	2	2
Lubelski	12	14
Legionowski	1	1
Łęczyński	3	3
Lukowski	1	1
Opolski	1	2
Niżański	1	1
Puławski	4	5
Radzyński	1	1
Sanocki	1	1
Świdnicki	6	9
Krasnystaw	1	1
Tarnowski	1	1
P. Zamojski	1	1
Miasto Zamość	1	1
Kamienna Góra	1	1
razem:	42*	49

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Na dzieci z innych powiatów umieszczonych w lubelskich rodzinach zastępczych wypłacono 568 świadczeń o wartości 460 985,95zł.

Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych

W Mieście Lublin w 2015 roku funkcjonowało 9 rodzin zastępczych zawodowych w tym 7 pełniących funkcje pogotowia rodzinnego. Na podstawie zawartej umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej przysługuje miesięczne wynagrodzenie.

*jedna rodzina przyjęła dzieci z dwóch różnych powiatów (sanockiego i opolskiego).

W przypadku 6 zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego wysokość wynagrodzenia ustalona została zgodnie z art. 78c i art. 78d ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zmianami w brzmieniu obowiązującym na dzień 31.12.2011)¹⁵ Dla jednej rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego wynagrodzenie wypłacane jest zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 234 ust. 1 – 5 ustawy, w dniu 31 grudnia 2014 r. zawarto umowy zlecenia o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej z dwiema rodzinami, które przed 1 stycznia 2015 r. pełniły funkcję zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem wielodzietnej rodziny zastępczej. Wysokość wynagrodzenia 2 zawodowych rodzin zastępczych ustalono zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy.

W roku 2015 na wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych wydatkowano łącznie 370 046,26 zł.

W ramach działań na rzecz rodzin zastępczych, poza wypłatą świadczeń, Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej realizował szereg innych zadań, m. in.:

- Okresowe oceny sytuacji dzieci umieszczonych w systemie rodzinnej pieczy zastępczej

W ramach działalności Działu przeprowadzono **825** ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazano na piśmie **825** opinii o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej do właściwych sądów. Ocen tych dokonano w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena dotyczyła 405 dzieci. W przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat oceny dokonywano co 3 miesiące. Sytuacja dzieci starszych podlegała ocenie nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej mogli uczestniczyć ich opiekunowie zastępczy, a także rodzice naturalni, jeżeli nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. O terminach posiedzeń zespołu oceniającego zawiadamiano rodziców biologicznych oraz opiekunów zastępczych dzieci, których sytuację oceniano. W procesie oceny brali udział psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownik socjalny sekcji ds. rodzin zastępczych, w przypadku kiedy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora, asystent rodziny w przypadku gdy rodzina naturalna była objęta asystenturą.

¹⁵ Na podstawie art. 226 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny zastępcze zawodowe miały możliwość złożenia wniosków o wypłatę wynagrodzenia na podstawie przepisów obowiązujących do dnia 31 grudnia 2011 r.

- Oceny funkcjonowania rodzin zastępczych w kontekście jakości sprawowanej przez nie opieki.

Dokonano oceny 97 rodzin zastępczych w odniesieniu do predyspozycji posiadanych przez opiekunów oraz jakości opieki sprawowanej nad powierzonymi im dziećmi. Dział dokonał w/w ocen w składzie: psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej lub pracownik socjalny w sytuacji gdy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora. W okresie sprawozdawczym 2 rodziny zastępcze uzyskały ocenę negatywną.

- Działania diagnostyczno-konsultacyjne w celu pozyskiwania, szkolenia i kwalifikowania osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

Psycholodzy zatrudnieni w dziale przeprowadzili badania psychologiczne 73 osób (53 rodziny) będących kandydatami na rodziny zastępcze lub istniejącymi rodzinami zastępczymi. W 2015 r. wydano 52 opinie dotyczące motywacji i predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Psycholodzy i pedagodzy działu przeprowadzili badania psychologiczne i pedagogiczne 10 osób (7 rodzin) kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Wydano 7 opinii psychologiczno-pedagogicznych.

W 2015 roku komisja ds. kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka¹⁶ odbyła 21 posiedzeń i sporządziła 25 protokołów stwierdzających spełnianie przez kandydatów wymogów, o których mowa w art. 42 ust. 1 - 3 ustawy. Wydano 11 skierowań na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz 8 zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia.

W roku 2015 zakończono szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz dla osób pełniących już tę funkcję w ramach realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”¹⁷, w ramach którego zastosowano narzędzie Program Aktywności Lokalnej „Rodzina to my”. Szkolenia przebiegały wg Programu PRIDE Rodzinną Opieką Zastępczą/Adopcją Towarzystwa Nasz Dom. Zrealizowano 54 godziny dydaktyczne oraz 10 godzin dydaktycznych zajęć praktycznych. Szkolenie rozpoczęło się 30 grudnia 2014 r. i trwało do 17 kwietnia 2015 r. W szkoleniach uczestniczyło 15 osób, z czego 5 osób to kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej a 10 to osoby, które już pełniły funkcję rodziny zastępczej. Koszt działania wynosił 12 960,00 zł.

¹⁶ Działająca na podstawie Zarządzenie nr 56/2013 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie z dn. 10.07.2013r. w sprawie ustalenia procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka przez MOPR w Lublinie.

¹⁷ Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

W 2015 roku przeszkolono także 1 kandydatkę do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, 2 osoby (1 rodzinę) jako kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 kandydatkę na rodzinę zastępczą zawodową specjalistyczną. Szkolenia te przeprowadzono przy wykorzystaniu własnych zasobów karowych, bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

➤ Wspieranie i poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

W 2015 roku tą formą pomocy objęto 45 rodzin zastępczych. Udzielono łącznie 195 porad, w tym: 85 porad psychologicznych, 110 pedagogicznych.

Tematyka porad dotyczyła:

- w ramach poradnictwa psychologicznego: konsekwencji emocjonalnych przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej, adaptacji dziecka do nowej sytuacji, współpracy rodziny zastępczej z rodziną naturalną dziecka, sposobów skutecznego komunikowania się w rodzinie, przewycięzania trudności szkolnych dziecka, poszerzania kompetencji wychowawczych;
- w ramach poradnictwa pedagogicznego: problemów wychowawczych wynikających z historii życia dziecka, kontaktów opiekunów zastępczych z rodziną naturalną dziecka, postaw rodziców zastępczych wobec problemów dziecka, metod wychowawczych stosowanych przez opiekunów zastępczych, kierowania rodzin zastępczych do lekarzy specjalistów, specjalistycznej pomocy psychologicznej i pedagogicznej, udzielania wskazówek o możliwości skierowania dzieci do placówek specjalistycznych i wsparcia dziennego.

Zainteresowanym klientom udzielane były również porady prawne, które dotyczyły w szczególności pomocy rodzinom zastępczym w przygotowaniu wniosków o ustalenie kontaktów dziecka z rodziną naturalną, o poszerzenie kompetencji rodziny zastępczej, o odrzucenie spadków, o pozbawienie/zawieszenie władzy rodzicielskiej rodziców naturalnych, o opiekę prawną/uregulowanie sytuacji prawnej oraz wniosków alimentacyjnych.

➤ Rejestry rodzin zastępczych

W 2015 roku sporządzono 2 rejestry i przekazano je w dniach: 30 czerwca 2015 r. oraz 7 stycznia 2016 r. do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie i Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku. Pierwszy rejestr zawierał informacje o: 9 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, 68 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, 11 rodzinach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i 18 rodzinach zastępczych niezawodowych, w których przebywają pełnoletni wychowankowie. Uaktualniony w grudniu 2015 r. oraz przekazany w dniu 7 stycznia 2016 r. rejestr zawierał informacje o: 9 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, 62 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, 10 rodzinach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

niezawodowej i 16 rodzinach zastępczych niezawodowych, w których przebywali pełnoletni wychowankowie.

➤ Pozwy o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2015 roku Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wniósł do Sądu łącznie 74 pozwy o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 100 dzieci pochodzących z Lublina.

➤ Działalność informacyjna, upowszechnianie wiedzy i promowanie ruchu rodzicielstwa zastępczego

W okresie sprawozdawczym do siedziby działu zgłosiło się 38 rodzin zamierzających podjąć starania o ustanowienie ich rodzinami zastępczymi, z którymi przeprowadzono 72 spotkania informacyjne na temat warunków, jakie muszą spełniać kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

W dniu 2 czerwca 2015 r. w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, Dział ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej, we współpracy ze Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, przygotował Piknik Rodzinny dla rodzin zastępczych i usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej. Impreza miała na celu integrację środowiska rodzin zastępczych, a także propagowanie ruchu rodzicielstwa zastępczego poprzez udzielanie rzetelnej informacji na temat psychologiczno-pedagogicznych i prawnych aspektów opieki zastępczej. Spotkanie składało się z dwóch części. Część pierwsza miała charakter edukacyjny i obejmowała wykłady, warsztaty, dyżury specjalistów, którzy udzielali porad pedagogicznych, psychologicznych i prawnych. Część druga natomiast miała charakter rekreacyjno-integracyjny, tj. gry i zabawy dla dzieci i opiekunów, konkursy z nagrodami, ognisko oraz atrakcje gastronomiczne

Promowanie rodzicielstwa zastępczego odbywało się także za pośrednictwem mediów. Od czerwca do grudnia zostały przygotowane i wyemitowane przez Radio TOK FM cztery audycje, w których poruszane były problemy rodzicielstwa zastępczego. Audycje były nagrywane przy udziale lubelskich rodzin zastępczych, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i Zastępcy Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie ds. pieczy zastępczej i wspierania rodziny.

➤ Informacje na temat dzieci z uregulowaną sytuacją prawną

Do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie przekazano informację na temat 19 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W informacjach tych uwzględniono opinię dotyczącą charakteru więzi łączącej dziecko z aktualnym opiekunem.

➤ Sporządzanie wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych.

W roku 2015 pracownicy socjalni sekcji ds. rodzin zastępczych prowadzili systematyczną pracę socjalną z rodzinami zastępczymi oraz z osobami usamodzielnianymi, które opuściły pieczę zastępczą lub placówki, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni przeprowadzali również wywiady środowiskowe

z rodzinami zastępczymi, które ubiegały się o świadczenia z ustawy o pomocy społecznej oraz z osobami usamodzielnianymi. W roku 2015 pracownicy socjalni przeprowadzili łącznie 292 wywiady środowiskowe, w tym 183 wywiady przeprowadzono z osobami usamodzielnianymi (co stanowi 62,67% ogółu).

2.1.3. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W 2015 r. w Dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej zatrudnionych było 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ogółem wydatki na ich zatrudnienie wyniosły 338 675,80 zł. Na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatorów w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia 2015 r. w ramach ogłoszonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015” Miasto Lublin pozyskało z budżetu państwa dotację celową w kwocie 101 659,50 zł (co stanowiło 28,35% całości wydatków) na dofinansowanie wynagrodzeń dla 10 koordynatorów.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali z 175 rodzinami zastępczymi, w których umieszczonych było 248 dzieci. Zakończyli pracę z 29 rodzinami zastępczymi, odbyli 2 102 wizyty w środowisku. Uczestniczyli w 418 spotkaniach, w czasie których dokonywano ocen sytuacji dzieci oraz w 71 spotkaniach, na których dokonywano ocen funkcjonowania rodzin zastępczych (na potrzeby tych ocen przygotowali lub uaktualnili 418 informacji o funkcjonowaniu dzieci w rodzinach zastępczych i 71 informacji o rodzinach zastępczych).

Zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy, przygotowano i przesłano do właściwych sądów 274 informacje o całokształcie sytuacji osobistej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz sytuacji rodzin dzieci.

Główne zadania zrealizowane przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej polegały na:

- rozpoznawaniu sytuacji i potrzeb dzieci przebywających w rodzinach zastępczych;
- rozpoznawaniu i ocenie jakości wykonywania przez opiekunów zastępczych zadań wynikających ze sprawowanej funkcji;
- motywowaniu i kierowaniu opiekunów zastępczych do skorzystania ze specjalistycznej pomocy (poradni psychologiczno-pedagogicznych, poradni logopedycznych, poradni specjalistycznych i rodzinnych, świetlic środowiskowych, ośrodków medycznych, fundacji i stowarzyszeń, itp.), działania mogły w sposób istotny wspierać rodzinę w zapewnieniu dziecku w rodzinie zastępczej odpowiednich warunków do właściwego rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
- poszukiwaniu pomocy w nauce dla dzieci poprzez kontakt ze świetlicami, wolontariuszami organizacji pozarządowych, poprzez motywowanie opiekunów do zapewnienia dzieciom korepetycji lub udziału w zajęciach wyrównawczych;

- motywowaniu, w wyjątkowych przypadkach, opiekunów zastępczych do zmiany placówek edukacyjnych dzieci na takie, które w sposób optymalny odpowiadałyby ich specjalnym potrzebom;
- motywowaniu dzieci do rozwijania zainteresowań;
- występowaniu do szkół z wnioskami o nadesłanie opinii o sytuacji szkolnej i wychowawczej dzieci oraz informacji o współpracy opiekunów zastępczych z placówkami edukacyjnymi;
- nawiązywaniu, w celu całościowego poznania sytuacji dziecka, kontaktu z jego rodzicami biologicznymi;
- udzielaniu pomocy w sytuacjach trudności wychowawczych sprawianych przez wychowanków;
- udzielaniu wsparcia dorosłym wychowankom rodzin zastępczych, którzy zamieszkują wspólnie z rodzinami zastępczymi objętymi pracą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z racji opieki nad innymi małoletnimi dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej;
- udzielaniu pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych poprzez pokierowanie ich do odpowiednich instytucji;
- przygotowywaniu i prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną zastępczą.

2.1.4. Pozostałe formy wsparcia dla rodzin zastępczych

✓ Rodziny pomocowe

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Pomoc ta ma charakter tymczasowy, a podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa zawarta między starostą, a rodziną pomocową.

Rodziną pomocową może zostać:

- rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka;
- małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Rodziny takie sprawują czasowo opiekę nad dzieckiem w szczególności w okresie niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu, czy też w sytuacji wystąpienia nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej (art. 73 ust. 2). Na podstawie 10 umów zawartych o pełnienie funkcji rodziny pomocowej (z których trzy z okresem obowiązywania od 22 grudnia 2015 r. do dnia 3 stycznia 2016 r.) 25 dzieci przebywało w rodzinach pomocowych. Wynagrodzenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej wypłacono 7 rodzinom, w których przebywało 21 dzieci.

Ogółem wydatki na rodziny pomocowe w 2015 roku wyniosły **5 469,35 zł**, w tym wynagrodzenie wraz z pochodnymi wypłacone na podstawie 7 umów o pełnienie funkcji rodziny pomocowej w kwocie **3 697,29 zł**.

✓ Osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich

Zgodnie z art. 57 ust. 1a, ustawy w przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej, zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

W okresie sprawozdawczym podpisano 4 umowy o świadczenie usług w wymiarze nie wyższym niż 40 godzin miesięcznie. Wsparcie osób do pomocy skierowane było do 3 rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, w których na dzień podpisania umowy przebywało więcej niż 3 dzieci. Zgodnie z zawartymi umowami stawka za 1 godzinę usług wynosiła 10 zł brutto. Wynagrodzenie dla 3 zatrudnionych osób wyniosło łącznie **5 391,13 zł**.

✓ Grupy wsparcia

W 2015 roku w dziale ds. rodzinnej pieczy zastępczej i asysty rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie prowadzono grupę wsparcia dla rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz rodzin naturalnych. Grupa wsparcia odbyła 9 spotkań, w których uczestniczyło 7 rodzin

2.1.5. Rodzinna piecza zastępcza realizowana w innych powiatach

Zgodnie z zapisami ustawy, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, refunduje wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zorganizowanej w innym powiecie.

Miasto Lublin w skali całego 2015 roku poniosło wydatki związane z refundacją wypłaconych świadczeń **dla 95 dzieci**, które przebywały w rodzinnej formie pieczy zastępczej na terenie innych powiatów – **w 67 rodzinach zastępczych** (na mocy porozumień w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie, zawartych z 29 powiatami). W 2015 r. wysokość wydatków na ten cel wyniosła **1 140 672,94 zł**.

Tabela 17. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadczoną na terenie innych powiatów w 2015 roku (w zł)

Lp	Nazwa powiatu	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wydatki w 2015r.
1.	Biłgorajski	2	4	48 000,00
2	Chełmski	1	1	8 000,00
3	Głogowski	1	1	16 869,60
4	Hrubieszowski	1	1	12 000,00
5	Janowski	2	2	17 979,42

6	Krasnostawski	3	4	52 697,88
7	Kraśnicki	3	5	63 150,00
8	Kościański	1	1	14 400,00
9	Leski	2	8	154 093,85
10	Lubartowski	8	10	97 482,66
11	Lubelski	15	22	277 378,08
12	Łęczyński	5	7	57 613,34
13	Miasto Świnoujście	1	1	7 920,00
14	Mrażowski	1	1	12 000,00
15	Opolski	1	2	24 000,00
16	Parczewski	1	1	14 400,00
17	Pucki	1	2	25 340,40
18	Puławski	1	1	12 000,00
19	Radzyński	2	3	27 840,00
20	Rzeszowski	2	2	10 484,94
21	Staszowski	2	3	37 400,00
22	Świdnicki	3	3	27 840,00
23	Warszawski Zachodni	1	1	9 064,52
24	Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie	1	2	24 000,00
25	Wielicki	1	1	48 405,99
26	Wołomiński	2	2	20 520,00
27	Zamojski	1	1	12 000,00
28	Sochaczew	1	2	7 974,26
Razem:		66	94	1 140 672,94 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Wśród dzieci, za które Miasto Lublin ponosiło odpłatność w 2015 roku **było 1 dziecko pochodzenia cudzoziemskiego**, które przebywało w niezawodowej rodzinie zastępczej na terenie powiatu lubartowskiego. W 2015 r. wysokość wydatków na ten cel stanowiła kwota **12 000,00 zł** i była finansowana ze środków budżetu państwa.

Zgodnie z właściwością powiatową¹⁸ Miasto Lublin poniosło wydatki na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w wysokości **5 417 436,63 zł**. Uszczegółowienie wydatków przedstawiono w tabeli nr 18.

Tabela 18. Wydatki na dzieci pochodzące z Lublina w lubelskich rodzinach zastępczych oraz dzieci pochodzących z Lublina, w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów (w zł).

Rodziny zastępcze spokrewnione funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym/(pochodzącymi) z Lublina	2 490 137,41zł
--	----------------

¹⁸ Zgodnie z art. 180 pkt 13 do zadań powiatu należy finansowanie: "świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu" (w obrębie rodzinnej pieczy zastępczej dotyczy to dzieci pochodzących z Lublina w lubelskich rodzinach zastępczych oraz dzieci pochodzących z Lublina, w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów).

Rodziny zastępcze niezawodowe funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym/(pochodzącymi) z Lublina	971 542,36 zł
Rodziny zastępcze zawodowe funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym/(pochodzącymi) z Lublina	87 786,84 zł
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego funkcjonujące w Lublinie z dzieckiem/dziećmi pochodzącym/(pochodzącymi) z Lublina ¹⁹	715 297,08 zł
Odpłatność za dzieci pochodzące z Lublina w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów ²⁰	1 152 672,94 zł
Razem:	5 417 436,63 zł

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie placówki opiekuńczo-wychowawczej.²¹

Zgodnie z art. 101 ustawy, placówka opiekuńczo-wychowawcza może być prowadzona, jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego²²;
- specjalistyczno-terapeutycznego²³;
- rodzinnego²⁴.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza może łączyć zadania placówek typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego.

¹⁹ W tym 5 469,35 zł przeznaczone na rodziny pomocowe oraz 5 391,13 zł z tyt. wynagrodzeń dla osób do pomocy

²⁰ W tym 12 000 zł na dziecko cudzoziemskie (finansowane z budżetu państwa)

²¹ Art. 93 ust. 4 ustawy: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- 3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.”

Wszystkie typy placówek opiekuńczo - wychowawczych wykonują powyższe zadania, ponadto placówki typu interwencyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego, rodzinnego realizują dodatkowe zadania opisane w dalszej części przypisu.

²² **Art. 103.** „Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki”

²³ **Art. 105.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

- 1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;
- 3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.”

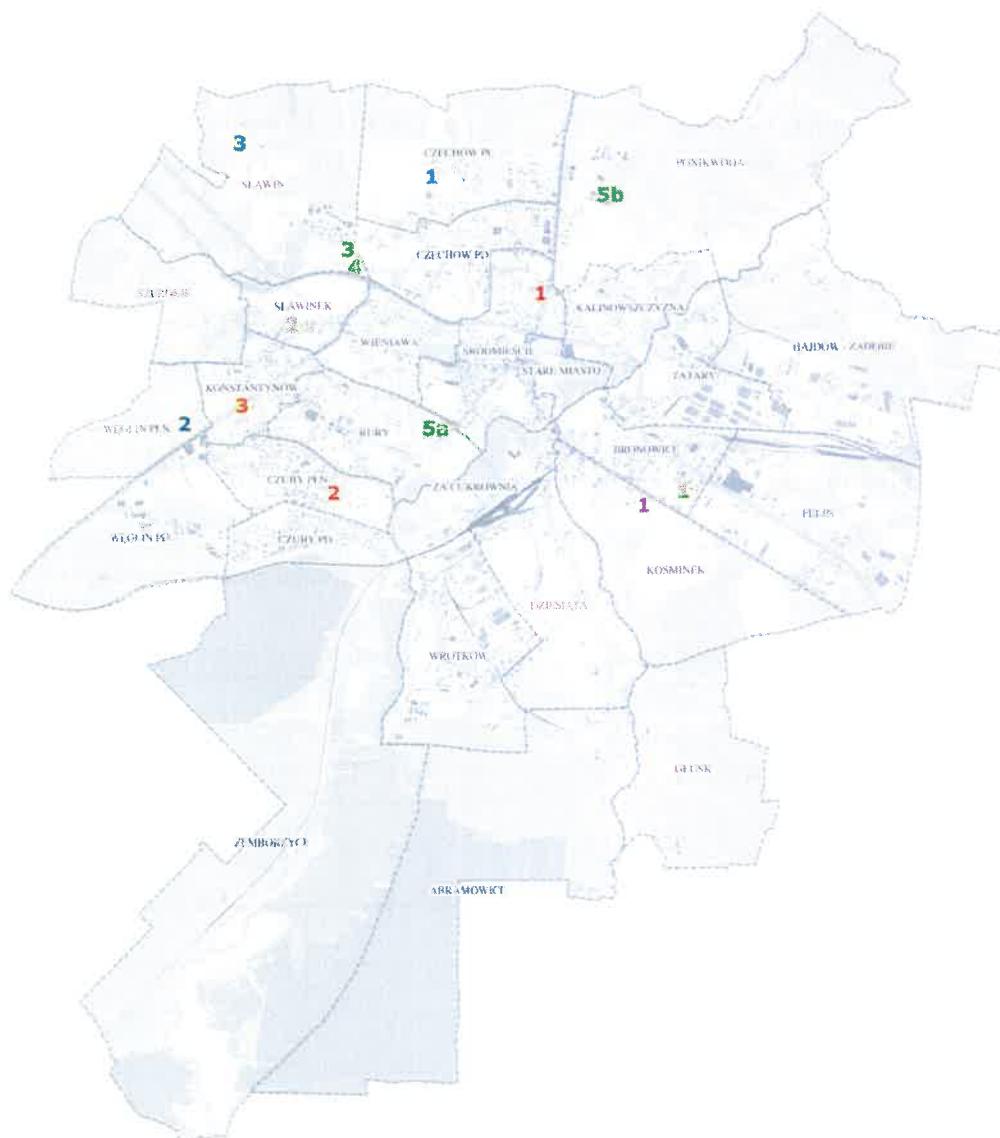
²⁴ **Art. 102.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego:

- 1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;
- 2) umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;
- 3) współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.”

2.2.1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Miasta Lublin

W 2015 roku w Lublinie funkcjonowało 17 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Miasto Lublin prowadziło 13 placówek (1 socjalizacyjną, 1 rodzinną, 10 łączących funkcje socjalizacyjną i interwencyjną, oraz 1 interwencyjną). Na podstawie umowy zlecającej podmiotom pozarządowym ich prowadzenie, działały 4 placówki – 2 socjalizacyjne i 2 rodzinne²⁵.

Mapa 3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2015 roku

²⁵ (dla Domu im. Matki Weroniki, Rodzinnego Domu im. św. Dominika, Domu Młodzieży SOS - umowy zawarte w 2013 r. obowiązują do 31 marca 2018 roku, natomiast dla Rodzinnego Domu im. Serca Jezusa umowa obowiązuje do 31 marca 2016 roku).

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego

- 1 - Rodzinny Dom Dziecka - ul. Harnasie 3/26-27
- 2 - Rodzinny Dom im. Serca Jezusa - ul. Judyta 47
- 3 - Rodzinny Dom im. św. Dominika - ul. Kąkolowa 7

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego i interwencyjnego

- 1 - Placówki Opiekuńczo-Wych. - Rodzinka I, II, III, IV, V, VI - ul. Pogodna 31
- 2 - Dom Rodzinny Nr 1 - ul. Kilińskiego 12
- 3 - Dom Rodzinny Nr 2 - ul. Mineralna 21
- 4 - Dom Rodzinny Nr 3 - ul. Generała Bolesława Ducha 38
- 5a - Dom Rodzinny Nr 4 - ul. Gliniana 17/18
- 5b - Dom Rodzinny Nr 4 - ul. Strzembosza 1/73

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego

- 1 - Dom Dziecka im. Janusza Korczaka - ul. Sieroca 15
- 2 - Dom Młodzieży SOS - ul. Jutrzenki 1
- 3 - Dom im. Matki Weroniki - ul. Romanowskiego 6

Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego

- 1 - Pogotowie Opiekuńcze - ul. Kosmonautów 51

W Lublinie funkcjonowały zatem:

- 3 placówki socjalizacyjne,
- 3 placówki rodzinne,
- 1 interwencyjna,
- 10 łączących funkcję placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze **dystrybuowały łącznie 256 miejscami**. W ciągu 2015 roku umieszczonych było w nich **352 dzieci** (w tym 281 dzieci w placówkach prowadzonych przez Miasto Lublin).

W 2015 roku wysokość dofinansowania placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na zlecenie Miasta Lublin wyniosła **1 726 136,71 zł** (w tym **918 929,04 zł dofinansowanie utrzymania dzieci pochodzących z innych powiatów**).

W sprawie przyjęcia do placówki opiekuńczo – wychowawczej funkcjonującej na terenie Lublina dziecka pochodzącego z terenu innego powiatu oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na utrzymanie dziecka w placówce zawierane są porozumienia między Miastem Lublin a odpowiednim Powiatem.

W ciągu 2015 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Lublinie przebywało 134 dzieci pochodzących z 28 powiatów oraz 2 dzieci z innych państw.

Tabela 19. Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2015 roku

Placówki opiekuńczo – wychowawcze			Prowadzone przez Miasto Lublin				Działające na zlecenie Miasta Lublin		
			Liczba miejsc 31.12.15		Liczba dzieci korzystających w 2015		Liczba miejsc 31.12.15	Liczba dzieci korzystających w 2015	
			ogółem	interw.	ogółem	w tym spoza Lublina		ogółem	w tym spoza Lublina
opiekuńczo – wychowawcze	socjalizacyjne	Dom Dziecka im. Janusza Korczaka	30		36	8			
		Dom Młodzieży SOS					44	50	28
		Dom im. Matki Weroniki							
	rodzinne	Rodzinny Dom Dziecka	8		11				
		Rodzinny Dom im. Serca Jezusa					16	21	7
		Rodzinny Dom im. św. Dominika							

socjalizacyjne i interwencyjne	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka I	128	31	159	50			
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka II							
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka III							
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka IV							
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka V							
	Placówka Opiekuńczo -Wychowawcza - Rodzinka VI							
interwencyjna	Dom Rodzinny Nr 1							
	Dom Rodzinny Nr 2							
	Dom Rodzinny Nr 3							
	Dom Rodzinny Nr 4							
	Pogotowie Opiekuńcze							
Razem placówki opiekuńczo - wychowawcze		196	61	281	99	60	71	35

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2015 roku Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wniósł do Sądu łącznie 93 pozwy o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz 117 dzieci pochodzących z Lublina i przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Lublinie lub na terenie innych powiatów.

W związku z brakiem realizacji przez rodziców zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, do komorników skierowano 6 wniosków o egzekucję świadczeń alimentacyjnych.

Comiesięcznie przekazywano do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie informacje o liczbie wolnych miejsc w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Lublinie.

Pracownicy sekcji ds. placówek opiekuńczo-wychowawczych i wsparcia dziennego brali udział w 25 posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w 17 placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

W ciągu 2015 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Lublinie przebywało 134 dzieci pochodzących z 28 powiatów oraz 2 dzieci z innych państw.

Tabela 20. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta.

	Powiat z którego dziecko pochodzi	Placówki prowadzone przez Miasto Lublin											Placówki działające na zlecenie Miasta Lublin				Razem		
		Placówka O-W – Rodzinka I	Placówka O-W – Rodzinka II	Placówka O-W – Rodzinka III	Placówka O-W – Rodzinka IV	Placówka O-W – Rodzinka V	Placówka O-W – Rodzinka VI	Dom Rodzinny Nr 1	Dom Rodzinny Nr 2	Dom Rodzinny Nr 3	Dom Rodzinny Nr 4	Dom Dziecka im. J. Korczaka	Rodzinny Dom Dziecka	Pogotowie Opiekuńcze	Dom Młodzieży SOS	Dom im. Małki Weroniki		Rodzinny Dom im. Serca Jezusa	Rodzinny Dom im. św. Dominika
1	białski													2				2	
2	białobrzegi														2			2	
3	bieszczadzki					1												1	
4	biłgorajski													2				2	
5	grójecki													4				4	
6	hrubieszowski													1				1	
7	janowski															1		1	
8	Katowice												1					1	
9	kraśnicki													1				1	
10	legionowski		1										1					2	
11	lubartowski		2								2		5	3				12	
12	lubelski	2	8		1		1	1			5		17	2				37	
13	łęczyński	2												1				3	
14	Łódź													1				1	
15	łukowski												1					1	
16	mławski													1				1	
17	mragowski													2				2	
18	parczewski	2													1	3		6	
19	puławski		1								1		2					3	
20	radzyński				2													2	
21	rycki	2	3			1		1	4	2			2	1	1			17	
22	Siedlce													1				1	
23	świdnicki		2	5			1		3	2			7					20	
24	Tarnobrzeg													1				1	
25	Warszawa												1					1	
26	włodawski													1		3		4	
27	zamojski													1				1	
28	żyrardowski													1				1	
29	obcokrajowcy													2				2	
Razem dzieci:		8	17	5	3	2	2	2	7	2	2	8	0	41	24	4	7	0	134
		99											35						

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Łączna kwota zobowiązań powiatów na rzecz Miasta Lublin za 2015 rok wynikająca z realizacji porozumień wyniosła 2 894 379,00 zł. Zobowiązania powiatów z tytułu ponoszenia wydatków za pobyt dzieci w placówkach realizujących zadania interwencyjne funkcjonujących w Lublinie na rzecz Miasta Lublin w 2015 roku wyniosła 1 335 055,27 zł²⁶.

2.2.2. Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo - wychowawczej

Średnie miesięczne²⁷ wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Na podstawie informacji złożonych przez dyrektorów i głównych księgowych poszczególnych placówek, wyliczona została w 2015 roku wysokość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w poszczególnych placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

Zarządzeniem Nr 75/3/2015 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 27 marca 2015 roku średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2015 r. kształtowały się następująco:

- 1) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka I – 3 488 zł;
- 2) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka II – 3 644 zł;
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka III – 3 822 zł;
- 4) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka IV – 3 925 zł;
- 5) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka V – 3 725 zł;
- 6) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka VI – 3 848 zł;
- 7) Dom Rodzinny Nr 1 – 5 673 zł;
- 8) Dom Rodzinny Nr 2 – 4 574 zł;
- 9) Dom Rodzinny Nr 3 – 4 686 zł;
- 10) Dom Rodzinny Nr 4 – 5 426 zł;
- 11) Dom Dziecka im. Janusza Korczaka – 4 805 zł;
- 12) Rodzinny Dom Dziecka – 3 643 zł;
- 13) Pogotowie Opiekuńcze – 6 945 zł;
- 14) Dom im. Matki Weroniki – 3 376 zł;
- 15) Rodzinny Dom im. Serca Jezusa – 3 158 zł;

²⁶ (bez uwzględnienia miesiąca grudnia 2014 ze względu na płatność zobowiązań w miesiącu styczniu 2015 r.)

²⁷ Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2012 roku określeniem zawartym w art. 196 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

- 16) Rodzinny Dom im. św. Dominika – 3 046 zł;
 17) Dom Młodzieży SOS – 4 910 zł.

2.2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza organizowana w innych powiatach

W przypadku braku możliwości umieszczenia dziecka pochodzącego z Lublina w placówce na terenie Miasta Lublin, podejmowane są działania zmierzające do umieszczenia dzieci w placówkach funkcjonujących na terenie innego powiatu. W okresie sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie 18 powiatów przebywało 94 dzieci pochodzących z Lublina. Między powiatami i Miastem Lublin zostały zawarte porozumienia ustalające zasady dotyczące umieszczania dzieci w placówkach i kosztów ich utrzymania. W 2015 roku zawarto 14 nowych porozumień.

Tabela 21. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Lublinem w 2015 roku

Lp	powiat	placówka	Liczba dzieci pochodzących z Lublina	
			w 2015 roku	wg. stanu na 31.12.2015
1.	białski	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Janowie Podlaskim	1	1
2	białogardzki	Wioska Dziecięca SOS w Karlinie	2	1
3	biłgorajski	Wioska Dziecięca SOS w Biłgoraju	13	10
4	chełmski	Dom Dziecka w Dubience	6	6
5	Kielce	Placówka Opieki Doraźnej "Azyl" w Kielcach	2	1
6	kolbuszowski	Katolicka Placówka Wychowawcza "Nasz Dom" w Wielecie	1	1
7	Koszalin	Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa SOS w Koszalinie	2	2
8	Kraków	Interwencyjna Placówka O-W dla Dziewcząt	1	x
9	krasnostawski	Placówka "Nasz Dom" w Tuligłowach	2	2
10	kraśnicki	Wioska Dziecięca SOS w Kraśniku	13	8
11		Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa w Kraśniku	9	6
12		Dom Dziecka w Kraśniku	1	x
13	lubelski	Dom Dziecka w Woli Gałęzowskiej	3	2

14		Dom Dziecka w Przybysławicach	2	1
15	łęczyński	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Kijanach	2	2
16	mysliborski	Regionalna Placówka Opiekuńczo – Terapeutyczna w Debnie (Województwo Zachodniopomorskie)	1	1
17	opatowski	Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Nieskurzowie Nowym	1	1
18	radzyński	"Mój Dom" w Radzynie Podlaskim	1	1
19	Siedlce	Wioska Dziecięca SOS w Siedlcach	19	18
20		Dom Dziecka "Dom pod Kasztanami"	5	5
21	Warszawa	Pogotowie Opiekuńcze Nr 1	2	x
22		Pogotowie Opiekuńcze Nr 2	2	x
23	Zamość	Dom Dziecka w Zamościu	3	2
18 powiatów		23 placówki	94	71

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Zobowiązania Miasta Lublin w 2015 roku w stosunku do innych powiatów z tytułu pobytu dzieci z Lublina w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz typu interwencyjnego funkcjonujących na ich terenie wyniosły 2 873 904,72 zł.

3. Usamodzielnienia

Pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w roku 2015 znajdowało się 622 usamodzielnianych wychowanków z czego:

- 375 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej²⁸,
- 247 wychowanków z 74 placówek²⁹.

Najwięcej wychowanków usamodzielnia się z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu: socjalizacyjnego, rodzinnego i interwencyjnego (z 38 placówek, w tym 13 w Lublinie). Kolejną grupą są wychowankowie opuszczający młodzieżowe ośrodki wychowawcze. W 2015 roku usamodzielniali się wychowankowie z 25 młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Pozostali wychowankowie rekrutowali się z 9 zakładów poprawczych, z 1 schroniska dla nieletnich oraz z 2 młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

²⁸ Uwzględniono wychowanków zarówno pochodzących, osiedlających się, jak i zamieszkujących w Mieście Lublin.

²⁹ Z czego 58 osób to wychowankowie z 37 placówek, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Pozostali wychowankowie rekrutowali się z 9 zakładów poprawczych, z 1 schroniska dla nieletnich oraz z 2 młodzieżowych ośrodków socjoterapii.

257 osobom usamodzielnianym (41,32% ogółu usamodzielnianych) przyznano decyzją przynajmniej jedno świadczenie w ramach pomocy w usamodzielnieniu: 152 osobom z rodzin zastępczych (40,53% ogółu usamodzielnianych wychowanków z rodzin zastępczych) oraz 105 osobom z placówek (42,51% ogółu usamodzielnianych wychowanków z placówek).

Łącznie wydatki na świadczenia dla usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej tj. pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej, na usamodzielnienie, wyniosły w 2015 roku **1 168 234,51 zł**.

Tabela 22. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2015 r

Rodzaj Świadczenia (pieniężnego)	Osoby usamodzielniane					
	z rodzinnej pieczy zastępczej			z placówek		
	Liczba		Kwota	Liczba		Kwota
	świadczeń wypłaconych	Osób		świadczeń wypłaconych	Osób	
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	14	14	70 857,00	12	12	77 505,00
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				1	1	4 941,00
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	1166 (z czego 8 św. wkład własny EFS)	128 (w tym 4 os. wkład własny EFS)	576 609,78 (z czego 3 976,40 wkład własny EFS)	615 (z czego 6 św. wkład własny EFS)	81 (w tym 3 os. wkład własny EFS)	305 043,73 (z czego 2 988,20 wkład własny EFS)
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				118	14	58 885,72
Pomoc na zagospodarowanie	29	29	69.969,00	31	31	68 250,00
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				6	6	14 898,00
Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	X	10	X	X	15	X
	Łącznie		717 435,78	Łącznie		450 798,73
	Łącznie wydatki na usamodzielnienia		1 168 234,51 zł			

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Bardzo ważną formą wsparcia w usamodzielnieniu wychowanków są mieszkania chronione. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniane, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia oraz integracji ze społecznością lokalną. Miasto Lublin w roku 2015 dysponowało 7 mieszkaniami chronionymi (25 miejsc). W ciągu całego 2015 r. z pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystało 35 osób (szczegółowe dane – strona 109).

Realizacja projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Aktywizowanie młodzieży w kierunku zdobycia lub podniesienia kwalifikacji (nabycia nowych umiejętności) jest istotnym działaniem prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach tworzonego sprawnego systemu usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem. Dotychczas realizowane działania w tym zakresie zwiększają szanse młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym na podjęcie zatrudnienia.

W 2015 roku 8 wychowanków rodzin zastępczych i placówek uczestniczyło w projekcie systemowym „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji. Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.

W ramach realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia w stosunku do uczestników projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” zastosowano **zestaw instrumentów o charakterze aktywizującym**, mających doprowadzić uczestników projektu do ich integracji ze społeczeństwem oraz aktywizacji zawodowej.

Ze względu na rodzaj, udzielone zostały następujące świadczenia uczestnikom projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”:

Tabela 23. Koszt realizacji zadań w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”

Rodzaj świadczenia	Koszt realizacji w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”	
	z placówek	z rodzinnej pieczy zastępczej
	kwota świadczenia	kwota świadczenia
Instrumenty aktywizacji zawodowej		
Usługa doradcy zawodowego	0,00 zł	300,00 zł
Instrumenty aktywizacji edukacyjnej		
Kurs „Obsługa kasy fiskalnej”	1 164,00 zł	0 zł
Kurs wychowawcy kolonijnego	1 500,00 zł	0 zł
Zajęcia wyrównawcze wiedzę z języka angielskiego	3 318,30 zł	4 424,56 zł
Zajęcia poszerzające wiedzę z matematyki	2 256,10 zł	2 461,54 zł
Zajęcia wyrównawcze wiedzę z fizyki	0 zł	1 487,00 zł

Instrumenty aktywizacji społecznej		
Warsztaty „Planowania rodziny oraz profilaktyka uzależnień”	549,84 zł	733,16 zł
Warsztaty „Zarządzania zasobami własnym”.	238,70 zł	0 zł
Dofinansowanie do opłat za stancję	0 zł	400,00 zł
Dofinansowanie opłat za czynsz	292,18 zł	0 zł
Dofinansowanie do opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym	229,04 zł	0 zł
Łączny koszt instrumentów aktywnej integracji	9 548,16 zł	9 806,26 zł
Łącznie wydatki na uczestników projektu systemowego w roku 2015 19 354,42 zł. (dla 8 osób)		
Suma wkładu własnego: 6 964,60 zł. - 14 świadczeń (dla 7 osób)		

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

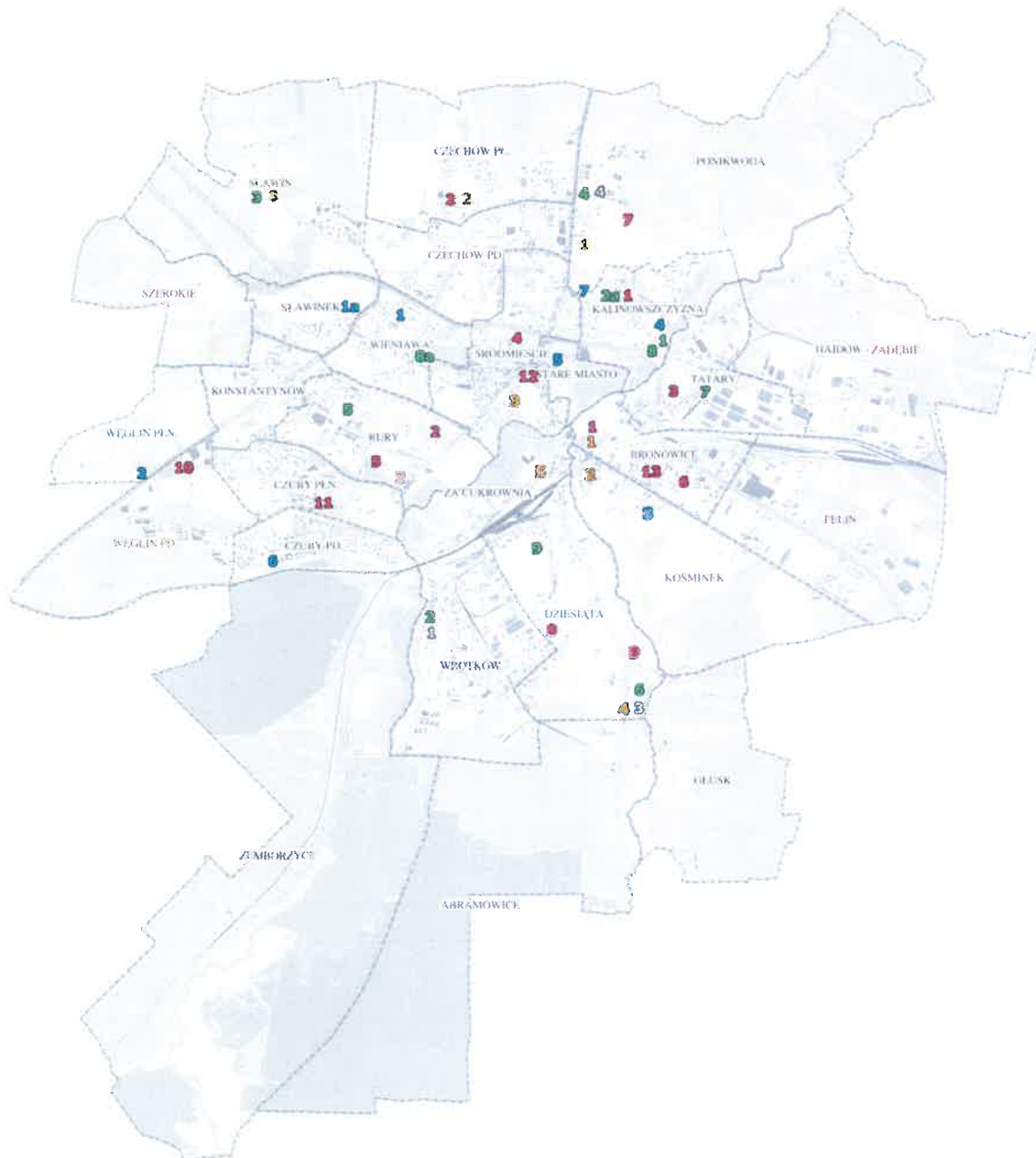
W 2015 roku zaktualizowany został poradnik skierowany do usamodzielniającej się młodzieży oraz osób wspierających ich usamodzielnienie tzw. VADEMECUM USAMODZIELNIENIA „Postaw na przyszłość”. Poradnik zawiera informacje dotyczące form pomocy w ramach usamodzielnienia, wykaz szkół i instytucji działających na terenie Miasta Lublin wspierających osoby usamodzielniane oraz informacje dotyczące rynku pracy.

Koszt opracowania i wydruku 350 egzemplarzy poradnika wyniósł 12 828,90 zł. Poradnik dostępny jest również w wersji elektronicznej na stronie internetowej MOPR.

VII. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ I OŚRODKI WSPARCIA

W 2015 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie sprawował nadzór merytoryczny nad działalnością 7 domów pomocy społecznej i 43 ośrodków wsparcia. Na mapie nr 4 przedstawiono system funkcjonujących w Mieście Lublin placówek wskazanych powyżej typów.

Mapa 4. Domy Pomocy Społecznej i Ośrodki Wsparcia na terenie Miasta Lublin w 2015 roku

Domy Pomocy Społecznej

- 1 - DPS im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie, ul. Głowackiego 26
- 1a - Filia DPS im. Matki Teresy z Kalkuty w Lublinie, ul. Miernicza 10
- 2 - DPS „Betania” w Lublinie, Al. Kraśnicka 223
- 3 - DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie w Lublinie, ul. Kosmonautów 78
- 4 - DPS „Kalina” w Lublinie, ul. Kalinowszczyzna 84
- 5 - DPS im. Wiktorii Michelisowej w Lublinie, ul. Archidiakońska 7
- 6 - Dom Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła II, ul. Ametystowa 22
- 7 - Prawosławny DPS Diecezji Lubelsko-Chełmskiej, ul. Dolińskiego 1

Środowiskowe domy samopomocy

- 1 - ŚDS „Kalina”, ul. Kalinowszczyzna 84
- 2 - ŚDS, ul. Nałkowskich 78
- 3 - Filia ŚDS przy ul. Nałkowskich 78, ul. Lwowska 28
- 4 - ŚDS, ul. Zbozowa 22A
- 5 - ŚDS „Absolwent”, ul. Spółdzielczości Pracy 65
- 6 - ŚDS „Roztocze”, ul. Wallenroda 2a
- 7 - ŚDS „Misericordia”, ul. Abramowicka 2
- 8 - ŚDS „Serce”, ul. Gospodarcza 32
- 9 - ŚDS „Mefazja”, ul. Towarowa 19
- 10 - Filia ŚDS „Mefazja” – „MEMORY”, al. Radawickie 22
- 11 - ŚDS „Akademia Artystyczna”, ul. Wyścigowa 31

Kluby samopomocy

- 1 - Klub Samopomocy „Przystąpi”, ul. Nałkowskich 78
- 2 - Klub Samopomocy „Galeria”, ul. Pozytywistów 16
- 3 - Klub Samopomocy „Misericordia”, ul. Abramowicka 2
- 4 - Klub Samopomocy, ul. Spółdzielczości Pracy 65

Schroniska i domy dla bezdomnych

- 1 - Schronisko dla bezdomnych kobiet, ul. Bronowicka 3a
- 2 - Całoroczna noclegownia dla bezdomnych kobiet, ul. Bronowicka 3a
- 3 - Schronisko dla bezdomnych mężczyzn, ul. Garbarska 17
- 4 - Sezonowa noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, ul. Garbarska 17
- 5 - Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych, ul. Dolna Panny Marii 32
- 6 - Sezonowa noclegownia dla bezdomnych mężczyzn, ul. Dolna Panny Marii

Ośrodki Wsparcia dla Seniorów

- 1 - Centrum Usług Socjalnych, ul. Lwowska 28
- 2 - Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 1, ul. Poturzyńska 1
- 3 - Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 2, ul. Maszynowa 2
- 4 - Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 3, ul. Niecała 16
- 5 - Centrum Dniennego Pobytu dla Seniorów nr 4, ul. Pozytywistów 16
- 6 - Klub Seniora „Pogodna”, ul. Pogodna 19
- 7 - Klub Seniora „Owocowa”, ul. Owocowa 6
- 8 - Klub Seniora „Róży Wiatrów”, ul. Róży Wiatrów 9
- 9 - Klub Seniora „Pod świerkami”, ul. Tuwima 5
- 10 - Klub Seniora „Roztocze”, ul. Roztocze 1
- 11 - Klub Seniora „Ruta”, ul. Jana Pawła II 11
- 12 - Klub Seniora „Śródmiście”, ul. Narutowicza 6
- 13 - Świetlica dla Seniorów, ul. Puchacza 6

Inne ośrodki wsparcia

- 1 - Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, ul. Bazylianówka 44
- 2 - Dzienny Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci i Młodzieży z Niepełnosprawnością Intelektualną, ul. Poturzyńska 1
- 3 - Ośrodek Wsparcia dla Osób z Niepełnosprawnością „Benjamin”, ul. Zbozowa 2

1. Liczba osób korzystających z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia

W okresie sprawozdawczym pomoc w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej otrzymało łącznie 4 083 osób.

Tabela 24. Liczba osób korzystających w 2015 roku z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w Mieście Lublin.

wyszczególnienie		jednostki organizacyjne o zasięgu lokalnym – finansowane z budżetu gmin				jednostki organizacyjne o zasięgu ponad gminnym – finansowane z budżetu powiatów				ogółem – liczba jednostek	ogółem – liczba osób
		podmiot prowadzący – gmina		inny podmiot prowadzący		podmiot prowadzący – powiat		inny podmiot prowadzący			
		liczba jednostek	liczba osób	liczba jednostek	liczba osób	liczba jednostek	liczba osób	liczba jednostek	liczba osób		
domy pomocy społecznej		0	0	0	0	6	735	1	33	7	768
ośrodki wsparcia	środowiskowe domy samopomocy	0	0	0	0	3	190	6	351	9	541
	kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	7	158	0	0	2	107	2	373	11	638
	ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami	1	57	0	0	0	0	0	0	1	57

psychicznymi										
noclegownie, schroniska, domy dla bezdomnych	0	0	8	568	0	0	0	0	8	568
jadłodajnie	0	0	1	425	0	0	0	0	1	425
inne ośrodki wsparcia	9	897	3	138	0	0	1	51	13	1 086
ośrodki wsparcia	17	1 112	12	1 131	5	297	9	775	43	3 315
RAZEM	17	1 112	12	1 131	11	1 032	10	808	50	4 083

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 MOPR nadzorował realizację umów zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta a organizacjami pozarządowymi na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym między innymi umowy:

- 1) z *Charytatywnym Stowarzyszeniem Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia”*
 - na realizację inwestycji: dobudowa windy w Środowiskowym Domu Samopomocy „Misericordia”, ul. Abramowicka 2 oraz przebudowa zasilania bramy wjazdowej i oświetlenia,
- 3) z *Fundacją SOS Ziemi Lubelskiej*
 - na udzielenie schronienia cudzoziemcom z dziećmi, spełniającym kryteria do przyznania im świadczeń określonych ustawą o pomocy społecznej.

Zredagowano również 32 aneksy do umów pomiędzy Prezydentem Miasta a organizacjami pozarządowymi na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

2. Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej oferują łącznie 623 miejsca, z których w 2015 roku skorzystało 768 osób. Średni okres oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej wynosił około sześciu miesięcy. Na dzień 31 grudnia 2015 roku na umieszczenie w domach pomocy społecznej oczekiwało łącznie 159 osób w tym:

- DPS im. M.T. z Kalkuty – 30 osób,
- DPS „Kalina” – 55 osób,
- DPS im. W. Michelisowej – 3 osoby,
- DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie – 10 osób,
- DPS „Betania” – 24 osoby,
- Prawosławny DPS Diecezji Lubelsko - Chełmskiej – 10 osób,
- DPS z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej – 27 osób.

Tabela 25. Liczba miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie

Miasta Lublin w 2015 roku

Kategoria informacji	DPS im. Matki Teresy z Kalkuty	DPS Kalina	DPS im. Wiktorii Michelisowej	DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie	DPS Betania	Prawosławny DPS Diecezji Lubelsko-Chełmskiej	Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej
Liczba miejsc statutowych stan na dzień 31.12.2015r.	128	124	64	98	135	26	48
Liczba mieszkańców w ciągu całego okresu sprawozdawczego	148	156	89	124	168	33	50

Źródło: Opracowanie własne MOPK w Lublinie

Średni miesięczny koszt utrzymania osoby w poszczególnych lubelskich domach pomocy społecznej wynosił:

- 1) Dom Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Głowackiego 26 – **3 308 zł;**
- 2) Dom Pomocy Społecznej „Kalina” przy ul. Kalinowszczyzna 84 – **3 551 zł;**
- 3) Dom Pomocy Społecznej im. W. Michelisowej przy ul. Archidiakańskiej 7 – **3 425 zł;**
- 4) Dom Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie przy ul. Kosmonautów 78 – **3 659 zł;**
- 5) Dom Pomocy Społecznej „Betania” przy Al. Kraśnickiej 223 – **3 161 zł;**
- 6) Prawosławny Dom Pomocy Społecznej Diecezji Lubelsko – Chełmskiej przy ul. Dolińskiego 1 – **3 189 zł;**
- 7) Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej 22 – **3 952 zł.**

Uśredniony miesięczny koszt utrzymania osoby w lubelskich domach pomocy społecznej, naliczany według odpłatności, wynosił w 2015 roku **3 463 zł.**

Skierowania do domów pomocy społecznej odbywają się systematycznie. W przypadku braku miejsc w domach na terenie Miasta Lublin, osoby kierowane są poza Lublin. W roku 2015 roku w 50 domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie 33 powiatów zamieszkiwało łącznie **289** osób pochodzących z Lublina.

Koszt pobytu mieszkańców Miasta Lublin w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów w 2015 roku wyniósł 6 457 227,86 zł. Średni koszt dopłaty gminy Lublin do pobytu jednego mieszkańca wyniósł 2 054,75 zł miesięcznie.

Osoby, którym odmówiono skierowania do domu pomocy społecznej mają zabezpieczoną pomoc w formie usług opiekuńczych - finansowanych przez gminę.

3. Ośrodki wsparcia

W 2015 roku na terenie Miasta Lublin funkcjonowały 43 ośrodki wsparcia dysponujące 1 396 miejscami. Z pomocy ośrodków w 2015 roku skorzystało 3 315 osób (76 osób więcej niż w 2014 roku), w tym 1 409 osób korzystało z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez Miasto Lublin, a 1 906 osoby z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne.

Najliczniejszą grupę korzystającą z usług ośrodków wsparcia stanowiły osoby z zaburzeniami psychicznymi, korzystające z usług w środowiskowych domach samopomocy i klubach samopomocy. W dwudziestu jeden tego typu placówkach wsparcie otrzymało 1236 osób.

Drugą pod względem liczebności grupą, były osoby przebywające w schroniskach i noclegowniach dla bezdomnych. W okresie sprawozdawczym, w 8 placówkach pomocy w formie schronienia udzielono 568 osobom. Liczną grupę stanowiły także osoby w wieku starszym korzystające z usług innych ośrodków wsparcia.

W odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego w 2015 roku oferta placówek skierowana do mieszkańców Miasta Lublin została wzbogacona o cztery nowopowstałe placówki, funkcjonujące w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia³⁰:

- Klub Seniora „Pod Świerkami” przy ul. Tuwima 5 dla 15 osób
- Klub Seniora „Roztocze” przy ul. Roztocze 1 dla 15 osób
- Klub Seniora „Ruta” przy Al. Jana Pawła II (przy parafii pw. Św.Rodziny) dla 10 osób
- Klub Seniora „Śródmieście” przy ul. Narutowicza (przy kościele rektoralnym) dla 10 osób

³⁰ Uchwała nr 327/XI/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie reorganizacji Zespołu Ośrodków Wsparcia w Lublinie oraz zmiany jego statutu

VIII. POMOC NA RZECZ CUDZOZIEMCÓW

Cudzoziemcy przebywający na terytorium RP mogą korzystać z pomocy mającej na celu wspieranie procesu integracji oraz udzielanej na zasadach ogólnych.

1. Pomoc dla cudzoziemców mająca na celu wspieranie procesu integracji

W 2015 roku na mocy ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia w sprawie udzielenia pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą - udzielono pomocy finansowej z zakresu zadań administracji rządowej realizowanych przez powiat dla 7 rodzin cudzoziemców, które łącznie liczyły 18 osób.

W okresie sprawozdawczym wypłacono 113 świadczeń pieniężnych dla 18 osób uprawnionych w łącznej kwocie 71 897,00 zł.

Świadczenia pieniężne dla cudzoziemców obejmowały 86 świadczeń na utrzymanie w łącznej kwocie: 61 237,00 zł. Zasiłki przeznaczone były w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny oraz opłaty mieszkaniowe. Wysokość świadczeń dla poszczególnych osób i rodzin była zróżnicowana. W zależności od indywidualnej sytuacji bytowej i uzgodnionego planu pomocy, zasiłki wahały się w granicach od 330,00 zł do 1335,00 zł miesięcznie na osobę. Ponadto udzielono 27 świadczeń pieniężnych na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego w łącznej kwocie 10 660,00 zł.

W 2015 roku cudzoziemcy mieli możliwość kształcenia językowego w postaci indywidualnych korepetycji, kursów językowych prowadzonych przez szkoły językowe, kursów językowych organizowanych przez lokalne organizacje pozarządowe, dodatkowych lekcji języka polskiego zabezpieczanych dla dzieci cudzoziemców przez szkoły. Zasiłki wahały się w granicach od 300,00 zł do 1260,00 zł miesięcznie na osobę.

Specjalistyczne poradnictwo

Obok pomocy finansowej cudzoziemcy korzystali ze specjalistycznego poradnictwa, świadczonego przez pracowników tut. Ośrodka oraz instytucji i organizacji współdziałających ze służbami społecznymi. W zależności od potrzeb było to poradnictwo prawne lub rodzinne.

Jednocześnie każdy cudzoziemiec otrzymywał szczegółowe informacje na temat konieczności dopełnienia formalności związanych z pobytem na terytorium RP takich jak: zameldowanie, nadanie numeru PESEL, korzystanie ze świadczeń służby zdrowia, rejestracja w Miejskim Urzędzie Pracy. Ponadto świadczonego pomoc przy: opracowywaniu pism i podań, zapisywaniu dzieci do szkół i przedszkoli, wypełnianiu wniosków i formularzy, kompletowaniu dokumentów, wynajmowaniu mieszkań i kontaktach ze środowiskiem lokalnym.

Praca socjalna

Kontynuowano działania mające na celu przewyciężenie bezdomności wśród cudzoziemców. W tym celu przeprowadzono liczne rozmowy z wynajmującymi mieszkania i wspierano cudzoziemców w pozyskaniu lokali mieszkalnych z zasobów gminy i województwa. W efekcie 5 rodzin wynajęło mieszkania na wolnym rynku, 1 rodzina przebywała w mieszkaniu chronionym, 1 rodzina otrzymała propozycję zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego pochodzącego z zasobów województwa.

Ponadto migranci systematycznie mobilizowani byli do podejmowania aktywności zawodowej i wykorzystywania własnego potencjału w pokonywaniu trudności życiowych. Wymiernym efektem inicjatyw motywujących było realizowanie przez cudzoziemców aktywności zawodowej. W rezultacie 4 osoby podjęły zatrudnienie na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło. 1 osoba opuściła terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z uwagi na możliwość podjęcia zatrudnienia w Niemczech. Zaznaczyć należy, iż spośród cudzoziemców, którzy w 2015 roku zakończyli realizację programu integracyjnego - tylko jedna sześciuosobowa rodzina z czynnym zawodowo ojcem rodziny, pozostaje w systemie pomocy społecznej.

Nie wszyscy cudzoziemcy deklarujący chęć uczestnictwa w programie integracyjnym zainteresowani byli skuteczną adaptacją i realizowaniem uzgodnień podjętych w programie integracyjnym. W związku z powyższym w odniesieniu do jednej rodziny wydawano decyzje wstrzymujące i uchylające udzielanie pomocy integracyjnej. Były też przypadki, w których ze względu na złożenie wniosku o udzielenie pomocy integracyjnej po terminie określonym przepisami ustawy o pomocy społecznej, należało umorzyć postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia pomocy.

Należy zwrócić szczególną uwagę na fakt, iż w Polsce tylko dwa miasta tj. Lublin i Warszawa prowadzą mieszkania chronione dla cudzoziemców (szczegółowe informacje na powyższy temat znajdują się na str. 105)

2. Pomoc dla cudzoziemców udzielona na zasadach ogólnych

W okresie roku sprawozdawczego realizowano również zadania związane z udzielaniem pomocy cudzoziemcom na zasadach ogólnych na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Pomoc w postaci pracy socjalnej kierowana była do cudzoziemców zamieszkujących na terenie Miasta Lublin i odnosiła się do osób legitymujących się ochroną uzupełniającą, statusem uchodźcy, pobytem tolerowanym, pobytem humanitarnym, zgodą na zamieszkanie na czas oznaczony, zgodą na pobyt w RP obywatela Unii Europejskiej, kartą Polaka, migrantów uczestniczących w procedurze o nadanie statusu uchodźcy, jak również cudzoziemców o nieuregulowanym pobycie na terytorium RP. Praca socjalna świadczona na rzecz rodzin cudzoziemskich dotyczyła ich bieżącego funkcjonowania, a także spraw związanych z zapisami ustawy o cudzoziemcach. Ponadto pracownicy MOPR Lublin kontaktowali się w sprawach cudzoziemców ze służbami medycznymi, strażą graniczną, organizacjami pozarządowymi i pracodawcami. Celem podejmowanych inicjatyw było usprawnienie procesu leczenia cudzoziemców, dokonywania opłat za usługi medyczne, dobrowolnych powrotów, legalizacji i pobytu migrantów w Polsce.

W roku 2015 poza udzieloną wyłącznie pracą socjalną Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przyznał pomoc finansową 62 rodzinom cudzoziemskim. W ramach pobytu tolerowanego 16 rodzinom udzielono pomocy w postaci zasiłków celowych i posiłku o łącznej wartości 172 843,37 zł oraz dziewięciu osobom z czterech rodzin udzielono schronienia i poniesiono na ten cel wydatek 14 534,45zł (środki na ten cel pochodziły z budżetu państwa).

Pozostałych 46 rodzin cudzoziemskich otrzymało pomoc w postaci: zasiłku stałego, składek na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłków okresowych, celowych, posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności w łącznej wysokości 218 440,63 zł. Średnie roczne wydatki poniesione na te rodziny to kwota 4 748,71 zł (środki na ten cel pochodziły z budżetu gminy).

3. Współpraca i udzielanie wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi.

MOPR w Lublinie podejmował wielokierunkowe działania zmierzające do usprawnienia i rozszerzenia oferty wsparcia dla migrantów, współpracując w tym zakresie ze:

- **Stowarzyszeniem Centrum Wolontariatu w Lublinie;**
Wolontariusze poprzez akcje i kampanie społeczne zabiegali o akceptację społeczną dla cudzoziemców.
- **Fundacją Instytut na rzecz Państwa Prawa w Lublinie;**
 - Fundacja świadczyła na rzecz cudzoziemców bezpłatną pomoc prawną obejmującą: informowanie o uprawnieniach przysługujących obcokrajowcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - wspieranie w procedurach dotyczących legalizacji pobytu.
- **Stowarzyszeniem Homo-Faber;**
Stowarzyszenie, w swej działalności koncentrowało się na wielokulturowości Miasta Lublin, w tym podejmowano działania mające na celu otwarcie społeczności lokalnej, która przyjmuje imigrantów i uchodźców oraz nauce języka polskiego dla cudzoziemców.
- **Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom przy Caritas Archidiecezji Lubelskiej.**
Caritas świadczył pomoc socjalną dla cudzoziemców.

MIESZKANIA CHRONIONE

Mieszkania chronione stanowią formę pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępującą pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

W roku 2015 na terenie Miasta Lublin funkcjonowało łącznie 28 mieszkań chronionych z 80 miejscami. Przeznaczone były w szczególności dla osób niepełnosprawnych, osób z zaburzeniami psychicznymi, cudzoziemców, usamodzielniających się wychowanków placówek oraz opuszczających rodziny zastępcze. Z pobytu w mieszkaniach chronionych w okresie sprawozdawczym skorzystało 102 osoby.

1. Mieszkania chronione dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, fizycznie, z zaburzeniami psychicznymi oraz w podeszłym wieku

Mieszkania te usytuowane są w Domu Pomocy Społecznej im. Św. Jana Pawła II przy ul. Ametystowej 22. Przeznaczone są dla osób, które ze względu na chorobę, sytuację życiową, niepełnosprawność lub wiek potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki. W szczególności są to osoby korzystające z usług w środowiskowych domach samopomocy, warsztatach terapii zajęciowej lub zakładzie aktywności zawodowej, dla których pobyt w mieszkaniu chronionym ma stanowić etap w procesie rehabilitacji społecznej lub zawodowej.

Dom dysponuje 18 mieszkaniami chronionymi dla 39 osób. Z pobytu w mieszkaniach chronionych w roku 2015 skorzystało 40 osób z różnym rodzajem niepełnosprawności.

2. Mieszkania chronione dla cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Miasto Lublin dysponuje również ofertą pomocy w postaci pobytu w mieszkaniach chronionych, przeznaczonych dla cudzoziemców, którzy korzystają z ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie prowadzi 3 mieszkania chronione dla cudzoziemców, w których mogą zamieszkać 4 rodziny.

Do dyspozycji cudzoziemców było 16 miejsc. W 2015 roku z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 27 osób z 7 rodzin. Pomoc w tej formie skierowano do rodzin wielodzietnych, niepełnych, dotkniętych przemocą, problemem niepełnosprawności i długotrwałej choroby. Okres przebywania migrantów w mieszkaniu chronionym zależy od indywidualnej sytuacji osób i rodzin oraz stopnia zaangażowania w realizację programu wpierania.

W 2015 roku Miasto Lublin przekazało służbom społecznym kolejny lokal na utworzenia mieszkania chronionego dla cudzoziemców. Lokal ten wymaga gruntownego remontu. Zakłada się zakończenie prac remontowych i uruchomienie mieszkania w drugim półroczu 2016 roku.

3. Mieszkania chronione dla usamodzielniających się wychowanków

Mieszkania chronione są bardzo ważnym elementem systemu wsparcia usamodzielniających się wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy lub zakład dla nieletnich.

Mieszkania chronione są formą pomocy społecznej przygotowującą osoby usamodzielniane, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia oraz integracji ze społecznością lokalną - do czasu uzyskania przez nie innych możliwości zamieszkania. Mieszkania chronione są wyposażone w niezbędne meble, podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego oraz w komputer, który zapewnia pomoc w nauce. Za mieszkania chronione odpowiedzialny jest pracownik socjalny, który ma prawo wstępu do nich o każdej porze. Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności: sprawowanie pieczy nad właściwym użytkowaniem mieszkania chronionego, kontrola przestrzegania praw i obowiązków mieszkańców, współpraca i wspieranie mieszkańców w rozwiązywaniu problemów, współpraca z opiekunami usamodzielnienia oraz kontrola realizacji przez mieszkańców indywidualnego programu usamodzielnienia. Osoba usamodzielniana zamieszkująca w mieszkaniu chronionym jest obowiązana do ponoszenia częściowych kosztów utrzymania tego mieszkania proporcjonalnie do swoich dochodów. W uzasadnionych przypadkach Prezydent może ją zwolnić z ponoszenia opłat.

W 2015 roku na terenie Miasta Lublin funkcjonowało 7 mieszkań chronionych o łącznej liczbie 25 miejsc, z których skorzystało 35 osób usamodzielniających się.

XI. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA LUBLIN 2005 – 2013

Rok 2015 był kolejnym rokiem realizacji zadań w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 – 2020 przyjętej Uchwałą Nr 1021/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 – 2020.

Całość realizowanych zadań wpisywała się swoim zakresem w 6 Celów Głównych Strategii:

Cel 1 – Utworzenie zintegrowanego i dynamicznego systemu efektywnie wspierającego mieszkańców miasta i ich rodziny;

Cel 2 – Stworzenie warunków dla godnego funkcjonowania w społeczeństwie osób z niepełnosprawnością;

Cel 3 – Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania seniorów, pobudzenia ich aktywności społecznej i poprawie wizerunku;

Cel 4 – Organizacja działań wspomagających osoby zagrożone uzależnieniami, osoby uzależnione i ich rodziny oraz osoby dotknięte przemocą w rodzinie;

Cel 5 – Organizacja kompleksowych działań na rzecz dzieci, osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;

Cel 6 – Wspieranie rozwoju zawodowego osób uczestniczących w rozwiązywaniu problemów społecznych.

W roku 2015 na realizację zadań w ramach Strategii wydano łącznie **235 285 896,31 zł**, z czego 93 788 632,95 zł pochodziło z budżetu Miasta Lublin, 122 251 841,32 zł pochodziło z budżetu państwa, zaś 19 245 422,04 zł z innych źródeł, w tym m.in. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Należy podkreślić, że wiele z podejmowanych działań na rzecz mieszkańców Miasta Lublin realizowanych było bezkosztowo, lub w oparciu o środki przekazane przez sponsorów.

Na szczególną uwagę zasługuje 16 projektów inwestycyjnych, zrealizowanych przez Miasto Lublin na przestrzeni ostatnich lat, w myśl idei projektowania uniwersalnego. Wydatki na ich realizację wyniosły łącznie **965 143 062,46 zł**, z czego **70 695 007,59 zł** pochodziło z budżetu państwa, **393 916 089,90 zł** z budżetu Miasta a **500 531 964,97 zł** między innymi z dofinansowania ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł.

Od 2012 roku Miasto Lublin stale poszerza ofertę wsparcia dla lubelskich seniorów. W roku 2015 rozpoczęto realizację dwóch wieloletnich projektów dedykowanych seniorom mieszkającym w Mieście Lublin. Są to - **Program Lublin Strefa 60+**, w ramach, którego seniorzy (osoby, które ukończyły 60 lat mieszkające w Lublinie) mogą korzystać z szeregu zniżek i rabatów. Dotychczas działaniem Programu objęto 6 500 osób.

Na szczególną uwagę zasługuje również **Program Tele 60+ - wsparcie psychologiczne na telefon dla seniorów**.

Poniżej uszeregowano Cele Strategii ze względu na wysokość wydatków poniesionych na realizację zadań w ich ramach:

- Cel 1 - Utworzenie zintegrowanego i dynamicznego systemu efektywnie wspierającego mieszkańców miasta i ich rodziny – 59,54% ogółu wydatków, tj. łącznie **140 096 767,96 zł**;
- Cel 3 - Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania seniorów, pobudzenia ich aktywności społecznej i poprawie wizerunku – 15,75% ogółu wydatków, tj. łącznie **37 040 058,59 zł**;
- Cel 5 - Organizacja kompleksowych działań na rzecz dzieci, osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym – 13,85% ogółu wydatków, tj. łącznie **32 596 306,02 zł**;
- Cel 6 - Wspieranie rozwoju zawodowego osób uczestniczących w rozwiązywaniu problemów społecznych – 5,91 % ogółu wydatków, tj. łącznie **13 909 017,32 zł**;
- Cel 4 - Organizacja działań wspomagających osoby zagrożone uzależnieniami, osoby uzależnione i ich rodziny oraz osoby dotknięte przemocą w rodzinie – 2,54% ogółu wydatków, tj. łącznie **5 977 873,83 zł**.
- Cel 2 - Stworzenie warunków dla godnego funkcjonowania w społeczeństwie osób z niepełnosprawnością – 2,41% ogółu wydatków, tj. łącznie **5 665 872,59 zł**.

Działania realizowane w ramach wyznaczonych celów opierały się głównie na programach, w tym w szczególności na:

- Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015 (Uchwała Nr 734/XXIX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 21 marca 2013r.),
- Programie działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013 – 2015 (Uchwała Nr 763/XXX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 25 kwietnia 2013r.),
- Miejskim Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Lublin na lata 2012 – 2015 (Uchwała Nr 603/XXIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012r.),
- Programie Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015 (Uchwała Nr 685/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 17 stycznia 2013r.),
- Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2015 rok (Uchwała Nr 1222/XLVI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 20 listopada 2014r.),
- Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii (Uchwała Nr 1221/XLVI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 20 listopada 2014r.),
- Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2011 – 2015 (Uchwała Nr 176/XIII/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 8 września 2011r.),

- Programie Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku pracy miasta Lublin na lata 2014 – 2020 (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.),
- Programie Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014 – 2020 (Uchwała Nr 1079/XLI/2014 z dnia 15 maja 2014r.),
- Programie współpracy miasta Lublin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2015 rok (Uchwała Nr 1226/XLVI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 20 listopada 2014 r.).

Szczegółowa informacja, dotycząca zadań zrealizowanych w 2015 roku w ramach Strategii, została przedstawiona w załączonej tabeli.

XII. REALIZACJA PROJEKTÓW WSPÓLFINANSOWANYCH ŚRODKAMI UNII EUROPEJSKIEJ

1. Projekt systemowy „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” realizowany w ramach POKL

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie realizuje projekt systemowy „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt realizowany jest na podstawie Umowy ramowej Nr POKL.07.01.02-06-020/08-00 z dnia 30 czerwca 2008r., oraz Aneksów corocznie zawieranych pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie, – „Instytucją Wdrażającą” (Instytucją Pośredniczącą II stopnia), a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Łączna kwota budżetu na lata 2014-2015 wyniosła 3 205 906,92 zł. Na budżet projektu składa się kwota dotacji w wysokości 2 869 280,12 zł co stanowi 89,5 % wartości projektu i wkład własny w wysokości 336 626,80 zł tj. 10,5 %.

W 2015 roku budżet projektu wynosił **1 288 887,11 zł**, na którą składa się kwota wnioskowanego dofinansowania w wysokości 1 219 526,36 zł i wkład własny w wysokości 69 360,75 zł.

W 2015 roku z ogólnej kwoty projektu, wydatkowano kwotę 1 249 023,12 zł (96,90%), w tym wkład własny 64 896,97 PLN oraz kwota dofinansowania 1 184 126,15 zł. Nie wydatkowano kwoty dofinansowania 35 400,21 zł oraz 4 463,78 zł z wkładu własnego.

Nie wydatkowana kwota dofinansowania powstała z uwagi na fakt, iż poszczególne zadania (w tym zadanie nr 1 - Aktywna integracja oraz zadanie nr 5 – Zarządzanie projektem w ramach projektu były realizowane przez podmioty, które zostały wyłonione w drodze procedury przetargowej zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych, lub w trybie negocjacji. Głównym kryterium wyboru poszczególnych wykonawców stanowiła cena, co spowodowało powstanie oszczędności, a co za tym idzie nie wydatkowanie zaplanowanych w budżecie projektu kwot. Z uwagi na zakończenie realizacji projektu systemowego z dniem 30 listopada 2015r. nie wykorzystane środki w kwocie 35 400,21 zł zostały zwrócone do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie – Instytucji Pośredniczącej II stopnia.

Łącznie w 2015 roku różnorodnym wsparciem w ramach projektu objęto **343 osoby**.

Projekt realizowany był poprzez działania skupione wokół czterech zadań:

- 1) **Zadanie 1. Aktywna integracja;**
- 2) **Zadanie 2. Praca socjalna;**

- 3) **Zadanie 3. Zasiłki i pomoc w naturze;**
- 4) **Zadanie 4. Zarządzanie projektem.**

Zadanie 1. aktywna integracja realizowane było przy wykorzystaniu trzech narzędzi tj.:

a) kontraktu socjalnego i jego odmian

133 osoby zostały objęte kontraktem socjalnym i jego odmianami (z czego 125 osoby w ramach kontraktu socjalnego i 8 osób w ramach indywidualnego programu usamodzielnienia) Osoby te stanowiły 38,78% wszystkich uczestników projektu. Na kontrakty socjalne wydatkowano środki w wysokości 317 236,70 zł, na realizację odmiany kontraktów socjalnych – indywidualnych programów usamodzielnienia wydatkowano środki w wysokości 19 612,62 zł.

b) „Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014 – 2020” przyjęty Uchwałą Nr 1079 / XLI / 2014 Rady Miasta Lublin z dnia 15 maja 2014r

W ramach PALi realizowanych dla różnych grup odbiorców, łącznie wsparciem objęto 85 osób (z czego 65 beneficjentów ostatecznych oraz 20 osób z tzw. „otoczenia”).

W 2015 roku zrealizowano Programy adresowane do konkretnych grup klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie:

1. „Rodzina to my” dla 15 osób z rodzin zastępczych oraz 10 stanowiących tzw. otoczenie;
2. „Profesjonalny asystent osoby niepełnosprawnej”, skierowany do 15 osób beneficjentów ostatecznych;
3. „Potrzebni sobie nawzajem skierowany do 20 osób z niepełnosprawnością intelektualną beneficjentów ostatecznych oraz 10 osób z tzw. „otoczenia”;
4. „Szkoła życia” skierowany do 15 osobowej grupy młodzieży zamieszkującej na osiedlu przy ul. A. Grygowej.

Na realizację programów aktywności lokalnej wydatkowano środki w wysokości 154 439,40 zł.

c) Programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, realizowanych w ramach:

- Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „W aktywności siła” w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013 - 2015” przyjęty Uchwałą Nr 763/XXX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 25 kwietnia 2013 r. Rozstrzygnięcie nastąpiło w drodze przetargu nieograniczonego w trybie art. 39 ustawy prawo zamówień publicznych. Przetarg wygrała i zadanie realizowała Fundacja Fuga Mundi z siedzibą w Lublinie. W ramach tego zadania 100 osób niepełnosprawnych

skorzystało z wyjazdowych warsztatów integracyjno-motywacyjnych oraz z dziesięciodniowych wyjazdowych warsztatów integracji społecznej i zawodowej podczas, których realizowano następujące zajęcia:

- a) grupowa i indywidualne poradnictwo;
- b) grupowe oraz indywidualne poradnictwo prawne i specjalistyczne;
- c) zajęcia usprawniające;
- d) kurs komputerowy z obsługą urządzeń biurowych;
- e) warsztaty arteterapeutyczne.

Miejszem realizacji działania był Ośrodek Rehabilitacyjno – Wypoczynkowy „Wielspin” w miejscowości Wągrowiec woj. wielkopolskie. Działanie realizowano w terminie od 19 stycznia 2015r. do 25 lutego 2015r. Koszt realizacji działania 460 000,00 zł.

- Program Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych ”Postaw na aktywność” w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013 -2015”. Rozstrzygnięcie nastąpiło w drodze przetargu nieograniczonego w trybie art. 39 ustawy prawo zamówień publicznych. Przetarg wygrała i zadanie realizowała Firma AI Polska Jacek Łukowski z siedzibą we Wrocławiu.

W ramach tego zadania 25 osób niepełnosprawnych skorzystało z wyjazdowych 14 dniowych warsztatów integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych podczas, których realizowano następujące zajęcia:

- a) warsztaty psychologiczne połączone z indywidualnym poradnictwem psychologicznym;
- b) grupowe oraz indywidualne poradnictwo prawne i specjalistyczne;
- c) ćwiczenia usprawniające psychoruchowo, połączone z konsultacjami lekarskimi;
- d) warsztaty umiejętności komputerowych E- obywatel;
- e) grupowe oraz indywidualne doradztwo zawodowe.

W ramach powyższych programów integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w roku sprawozdawczym pomocą objęto 125 osób, które stanowiły łącznie 36,44% uczestników projektu.

Zadanie 2. Praca socjalna

W tym zadaniu ujęto wynagrodzenie w formie dodatków dla pracowników socjalnych realizujących kontrakty socjalne i jego odmiany (indywidualne programy usamodzielnienia)

oraz pracowników odpowiedzialnych za realizację programów aktywności lokalnej. Wydatkowano środki w wysokości 34 725,99 zł

W ramach powyższego zadania ujęto również zatrudnienie 1 pracownika socjalnego. Wydatkowano na ten cel 19 283,93 zł.

Łączne koszty w ramach realizacji zadania praca socjalna wyniosły 54 009 zł.

Zadanie 3. Zasilki i pomoc w naturze

Pomoc udzielana uczestnikom projektu systemowego stanowiła jednocześnie wkład własny do wniesienia którego MOPR był zobligowany. Wniesiony wkład własny wyniósł 64 896,97 zł.

Zadanie 4. Zarządzanie projektem

W ramach zarządzania projektem wydatkowano kwotę 123 387,51 zł. Przeznaczona została na wynagrodzenie zespołu realizującego projekt systemowy, wynagrodzenie radcy prawnego i informatyka (umieszczanie informacji na stronie WWW), opłaty za artykuły prasowe promujące projekt, materiały promujące projekt dla uczestników oraz koszt utrzymania rachunku bankowego.

W ramach kosztów pośrednich wydatkowano środki na refundację części wynagrodzenia personelu zarządzającego i obsługowego, sfinansowano koszt zakupu materiałów biurowych, usług telefonicznych, dofinansowano koszty utrzymania powierzchni biurowych. Koszty pośrednie wyniosły 43 837,03 zł.

2. Projekty realizowane na rzecz cudzoziemców współfinansowane z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie dokonał rozliczenia finansowego projektu „Mieszkanie i praca – integracja cudzoziemców w Lublinie” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, którego faktyczna realizacja zakończyła się 31 grudnia 2014r.

Nadmienić należy, że za innowacyjne działanie na rzecz uchodźców realizowane w ramach stanowiska - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie został wyróżniony przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Inicjatywa MOPR Lublin została wybrana spośród wielu projektów z całej Polski. Wręczenie wyróżnień nastąpiło w Warszawie, podczas ogólnopolskiej konferencji podsumowującej część konkursową Programu Ogólnego SOLID „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” za okres 2007-2013.

Informacje o działaniach MOPR zostały zaprezentowane w publikacji "Program ogólny, Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi SOLID 2007-2013".

Ponadto w 2015 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie kolejny raz uzyskał wyróżnienie "Miasta Otwarte", przyznawane w ramach akcji społecznej "Włącz się w Polskę".

Celem akcji jest nagrodzenie i rozpropagowanie dobrych praktyk samorządów miejskich podejmujących wysiłki na rzecz integracji imigrantów.

Uroczyste wręczenie wyróżnień z udziałem przedstawicieli docenionych samorządów odbyło się podczas IV Międzysektorowego Forum Lokalnych Polityk Migracyjnych 14 maja 2015r. we Wrocławiu. Głównym organizatorem akcji jest Fundacja "Inna Przestrzeń". Informacje o działaniach MOPR Lublin, wraz z rekomendacją ekspertów dotyczącą pozyskiwania funduszy z zewnątrz, przez urząd miasta i jednostkę pomocy społecznej, na dodatkowe działania wspierające proces integracji cudzoziemców zostały uwidocznione w publikacji pt. "Miasta otwarte". Jednocześnie w sposób szczególnie doceniono formę wsparcia jaką jest prowadzenie mieszkań chronionych dla cudzoziemców.

XIII. SYSTEM ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Świadczenia socjalne i rehabilitacja osób niepełnosprawnych

Z dniem 1 maja 2004 roku wszedł w życie system świadczeń rodzinnych mający na celu stworzenie jednolitego, przejrzystego i spójnego systemu pomocy rodzinie, ustalenie jednego organu wypłacającego świadczenia oraz jednolitych kryteriów i zasad ich przyznawania.

W związku z koniecznością wdrożenia z dniem 1 maja 2004 roku systemu świadczeń rodzinnych Prezydent Miasta Lublin upoważnił Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych. Z uwagi na powyższe w strukturze Ośrodka powstał Pion Świadczeń Socjalnych.

Od dnia 1 września 2005r. Pion świadczeń socjalnych rozpoczął realizację zadań nałożonych ustawą z dnia 22 kwietnia 2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej, a następnie od dnia 1 października 2008r. zadania nałożone ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz.7 z późn. zm.)

Pion realizuje także zadania określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r, Nr 127 poz. 721 ze zmianami). Działania na rzecz poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnością, finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) oraz z budżetu Miasta Lublin.

Ponadto Pion realizował w 2015 r. rządowy program wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego oraz świadczenia wynikające z ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162).

Strukturę organizacyjną oraz zakres działania Pionu świadczeń socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie określił Prezydent Miasta Lublin w załączniku do Zarządzenia nr 40/12/2014 z dnia 22.12.2014 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W obszarze działania pionu świadczeń socjalnych funkcjonują:

Dział ds. świadczeń socjalnych

Zadaniem Działu ds. świadczeń socjalnych jest w szczególności: przyjmowanie, rejestrowanie, weryfikacja, ustalanie uprawnień, redystrybucja złożonej dokumentacji przez osoby ubiegające się o świadczenia socjalne, oraz wydawanie zaświadczeń i udzielanie informacji dotyczących ustalania, przyznawania i wypłaty świadczeń socjalnych a także ustalanie, przyznawanie i wypłata świadczeń socjalnych. W dziale funkcjonuje: sekcja ds. świadczeń socjalnych nr 1 i nr 2, wieloosobowe stanowisko pracy ds. obsługi danych.

Dział ds. osób zobowiązanych

Do zadań działu ds. osób zobowiązanych należy realizacja zadań z zakresu ustalania nienależnie pobranych świadczeń socjalnych, prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przygotowywania dokumentacji niezbędnej do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W dziale ds. osób zobowiązanych funkcjonuje: sekcja ds. dłużników alimentacyjnych, wieloosobowe stanowiska pracy ds. osób zobowiązanych oraz jednoosobowe stanowisko pracy ds. obsługi bazy danych.

Dział ds. osób niepełnosprawnych

Do zadań działu ds. osób niepełnosprawnych należy realizacja zadań określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Dział ds. Osób Niepełnosprawnych MOPR koordynuje działania podejmowane przez jednostki miasta i organizacje pozarządowe na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez realizację powiatowego programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Lublina, a także wspiera osoby niepełnosprawne w ich codziennym funkcjonowaniu w ramach dofinansowań ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Realizacja zadań pionu ds. świadczeń socjalnych

2.1. Realizacja zadań działu ds. świadczeń socjalnych

Dział ds. świadczeń socjalnych na przestrzeni 2015 roku realizował następujące świadczenia:

I. Świadczenia rodzinne, w tym:

1) zasiłek rodzinny,

2) dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

3) świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,

4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

II. Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.

III. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W okresie 2015 r. pracownicy działu przyjmowali wnioski o zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne oraz wnioski o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, a także wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz wnioski o dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego i specjalny zasiłek opiekuńczy.

Ogółem przyjęto **17 550** wniosków o świadczenia, w tym:

- 9 465 wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- 116 wniosków o świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 644 wnioski o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- 1 569 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny,
- 229 wniosków o świadczenie pielęgnacyjne,
- 514 wniosków o specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 13 wniosków o zasiłek dla opiekuna.

Wszystkie wnioski zostały zarejestrowane w elektronicznym rejestrze wniosków, założono akta świadczeniobiorcom i ustalono uprawnienia na podstawie zgromadzonej dokumentacji.

W sali obsługi interesantów funkcjonowało stanowisko recepcyjno - informacyjne oraz linia telefoniczna – informacja czynna w godzinach przyjęć interesantów, gdzie dyżurujący pracownicy udzielali niezbędnych informacji, wydawali druki wniosków o świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Opracowano informatory o dokumentach niezbędnych do przyznania świadczeń.

W okresie od 01.01.2015r. do 31.12.2015r. pracownicy działu ds. świadczeń socjalnych ogółem wydali **19 961** decyzji administracyjnych (przyznających lub odmownych) w tym:

- **16 376** decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych, świadczeń opiekuńczych, pomocy rządowej, zasiłku dla opiekuna
- **3 345** decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W 2015 roku do Samorządowego Kolegium Odwoławczego dział przekazał 96 decyzji, z tego: 56 zostało utrzymanych w mocy.

2.1.1 Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny - wydatki na świadczenia i liczba wypłaconych świadczeń

W roku 2015 wydatki z tytułu wypłat dla świadczeniobiorców wyniosły 78 606 227 zł. W odniesieniu do roku 2014 były wyższe o 4 239 053 zł. Wzrost wydatków

w roku sprawozdawczym spowodowany był głównie podwyższeniem o 400 zł kwoty świadczenia pielęgnacyjnego, co rzutowało również na wzrost wydatków na składki społeczne i zdrowotne. Ponadto od początku listopada 2015 r. podniesiono również wysokość kryterium dochodowego, kwoty zasiłków rodzinnych oraz niektórych dodatków do zasiłków rodzinnych.

Tabela 26. Wydatki na świadczenia w latach 2014 i 2015

Lp.	Rodzaj świadczeń	Wydatki poniesione w roku 2014 (w zł)	Wydatki poniesione w roku 2015 (w zł)	Wzrost/spadek (w zł)
1.	Zasiłki rodzinne	15 439 177	15 176 926	-262 251
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	7 859 891	7 833 726	-26 165
3.	Świadczenia opiekuńcze	24 037 877	28 135 868	4 097 991
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2 568 000	2 601 000	33 000
5.	Fundusz alimentacyjny i zaliczka alimentacyjna	21 316 816	20 610 735	-706 281
6.	Odsetki wypłacane przy zasiłku dla opiekuna	94 776	272	-94 504
7.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	2 556 087	3 415 600	859 513
8.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	494 350	832 100	337 750
9.	WYDATKI OGÓŁEM:	74 366 974	78 606 227	4 239 053

Największe wydatki poniesiono na wypłatę świadczeń opiekuńczych³¹. Ich wartość stanowi aż 35,79% ogółu wydatków na świadczenia. Należy zaznaczyć, że największą część wydatków w tej kategorii świadczeń generował zasiłek pielęgnacyjny (46,41%) oraz świadczenie pielęgnacyjne (40,92%).

Drugim pod względem wysokości ponoszonych wydatków są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Z tego tytułu wypłacono 20 610 735 zł co stanowi 26,22% ogólnej kwoty wydatków na świadczenia.

Wydatki na zasiłki rodzinne, znalazły się na trzecim miejscu ze względu na wysokość dokonywanych wypłat - 15 176 926 zł. Ich udział w całości wydatków wyniósł 19,31%.

Dodatki do zasiłku rodzinnego warunkowane są przyznaniem zasiłku. Od roku 2007 obserwowany jest ciągły i systematyczny spadek wydatków na dodatki do zasiłków rodzinnych. W roku 2007 wydatki na ten cel wyniosły 14 105 107zł, w roku 2014 wynosiły już tylko 7 859 891zł. W roku 2015 wyniosły 7 833 726 zł i były o 26 165 zł niższe niż w roku ubiegłym. Stanowiły 9,97% ogółu wydatków na świadczenia.

Wśród dodatków do zasiłku rodzinnego³² w roku 2015 najwyższe wydatki, (1 769 890 zł) poniesiono na dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka. Jego procentowy udział w tej kategorii świadczeń wyniósł 22,59%. Ponadto wysokie wydatki generował dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. Wydatki wyniosły 1 751 340 zł, co stanowiło 22,36% udział w tej kategorii

³¹ W tym zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekuna.

³² Szczegółowe informacje dotyczące wysokości wydatków, liczby świadczeń oraz średniej wysokości świadczenia zawarto w tabeli 28 na stronie 119.

świadczeń. Wysoki udział w wydatkach na dodatki do zasiłku rodzinnego odnotowano w przypadku dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie przebywania na urlopie wychowawczym. W roku 2015 jego udział wyniósł 19,56% przy wydatkach w wysokości 1 531 976 zł. Na zbliżonym poziomie pozostawały dodatki z tytułu: urodzenia dziecka (919 000 zł -11,73%), rozpoczęcia roku szkolnego (918 800 zł - 11,73%) oraz kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (łącznie 900 940 zł - 11,5%). Najniższe wydatki poniesiono w 2015 roku na dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – łącznie 41 780 zł (0,53%).

W roku 2015 na składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych wydatkowano 3 415 600 zł. W całości ponoszonych wydatków ich udział wyniósł 4,34%. Pozostała część wydatków przypadła na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (2 601 000 zł; 3,31%) oraz opłacanie składek ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych (832 100 zł; 1,06%)

W roku 2015 Ośrodek dokonał wypłaty **383 954** świadczeń. Najczęściej wypłacanym był zasiłek rodzinny - 151 704 świadczenia. Liczba wypłacanych zasiłków rodzinnych to 39,51% wszystkich wypłacanych świadczeń. Znaczącą liczbę świadczeń stanowią również zasiłki pielęgnacyjne. Wypłacono 85 346 świadczeń i jest to po zasiłkach rodzinnych najczęściej wypłacane świadczenie (22,23%). Świadczenia z fundusz alimentacyjny są trzecim w kolejności najczęściej wypłacanym świadczeniem. W 2015 roku dokonano 47 056 wypłat świadczeń (12,26%).

Analogicznie do roku ubiegłego do grupy świadczeń o dużej liczebności należy zaliczyć również dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. Wypłacono 21 456 tych świadczeń (5,59%).

Tabela 27. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia, w rozbiciu na poszczególne zasiłki i dodatki wypłacone w 2015 roku

Lp	Wyszczególnienie	Wartość świadczeń	Liczba świadczeń	Średnia wartość świadczenia
1.	Zasiłki rodzinne	15 176 926	151 704	100,04
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, z tego z tytułu:	7 833 726	57 379	136,39
2.1.	urodzenia dziecka	919 000	919	1 000,00
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1 531 976	3 929	389,92
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	1 769 890	10 009	176,82
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	900 940	11 353	79,36
2.4.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	140 380	2 222	63,18
2.4.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	760 560	9 131	83,29
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	918 800	9 188	100
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	41 780	525	79,14

2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	32 310	346	93,40
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	9 470	179	52,92
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 751 340	21 456	81,63
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami	23 010 652	209 083	110,02
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13 057 938	85 346	153,00
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	11 514 455	9 628	1 195,88
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	0	0
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 620 581	3 141	515,95
8.	Zasiłek dla opiekuna	1 942 894	3 741	515,92
9.	Świadczenia opiekuńcze	28 135 868	101 856	276,17
10.	Razem (w.3 +w.9)	51 146 520	310 939	164,44
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2 601 000	2 601	1 000,00
12.	Razem świadczenia rodzinne i dodatki oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (w.10 +w.11)	53 747 520	313 540	171,38
13.	Zaliczka alimentacyjna	200	1	200,00
14.	Fundusz alimentacyjny	20 610 535	47 056	437,67
15.	RAZEM (w.12+w.13+w.14)	74 358 255	360 597	206,16
16.	Odsetki od zasiłku dla opiekuna	272	8	34,00
17.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	3 415 600	13 082	261,09
18.	RAZEM (w.15+w.16+w.17)	77 774 127	373 687	208,08
19.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	832 100	10 267	81,05
20.	RAZEM (w.18.+w.19)	78 606 227	383 954	204,73

2.1.2 Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny – rodziny objęte pomocą

W roku 2015 zrealizowano wypłaty dla 18 554 rodzin, tj. o 338 rodzin mniej niż w roku 2014.

W ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych pomocą objęto łącznie 17 025 rodzin. W stosunku do roku ubiegłego jest to o 251 rodzin mniej. Warto nadmienić, iż spadek liczby rodzin którym wypłacane są świadczenia rodzinne obserwowany jest już od roku 2007. W roku 2015 największe procentowe spadki, w odniesieniu do roku poprzedniego, dotyczył dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego tj. o 9,36% (53 rodziny mniej). Dla mniejszej liczby rodzin wypłacano również zasiłki rodzinne. W roku 2015 otrzymało je 8 361 rodzin, czyli o 369 mniej niż w roku poprzednim. Stanowi to spadek o 4,23%.

Świadczeniami, którymi objęto więcej rodzin niż w roku 2014 były specjalny zasiłek opiekuńczy (43 rodziny więcej - 14,88%), świadczenie pielęgnacyjne (wzrost o 42 rodziny - 5,03%), dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (10 rodzin więcej - 14,71%).

W ramach ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono 3 645 rodzinom, tj. 125 rodzinom mniej, niż w roku 2014. Stanowi to spadek o 3,32%.

Tabela 28. Liczba rodzin pobierająca świadczenie na przestrzeni lat 2014-2015

Lp	Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2015	Liczba rodzin 2014	Wzrost/spadek 2015/2014
1.	Zasiłki rodzinne	8 361	8 730	-4,23%
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	6 945	7 237	-4,03%
2.1.	urodzenia dziecka	907	907	0,00%
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	513	566	-9,36%
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	799	833	-4,08%
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1 003	1 026	-2,24%
2.4.1.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	240	251	-4,38%
2.4.2.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	827	843	-1,90%
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	5 636	5 886	-4,25%
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	78	68	14,71%
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniami w miejscowości, w której znajduje się szkoła	52	36	44,44%
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	27	33	-18,18%
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 442	1 454	-0,83%
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w. 1 + w. 2)	8 361	8 730	-4,23%
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	7 479	7 474	0,07%
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	877	835	5,03%
6.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	0	1	x
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	332	289	14,88%
8.	Zasiłek dla opiekuna	348	463	-24,84%
9.	Świadczenia opiekuńcze (w. 4 + w. 5 +w. 6 +w. 7)	8 323	8 275	0,58%
10.	Razem (w. 3 + w. 8)	15 415	15 702	-1,83%
11.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	2 551	2 502	1,96%
12.	Razem świadczenia rodzinne i dodatki oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (w. 9 + w. 10)	17 025	17 276	-1,45%
13.	Fundusz alimentacyjny	3 645	3 770	-3,32%
14.	RAZEM (w.11 +w.12 +w.13)	18 554	18 892	-1,79%
15.	Odsetki od zasiłku dla opiekuna	3	388	X
16.	Składki ubezpieczenia społecznego podopiecznych	1 276	1 194	6,87%
17.	RAZEM (w.14 +w. 15)	18 554	18 892	-1,79%
18.	Składki ubezpieczenia zdrowotnego podopiecznych	1 003	852	17,72%

2.1.3 Pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne i zasiłek dla opiekuna

Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

W 2015 roku program pomocy osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne nie był kontynuowany z uwagi na zmianę wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Realizowane w roku sprawozdawczym wypłaty wynikały z wcześniej wydanych decyzji, bądź nabyciem uprawnień z mocą wsteczną. W roku 2014 Rada Ministrów kontynuowała rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne zainicjowany poprzez przyjęcie, w dniu 27 września 2011 r., uchwały Nr 182/2011 ustanawiającej rządowy program wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. Uchwała przewidywała, że osoby mające w listopadzie lub grudniu 2011 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015r., poz. 114), otrzymają dodatkowe świadczenie w wysokości 100 zł miesięcznie (kwota pomocy określona jest w § 2 ust. 2 ww. uchwały). Następnie w dniu 26.03.2013 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę Nr 48/2013 w sprawie ustanowienia rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego oraz rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 871). Prawo do pomocy, w kwocie 200,00 zł miesięcznie, ustalano z urzędu osobom mającym ustalone za miesiące kwiecień - grudzień 2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, spełniającym warunki określone w art. 17 ustawy.

Tabela 29. Świadczenia wypłacane w ramach pomocy rządowej dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

Lp	Wyszczególnienie	Wartość świadczeń (w zł)	Liczba świadczeń	Średnia wartość świadczenia
1.	Pomoc rządowa dla osób pobierających św. pielęgnacyjne 2011	200	2	100
2.	Pomoc rządowa dla osób pobierających św. pielęgnacyjne 2012	100	1	100
3.	Pomoc rządowa dla osób pobierających św. pielęgnacyjne 2013	800	4	200
4.	Pomoc rządowa dla osób pobierających św. pielęgnacyjne 2014	8 400	42	200
5.	RAZEM	9 500	49	193,88

W 2015 roku wypłacono 49 świadczeń dla 18 rodzin. Wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 9500 zł.

Zasiłek dla opiekuna

W wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. uznającego art. 11 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw za niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016 r. poz. 162) wprowadzono nowe świadczenie – zasiłek dla opiekuna.

Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek dla opiekuna przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013 r.

Zasiłek przysługuje :

- za okresy od dnia 1 lipca 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, w których osoba spełniała warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.;
- od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r.

Zasiłek dla opiekuna za okresy przed wejściem w życie ustawy, przysługuje wraz z odsetkami ustalonymi w wysokości odsetek ustawowych. Nie przysługuje natomiast za okresy, w których osobie ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego oraz gdy na osobę wymagającą opieki innej osobie zostało ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego lub świadczenia pielęgnacyjnego.

Zasiłek przysługuje w wysokości 520 zł miesięcznie. Przy zasiłku dla opiekuna opłacane są składki ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczyna się na wniosek strony. Wniosek należało złożyć w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

W 2015 roku wypłacono 3 741 świadczeń dla 348 rodzin. Wartość świadczeń wyniosła 1 942 894 zł.

2.2. Realizacja zadań działu ds. osób zobowiązanych

2.2.1. Postępowanie z zakresu nienależnie pobranych świadczeń socjalnych

W roku 2015 dział prowadził postępowania wobec 1 128 osób zobowiązanych do zwrotu świadczeń nienależnie pobranych, z czego wobec 550 osób postępowanie zostało wszczęte w 2015 roku.

Pracownicy wydali łącznie 930 decyzji administracyjnych ustalających i żądających zwrotu nienależnie pobranych świadczeń socjalnych na łączną kwotę **477 916,72 zł** (w tym za 2015 rok: **155 233,22 zł**, lata 2004 – 2014: **322 683,50 zł**).

Przygotowano oraz wysłano **279** zawiadomień w sprawie dokonywanych potrąceń z bieżących świadczeń z określeniem rozliczenia kwoty potrącenia na należność główną i odsetki.

W 2015 roku rozpatrzono **69 odwołań** osób zobowiązanych do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń socjalnych oraz rozpatrzono **66** wniosków o umorzenie w całości lub części lub o rozłożenie spłaty należności na raty świadczeń nienależnie pobranych..

W związku z kierowanymi w roku 2015 oraz latach ubiegłych tytułami wykonawczymi z zakresu świadczeń nienależnie pobranych oraz wszelkimi informacjami mającymi wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji prowadzono stałą współpracę z Wydziałem Egzekucji UM Lublin i innymi organami egzekucyjnymi, Wydziałem Zdrowia i Pomocy Społecznej kierując łącznie 203 pisma w sprawie prowadzonych postępowań.

W roku 2015 przygotowano 168 upomnień na łączną kwotę: 233 143,50 zł oraz 99 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 144 446,20 zł.

Pracownicy działu prowadzili także współpracę z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie w sprawie zobowiązań wynikających z decyzji administracyjnych wydanych i przekazanych Ośrodkowi. W **72 sprawach** skierowano pisma w sprawie osób zobowiązanych do uregulowania nienależnie pobranych świadczeń, gdzie zwrot zobowiązania następuje za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Działania związane z odzyskaniem świadczeń nienależnie pobranych wymagają współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi MOPR Lublin. Do Filii MOPR Lublin wystosowano 16 zapytań w sprawie sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i materialnej osób zobowiązanych i ich rodzin. W 2015 roku współpraca z Działem finansowo-księgowym dotyczyła weryfikacji sald księgowych, określenia kwoty prognozowanych odsetek ustawowych na podstawie ustalonych kontrahentów i zaksięgowanych kwot wynikających z decyzji administracyjnych wydanych osobom zobowiązanym. Łącznie w 2015 roku przekazano do Działu finansowo-księgowego 930 decyzji administracyjnych ustalających i żądających zwrotu należności oraz 75 pism.

W ramach podejmowanych działań mających na celu wyegzekwowanie należności wystosowane zostały pisma do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie, banków, wnioski do Centrum Personalizacji Dokumentów MSW, komórek organizacyjnych UM Lublin i urzędów skarbowych. Łącznie wystosowano 60 pism i wniosków. Do osób zobowiązanych do zwrotu świadczeń socjalnych oraz świadczeń z funduszu

alimentacyjnego przygotowywano monity informujące o wysokości zobowiązań wobec MOPR Lublin. Łącznie wysłano 66 pism z informacją o istniejącym długu.

Tabela 30. Odzyskane świadczenia stanowiące dochody państwa i gminy.

Lp	Wyszczególnienie	Wartość odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych
1.	Zasiłki rodzinne	98 969,65 zł
2.	Urodzenie dziecka	929,90 zł
3.	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	24 919,99 zł
4.	Samotne wychowywanie dziecka	28 485,56 zł
5.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	3 510,00 zł
6.	Rozpoczęcie roku szkolnego	4 487,40 zł
7.	Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	266,80 zł
8.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	4 527,34 zł
9.	Zasiłek pielęgnacyjny	60 683,15 zł
10.	Świadczenie pielęgnacyjne	27 510,39 zł
11.	Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	450,10 zł
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	10 973,50 zł
13.	Zasiłek dla opiekuna	17 017,10 zł
14.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1 000,00 zł
15.	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZASIŁEK DLA OPIEKUNA	283 730,88 zł
16.	Zaliczka alimentacyjna	5 370,44 zł
17.	Fundusz alimentacyjny	100 129,18 zł
18.	Pomoc finansowa	1 200,00 zł
19.	RAZEM ŚWIADCZENIA RODZINNE, FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, ZALICZKA ALIMENTACYJNA, POMOC FINANSOWA	390 430,50 zł

* uwzględniono konto 245 oraz 221

W roku 2015 pracownicy działu w ramach swojej działalności odzyskali świadczenia nienależnie pobrane w łącznej wysokości **390 430,50 zł.** (w tym należności za 2015 rok, stanowiące dochód gminy, w wysokości **97 133,08 zł** oraz **293 297,42 zł** za lata 2004-2014 stanowiące dochód budżetu państwa).

Świadczenia realizowane w ramach ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych wraz z zasiłkiem dla opiekuna stanowiły 72,67% kwoty odzyskanych świadczeń. Odzyskane zaliczki alimentacyjne stanowiły 1,38%, świadczenia z funduszu alimentacyjnego 25,65%, a dotyczące pomocy rządowej dla osób pobierających św. pielęgnacyjne 0,30%.

W ramach odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych zwrotowi do budżetu państwa podlegała kwota 198 063,48 zł, w ramach świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwota 84 486,20 zł, oraz kwota 5 370,44 zł w ramach zaliczki

alimentacyjnej i pozostałe zasiłek dla opiekuna i pomoc rządowa dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne stanowiły odpowiednio 4177,30 zł i 1200,00 zł).

Świadczenia nienależnie pobrane (bez należności z tytułu pomocy finansowej) na dzień 31.12.2015 r. wynosiły 886 367,61 zł (927 507,78 w 2014 r.) z tego:

- 548 046,41 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz zasiłku dla opiekuna,
- 33 035,45 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z zaliczki alimentacyjnej,
- 269 989,25 zł z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 200 pomocy finansowej
- 35 096,50 innych.

2.2.2. Postępowanie z zakresu wszczynania postępowania egzekucyjnego z zakresu świadczeń dochodzonych z ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej

Na przestrzeni 2015 roku ostatecznie zostało zakończonych 233 spraw prowadzonych w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach współpracy z komórkami organizacyjnymi MOPR Lublin skierowano 96 pism w celu potwierdzenia zasadności wszczęcia postępowania egzekucyjnego, ustalenia bądź uzupełnienia niezbędnych danych osób zobowiązanych, ustalenia dokonanych ulg w spłacie oraz przekazania informacji na jakim etapie postępowania egzekucyjnego znajduje się sprawa.

W okresie od stycznia 2015 roku do grudnia 2015 roku przygotowano 69 upomnień na łączną kwotę 101.450,45 zł oraz 123 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 147.036,90 zł.

Prowadzona była współpraca z Wydziałem Egzekucji Urzędu Miasta Lublin oraz urzędami skarbowymi na terenie Polski zmierzająca do ustalenia zasadności prowadzonej egzekucji, etapu na jakim znajduje się postępowanie oraz czy istnieją podstawy do dalszego prowadzenia egzekucji. Dokonywano weryfikacji wysokości długu objętego tytułem wykonawczym, wskazywano na majątek zobowiązanego oraz źródła dochodu. Łącznie wystosowano 78 pism oraz 15 wniosków do Centrum Personalizacji Dokumentów MSW.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku organy egzekucyjne prowadzą 68 spraw, zaś 121 pozostaje na etapie upomnienia, ustalania miejsca pobytu dłużnika, jak również ustalania osób, na których ciąży obowiązek zwrotu wydatków poniesionych na świadczenia z pomocy społecznej.

2.2.3. Postępowanie egzekucyjne wobec dłużników alimentacyjnych

Jako organ właściwy wierzyciela oraz organ właściwy dłużnika realizowane były następujące zadania:

- przygotowywano i wysyłano dłużnikom alimentacyjnym informacje o przyznanych osobie uprawnionej świadczeniach z funduszu alimentacyjnego oraz informacje o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa,
- przygotowywano i wysyłano wezwania do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego,
- przeprowadzano z dłużnikami alimentacyjnymi wywiady alimentacyjne oraz odbierano oświadczenia majątkowe,
- przygotowywano, wydawano oraz wysyłano decyzje w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego³³,
- przygotowywano oraz wysyłano do organów właściwych dłużników wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- przygotowywano oraz wysyłano wnioski o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego (308 wniosków),
- przygotowywano oraz przekazywano komornikom sądowym prowadzącym postępowanie egzekucyjne informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego (120 informacji),
- przygotowywano oraz przekazywano organom właściwym wierzyciela oraz komornikom sądowym informacje o podjętych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych oraz o ich efektach;
- przygotowywano oraz wysyłano zawiadomienia o wszczęciu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz każdorazowo występowano do komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne o wydanie zaświadczeń o wywiązywaniu się dłużnika alimentacyjnego przez okres ostatnich 6 miesięcy w każdym miesiącu z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów (313 zawiadomienia),
- przygotowywano, wydawano oraz wysyłano decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz decyzje o umorzeniu postępowania jako bezprzedmiotowe (321 decyzji),
- przygotowywano oraz kierowano do właściwych miejscowo Prokuratur wnioski o ściganie dłużnika alimentacyjnego za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego (335 wniosków),
- przygotowywano oraz kierowano do Prezydenta Miasta Lublin wnioski o zatrzymanie dłużnikom alimentacyjnym prawa jazdy (190 wniosków),
- przygotowywano oraz kierowano do Prezydenta Miasta Lublin wnioski o zwrot zatrzymanego prawa jazdy (10 wniosków),
- przygotowywano upomnienia oraz tytuły wykonawcze w celu dochodzenia od dłużników alimentacyjnych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966r. O postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Bieżąco aktualizowano wystawione i skierowane do egzekucji tytuły wykonawcze,

³³ Organ właściwy wierzyciela, w związku ze zmianą przepisów, od 18.09.2015 r. nie wydaje decyzji o obowiązku zwrotu.

- przygotowywano oraz przekazywano organom prowadzącym postępowanie egzekucyjne wszelkie posiadane informacje istotne dla skuteczności egzekucji,
- rozpatrywano sprawy w trybie odwoławczym. Sprawy w których organ nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonych decyzji zgodnie z terminami przewidzianymi przez Kodeks postępowania administracyjnego wraz z całością akt przekazane były do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lublinie celem rozpatrzenia w trybie nadzoru. Łącznie rozpatrzono 74 odwołania.
- rozpatrywano wnioski na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy o umorzenie należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z odsetkami w całości lub w części, odroczenie terminu płatności albo rozłożenia należności na raty uwzględniając sytuację dochodową i rodzinną. W przypadku braków formalnych dłużników zamieszkujących na terenie Gminy Lublin wzywano do doprecyzowania złożonego wniosku oraz dołączenia dokumentów potwierdzających sytuację rodzinną i dochodową, natomiast w przypadku dłużników zamieszkałych poza Lublinem występowano do organów właściwych dłużnika celem wezwania dłużnika i ustalenia jego sytuacji oraz dołączenia brakujących dokumentów. W oparciu o komplet dokumentów w ramach uznania administracyjnego wydawano decyzje administracyjne w sprawie. Łącznie rozpatrzono 136 wniosków.
- zgłaszano na bieżąco do biur informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz w dwutygodniowych odstępach dokonywano aktualizacji danych.
- rozliczano wpłaty dokonywane tytułem spłaty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłaconej zaliczki alimentacyjnej oraz wpłaty przekazywane przez gminy wierzycieli oraz informowano o wpłatach komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne,
- przygotowywano sprawozdawczość z wpłat oraz prognozowanych odsetek,
- kontynuowano współpracę z Miejskim Urzędem Pracy w Lublinie w zakresie możliwości aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych,
- kontynuowano współpracę z komornikami sądowymi prowadzącymi postępowanie egzekucyjne w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji dotyczących miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego oraz innych mających wpływ na prowadzone działanie, a tym samym możliwości podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz egzekucji wypłaconych należności.
- występowano z wnioskami o udostępnienie danych do Biura Personalizacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Krajowego Rejestru Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości,
- weryfikowano dane zawarte w systemach informatycznych: Biura Ewidencji Ludności (dane meldunkowe), KSAT (miejsca zamieszkania, skład rodziny, wysokość udzielonej pomocy), POMOST (miejsce zamieszkania, skład rodziny, formy udzielonej pomocy), SEPI (dane adresowe, status),
- udzielano pisemnych informacji komisariatom policji w żądanym zakresie w związku ze skierowanymi wnioskami o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK,
- kontynuowano współpracę z kuratorami zawodowymi w zakresie realizowanego przez dłużników alimentacyjnych nałożonego obowiązku regulowania zobowiązań.

W roku 2015 z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłaconej zaliczki alimentacyjnej odzyskano **3 183 808** zł. Należy wskazać, że od roku 2010 spłaty z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu zaliczki alimentacyjnej systematycznie wzrastają. W roku 2015 odzyskano o 190 949 zł więcej niż w roku poprzednim. Dochód Gminy Lublin, jako organu właściwego wierzyciela oraz jako organu właściwego dłużnika, odzyskany przez Ośrodek oraz przez inne gminy, wyniósł 882 360,24 zł.

Tabela 31. Spłaty dłużników w latach 2014-2015

Wyszczególnienie	2014	2015
1. Wyegzekwowana kwota, z tego:	2 992 859	3 183 808
1.1. spłaty zaliczka alimentacyjna z tego:	290 081	281 047
- dochód BP	145 040	140 523
- dochód gminy Lublin	145 040	140 523
1.2. spłaty fundusz alimentacyjny z tego:	2 702 779	2 902 761
- dochód BP, w tym:	1 914 562	2 171 905
odsetki	659 600	982 439
- dochód gm. wierzyciela	408 636	458 896
- dochód gm. dłużnika	379 581	271 961
2. Spłaty fundusz alimentacyjny przekazane przez inne gminy	103 623	80 250

Znacząco wzrosła kwota odzyskanych odsetek z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Spowodowane jest to intensyfikacją działań i ustanowionymi procedurami postępowania administracyjnego, a w 2015 r. również zmianą przepisów w zakresie podziału odzyskanej kwoty. Od 18 września 2015 r. w pierwszej kolejności następuje spłata odsetek, a w następnej kolejności spłata należności głównej.

2.3. Realizacja zadań wsparcia osób z niepełnosprawnością

W 2015 roku były przyjmowane i rozpatrywane wnioski złożone przez klientów w ramach poszczególnych zadań realizowanych ze środków PFRON.

Tabela 32. Wnioski złożone w ramach rehabilitacji osób niepełnosprawnych w 2014 roku

Lp	Nazwa zadania	Ilość wniosków	Rozpatrzone pozytywnie
1.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych	1 055	340
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	65	52
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	3 702	4 167
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się dla osób niepełnosprawnych	634	244
5.	Tłumacz języka migowego i tłumacz - przewodnik	14	13
6.	Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym	5	4
RAZEM		5 475	4 820

Na realizację zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Miasto Lublin otrzymało ze środków PFRON w 2015 roku **8 099 307 zł**, z czego w dyspozycji MOPR w Lublinie była kwota **7 519 307 zł**. Dział wydatkował **7 513 516 zł**, co stanowi **99,92 %** kwoty przeznaczonej na rehabilitację społeczną. Niewydatkowana kwota **5 791 zł** to suma niewykorzystanych środków, powstałych z końcowych rozliczeń, rezygnacji osób niepełnosprawnych oraz absencji uczestników wtz.

Pozostałe **580 000 zł** z przyznanego limitu, zostało przekazane do dyspozycji Miejskiego Urzędu Pracy, który realizuje zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej. Spośród przekazanych MUP środków niewykorzystana została kwota **3 541 zł**, co ostatecznie zapewniło rozdysponowanie **99,39 %** posiadanej kwoty.

Tabela 33. Limity środków z PFRON w latach 2014 i 2015

Lp	Zadanie	Limit środków PFRON 2014	Limit środków PFRON 2015	Kwota wydatkowanych środków	Wykorzystanie środków PFRON w 2015 roku
1	Dofinansowanie kosztów utrzymania i działalności WTZ	3 994 920 zł	4 156 920 zł	4 155 021 zł	99,95%
2	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	420 000 zł	450 000 zł	446 937 zł	99,32%
3	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	264 393 zł	210 436 zł	210 015 zł	99,80%
4	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	1 847 288 zł	2 041 451 zł	2 041 439 zł	99,99%
5	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych oraz usługi tłumacza języka migowego	650 000 zł	626 000 zł	625 604 zł	99,93 zł
6	Zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym	54 225 zł	34 500 zł	34 500 zł	100,00%
7	Pilotażowy program „Aktywny samorząd”	1 725 454,66 zł	1 119 885,32 zł	1 088 009,05 zł	97,14%
	Razem:	8 956 280,66 zł	8 639 192,32 zł	8 601 525,05 zł	99,56%

W ramach zadań bezpośrednich dofinansowywane są:

- wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- turnusy rehabilitacyjne,
- bariery techniczne, w komunikowaniu się i architektoniczne,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,

- obszary w ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.

Na dofinansowanie do wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych oraz sprzętu rehabilitacyjnego w 2015 roku złożonych było 3 702 wniosków na kwotę 3 502 008 zł. Wyplacono dofinansowanie dla 4 167 osób na kwotę 2 041 439 zł.

W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się, technicznych i architektonicznych wpłynęło w 2015 r. 634 wnioski na łączną kwotę 3 308 058 zł, z czego pozytywnie rozpatrzono i zawarto tym samym 244 umów na łączną kwotę 629 295 zł, natomiast faktycznie zrealizowano 225 umów na kwotę 581 484 zł.

O dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegały się w roku ubiegłym 1 055 osób. Dofinansowanie uzyskało 415 osób na kwotę 553 828 zł, a ostatecznie wypłacono 446 937 zł.

W ramach usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika złożonych zostało 14 wniosków na kwotę 54 060 zł. Zawarto 13 umów na łączną kwotę dofinansowania 49 680 zł, wypłacono natomiast kwotę 44 120 zł.

W ramach pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2015 r. pomocą objęto 483 osoby, w tym 128 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 355 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wysokość wypłaconych dofinansowań wyżej wymienionym osobom wyniosła 1 088 009,05 zł.

Zadaniami, finansowanymi ze środków PFRON, skierowanymi do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem jednostek prawnych są:

- warsztaty terapii zajęciowej,
- sport, kultura, rekreacja i turystyka,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zadania zlecane fundacjom i organizacjom pozarządowym.

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 9 warsztatów terapii zajęciowej. Uczestniczy w nich 270 osób niepełnosprawnych, korzystających tym samym z rehabilitacji społecznej, jak i zawodowej. W 2015 r. miało miejsce zwiększenie środków PFRON dla warsztatów terapii zajęciowej (środki dodatkowe). Zwiększenie nastąpiło zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Lublin Nr 255/IX/2015 z dnia 03.09.2015 r. W 2015 r. dofinansowanie do działalności WTZ ze środków PFRON wynosiło 4 155 021 zł, co stanowiło 90% kosztów. Na 10% kosztów składały się środki Miasta Lublin w wysokości 452 490 zł i środki własne jednostek prowadzących warsztaty w wysokości 9 179 zł. Udział ze strony jednostek prowadzących był związany wyłącznie ze zwiększeniem środków PFRON dla WTZ.

W 2015 roku były rozpatrywane wnioski na dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki złożone do 30.11.2014 roku. Okres ich realizacji dotyczył projektów i zadań realizowanych w 2015 roku. Zawarte zostały 52 umowy na kwotę 237 812 zł. Ostatecznie wypłacono dofinansowania na zrealizowanie zadań z zakresu sportu, turystyki oraz spotkań kulturalnych i rekreacyjnych dla 2 078 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 210 015 zł.

Do 30.11.2015 roku wpłynęło 65 wniosków na kwotę 645 432 zł na dofinansowanie tego zadania w roku 2016.

W ramach zadań zleczanych fundacjom i organizacjom pozarządowym złożonych zostało 5 ofert na kwotę 61 500 zł. Zawarto łącznie 4 umowy na kwotę dofinansowania 34 500 zł, i taką kwotę wypłacano na wymienione poniżej zadania:

- 18 000 zł na prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji,
- 16 500 zł na promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego.

Ww. zadania zrealizowały trzy podmioty - dwa stowarzyszenia i fundacja.

Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015”

W ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015” realizowane były następujące zadania:

- organizacja akcji i realizacja programów upowszechniających wiedzę, o przyczynach i skutkach niepełnosprawności oraz sposobach jej zapobiegania – 18 336 zł,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej – 47 664 zł,
- organizacja kursów i szkoleń przygotowujących do pracy z osobami niepełnosprawnymi – 28 000 zł,
- rehabilitacja osób niepełnosprawnych – 80 000 zł,
- świadczenie usług asystenta osoby niepełnosprawnej – 116 383 zł,
- integracja osób niepełnosprawnych z mieszkańcami Lublina – 10 000 zł,
- programy promujące osiągnięcia osób niepełnosprawnych – 30 000 zł,
- umożliwienie zdobycia niezbędnego doświadczenia zawodowego osobom niepełnosprawnym – 20 000 zł.

W celu realizacji zadań publicznych i przyznania w 2015 roku dotacji dla organizacji pożytku publicznego ogłoszony został otwarty konkurs ofert, który wyłonił 26 projektów, na których realizację zostały zawarte umowy.

Dodatkowo w toku procedury z art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z pozostałych po konkursie środków zostały rozpatrzone trzy oferty, które zostały wsparte dotacjami oraz 1 ofertę z Kancelarii Prezydenta Miasta Lublin wyłoniono w otwartym konkursie ofert na wspieranie inicjatyw na rzecz mieszkańców Lublina.

W związku z powyższym w 2015 roku zawartych zostało 30 umów na realizację 8 zadań publicznych przewidzianych w konkursie w ramach „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin”.

Łączna wysokość środków na realizację zadań publicznych przez organizacje pożytku publicznego zleczanych w drodze otwartego konkursu ofert wynosiła roku 353 383 zł.

W ciągu roku nastąpiły zwroty dotacji na kwotę 4 754zł. Dokonane zwroty dotyczą dwóch umów, jedna z umów w ogóle nie doszła do skutku i całość dotacji zwrócono (4 664 zł), a druga z organizacji zwróciła część niewykorzystanej dotacji za wykonanie materiałów szkoleniowych (90 zł). Kwota jaką organizacje faktycznie wydatkowały w 2015 roku wyniosła więc 348 629 zł.

Odbiorcami ośmiu zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym było ok. 3 412 osób, dodatkowo 270 uczestników warsztatów terapii zajęciowej, a także 70 osób, które były uczestnikami rehabilitacji w ramach dotacji na wsparcie projektów spoza budżetu Miasta Lublin. Łącznie odbiorcami było 3 752 osób.

XIV. NADZÓR I KONTROLE

Struktura organizacyjna:

Wieloosobowe stanowisko ds. kontroli w okresie 2015 r. funkcjonowało w ramach Działu Obsługi Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie Na stanowiskach inspektorów ds. kontroli zadania realizowane były przez trzy osoby. Podstawą prowadzenia działalności kontrolnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie jest w szczególności:

- Zarządzenie wewnętrzne nr 42/2010 z dnia 21 maja 2010 roku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w sprawie ustalenia regulaminu wykonywania kontroli w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie,
- Zarządzenie Nr 189/2007 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 16 kwietnia 2007 roku w sprawie upoważnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie do sprawowania nadzoru i przeprowadzania kontroli w zakresie realizacji zadań zleconych podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych z zakresu pomocy społecznej oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- Umowy dotyczące zlecenia zadań publicznych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

Charakterystyka kontroli przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym:

Przedmiotem przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym postępowań kontrolnych była w szczególności prawidłowość realizacji zadań publicznych zleconych podmiotom niezaliczonym do sektora finansów publicznych, działalność warsztatów terapii zajęciowej w rozumieniu § 22 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz.U. z 2004r., nr 63, poz. 587), dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz realizacja zadań statutowych przez komórki organizacyjne Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Tematyka kontroli działalności warsztatów terapii zajęciowej obejmowała w szczególności:

1. prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników warsztatu;
2. ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań;
3. prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej:
 - uczestników,
 - działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności rady programowej,
 - współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników;
4. prawidłowość w zakresie zatrudnienia i kwalifikacji kadry warsztatu;

5. zgodność postanowień umowy ze stanem faktycznym;
6. zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz z umową;
7. prawidłowość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji;
8. prawidłowość wykorzystania środków Funduszu.

Tabela 34. Zadania kontrolne realizowane w 2015 roku.

L.p.	Podmiot kontrolowany	Termin kontroli	Charakter kontroli	Zadanie kontrolne	Zalecenia pokontrolne/uwagi
1.	Stowarzyszenie „Źródło” Osób Niepełnosprawnych Umysłowo ich Rodzin i Przyjaciół	I kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej przy ul. Gospodarczej 32	wydano
2.	Stowarzyszenie „Źródło” Osób Niepełnosprawnych Umysłowo ich Rodzin i Przyjaciół	I kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej przy ul. Radzyńskiej 3	wydano
3.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy Nr 1 w Lublinie	I kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. i działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	nie wydano/brak zaleceń
4.	Lubelskie Towarzystwo Dobroczynności	I kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2013 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
5.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia”	I kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
6.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo	I kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
7.	Lubelska Fundacja Teatrotterapia	II kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	nie wydano/brak zaleceń
8.	Spółdzielnia	III/IV	planowa	Realizacja zaleceń	wydano

	Niewidomych im. Modesta Sekowskiego w Lublinie	kwartał 2015 r.		pokontrolnych z 2014 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	
9.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Lublinie	IV kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2014 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
10.	Lubelskie Towarzystwo Dobroczynności	IV kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2014 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
11.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo	IV kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2014 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
12.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorem „Misericordia”	IV kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2014 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	wydano
13.	Stowarzyszenie „Źródło” Osób Niepełnosprawnych Umysłowo ich Rodzin i Przyjaciół	IV kwartał 2015 r. / I kwartał 2016 r.	planowa	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2014 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej przy ul. Gospodarczej 32	kontrola przechodząca
14.	Stowarzyszenie „Źródło” Osób Niepełnosprawnych Umysłowo ich Rodzin i Przyjaciół	IV kwartał 2015 r. / I kwartał 2016 r.	planowa	Realizacja zaleceń pokontrolnych z 2014 r. oraz działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej przy ul. Radzyńskiej 3	kontrola przechodząca
15.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy Nr 1 w Lublinie	IV kwartał 2015 r. / I kwartał 2016 r.	planowa	Działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	kontrola przechodząca
16.	Lubelska Fundacja Teatrotwarz	IV kwartał 2015 r. / I kwartał 2016 r.	planowa	Działalność bieżąca warsztatu terapii zajęciowej	kontrola przechodząca

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Tematyka kontroli dotycząca podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych, którym przyznano dotacje na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych obejmowała w szczególności zagadnienia dotyczące:

- stanu realizacji umów, określających rodzaj i sposób realizacji zadań zleconych,

- efektywności, rzetelności i jakości realizowanych zadań.
- prawidłowości wykorzystania dotacji na realizację zadań.
- prawidłowości prowadzenia dokumentacji dotyczącej realizacji zadań.

Tabela 35. Zadania kontrolne zrealizowane w 2015 r.

L.p.	Podmiot kontrolowany	Termin kontroli	Charakter kontroli	Zadanie kontrolne	Zalecenia pokontrolne/uwagi
1.	GRAF-MARINA s.c.	I kwartał 2015 r.	doraźna	Realizacja umowy nr 1/2015 na usługę przygotowania i wydawania gorących posiłków dla podopiecznych MOPR w Lublinie z dnia 27.01.2015 r., w miesiącu lutym 2015 r.	wydano
2.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja umowy nr MOPR.D-POW.X.4081/23/20-1/13 – prowadzenie w Lublinie w formie opiekuńczej placówki wsparcia dziennego o nazwie środowiskowe ognisko wychowawcze.	nie wydano/brak zaleceń
3.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja umowy nr R/238/13 – łagodzenie skutków abóstwa poprzez dostarczanie żywności najuboższym mieszkańcom Miasta Lublin i osobom bezdomnym, w tym realizacja Programu pomocy żywnościowej dla najuboższej ludności Unii Europejskiej PEAD w 2013 r.	nie wydano/brak zaleceń
4.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja umowy nr 08/2013 – wycieczka do Centrum Kopernika w Warszawie.	nie wydano/brak zaleceń
5.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja umowy nr 23/2013 – impreza z okazji Dnia Dziecka pod nazwą „Dzień Sportu z Mistrzem”	nie wydano/brak zaleceń
6.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny	II kwartał 2015 r.	Kontrola przechodząca z 2014 r.	Realizacja umowy nr 69/2013 – impreza pod nazwą „Postaw na Rodzinę – Konkurs Kolęd.”	nie wydano/brak zaleceń
7.	Polski Związek Głuchych w	I/II kwartał	planowa	Realizacja umowy nr 24/2014 z dnia 03.07.2014 r.	wydano

	Lublinie	2015 r.		o wsparcie realizacji zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zleconego ze środków PFRON pod nazwą: organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy – przewodników.	
8.	Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Lublinie	II kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na łagodzeniu skutków ubóstwa wśród najuboższych mieszkańców Miasta Lublin i osób bezdomnych poprzez nieodpłatne dystrybuowanie żywności pozyskanej w trakcie zbiorów żywności oraz z innych źródeł na rzecz najuboższych mieszkańców Miasta Lublin i osób bezdomnych w 2014 r., zleconego na podstawie umowy nr R/504/14 z dnia 14.06.2014 r.	wydano – zwrot dotacji w kwocie 32,45 zł wraz z odsetkami – kwota wypłacona w nadmiernej wysokości
9.	Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Okręgowy w Lublinie	II kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznym na rzecz mieszkańców Miasta Lublin i osób bezdomnych w 2014 r., zleconego na podstawie umowy nr R/4/14 z dnia 02.01.2014 r.	wydano – zwrot dotacji w kwocie 11,78 zł wraz z odsetkami – kwota wypłacona w nadmiernej wysokości
10.	Dom Zakonny Instytutu Sióstr Służebnic Wynagrodzicielek Najświętszego Serca Jezusa	II kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja umowy nr MOPR.D-POW.X.4081/9-1/11 R/71/11 z dnia 01.04.2011 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego pod nazwą: prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego Rodzinny Dom im. Serca Jezusa w Lublinie	wydano
11.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia”	II/III kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej polegającego na prowadzeniu ośrodka wsparcia w formie środowiskowego domu samopomocy typu A- 60 miejsc oraz klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 15 miejsc. na podstawie umowy nr 5/2013 z dnia 24 stycznia 2013 r.	nie wydano/brak zaleceń
12.	Klub Sportowy Niewidomych	III kwartał	planowa	Realizacja umowy nr 05/2014 z dnia 28 marca 2014 r., której	wydano

	i Słabowidzących Hetman w Lublinie	2015 r.		przedmiotem było dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwanego dalej PFRON) organizacji sportu tj. imprezy pod nazwą „XI Puchar Ziemi Lubelskiej w Warcabach Stupolowych Osób Niepełnosprawnych”	
13.	Klub Sportowy Niewidomych i Słabowidzących Hetman w Lublinie	III kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja umowy nr 51/2014 z dnia 04 sierpnia 2014 r., której przedmiotem było dofinansowanie ze środków PFRON organizacji imprezy sportowej pod nazwą „X Puchar Niepodległości w Bowlingu Osób Niewidomych i Słabowidzących”.	wydano
14.	Lubelskie Towarzystwo Dobroczynności	III kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja umowy nr 6/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r. o wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej pod nazwą: „Prowadzenie ośrodka wsparcia w formie środowiskowego domu samopomocy typu B-97 miejsc”	wydano
15.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy Nr 1 w Lublinie	III kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja umowy nr 08/2014 z dnia 02 kwietnia 2014r., której przedmiotem było dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych organizacji rekreacji tj. imprezy pod nazwą „Spotkanie Wielkanocne”	wydano
16.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy Nr 1 w Lublinie	III kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja umowy nr 10/2014 z dnia 25 kwietnia 2014 r., której przedmiotem była organizacja turystyki/rekreacji tj. 1 - dniowej imprezy pod nazwą „Wycieczka do Chełma + ognisko”	wydano
17.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy Nr 1 w Lublinie	III kwartał 2015 r.	planowa	Realizacja umowy nr 47/2014 z dnia 04 sierpnia 2014 r., której przedmiotem była organizacja imprezy rekreacyjnej pod nazwą „Spotkanie z ekuzji Andrzejek i Dnia Seniora”.	wydano
18.	Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej	III/IV kwartał 2015 r.	doraźna	Realizacja zadania publicznego polegającego na „Prowadzeniu specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie – 25 miejsc”.	w trakcie realizacji w 2016 r.

19.	Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej	IV kwartał 2015 r./ I kwartał 2016 r.	doraźna	- Zapewnienie całodobowego okresowego pobytu w ośrodku wsparcia dla samotnych matek z niepełnoletnimi dziećmi – mieszkanek Miasta Lublin – 70 miejsc, na podstawie umowy z dnia 24 stycznia 2013 r. - Udzielenie schronienia poprzez zapewnienie okresowego miejsca pobytu w ośrodku wsparcia – schronisku dla bezdomnych samotnych kobiet – mieszkanek Miasta Lublin – 15 miejsc oraz udzielenie schronienia przez zapewnienie tymczasowego miejsca pobytu w noclegowni dla bezdomnych kobiet mieszkanek Miasta Lublin – 15 miejsc na podstawie umowy z dnia 24 stycznia 2013 r.	kontrola przechodząca
20.	Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej	IV kwartał 2015 r./ I kwartał 2016 r.	doraźna	Udzielanie schronienia cudzoziemcom, spełniającym kryteria przyznania im świadczeń określonych: ustawą o pomocy społecznej na podstawie umowy z dnia 27 lipca 2015 r.	kontrola przechodząca

Źródło: Opracowanie własne MOPR w Lublinie

Tematyka kontroli **komórek organizacyjnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie** w Lublinie obejmowała realizację zadań statutowych.

Tabela 36. Zadania kontrolne zrealizowane w 2015r.:

L.p.	Komórka kontrolowana	Termin kontroli	Charakter kontroli	Zadanie kontrolne	Zalecenia pokontrolne/uwagi
1.	Dział ds. Domów Pomocy Społecznej, Ośrodków Wsparcia i pomocy cudzoziemcom MOPR	I kwartał 2015r.	doraźna	1.Przyznawanie świadczeń w formie pobytu i usług w domach pomocy społecznej w tym, m.in. kierowanie, umieszczanie i ustalanie opłat za pobyt w domach pomocy społecznej. 2. Przyznawanie świadczeń w formie pobytu i usług w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. 3.Realizacja umów zawartych przez Miasto Lublin z organizacjami pozarządowymi na prowadzenie ośrodków wsparcia i innych placówek.	wydano
2.	Filia nr 4 MOPR	I/II kwartał 2015r.		1. Realizacja zadań pracowników socjalnych wynikających z ustawy o pomocy społecznej z zakresu przeprowadzania wywiadów środowiskowych, w	wydano

			planowa	szczegółności diagnoza środowisk, konstruowanie planu pomocy i pracy socjalnej w odpowiedzi na występujące problemy oraz efektywność prowadzonych działań w ramach pracy socjalnej, z uwzględnieniem wykorzystania narzędzia w postaci kontraktu socjalnego; 2. Przyznawanie świadczeń społecznych, w szczególności zasiłków z pomocy społecznej, w tym zasiłków stałych, okresowych, celowych.	
3.	Centrum Aktywności Środowiskowej	III kwartał 2015r.	doraźna	Realizacja zadań Centrum Aktywności Środowiskowej przy ul. Antoniny Grygowej 4B w Lublinie, a w szczególności: prowadzenie Grup Wsparcia, realizacja zajęć specjalistycznych, aktywizacja i animacja środowiska lokalnego, realizacja działań o charakterze środowiskowym, prowadzenie dokumentacji uczestników Centrum, w tym opracowanie indywidualnych planów pracy dzieckiem, sporządzanie kwartalnych efektów oddziaływań wychowawczych, sporządzanie półrocznej diagnozy dzieci i ich rodzin, prowadzenie kart kontaktów z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, pracownikiem socjalnym oraz rodzicem/opiekunem dziecka.	wydano

Do kontroli w 2015 roku zaplanowano 20 podmiotów oraz 1 komórkę organizacyjną MOPR (w tym 32 zadania kontrolne). W okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. zrealizowano 33 zadania kontrolne, w tym 12 zadań rozpoczętych w 2014 r., 17 planowanych na rok 2015 oraz 4 zadania w ramach kontroli doraźnych. Ponadto rozpoczęto również czynności w zakresie 6 zadań kontrolnych – kontrole te są kontynuowane w 2016 r.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono naruszenia, które miały charakter zarówno nieprawidłowości – w przypadku naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów prawa jak i regulacji umownych oraz uchybień – w odniesieniu do naruszeń regulacji wewnętrznych obowiązujących w kontrolowanych podmiotach.

Efektem przeprowadzonych kontroli było skierowanie przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wystąpień pokontrolnych, w których sformułowano wnioski zmierzające do likwidacji nieprawidłowości celem usprawnienia działalności i osiągnięcia lepszych efektów w realizacji zleconych zadań. W wyniku zaleceń, podmioty i komórki kontrolowane, zobowiązały się do wprowadzenia działań naprawczych oraz zwróciły kwotę 44,23 zł (oraz odsetki w kwocie 1,63 zł) nieprawidłowo wydatkowanej dotacji.

W okresie sprawozdawczym osoby zatrudnione na stanowiskach ds. kontroli zrealizowały dodatkowo następujące zadania:

1. Przeprowadzono wizytację w Domu Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie w Lublinie. Przedmiotem wizytacji była realizacja zadań merytorycznych przez dom pomocy społecznej w 2014 i 2015 r. ze szczególnym uwzględnieniem pracy z osobami u których zdiagnozowano uzależnienie od alkoholu oraz kwestia ustosunkowania się do wyjaśnień Dyrektora DPS z dnia 21.01.2015 r. na protokół wizytacji pracowników MOPR z dnia 14.01.2015 r. – stwierdzono nieprawidłowości;
2. Przeprowadzono wizytację w Domu Pomocy Społecznej im. św. Jana Pawła II w Lublinie. Przedmiotem wizytacji było sprawdzenie przestrzegania procedur i funkcjonowania domu pomocy społecznej – nie stwierdzono nieprawidłowości.

XV. GŁÓWNE ZADANIA DO REALIZACJI W 2015 ROKU

- 1) Wdrożenie i realizacja ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195).
- 2) Realizacja miejskich programów osłonowych, w tym w szczególności:
 - „Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015, stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr 685/XXVII/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 17 stycznia 2013 roku,
 - „Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015”, przyjętego uchwałą nr 763/XXX/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 25 kwietnia 2013 roku
 - „Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 – 2015, stanowiącego Załącznik do Uchwały Nr xxx/xxx/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 21 marca 2013 roku.
 - Wieloletni program osłonowy przyjęty „Pomoc Miasta Lublin w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Nr 960/XXXVII/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 16 stycznia 2014 r.
 - Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014-2020 przyjętego uchwałą nr 1021/XXXIX/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2014 r.
- 3) Realizacja Programu Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2014 - 2020” przyjętego uchwałą nr 1079/XLI/2014 Rady Miasta Lublin z dnia 15 maja 2014 r., w oparciu o następujące programy Filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie:
 - Program Aktywności Lokalnej „Profesjonalny asystent osoby niepełnosprawnej”
 - Program Aktywności Lokalnej „Rodzina to my”
 - Program Aktywności Lokalnej „Potrzebni sobie nawzajem”
- 4) Realizacja II edycji Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych „W aktywności siła”;
- 5) Wdrażanie metody organizowania społeczności lokalnej;
- 6) Rozwijanie komunikacji elektronicznej pomiędzy instytucjami oraz komórkami organizacyjnymi Ośrodka, w celu usprawnienia przepływu informacji;
- 7) Zastosowanie terminali mobilnych w pracy pracownika socjalnego;
- 8) Realizacja projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”.

Spis tabel:

Tabela 1. Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin	8
Tabela 2. Struktura wykształcenia pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12.2015 roku	9
Tabela 3. Dochody MOPR uzyskane w 2015 roku, według źródeł pozyskania (w zł)	10
Tabela 4. Wydatki MOPR w 2015 roku, z podziałem na zakres finansowania zadania	11
Tabela 5. Wydatki zrealizowane przez MOPR w 2015 roku z podziałem na formy wsparcia	13
Tabela 6. Kwestionariusze wywiadów sporządzone przez pracowników socjalnych w 2015 roku.....	14
Tabela 6. Decyzje administracyjne wydane przez MOPR w 2015 roku	16
Tabela 7. Liczba rodzin i osób w rodzinach objętych pomocą MOPR na przestrzeni lat 2010 – 2015	25
Tabela 8. Dominujące powody przyznania pomocy	28
Tabela 9. Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych i zleconych gminie w 2015 roku.....	28
Tabela 10. Świadczeniobiorcy pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznanej przez MOPR w 2015 roku.....	31
Tabela 11. Kontrakty socjalne zawarte w 2015 roku włącznie z kontraktami współfinansowanymi w ramach projektu UE z wyszczególnieniem kontraktów zakończonych pozytywnie	36
Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy DOWB na przestrzeni lat 2011-2015.....	39
Tabela 13. Liczba rodzin korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2011 – 2015	46
Tabela 14. Liczba osób korzystających z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin na przestrzeni lat 2014 - 2015	47
Tabela 15. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez Miasto Lublin w 2015 roku z podziałem na typ.....	68
Tabela 16. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2015r.	76
Tabela 17. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadconą na terenie innych powiatów w 2015 roku (w zł)	83
Tabela 18. Wydatki na dzieci pochodzące z Lublina w lubelskich rodzinach zastępczych oraz dzieci pochodzących z Lublina, w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów(w zł).....	84
Tabela 19. Placówki opiekuńczo–wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2015 roku	87
Tabela 20. Dzieci z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta	89
Tabela 21. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo –wychowawczych poza Lublinem w 2015 roku	91
Tabela 22. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2015 r.....	93
Tabela 23. Koszt realizacji zadań w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”	94
Tabela 24. Liczba osób korzystających w 2015 roku z pomocy w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia w Mieście Lublin.....	97
Tabela 25. Liczba miejsc i mieszkańców w domach pomocy społecznej na terenie Miasta Lublin w 2015 roku	99
Tabela 26. Wydatki na świadczenia w latach 2014 i 2015.....	117
Tabela 27. Wysokość wypłat, liczba wypłaconych świadczeń oraz średnia wysokość świadczenia, w rozbiściu na poszczególne zasiłki i dodatki wypłacone w 2015 roku	118
Tabela 28. Liczba rodzin pobierająca świadczenie na przestrzeni lat 2014-2015	120
Tabela 29. Świadczenia wypłacane w ramach pomocy rządowej dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne.....	121
Tabela 30. Odzyskane świadczenia stanowiące dochody państwa i gminy.	124
Tabela 31. Spłaty dłużników w latach 2014-2015	128
Tabela 32. Wnioski złożone w ramach rehabilitacji osób niepełnosprawnych w 2014 roku	128
Tabela 33. Limity środków z PFRON w latach 2014 i 2015	129
Tabela 34. Zadania kontrolne realizowane w 2015 roku.	134
Tabela 35. Zadania kontrolne zrealizowane w 2015 r.....	136
Tabela 36. Zadania kontrolne zrealizowane w 2015r.:.....	139

Spis wykresów:

Wykres 1. Wydatki MOPR w 2015 roku, ze względu na przeznaczenie środków	12
Wykres 2. Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w ramach zadań zleconych i własnych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania na przestrzeni lat 2010-2015.....	17
Wykres 3. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem.....	19
na rodzaj w 2015 r.....	19
Wykres 4. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczenia niepieniężnego w 2015 roku, z podziałem na rodzaj	20
Wykres 5. Struktura rodzin korzystających z pomocy środowiskowej, świadczonej przez.....	26
pracowników MOPR na terenie miasta Lublin w 2015 roku	26
Wykres 6. Liczba rodzin objętych wsparciem MOPR z podziałem na powody przyznania pomocy według kolejności występowania w 2015 roku.....	27
Wykres 7. Kształtowanie się liczby osób objętych wsparciem w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na przestrzeni lat 2006 – 2015	30
Wykres 8. Rodziny zastępcze funkcjonując na terenie Miasta Lublin i dzieci w nich umieszczone w 2015 roku	73
Wykres 9. Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin w 2015 roku.....	74

Spis map:

Mapa 1. System pomocy środowiskowej na terenie Miasta Lublin – obszary działania sekcji pracy socjalnej w 2015 roku.....	24
Mapa 2. Placówki wsparcia dziennego na terenie Miasta Lublin w 2015 roku	67
Mapa 3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2015 roku	86
Mapa 4. Domy Pomocy Społecznej i Ośrodki Wsparcia na terenie Miasta Lublin w 2015 roku	96

1. CEL GŁÓWNY		UTWORZENIE ZINTEGROWANEGO I DYNAMICZNEGO SYSTEMU EFEKTYWNE WSPIERAJĄCEGO MIESZKAŃCÓW MIASTA I ICH RODZINY										
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania				Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba		
1.1. Cel szczegółowy												
1.1.1. Zintegrowanie działań mających na celu utworzenie banku informacji o organizacjach i instytucjach lubelskich działających na rzecz mieszkańców miasta	Wspieranie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków i realizacji projektów na rzecz osób potrzebujących, finansowanych z funduszy pozabudżetowych	Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej	CIK, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Sportu i Turystyki, Wydział Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, organizacje pozarządowe	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba organizacji pozarządowych w banku informacji	24	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pleczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015	
				2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba wydanych poradników tematycznych i materiałów	0	nie realizowano	
				2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba aktualizacji informacyjnych	0	nie realizowano	
				2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba instytucji pracujących w systemie informacji międzyinstytucjonalnej	0	brak danych	
1.1.2. Wspieranie partnerów - organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków i realizacji projektów na rzecz osób potrzebujących, finansowanych z funduszy pozabudżetowych	Udobępienie zasobów lokalowych LCAO	Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej	Wydział Urzędu Miasta Lublin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba formalnie zawartych partnerstw	60	zrealizowano	
				2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba szkoleń	0	nie realizowano	
				2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba spotkań informacyjnych	858	zrealizowano	
1.1.3. Podejmowanie działań mających na celu wymiane informacji na temat podjętych realizowanych i planowanych inicjatyw oraz doświadczeń przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych, działających w obszarze pomocy społecznej	wizyta studyjna w Gruzji w ramach projektu realizowanego przez MPIPS	Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, organizacje pozarządowe	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba zorganizowanych konferencji	0	zrealizowano	
				2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba spotkań roboczych	0	zrealizowano	
				21-25 września 2015 r.	0	0	0	0	liczba wizyt studyjnych	1	zrealizowano	
1.1.4. Tworzenie i rozwijanie infrastruktury społecznej wspierających rodzinę	Unuochomienie przedszkola nr 87, przy ul. Woronieckiego 11	Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta Lublin	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM Lublin, Wydział Oświaty i Wychowania UM Lublin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Miejski Zespół Złobków, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe	od 01 września 2015r.	378 253,28	0,00	378 253,28	0,00	liczba nowo otworzonych placówek wspierających rodzinę (w szczególności - żłobki, przedszkola, placówki wsparcia dziennego, placówki opiekuńczo - wychowawcze, placówki oświatowe)	1	zrealizowano	
RAZEM:					378 253,28	0,00	378 253,28	0	160			

1.2. Cel szczegółowy		Usprawnienie systemu wsparcia dzieci i rodzin							Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)	
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	państwo	gmina	inne		Wskaźniki realizacji zadania Liczba
1.2.1. Doskonalenie zintegrowanego systemu wsparcia instytucjonalno-finansowego, chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa społecznego	wspieranie rodzin korzystających z pomocy społecznej w postaci pomocy finansowej i pracy socjalnej			2015r.	36 776 179,90	25 398 228,86	11 377 951,04	0,00	liczba rodzin/liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej 9871/20130	zrealizowano
	Wspieranie rodzin w postaci wypłaty zasiłków rodzinnych i dodatków			2015r.	23 010 651,74	23 010 651,74	0,00	0,00	8361	
	Wspieranie rodzin w formie wypłaty jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka			2015r.	2 601 000,00	2 601 000,00	0,00	0,00	2551	
	Wspieranie rodzin w formie wypłaty świadczeń opiekuńczych, zasiłku dla opiekuna oraz opłacanie składek społecznych i zdrowotnych			2015r.	32 383 839,69	32 383 839,69	0,00	0,00	8323	
	Realizacja rządowego programu pomocy osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne			2015r.	9 500,00	9 500,00	0,00	0,00	20	
	wypłata funduszu alimentacyjnego			2015r.	20 610 734,61	20 610 734,61	0,00	0,00	3646	
	Motywowanie osób korzystających z pomocy poprzez zawieranie kontraktów społecznych			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	1094	
	Aktywacja zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w MUP poprzez kierowanie ich do zawarcia kontraktów społecznych			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	43	
	Sukcesywne usamodzielnianie się osób korzystających z systemu pomocy społecznej			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	240	
	Realizacja wieloletniego programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"			2015r.	9 098 436,12	7 278 746,89	1 819 687,23	0,00	14360/5728	
pomoc Miastu dla potrzebujących mieszkańców w postaci wypłaty dodatków mieszkaniowych			2015r.	11 229 864,21	0,00	11 229 864,21	0,00	51 913		
wypłata stypendiów socjalnych w szkołach i placówkach			2015r.	2 885 952,52	2 308 761,99	577 190,53	0,00	5163		

wypłata zasiłków szkolnych w szkołach i placówkach				152 482,00	121 985,60	30 496,40	0,00	liczba wypłaconych zasiłków szkolnych	429	zrealizowano
Wspieranie rodzin zastępczych w formie wypłaty świadczeń			4 749 298,09	0,00	0,00	4 749 298,09	0,00	liczba rodzin zastępczych	372	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
rozwoj rodzinnej pieczy zastępczej poprzez tworzenie nowych rodzin zastępczych			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba nowo utworzonych rodzin zastępczych	30	
Wspieranie rodzin zastępczych przez rodziny pomocowe oraz wspieranie rodzin zastępczych zawodowych przez osoby do pomocy przy pracach gospodarskich i w opiece nad dziećmi rodziny pomocowe			10 860,48	0,00	10 860,48	0,00	0,00	liczba nowo utworzonych zawodowych rodzin zastępczych	0	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
Tworzenie dzieciom odpowiednich warunków życia w rodzinnej pieczy zastępczej.								liczba rodzin wspieranych przez rodziny pomocowe	7	
								liczba rozwiązanych rodzin zastępczych	20	
								liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	503	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
								liczba zrealizowanych postanowień Sądu o umieszczeniu dzieci w rodzinach zastępczych	54	
Prowadzenie działań umożliwiających powrót dzieci do ich rodzin naturalnych.			bez dodatkowych nakładów finansowych	0	0	0	0	liczba dzieci powracających do rodzin naturalnych	34	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
1.2.2. Doskonalenie systemu rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zaoferowanie właściwych warunków życia dzieciom pozbawionym opieki rodzinną i naturalnych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba dzieci przeniesionych do innej rodziny zastępczej	7	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
Prowadzenie działań zmierzających do uregulowania sytuacji prawnej dziecka oraz zapewnienie odpowiedniej opieki i wychowania.			0,00	0	0	0	0	liczba dzieci z rodzin zastępczych, skierowanych do placówek op.-wych.	15	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015

1.2.3. Tworzenie sprawnego systemu usamodzielniania i integracji ze środowiskiem wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych	<p>Wydział Spraw Mieszkańcowych Urzędu Miasta Lublin, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, organizacje pozarządowe</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie</p>	2015r.	92 894,91	0	92 894,91	0	liczba funkcjonujących mieszkań chronionych /liczba miejsc	7225	"Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Placzy na terenie Miasta Lublin w latach 2013-2015".
		2015r.	0	0	0	0	liczba usamodzielniających się wychowanków, mieszających czasowo w mieszkaniach chronionych na terenie miasta	35	"Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Placzy na terenie Miasta Lublin w latach 2013-2015".
		2015r.	bd	bd	bd	bd	liczba nowo utworzonych mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków/liczba miejsc	0	W 2015 roku Miasto Lublin przekazało 2 mieszkania z zasobów Miasta z przeznaczeniem na mieszkania chronione. 1 zostało przeznaczone na mieszkanie chronione dla zawodowych rodzin zastępczych, zaś drugie na potrzeby cudzoziemców.
		2015r.	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych	liczba osób usamodzielniających się, którym udzielono pomocy w staraniach o uzyskanie mieszkania komunalnego z zasobów miasta	32	zrealizowano
		2015r.	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych	bez nakładów finansowych	liczba osób usamodzielnionych	52	zrealizowano
		2015r.	12 828,90	0,00	12 828,90	0,00	liczba wydanych informatorów i częstotliwość ich aktualizacji	350	zrealizowano
		2015r.	bezkosztowo	0,00	bezkosztowo	0,00	liczba osób usamodzielniających się, korzystających z usług doradczych	35	zrealizowano
		RAZEM:			138 300 642,65	106 444 702,49	30 975 755,78	880 184,38	

Zadania		Ochrona zdrowia mieszkańców										
		Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
							państwo	gmina	Inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
	Realizacja profilaktycznych programów zdrowotnych, w tym				2015r.	j.n.	j.n.	j.n.	j.n.	liczba realizowanych profilaktycznych programów zdrowotnych	7	1. Program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów uczęszczających do placówek oświatowo-wychowawczych na terenie Miasta Lublin. 2. Program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego dla dziewcząt urodzonych w 2003 r. 3. Program szczepień ochronnych przeciw pneumokokom dla mieszkańców Miasta Lublin urodzonych w 2012 r. 4. Program szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65 roku życia. 5. Program profilaktyki wad postawy dla uczniów uczniów klas IV szkół podstawowych. 6. Program profilaktyki wad wzroku dla uczniów klas II szkół podstawowych. 7. Program „Jedź z Głową”.
	Program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów uczęszczających do placówek oświatowo-wychowawczych na terenie Miasta Lublin				kwiecień - listopad 2015 r.	0,00	493928,92	0,00	0,00	liczba osób objętych profilaktycznymi programami zdrowotnymi (razem) ok. 46011	6369	zrealizowano
	Program szczepień ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego dla dziewcząt urodzonych w 2003 roku				maj - grudzień 2015 r.	0,00	214620,00	0,00	0,00	liczba osób objętych profilaktycznym programem zdrowotnym	766	zrealizowano
	Program szczepień ochronnych przeciw pneumokokom dla mieszkańców Miasta Lublin urodzonych w 2012 r.				maj - grudzień 2015 r.	0,00	219000,00	0,00	0,00	liczba osób objętych programem profilaktycznym	876	zrealizowano
	Program szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65 roku życia				wrzesień - grudzień 2015 r.	0,00	190500,00	0,00	0,00	liczba osób objętych programem profilaktycznym	6350	zrealizowano
	Program profilaktyki wad postawy dla uczniów uczniów klas IV szkół podstawowych				listopad - grudzień 2015 r.	0,00	15000,00	0,00	0,00	liczba osób objętych programem profilaktycznym	1350	zrealizowano

listopad - grudzień 2015 r.	15000,00	0,00	15000,00	0,00	liczba osób objętych programem profilaktycznym	300	zrealizowano
Program profilaktyki wad wzroku dla uczniów klas II szkół podstawowych							
Upowszechnianie zasad zdrowego odżywiania oraz kształtowania postaw prozdrowotnych wśród uczniów lubelskich szkół podstawowych	6994,57	0,00	6994,57	0,00	liczba osób objętych programem profilaktycznym	ok.30 000	zrealizowano
Organizacja akcji prozdrowotnych	15000,00	0,00	15000,00	0,00	liczba zorganizowanych konferencji	1	Konferencja "Zdrowie kobiety"
					liczba profilaktycznych akcji prozdrowotnych	8	
					liczba osób biorących udział w profilaktycznych akcjach prozdrowotnych	ok. 3000	zrealizowano
					ilość wydanych materiałów informacyjnych dotyczących profilaktyki zdrowotnej	0	
1.3.1. Realizacja profilaktycznych programów zdrowotnych	175994,00	175994,00	175994,00	0,00	liczba działań zrealizowanych w ramach podprogramów na rzecz ochrony zdrowia psychicznego	9	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Program Operacyjny Kapitał Ludzki „Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Lublin na lata 2013-2015”(Uchwała nr 603/XIV/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 18 października 2012)
					liczba osób objętych działaniami	42	
1.3.2. Realizacja kompleksowych działań na rzecz ochrony zdrowia psychicznego mieszkańców Miasta Lublin	22104,74	0,00	22104,74	0,00	liczba działań zrealizowanych w ramach podprogramów na rzecz ochrony zdrowia psychicznego	6	Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Lublin na lata 2012 - 2015
					liczba osób objętych działaniami	ok. 3 500	Realizacja projektu "Wzajemnie pomóżmi ... w trosce o zdrowie psychiczne"
RAZEM:	1 417 872,03	221 135,67	1 196 736,36	0,00			
RAZEM CEL 1:	140 096 767,96	106 655 538,16	32 550 745,42	880 184,38			

2.CEL GŁÓWNY		STWORZENIE WARUNKÓW DLA GODNEGO FUNKCJONOWANIA W SPOŁECZEŃSTWIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ									
2.1 Cel szczegółowy		Wsparanie i realizacja działań zmierzających do udostępnienia przestrzeni publicznej oraz informacji									
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
	Opracowanie analizy na potrzeby opracowywanego Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta na lata 2016-2020			2015r.	0	0	0	0	liczba projektów opracowanych w myśli idei projektowania uniwersalnego	0	Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2013-2015
	Budowa Stadionu Miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu*			1.09.2009 – 31.06.2015	189 085 071,64	0,00	125 459 432,60	63 625 639,04			
	Zintegrowany System Miejskiego Transportu Publicznego w Lublinie*			9.12.2010 – 15.01.2016	463 555 377,59	0,00	131 909 397,80	331 645 979,79			
	Rozbudowa Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Lublinie*			16.05.2013 – 31.12.2015	0,00	0,00	0,00	0,00			
	Przebudowa ul. Narutowicza wraz z ulicami przyległymi (etap I) oraz adaptacja budynku przy ul. Narutowicza 32a na potrzeby Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szełigowskiego w Lublinie*			21.12.2007 – 30.04.2015	23 046 209,34	0,00	13 046 209,34	10 000 000,00			
	Budowa ul. Żelwerowicza w Lublinie na odcinku od ul. Polygonowej do ul. Chotny wraz z budową wiaduktu nad Suchą Doliną*			10.12.2007 – 30.10.2015	27 368 874,66	7 809 300,00	924 411,75	18 635 162,91			
	Drogi dojazdowe do węzła drogowego „Jakubowice” obwodnicy Miasta Lublin w ciągu dróg ekspresowych S12, S17 i S19*			23.04.2014 – 31.12.2015	38 520 335,63	0,00	6 918 823,53	31 601 512,10			

Budowa korytarza transportu zbiorowego do obsługi terenów położeń w sąsiedztwie przyszłego zintegrowanego Intermodalnego Dworca Metropolitalnego w Lublinie – ul. Lubelskiego Lipca '80*	Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych	01.11.2014 - 31.12.2015	32 888 375,54	7 042 073,00	573 180,00	25 273 122,54
Przebudowa ul. Łęczyńskiej na odcinku od ul. Fabrycznej do al. Wilosa w Lublinie*		31.08.2011- 23.11.2015	14 620 757,85	0,00	368 954,43	14 251 803,42
Budowa przedłużenia ul. T. Strzembusza, Cynamonowej, Cypriusowej oraz przebudowa ul. Jagodowej, łącznika ul. Jagodowej i ul. I. Czumy, ul. I. Czumy w Lublinie – II etap*	liczba inwestycji realizowanych w myśl idei projektowania uniwersalnego	04-11.2015	8 806 558,45	2 646 147,00	6 160 411,45	0,00
Przebudowa ulicy Armii Krajowej w Lublinie od Ronda bł. ks. Emiliana Kowca na zbiegu ulic al. Armii Krajowej, al. Jana Pawła II i ulicy Małki Teresy z Kalkuty do wiaduktu nad ulicą Ulanów oraz remont kładki dla pieszych nad ul. Armii Krajowej (w rejonie ul. Rucianej) - etap II (od skrzyżowania z ul. Orkana do wiaduktu nad ul. Ulanów wraz z łącznicą)*		04-11.2015	5 988 478,35	2 999 239,00	2 999 239,35	0,00
Europejska Stolica Turystyki Rowerowej w Lublinie*		29.08.2012 – 30.10.2015	9 014 566,27	0,00	5 560 559,43	3 454 006,84
Budowa zespołu krytych pływalni przy Al. Zygmuntońskich 4 w Lublinie*		19.10.2007 – 10.11.2015	106 787 154,00	37 644 000,00	69 143 154,00	0,00
Przebudowa i rozbudowa stadionu lekkoatletycznego wraz z zapleczem przy al. Józefa Piłsudskiego 22 w Lublinie*		10.09.2015- 30.09.2017	34 795 299,00	10 000 000,00	24 795 299,00	0,00
Przebudowa kompleksu sportowego (boisko piłkarskie, boisko wielofunkcyjne, 4 torowa bieżnia prosta, skocznia w dal) przy Szkole Podstawowej nr 2 w Lublinie*		24.07.2015 – 30.06.2016	1 521 849,00	486 200,00	1 025 649,00	0,00
Przebudowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół nr 8 w Lublinie*		15.10.2015 – 30.11.2015	719 301,00	220 000,00	499 301,00	0,00

2.1.1. Wdrażanie i realizacja idei projektowania uniwersalnego, jako czynnika warunkującego dostępność

16

zrealizowano

architektoniczną oraz dostępność przestrzeni publicznej	Budowa hali sportowej przy Gimnazjum nr 10 w Lublinie*	27.11.2015 – 30.10.2017	6 000 000,00	1 500 000,00	4 500 000,00	0,00	0,00	zrealizowano
2.1.2. Zapewnienie dostępu do informacji o usługach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych, możliwości wsparcia finansowym i rzeczowym, rehabilitacji zdrowotnej, zawodowej i społecznej oraz funkcjonowaniu jednostek organizacyjnych Miasta Lublin	1. Kontynuacja funkcjonowania w strukturze Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Ośrodka Informacji Osób Niepełnosprawnych	2015r.	0,00	0	0,00	0,00	liczba podmiotów udzielających porad	1. Ośrodek, udzielono 5 350 porad, z czego 574 porad udzielili specjaliści: prawnik, psycholog i tłumacz języka migowego.
	Kontynuacja prac zmerających do pełnego przystosowania serwisów internetowych UML zgodnie z wytycznymi systemu WCAG 2.0 na poziomie AA (pełna dostępność będzie zapewniona od 2016 r.).	2015r.	0	0	0	0	liczba publikacji/egzemplarzy publikacji	0
	W Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych zatrudniona jest osoba, która posługuje się językiem migowym: SJM i P.JM, uruchomiono także tłumaczenia za pośrednictwem SKYPE oraz w Urzędzie Miasta wprowadzono możliwość tłumaczeń on-line. Nadal Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych jest częściowo ubrajlowane.	2015r.	0	0	0	0	liczba instytucji, które wdrożyły dostęp do informacji ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niewidomych i niedowidzących, osób głuchych i niedosłyszących	1

* Wydatki na realizację projektu nie zostały ujęte w tabeli. Zostały wykazane osobno w części opisowej sprawozdania

Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych			Wskaźniki realizacji zadania	Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać)		
					Koszt działania	państwo	gmina			Nazwa wskaźnika	Liczba
2.2. Cel szczegółowy											
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać)
	Organizacja akcji i realiz. programów upowszechniających wiedzę o wiedzę przyczynach i skutkach niepełnospr. oraz sposobach jej zapobiegania		jednostki organizacyjne miasta, Wydział	kwiecień- grudzień 2015r.	18 336	0	18 336	0	liczba akcji i programów w zakresie aktywizacji		Program działań na rzecz niepełnosprawnych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 - 2020

2.2.1. Aktywizowanie środowiska lokalnego na rzecz osób niepełnosprawnych poprzez współpracę instytucji i organizacji pozarządowych		Organizacja Konkursu o Medal Prezydenta miasta Lublin dla osób instytucji/organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych; Organizacja Lubelskich Targi Aktywności Osób Niepełnosprawnych		Biurowo ds. Osób Niepełnosprawnych		Urząd miasta, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych, szkoły wyższe, ośrodki badawcze, media, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat		2015r.		bd		bd		6		Załącznik 1 mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015	
Kontynuacja działalności Lubelskiego Centrum Aktywności Obywatelskiej		Biurowo ds. Osób Niepełnosprawnych		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie		organizacja ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych		2015r.		0		0		59		zrealizowano	
Tworzenie nowych jednostek wsparcia dla osób niepełnosprawnych		Biurowo ds. Osób Niepełnosprawnych		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie		organizacja ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych		2015r.		0		0		0		nie zrealizowano	
2.2.2. Tworzenie i rozwijanie infrastruktury odpowiedzialnej potrzebom osób niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin i ich rodzin		Współpraca Biura ds. Osób Niepełnosprawnych z Zarządem Dróg i Mostów w sprawie zasad odpłatności za abonament N w Strefie Płatnego Parkowania		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie		organizacja ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych		2015r.		0		0		1		zrealizowano	
2.2.3. Wdrażanie i promowanie innowacyjnych form wsparcia dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych		Świadczenie usług asystenta osoby niepełnosprawnej		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie		organizacja ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych		kwiecień - grudzień 2015r.		116 383		116 383		1		Świadczenie usług asystenta osoby niepełnosprawnej w ramach Programu działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015	
RAZEM:								134 719		0		134 719		0			

2.3. Cel szczegółowy		Podniesienie efektywności systemu rehabilitacji społecznej							Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)					
		Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania			
państwo	gmina							Inne	Nazwa wskaźnika	Liczba				
2.3.1. Wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz działań samopomocowych w celu pełnej integracji społecznej oraz szeroko pojętej rehabilitacji	Realizacja Programów promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych					kwiecień - grudzień 2015r.	30000,00	0,00	30000,00	0,00	liczba programów/projektów promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych	3	Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015	
	Sport, kultura, turystyka i rekreacja osób niepełnosprawnych i Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia. Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji oraz integracja osób niepełnosprawnych z mieszkańcami Lublina			jednostki organizacyjne miasta, Wydział Sportu i Turystyki, Wydział Kultury i Turystyki Miasta Lublin, Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, centra kultury, PFRON (Oddział Lubelski), Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe, media	2015r.	254515,00	244515,00	10000,00	0,00		liczba imprez integracyjnych		52 umowy PFRON - sport, kultura, turystyka i rekreacja 4 zadania zlecone z PFRON 3 imprezy budżet Miasta Lublin	zadania własne powiatu realizowane ze środków PFRON, zadania zlecone ze środków PFRON oraz Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015
			Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych											
		1. Organizacja Konkursu dla osób oraz instytucji/organizacji wyróżniających się osiągnięciami lub realizowanymi przedsięwzięciami na rzecz aktywizacji i integracji osób niepełnosprawnych na terenie miasta Lublin, zasięgujących na uhonorowanie Medalem Prezydenta Miasta Lublin. 2. Organizacja III Lubelskich Targów Aktywności Osób Niepełnosprawnych, w tym dwóch konferencji: jednej skierowanej do pracodawców oraz osób niepełnosprawnych dotyczącej problematyki zatrudniania osób niepełnosprawnych i drugiej dotyczącej tarifica osób z niepełnosprawnościami.												Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin na lata 2013-2015

Zadanie	Opis zadania	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, PFRON, jednostki organizacyjne miasta, Wydziały Urzędu Miasta, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna	Termin realizacji	Koszty			Wskaźniki realizacji zadania	Zadanie realizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę)	
				państwo	gmina	inne			
2.3.2. Stopniowe likwidowanie istniejących barier technicznych, komunikacyjnych, architektonicznych oraz społecznych w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym pełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym	Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, przedmioty pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny, likwidacja barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, turnusy rehabilitacyjne, usługi tłumacza języka migowego	Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych	2015r.	3 110 980	0	0	liczba osób, które otrzymały dofinansowania z zakresu rehabilitacji społecznej	4 741	zadania własne powiatu realizowane ze środków PFRON
	Obszar D - likwidacja barier transportowych		2015r.	0	0	250 000	liczba dofinansowanych środków transportu	4	Program wyrównywania różnic między regionami II - przyznane 2014
	Obszar B - likwidacja barier w poruszaniu się		2015r.	0	0	100 000	liczba instytucji, w których zlikwidowano bariery	1	Program wyrównywania różnic między regionami II - przyznane 2014
RAZEM:				3 774 734,00	3 355 495,00	69 239,00	350 000,00		

Integracja społeczna dzieci i młodzieży niepełnosprawnej										
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie realizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę)
					państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
2.4. Cel szczegółowy	Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych	Wydział Oświaty i Wychowania, Wydział Kultury, Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Lublin, placówki oświatowe, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat, społeczność lokalna	kwiecień - grudzień 2015r.	0	43 000	0	liczba projektów realizowanych na rzecz aktywnej integracji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	3	Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2013-2015. Zawarto 4 umowy, lecz jedna nie została zrealizowana z powodów niezależnych po stronie Oferenta.
					185 680,00	91 500,00	2 680,00	liczba projektów realizowanych na rzecz aktywnej integracji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	4	Program współpracy z organizacjami pozarządowymi zgodnie z art.3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
	Dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych i materiałów dydaktycznych - program "Wyprowadź szkolną"			2015r.	228 002,38	0,00				Rządowy program pomocy uczniom w 2015 rok - "WYPRAWKA SZKOLNA"
	wydruk podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych			2015r.	6 732,15	0,00	0,00	liczba projektów		zrealizowano

									realizowanych na rzecz aktywnej integracji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	3	
2.4.1. Podjęcie działań na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich rodzin w celu umożliwienia im aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe do bezpłatnego przekazania uczniom klas I, II i IV szkoły podstawowej oraz i gimnazjum posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego		2015r.	88 603,21	88 603,21	0,00	0,00	0,00			zrealizowano
2.4.2. Zapewnienie możliwości pobierania nauki, jak również zdobywania przyszłego zawodu we wszystkich typach szkół przez dzieci i młodzież niepełnosprawną zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami	Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin Organizacja specjalnego i kształcenia integracyjnego	jednostki organizacyjne miasta, Wydział Inwestycji i Remontów Urzędu Miasta, Miejski Ośrodek pomocy Rodzinie w Lublinie, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych, organizacje pozarządowe	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli i szkół na wszystkich poziomach edukacji	1375	zrealizowano
2.4.3. Promowanie działań na rzecz integracji i rozwoju dzieci i młodzieży, w szczególności o charakterze kulturalnym i sportowym	Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych	placówki oświatowe, Wydział Kultury, Wydział Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Lublin, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	2015r.	0	0	0	0	0	liczba przedszkoli i szkół prowadzących kształcenie specjalne i integracyjne	30	zrealizowano
				0	0	0	0	0	liczba imprez promujących umiejętności i osiągnięcia dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	0	nie zostało zrealizowane, ponieważ imprezy promujące osiągnięcia osób niepełnosprawnych dotyczyły innej grupy docelowej
RAZEM:				545 285,59	408 105,59	134 500,00	2 680,00				

Wsparcie działań w ramach rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych

2.5 Cel szczegółowy Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania			Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać)
					państwo	gmina	inne	liczba instytucji i organizacji działających na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych na	Liczba	państwo	gmina	inne	
	Umozliwienie osobom niepełnosprawnym podjęcia pracy, samozatrudnienia, uczestnictwa w stażach i szkoleniach z różnych dziedzin oraz dostępnych innych formach wsparcia	Miejski Urząd Pracy w Lublinie	Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, PFRON Oddział Lubelski, Urząd Miasta, organizacje pozarządowe, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady pracy chronionej, zakłady aktywności zawodowej, jednostki organizacyjne miasta	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	brak danych
				2015r.	1 211 134,00	1 211 134,00	0,00	0,00	0,00	489	liczba osób niepełnosprawnych, które podjęły zatrudnienie		2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Uchwała Nr 132/V/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 26 marca 2015r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań w Mieście Lublin w 2015 roku. Uchwała Nr 255/X/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 3 września 2015r. w sprawie zmiany uchwały nr 132/V/2015 Rady Miasta Lublin z dnia 26 marca 2015 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji
2.5.1. Działania na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych					1 211 134,00	1 211 134,00	0,00	0,00	0,00				
RAZEM:					5 665 872,59	4 974 734,59	338 458,00	0,00	352 680,00				

3. CEL GŁÓWNY		ORGANIZACJA DZIAŁAŃ ZMIERZAJĄCYCH DO POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA I FUNKCJONOWANIA SENIORÓW, POBUDZENIA ICH AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I POPRAWY WIZERUNKU									
3.1 Cel szczegółowy		Wyrównywanie szans i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów									
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie realizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało realizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
	Spotkania i posiedzenia Społecznej Rady Seniorów			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba spotkań, konferencji zorganizowanych	8	zrealizowano
	Prowadzenie ośrodków wsparcia dla seniorów przez Miasto Lublin i przez Miasto Lublin i przez organizację pozarządową zlecenie Miasta Lublin	Pełnomocnik Prezydenta Miasta Lublin ds. Seniorów	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Lubelskie Centrum Aktywności Obywatelskiej, jednostki organizacyjne miasta, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	953 926,00	923 926,00	30 000,00	0,00	liczba współpracujących organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się osobami starszymi	4	Nie można wydzielić kosztu działania ośrodków wsparcia dla seniorów wchodzących w skład ZOW, ponieważ finansowanie zadań w ramach zadań własnych gminy jest w jednym budżecie ZOW.30 000 - Świeżycia dla Seniorów, 440 074 zł LSA - prowadzenie SDS "Mełazja", 483 852,80 zł - SDS "Kalina". Razem (bez ZOW) 923 926 zł. Świeżycia dla Seniorów prowadzona na zlecenie gminy przez Polski Czerwony Krzyż, finansowana jest w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
	Współpraca Pełnomocnika Prezydenta Miasta Lublin z organizacjami senioralnymi			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba współpracujących organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się osobami starszymi	75	Program Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
	Dyżury Pełnomocnika Prezydenta ds. Seniorów w LCAO			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba dyżurów informacyjnych/liczba osób które skorzystały z informacji	45	zrealizowano
	Ośrodki wsparcia dla seniorów: Funkcjonujące w strukturze Zespołu Ośrodków Wsparcia : 1 Centrum Usług Społecznych, 4 Centra Dziennego Pobytu Dla			01.01.2015 do 31.12.2015.	189 912,14	0	189 912,14	0,00	liczba dziennych ośrodków wsparcia dla seniorów	14	zrealizowano. Ze względu na brak możliwości wyodrębnienia kosztu prowadzenia ośrodków wsparcia, wykazana kwota
									liczba osób korzystających z oferty dziennych ośrodków wsparcia dla seniorów	529	

seniorów, 7 Klubów Seniora oraz Świetlica dla Seniorów prowadzona przez Polski Czerwony Krzyż; Centrum Aktywności i Rozwoju Seniorów					liczba osób korzystających z usług wspomagających, zdrowotnych, aktywizujących	529	dotyczy tylko kosztów prowadzenia Centrum Aktywności i Rozwoju Seniorów
Pomoc osobom starszym w postaci świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	2015	6 874 292,00	0,00	6 874 292,00	liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i ze specjalistycznych usług opiekuńczych	1 556	zlecenie zadań na mocy umów podmiotom wyłonionym w drodze otwartego konkursu ofert na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na rzecz mieszkańców Miasta Lublin w latach 2014 - 2015*
3.1.2. Doskonalenie systemu wsparcia dla osób starszych funkcjonujących samodzielnie w środowisku	2015r.	610 878,00	610 878,00	0,00	liczba osób objętych pomocą w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	118	
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	2015r.	0,00	0,00	0,00	liczba osób starszych objętych wsparciem wolontariuszy	15 osób oraz uczestnicy Centrum Aktywności i Rozwoju Seniorów	zrealizowano
Kontynuowanie działalności wolontarystycznej w strukturach MOPR w Lublinie, skierowanej do osób starszych, które własnym staraniem nie są w stanie przezwyciężyć rodzących się problemów życia codziennego	2015r.	0,00	0,00	0,00	liczba odwiedzin wolontariuszy w środowisku osób starszych	320 oraz 2 wizyty w Centrum Aktywności i Rozwoju Seniorów	zrealizowano
Tworzenie alternatywnych miejsc wsparcia dla seniorów	2015r.	0,00	0,00	0,00	liczba utworzonych miejsc hostelowych, interwencyjnych	0	nie zrealizowano
Wsparcie seniorów oczekujących na miejsce w domu pomocy społecznej w środowisku domowym	2015r.	bd	bd	bd	liczba osób oczekujących na miejsce w domach pomocy społecznej	159	zrealizowano

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 - 2020

3.1.3. Rozwijanie i doskonalenie systemu wsparcia dla osób starszych nie mogących funkcjonować samodzielnie w środowisku	Rozbudowa i remont Domu Pomocy Społecznej „Kalina” w Lublinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej	16.05.2013 – 31.12.2015	2 414 854,14	338 048,59	32 067,22	2 044 738,33	liczba nowoutworzonych	23	Zadanie zrealizowane w ramach Szwajcarsko-Polskiego Program Współpracy oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
	Prowadzenie 7 domów pomocy społecznej Miasto Lublin i przez organizację pozarządową na zlecenie Miasta Lublin			2015r.	25 743 118,20	0,00	25 743 118,20	0,00	liczba nowoutworzonych i istniejących miejsc w DPS	17/1623 istniejących	w wyniku rozbudowy dps Kalina utworzono 23 miejsca, ale w 2 dps-ach zmniejszono liczbę miejsc i w efekcie nowych miejsc powstało 17.
3.1.4. Stopniowe likwidowanie barier uniemożliwiających seniorom uczestniczenie w życiu społecznym	Wsparcie seniorów poprzez zapewnienie im opieki w domach pomocy społecznej w Mieście Lublin			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba osób skierowanych do DPS	768	zrealizowano
	Organizacja konferencji pt „Seniorzy w Lublinie”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Biurowo ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnik Prezydenta ds. Seniorów, organizacje pozarządowe, jednostki organizacyjne pomocy społecznej	19 października 2015r.	3 875,76	0,00	3 875,76	0,00	liczba osób zamieszkujących w DPS	619	zrealizowano
	Wsparcie psychologiczne na telefon dla seniorów - Tele 60+			19 października 2015 r. do 31 grudnia 2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba osób uczestniczących w szkoleniach, pogadankach, spotkaniach informacyjnych	150	zrealizowano
RAZEM:											
					36 790 856,24	1 872 852,59	32 873 265,32	2 044 738,33			

Organizacja działań w ramach profilaktyki zdrowotnej i ochrony zdrowia seniorów											
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
3.2.1. Realizacja programów zdrowotnych i propagowanie wśród seniorów zdrowego stylu życia	Program szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65 roku życia		Pełnomocnik Prezydenta ds. Seniorów, Społeczna Rada Seniorów, Miejski ośrodek Pomocy Rodzine w Lublinie, jednostki organizacyjne miasta, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	wrzesień - grudzień 2015 r.	190 500 zł	0 zł	190 500 zł	0 zł	liczba osób objętych programem profilaktycznym	6350	zrealizowano
	Organizacja akcji Zdrowo żyć - zdrowym być	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM Lublin		27 października 2015r.	198,79	0,00	198,79	0,00	liczba osób uczesniczących w pogadankach prozdrowotnych, spotkaniach	30	zrealizowano
	Organizacja zajęć usprawniających dla seniorów			2015r.	0	0	0	0	liczba zorganizowanych pogadaniek prozdrowotnych, liczba osób objętych programami mającymi na celu zwiększenie aktywności fizycznej seniorów	1 Brak danych	zrealizowano
RAZEM:						190 998,79	0,00	190 998,79	0,00		

Aktywizacja społeczna seniorów											
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
Organizacja imprez w ramach aktywizacji społecznej seniorów	Organizacja imprez w ramach aktywizacji społecznej seniorów			2015r.	3 750,00	0,00	3 750,00	0,00	liczba zorganizowanych imprez, wycieczek, festynów dla seniorów	13	zrealizowano
	Organizacja Lubelskich Dni Seniora			5-12 czerwca 2015r.	1 790,00	0,00	1 790,00	0,00	liczba zorganizowanych imprez, wycieczek, festynów dla seniorów	250 imprez	zrealizowano

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2014 - 2020

3.3.1. Pobudzenie, wspieranie i promocja aktywności społecznej osób starszych	Realizacja Programu Lublin Sirefa 60+	Pełnomocnik Prezydenta ds. Seniorów, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, media, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	czerwiec - grudzień, 2015r.	35 430,00	0,00	35 430,00	0,00	liczba programów i projektów realizowanych na rzecz osób starszych/liczba osób objętych programami i projektami	1/6500	w trakcie realizacji.
	organizacja konkursu Miejsce Przyjazne Seniorom			20 października 2015 r.	295,20	0,00	295,20	0,00	liczba programów i projektów realizowanych na rzecz osób starszych/liczba osób objętych programami i projektami	1/brak danych	zrealizowano.Brak możliwości określenia liczby osób objętych programem
3.3.2. Wzmacnianie integracji międzypokoleniowej	Organizacja akcji informacyjno - promocyjnej i cyklicznych spotkań otwartych promujących aktywność i twórczość osób starszych. Organizacja akcji "Odczaruj Jesień Życia", Organizacja Targów dla seniorów "Styl 50+."	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnik Prezydenta ds. Seniorów, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne miasta, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	12 242,00	0,00	12 242,00	0,00	liczba zorganizowanych inicjatyw promujących aktywność osób starszych	19	zrealizowano. Wykazany koszt dotyczy organizacji akcji pn "Odczaruj Jesień Życia" oraz Targów dla seniorów "Styl 50+."
	Organizacja cyklicznych tematycznych inicjatyw międzypokoleniowych. Organizacja Dnia Solidarności Międzypokoleniowej			2015r.	4 996,36	bd	4 996,36	bd	liczba zorganizowanych inicjatyw międzypokoleniowych	30	zrealizowano w ramach Programu Wsparcia i Aktywizacji Seniorów na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
3.3.3. Rozwój wolontariatu osób starszych	Propagowanie idei wolontariatu wśród seniorów	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, Pełnomocnik Prezydenta ds. Seniorów, placówki oświatowe, jednostki organizacyjne miasta, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	bd	bd	bd	bd	liczba seniorów objętych działaniami w ramach integracji międzypokoleniowych	ok.1692	Zrealizowano
				2015r.	bd	bd	bd	bd	liczba seniorów-wolontariuszy	4	brak danych
					58 503,56	0,00	58 503,56	0,00	RAZEM:		
					37 040 058,59	1 872 852,59	33 122 467,67	2 044 738,33	RAZEM CEL3:		

4.CEL GŁÓWNY		ORGANIZACJA DZIAŁAŃ WSPOMAGAJĄCYCH OSOBY ZAGROŻONE UZALEŻNIENIAMI, OSOBY UZALEŻNIONE I ICH RODZINY ORAZ OSOBY DOTKNIĘTE PRZEMOCĄ W RODZINIE									
4.1 Cel szczegółowy		Intensyfikacja międzyinstytucjonalnych działań profilaktycznych oraz informacyjno- edukacyjnych dotyczących uzależnień i przemocy w rodzinie									
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
4.1.1. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych na środowisko lokalne	Wydanie i kolportaż materiałów informacyjno- edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			2015r.	31 706,25	0,00	30 606,25	1 100,00	liczba wydanych i rozproszonych materiałów informacyjno- edukacyjnych	1000	namioCik i konferencja, materiały dla uczestników BEZprzemocy BEZpieczniej
	Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno- edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnienia od alkoholu			mej 2015 r.	4 160,00	0,00	4 160,00	0,00	liczba wydanych i rozproszonych materiałów informacyjno- edukacyjnych	4 200	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
	Projekt " BEZ przemocy BEZpieczniej w Lublinie"			październik - listopad 2015r.	1 830,00	0,00	1 830,00	0,00	liczba zorganizowanych imprez i przedsięwzięć profilaktycznych, konferencji	28	"Już wiem co zrobić"Bez przemocy BEZpieczniej w Lublinie"
	2 projekty: Projekt " BEZ przemocy BEZpieczniej w Lublinie" oraz "Razem przeŻ NIEMOC"			2015r.	90 314,00	0,00	21 540,00	68 774,00	liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	2	Już wiem co zrobić"Bez przemocy BEZpieczniej w Lublinie "Razem przeŻ NIEMOC"
	Prowadzenie środowiskowych działań na rzecz dzieci i młodzieży mieszkających w obszarach szczególnego ryzyka, wspieranie programów (przedsięwzięć) profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, realizacja programu psychokorekcyjnego dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu oraz szkoleń dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy, realizacja warsztatów, miniolimpiad, seminariów i lokalnych debat, organizacja	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM Lublin	Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Wydział Sportu i Turystyki, Wydział Kultury Urzędu Miasta, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	styczeń - grudzień 2015 r	382334,62	0,00	382334,62	0,00	liczba zorganizowanych imprez i przedsięwzięć profilaktycznych, konferencji	59	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin

konferencji pod hasłem „Profilaktyka – wspieranie oświatowo - wychowawcze, policja, organizacje pozarządowe	luty - grudzień 2015 r	533409,78	0,00	533409,78	0,00	12 828	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin
Realizacja działań o charakterze edukacyjno - wspierającym dla rodziców oraz dla osób dorosłych pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz programów profilaktycznych	luty - grudzień 2015 r	533409,78	0,00	533409,78	0,00	80	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin
Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych z elementami informacyjno - edukacyjnymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych	styczeń - grudzień 2015 r	140107,05	0,00	140107,05	0,00	259	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
Prowadzenie obozów, kolonii, półkolonii z profesjonalnym programem profilaktycznym	styczeń - sierpień 2015 r.	752129,89	0,00	752129,89	0,00	2 908	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
Współpraca z Kuratorium Oświaty w Lublinie w zakresie organizacji wypoczynku letniego dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	2015r.	brak danych	brak danych	0,00	0,00	95 dzieci w wieku od 7 do 15 lat biorących udział w koloniach letnich dla	Program Ministra Edukacji Narodowej
Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem informacyjno-edukacyjnym, dostosowanym do wieku odbiorców i włączającym w swe oddziaływanie osoby dorosłe	luty - grudzień 2015 r.	162500,00	0,00	162500,00	0,00	25	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
Udział w rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej	luty - grudzień 2015 r.	181 500 zł	0 zł	181 500 zł	0 zł	1 665	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin
	i.t.d.					67	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.

		18 000 zł	0 zł	18 000 zł	0 zł	liczba udzielonych porad (specjalistycznych, prawnych, internetowych, telefonicznych, osobistych)	67	Załącznik 1 funkcjonujący na terenie Miasta Lublin na 2015 r. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin	
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu i narkotyków pomocy psychospołecznej i prawnej									
	Pomoc członkom rodzin z problemami uzależnień	37 000 zł	0 zł	37 000 zł	0 zł	liczba dzieci z rodzin z problemem uzależnień objętych pomocą przez placówki	116	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin	
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnienia od alkoholu i narkotyków		bez dodatkowych nakładów finansowych	0	0	0	liczba dzieci z rodzin z problemem uzależnień objętych pomocą przez placówki	PWD: alkohol.- 225. dzieci ze 152. rodzin, narkom.- 26. dzieci z 20. rodzin	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zasługującej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015	
	Motywowanie do zmiany stylu życia poprzez zawieranie kontraktów socjalnych z osobami uzależnionymi od alkoholu	41 840 zł	0 zł	41 840 zł	0 zł	liczba spotkań przeprowadzonych z rodzicami i opiekunami	6	Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin	
4.1.2. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych na środowisko rodzinne						liczba rodziców i opiekunów uczestniczących w spotkaniach	921		
		0	0	0	0	liczba kontraktów socjalnych z osobami uzależnionymi od alkoholu	179	zrealizowano	
Prowadzenie działań psychologicznych, pedagogicznych, psychoprofilaktyki w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin MOPR						liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego	686 (wykazano w celu 1.2.1)	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zasługującej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015	
		0	0	0	0	liczba udzielonych porad (specjalistycznych, prawnych, internetowych, telefonicznych, osobistych)	5940		
						liczba dzieci z rodzin z problemem uzależnień objętych pomocą przez placówki	62		
						liczba spotkań przeprowadzonych z rodzicami i opiekunami	785		

Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Ośrodek Leczenia Uzależnień, organizacje pozarządowe, placówki wsparcia dzielnego, placówki oświatowe

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM Lublin

Udzielanie wsparcia w postaci porad specjalistycznych w kontakcie osobistym, telefonicznym, internetowym	2015r.	0	0	0	0	0	liczba udzielonych porad (specjalistycznych, prawnych, internetowych, telefonicznych, osobistych)	4486 w kontakcie osobistym, w tym 713 prawnych, 3323 psychologiczne, 503 telefoniczne, 42 internetowe	zrealizowano
Realizacja Cyklu warsztatów umiejętności wychowawczych "Szkoła dla rodziców" w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin	2015r.	0	0	0	0	0	liczba rodziców i opiekunów uczestniczących w spotkaniach	87	zrealizowano
4.1.3. Realizacja środowiskowych działań na rzecz egzekwowania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	styczeń - grudzień 2015 r	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	liczba skontrolowanych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	507	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
							liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż alkoholu	bd	
							liczba nałożonych mandatów na podmioty sprzedające alkohol	bd	
RAZEM:		2 376 831,59	0,00	2 306 957,59	69 874,00				

4.2. Cel szczegółowy		Rozwijanie systemu powiadamiania, reagowania i pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych							Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)	
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki i realizacja zadania	
						państwo	gmina	inne		Liczba
4.2.1. Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej, w tym wypracowanie standardów reagowania i pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych	Podjęcie działań na rzecz rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych w ramach Centrum Zarządzania Kryzysowego	Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego UM Lublin	Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, kuratorzy, policja, straż pożarna, Straż Miejska, pogotowie ratunkowe	2015r.	bd	bd	bd	bd	liczba wspólnie podjętych działań międzyinstytucjonalnych	547
									liczba instytucji/organizacji współpracujących w ramach reagowania i pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych	23
									liczba przeprowadzonych szkoleń dla pracowników instytucji działających na rzecz osób w sytuacjach kryzysowych	0
									liczba wspólnych interwencji	547
4.2.2. Prowadzenie	Spotkania supervizyjne specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą z dzieckiem krzywdzonym. projekt "Przyjazne Patrole" Współdziałanie z innymi instytucjami na rzecz indywidualnych klientów w sytuacji kryzysowej, działania poza siedzibą CIK		Wydział Zdrowia i Spraw	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba wspólnie podjętych działań międzyinstytucjonalnych	9
									liczba wspólnie podjętych działań międzyinstytucjonalnych	1
									liczba instytucji/organizacji współpracujących w ramach reagowania i pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych	7
4.2.2. Prowadzenie	liczba osób, które skorzystały z pomocy Centrum Interwencji Kryzysowej			2015r.	1372284,30	22000,00	1350284,30	0,00	877	

działalności Centrum Interwencji Kryzysowej jako miejsca integracji działań wszystkich służb dla kompleksowej pomocy osobom w sytuacji kryzysowej	Udzielanie kompleksowej pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych	Centrum Interwencji Kryzysowej	Spolecznych UM, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UM, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, org. pozarządowe	2015r.	148920,00	0,00	148920,00	0,00	liczba udzielonych porad	4486 w kontakcie indywidualnym i 14240 w Cakodbowym Telefonie Zaufania oraz internetowo i telefonicznie	zrealizowane
RAZEM:											
					1 552 404,30	22 000,00	1 530 404,30	0,00			

4.3. Cel szczegółowy											
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszty działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
	Organizacja konferencji pod hasłem „Życie i przetrwać w rodzinie z problemem alkoholowym” oraz warsztatów przygotowujących do realizacji programu „Spójrz inaczej na agresję”			maj - grudzień 2015 r.	8614,00	0,00	8614,00	0,00	liczba szkoleń zorganizowanych dla przedstawicieli służb zajmujących się członkami rodzin z problemami uzależnień	2	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
	Realizacja działań na rzecz przeciwdziałania problemom uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie poradnictwa indywidualnego i grup terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie			lutym - grudzień 2015 r.	144 465,00	0,00	144 465,00	0,00	liczba punktów informacyjno - konsultacyjnych	21	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin
	Realizacja działań na rzecz przeciwdziałania problemom uzależnienia od narkotyków			lutym - grudzień 2015 r.	97 000,00	0,00	97 000,00	0,00	liczba udzielenych porad	1 091	Dane dotyczą jedynie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin
	Realizacja programów wspierających dla członków rodzin z problemem narkomanii i alkoholowym w tym realizacja programów pomocy psychologicznej i				379 455,00	0,00	379 455,00	0,00	liczba programów (wspierających, interwencyjno - modyfikacyjnych, socjoterapeutycznych)	53	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.

4.3.2. Rozszerzenie i doskonalenie systemu pomocy dla członków rodzin z problemami przemocy	Prowadzenie działań Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin z problemem przemocy	Zespół interdyscyplinarny	Centrum Interwencji Kryzysowej, poradnie specjalistyczne, policja, kuratorzy sądowi, org. pozarządowe	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba powołanych grup roboczych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego	566	zrealizowano
										1156 rodzin/1210 osób	
Współdziałanie z innymi instytucjami na rzecz rozwiązywania problemu uzależnień i przemocy w rodzinach z dziećmi	Umieszczanie dzieci w placówce realizującej zadania placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego	Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta, policja, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	31 575,00	0,00	31 575,00	0,00	liczba wspólnych interwencji	628	przyjazne patrole (609) + interwencje (19)	
									20		UM Lublin, CZK, MOPR, Komenda Miejska Policji, ngo, placówki ochrony zdrowia, poradnie psychologiczne
4.3.3. Doskonalenie międzyinstytucjonalnego systemu reagowania i pomocy w przypadku zainicjowania przemocy wobec dzieci	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego (psychoterapeutycznego) dla dzieci doświadczających przemocy	Centrum Interwencji Kryzysowej	Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta, policja, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	0	0	0	liczba instytucji/organizacji współpracujących w ramach reagowania i pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych	Pl.O-W, Rodzinka I - VI - 24 miejsca interw. Dom Rodzinny Nr 1-4 - 7 m.interw. PO - 30 m.interw.	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015	
									1		Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
Pomoc członkom rodzin z problemami przemocy	Organizacja konferencji pod hasłem „Jęk chronić dzieci przed molestowaniem seksualnym?”	Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta, policja, organizacje pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	0	0	0	0	liczba dzieci z rodzin z problemem przemocy objętych pomocą przez placówki	POW: 84, dzieci z 49. rodzin, PWD: 81, dzieci z 55. rodzin	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015	
									1		Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
				listopad 2016 r.	6 381,00	0,00	6 381,00	0,00	liczba specjalistycznych szkoleń zorganizowanych dla pracowników pierwszego kontaktu	1	
								0,00	liczba przeszkolonych pracowników	117	

Podnoszenie kwalifikacji kadry z zakresu przeciwdziałania przemocy wobec dzieci	2015r.	2 085,00	0,00	2 085,00	0,00	2 085,00	0,00	15	zrealizowano
4.3.4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych	marzec - grudzień 2015 r.	163 390,30	0,00	163 390,30	0,00	163 390,30	0,00	18	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Lublin na 2015 r.
	marzec - grudzień 2015 r.	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00	60 000,00	0,00	9	liczba programów interwencyjno - motywacyjnych
	marzec - grudzień 2015 r.	249 390,30	0,00	249 390,30	0,00	249 390,30	0,00	3 636	liczba godzin programów terapeutycznych
	marzec - grudzień 2015 r.	64 000,00	0,00	64 000,00	0,00	64 000,00	0,00	44	liczba programów wspierających dla osób uzależnionych
	marzec - grudzień 2015 r.	233 390,30	0,00	233 390,30	0,00	233 390,30	0,00	490	liczba specjalistycznych świadczeń zdrowotnych
	luty - grudzień 2015 r.	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00	80 000,00	0,00	30	liczba osób, które skorzystały z hostelu
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu									Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Interwencji Kryzysowej, organizacje pozarządowe, Ośrodek Leczenia Uzależnień, podmioty lecznicze
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin									
Prowadzenie ośrodka typu hostel dla osób uzależnionych od alkoholu po przebyciu leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego									
RAZEM:		2 048 637,94	347 000,00	1 680 293,94	21 344,00	5 977 873,83	5 517 655,83	91 218,00	
RAZEM CEL 4:									

ORGANIZACJA KOMPLEKSOWYCH DZIAŁAŃ NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU DZIECI, OSÓB I RODZIN											
Wzmocnienie i stymulacja do pozytywnego działania dysfunkcyjnych środowisk rodzinnych potrzebujących wsparcia											
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie realizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
5.1. Budowanie sieci wsparcia dla rodzin wieloprotoblenowych	Wspieranie rodziny naturalnej, borykającej się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi przez rodzinę wspierającą	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Centrum Interwencji Kryzysowej, policja, kuratorzy sądowi parafia, organizacje wyznaniowe, org. Pozarządowe, w tym wolontariat, rady dzielnic	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba rodzin objętych pomocą rodziny wspierającej	0	nie realizowano
	Obejmowanie rodzin niewydolnych wychowawczo pomocą asystenów rodziny			2015r.	494508,48	176301,60	318206,88	0,00	liczba rodzin objętych wsparciem asystenów rodzinnych	259	"Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013-2015".
5.1.1. Budowanie sieci wsparcia dla rodzin wieloprotoblenowych	Prowadzenie grup wsparcia dla rodziców mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Centrum Interwencji Kryzysowej, policja, kuratorzy sądowi parafia, organizacje wyznaniowe, org. Pozarządowe, w tym wolontariat, rady dzielnic	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba grup samopomocowych	1	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013-2015.
	Monitorowanie sytuacji rodzin naturalnych, borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w ramach działalności Centrum Aktywności Środowiskowej			2015r.	586482,00	0,00	586482,00	0,00	liczba powołanych zespołów dot. oceny okresowej sytuacji dziecka	1	zrealizowano
Organizowanie środowiska lokalnego poprzez aktywizację grup i społeczności lokalnych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym	Działania w ramach organizowania społeczności lokalnej osiedla A. Mickiewicza	Kancelaria Prezydenta Miasta Lublin, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział	Kancelaria Prezydenta Miasta Lublin, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba rodzin objętych pomocą zespołów/liczba osób w rodzinie	26	zrealizowano
				2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba podjętych inicjatyw lokalnych	54	zrealizowano
Realizacja 4 Programów Aktywności Lokalnej w ramach	Realizacja 4 Programów Aktywności Lokalnej w ramach	Kancelaria Prezydenta Miasta Lublin, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział	Kancelaria Prezydenta Miasta Lublin, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba zawartych nowych partnerstw	2	zrealizowano
				styczeń -	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba aktywnie działających partnerstw	16	koszt realizacji Programów Aktywności Lokalnej został ujęty w całkowitych wydatkach

projektu systemowego	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	realizacji, wydział spraciu, Turystyki UM Lublin, Centrum Interwencji Kryzysowej, Lubelskie Centrum Aktywności obywatelskiej, Miejski urząd Pracy w Lublinie, policja, Straż Miejska, rady dzielnic, spółdzielnie mieszkaniowe, org. wyznaniowe, parafie, org. pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba osób i rodzin objętych działaniami	85	na realizację projektu systemowego
Integrowanie środowisk lokalnych			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	PWD: 459		zrealizowano
Organizacja Spotkania opłatkowego dla byłych wychowanków domów dziecka i ich rodzin f5, f4, f3, f2, f1			2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	45		zrealizowano
Organizacja „Pikniku rodzinnego” z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego			30 maja 2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	1257		zrealizowano
RAZEM:				1 080 990,48	176 301,60	904 688,88	0,00			

Zadania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
					państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
5.2.1. Wzmocnienie prawidłowego funkcjonowania dzieci, młodzieży i rodzin poprzez wsparcie instytucji opieki dziennej	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	organizacja pozarządowe, w tym wolontariat, kuratorzy sądowi	2015r.	2 378 339,11	160 996,00	1 189 282,40	1 028 060,71	liczba placówek wsparcia dzielnego	23	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
			2015r.	bez dodatkowych nakładów finansowych	bez dodatkowych nakładów finansowych	bez dodatkowych nakładów finansowych		liczba dzieci/młodzieży objętych wsparciem placówek wsparcia dzielnego	910	
			2015r.	bez dodatkowych nakładów finansowych	0	0	0	liczba wolontariuszy	148	
			czerwiec 2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba zorganizowanych warsztatów umiejętności wychowawczych	10	zorganizowano
5.2.2. Zapewnienie uczniom bezpiecznych		Wydział Oświaty i		1 193 549,94	0,00	1 193 549,94	0,00	liczba szkół biorących udział w programie	27	

warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności oraz harmonijnego rozwoju intelektualnego, moralnego, społecznego i fizycznego	Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego UM Lublin	Wychowania Urzędu Miasta Lublin, placówki oświatowe, policja, Straż Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, org. pozarządowe	2015r.	435 034,43	0,00	435 034,43	0,00	0,00	liczba uczniów korzystających z pomocy	31	zrealizowano
Dowozenie uczniów do szkół	Utrzymanie kompleksów sportowych "Moje boisko - Orlik 2012" i "Biały Orlik"	placówki oświatowe, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, policja, Straż Miejska, org. Pozarządowe, w tym wolontariat	2015r.	1 011 437,06	0,00	1 011 437,06	0,00	0,00	liczba placówek i szkół objętych programem promowania zdrowego i higienicznego trybu życia	13	zrealizowano
	Utrzymanie kompleksów sportowych "Moje boisko - Orlik 2012" i "Biały Orlik" - trener środowiskowy		2015r.	677 764,83	0,00	677 764,83	0,00	0,00	liczba przeprowadzonych akcji na temat zagrożeń czyhających na dzieci	0	nie realizowano
5.2.3. Profilaktyka zagrożeń i promocja prawidłowego rozwoju psychotycznego dzieci i młodzieży	profilaktyka dzieci i młodzieży	Wydział Oświaty i Wychowania UM Lublin	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba przeprowadzonych programów radzenia sobie z agresją	0	nie realizowano
	profilaktyka dzieci i młodzieży		2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba przeprowadzonych programów radzenia sobie z agresją	0	nie realizowano
Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych i logopedycznych przez placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie specjalistycznej.	Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych i logopedycznych przez placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie specjalistycznej.	W ramach kosztów funkcjonowania PWD	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba zajęć korekcyjno - kompensacyjnych	W ramach działalności 3 pl.wsp.dz.specjalistki cznych: zajęci grupowe - 186 dzieci zaj.indyw. - 249 dzieci	Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Plecy Zastępczej na terenie Miasta Lublin w latach 2013 - 2015
	Realizacja zajęć korekcyjno - kompensacyjnych w szkołach		2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	liczba zajęć korekcyjno - kompensacyjnych	990 grup
Prowadzenie terapii pedagogicznej, zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i treningu EEChotfeedback w ramach Specjalistycznej Poradni dla Rodzin	Realizacja zajęć korekcyjno - kompensacyjnych w szkołach	W ramach kosztów funkcjonowania PWD	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	liczba zajęć korekcyjno - kompensacyjnych	1011	zrealizowano
	Realizacja zajęć dydaktyczno - wyrównawczych		2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	liczba zajęć dydaktyczno - wyrównawczych	1870 grupy
			2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	liczba dzieci objętych wsparciem w okresach wolnych od nauki	420 (35 nauczycieli po 12 uczestników)	

5.2.4. Tworzenie warunków do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania wolnego czasu	Prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży w Młodzieżowych domach kultury	Wydział Oświaty i Wychowania UM Lublin	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	liczba zorganizowanych form wycieczek letniego i zimowego	420 (85 nauczycieli po 12 uczestników)	Zrealizowano w ramach corocznych akcji Zima w mieście, Lato w mieście
			2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	liczba dzieci biorących udział w zorganizowanych formach wycieczek letniego i zimowego	w okresie zimowym - 1, w okresie letnim - 2
Realizacja działań w zakresie wycieczek dzieci i młodzieży	Realizacja zajęć dla dzieci i młodzieży	Wydział Sportu i Turystyki UM Lublin	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	liczba dzieci biorących udział w zorganizowanych formach wycieczek letniego i zimowego	w okresie zimowym - 50, w okresie letnim - 70	
			6 lipca - 28 sierpnia 2015r.	84963,28	0,00	59000,00	25963,28	bd	bd	liczba zorganizowanych form wycieczek letniego i zimowego	10 turnusów półkolonii sportowych
Organizacja zorganizowanych form wycieczek letniego i zimowego	Organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania wolnego czasu	Wydział Kultury UM Lublin	2-13 lutego 15r. oraz 1 lipca - 31 sierpnia 2015r.	897 469,19	64 093,00	703 930,00	129 446,19	bd	liczba zorganizowanych form wycieczek letniego i zimowego	113	zrealizowano
			2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	liczba dzieci biorących udział w zorganizowanych formach wycieczek letniego i zimowego	5406
Zajęcia rozwijające uzdolnienia w szkołach	Zajęcia rozwijające uzdolnienia w szkołach	Wydział Oświaty i Wychowania UM Lublin	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	liczba zajęć rozwijających uzdolnienia w szkołach	1806 grup	zrealizowano
			2015r.	948 144,00	254 000,00	686 144,00	0,00	0,00	0,00	liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez Miasto i na zlecenie Miasta	18000
Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla uczniów	Wydział Sportu i Turystyki UM Lublin	2015r.	948 144,00	254 000,00	686 144,00	0,00	0,00	liczba godzin pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez Miasto lub na zlecenie Miasta	28165	plywania
			2015r.	948 144,00	254 000,00	686 144,00	0,00	0,00	0,00	liczba godzin pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez Miasto lub na zlecenie Miasta	28165

	Wydział Sportu i Turystyki UM Lublin	Wydział Sportu i Turystyki UM Lublin	02.02-13.02.2015 i 29.06-31.08.2015	204 904,00	0,00	171 545,00	33 359,00	liczba uczestników zajęć rekreacyjno-sportowych w czasie ferii i wakacji letnich, organizowanych na zlecenie Miasta	6200	w ramach corocznych akcji "Lato w mieście" i "Zima w mieście"
Realizacja działań w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży										
Realizacja działań sportowo-rekreacyjnych										
Realizacja działań sportowo-rekreacyjnych										
5.2.5. Przygotowanie uczniów do wyobu zawodu i kierunku kształcenia. Rozwijanie systemu kształcenia i doskonalenia zawodowego dostosowanego do potrzeb gospodarki i oczekiwań społecznych.	Wydział Oświaty i Wychowania UM Lublin	Wydział Oświaty i Wychowania UM Lublin	2015r.	bd	bd	bd	bd	liczba etatów doradców zawodowych w szkołach i placówkach	10,8	Doradcy zawodowi zatrudnieni są: w Gimnazjum Nr 5, Gimnazjum Nr 16, Zespole Szkół Nr 5, Lubelskim Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, SOSWNI i Zespole Poradni Nr 1
	Miejski Urząd Pracy w Lublinie		2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba opiniowanych przez Miejską Radę Zatrudnienia nowych kierunków kształcenia w szkołach	9	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami
RAZEM:				8 058 117,84	515 089,00	6 326 199,66	1 216 829,18			

5.3. Cel szczegółowy	Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie realizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
							państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
		Wyszukiwanie w ewidencji bezrobotnych i kierowanie do uczestnictwa w zajęciach z reintegracji społecznej i zawodowej refundowanie świadczeń integracyjnych oraz zatrudnienia wspieranego			2015r.	269 200,00	0,00	0,00	liczba osób objętych działaniami CIS lub KIS	Łącznie działaniami MOPR objęto 60 osób (w tym w zajęciach CIS uczestniczyli 42 osoby, w zajęciach KIS - 18 osób)	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 o zatrudnieniu socjalnym z późniejszymi zmianami "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)	
		Posrednictwo w rekrutacji osób bezrobotnych do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej „Nadzieja”, Klubu Integracji Społecznej „Szansa” oraz Klubu Integracji Społecznej „Akademia Niezależnego Życia 2015”			2015r.	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych			

Zakładanie spółdzielni socjalnych	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba utworzonych spółdzielni socjalnych	0	Brak zainteresowania osób bezrobotnych sięganiem po środki na uruchomienie spółdzielni socjalnej z MUP
	2015r.					liczba realizowanych projektów i programów na rzecz osób bezrobotnych	19	<p>ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. Europejski Fundusz Społeczny i Fundusz Pracy (Projekt, Programy):</p> <p>1) Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Lublin (1)</p> <p>2) Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych w wieku powyżej 30 roku życia zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie (1)</p> <p>4) Przyjazna Praca II</p> <p>5) Akademia Aktywności Zawodowej</p> <p>6) Menadżer Kariery Zawodowej</p> <p>7) Lubelska Pracownia</p> <p>Projekt partnerski z Wyższą Szkołą Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie (Lider projektu), Pracodawcy Lubelscy LEWITAN (Partner)</p> <p>8) Lubelskie Centrum Doradztwa Edukacyjnego</p> <p>Projekt partnerski z Fundacją Rozwoju Lubelszczyzny (Lider Projektu)</p> <p>9) Lubelski Inkubator Partnerstw Lokalnych</p> <p>Projekt partnerski z Lubelską Fundacją Rozwoju (Liderem projektu), Stowarzyszeniem W STRONIE CZYMIEKA (Partnerem projektu)</p> <p>10) 7P1 - Osiemniestopięcioletni programy operacyjne i projekty społeczne skierowane z przedsiębiorcami w zakresie udzielenia wsparcia na etapie pracy wstępczej opierającej się na wykształceniu</p> <p>Projekt partnerski z Fundacją Rozwoju Kształcenia Uniwersytetu Lubelskiego (Lider projektu), Polimex-Mostostal S.A. (Partner) oraz Stowarzyszeniem Natasaalum (Partner)</p> <p>11) Aktywny absolwent – innowacyjne</p>

<p>Realizacja projektów i programów własnych oraz partnerskich, których uczestnikami były osoby bezrobotne</p>	<p>Miejski Urząd Pracy w Lublinie</p>	<p>9 801 332,00</p>	<p>2 029 607,00</p>	<p>0,-</p>	<p>7 771 725,00</p>	<p>liczba osób bezrobotnych objętych projektami/programami</p>	<p>1448</p>	<p>Realizator projektu: Fundacja Inicjatyw Menadzelek 12) Rezerwa ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia 13) Rezerwa ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia 14) Rezerwa ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 48 ustawy 15) Rezerwa ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat 16) Rezerwa ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, określonych w art. 48 ustawy 17) Rezerwa ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w wieku 30-50 lat 18) Program specjalny „Akademia Kwalifikacji Zawodowych” 19) Program specjalny „Aktywne plus” Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Ryunku Pracy Miasta Lublin na lata 2014-2020 (Uchwała Nr 923/XXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)</p>
<p>Wspieranie bezrobotnych klientów pomocy społecznych w formie pracy socjalnej</p>	<p>2015r.</p>	<p>0,00</p>	<p>0,00</p>	<p>0,00</p>	<p>3820</p>	<p>liczba osób bezrobotnych objętych działaniami w ramach pracy socjalnej</p>	<p>zrealizowano</p>	
<p>Motywowanie do zmiany sytuacji osobistej poprzez zawieranie kontraktów socjalnych</p>	<p>2015r.</p>	<p>0,00</p>	<p>0,00</p>	<p>0,00</p>	<p>733780</p>	<p>liczba osób bezrobotnych, z którymi zawarto kontrakt socjalny</p>	<p>zrealizowano</p>	
<p>Rekrutacja osób do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie placówek oświatowych i innych jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Lublin oraz organizacji pozarządowych, w tym rekrutacja osób wykonujących PSU w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPR/MUP/ZNK oraz w ramach Programu Aktywizacji i Integracji</p>	<p>2015-2016</p>	<p>236 827,80</p>	<p>142 096,68</p>	<p>94 731,12</p>	<p>0,00</p>	<p>liczba osób, które podjęły prace społecznie użyteczne</p>	<p>ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Ryunku Pracy Miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)</p>	

Prowadzenie działań społecznych zmierzających do usamodzielnienia osób korzystających ze wsparcia	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba usamodzielnionych klientów pomocy społecznej	240	zrealizowano
Realizacja projektu systemowego "Człowiek inwestycją w społeczeństwo"	1 stycznia - 30 listopada 2015r.	1 249 023,12	0,00	64 896,97	1 184 126,15	liczba osób bezrobotnych objętych projektami/programami	343	zrealizowano. Z dniem 30 listopada 2015 roku zakończono realizację projektu	1	1	zrealizowano
Realizacja Projektu socjalnego Pracują	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba grup edukacyjnych/liczba spotkań/liczba osób	2 1 9	zrealizowano			
Organizacja staży dla osób młodych	2015r.	8 593 506,00	3 324 331,00	0,-	5 269 175,00	liczba zorganizowanych miejsc staży	1398	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXVI/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)			
Usługa pośrednictwa pracy	2015r.	0,-	0,-	0,-	0,-	liczba osób do 30. roku życia które podjęły pracę	3668	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXVI/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)			
Realizacja projektów w których uczestniczą rodziny, osoby z niepełnozdolnościami, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym	2015r.	7 610 748,00	17 468,00	0,-	7 574 280,00	liczba realizowanych projektów na rzecz bezrobotnych osób, w tym do 30. roku życia	7	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXVI/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)			

<p>Ułatwienie dostępu do wiedzy, usług, poradnictwa</p>							liczba uczestników projektów i programów	1308	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy Miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)
<p>Objęcie osób bezrobotnych do 30 roku życia poradnictwem zawodowym</p>		2015r.	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba osób do 30. roku życia objętych poradnictwem zawodowym	1195	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy Miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)
<p>Objęcie osób bezrobotnych poradnictwem zawodowym</p>		2015r.	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego	1769	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy Miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)
<p>Świadczenie usługi pośrednictwa pracy</p>	<p>Miejski Urząd Pracy w Wojewódzki Urząd Pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, Centrum</p>	2015r.	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba osób bezrobotnych, które skorzystały z usług pośrednictwa pracy	16477	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy Miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)

zawodowego i pośrednictwa pracy osobom bezrobotnym	Lublin	Kształcenia Ustawicznego, Izby Rzemieślnicze	2015r.	0.-	0.-	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba odwiedzin na stronie internetowej MUP w Lublinie	750 000	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)							
												2015r.	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba osób bezrobotnych korzystających z informacji zawodowej	580	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)
												2015r.	38 502,00	1 820,00	0.-	36 682,00	liczba zorganizowanych Targów pracy i Dni Kariery	2	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)
5.3.4. Rozwój dialogu i współpracy z partnerami społecznymi w celu ożywienia sytuacji na rynku pracy	Lublin	Miejski Urząd Pracy w Lublinie	2015r.	0.-	0.-	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba nowo zawartych partnerstw i porozumień na rzecz aktywizacji rynku pracy	5	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)							
												2015r.	45 651,00	26 621,00	0.-	19 230,00	liczba uchwał Miejskiej Rady Zatrudnienia	28	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)
												2015	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba instytucji współpracujących na rzecz rynku pracy	63	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami. "Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Rynku Pracy miasta Lublin na lata 2014-2020" (Uchwała Nr 923/XXXV/2013 Rady Miasta Lublin z dnia 18 listopada 2013r.)
												liczba działań na rzecz aktywizacji rynku pracy w ramach partnerstw	5	Inicjatywa MUP					

problemu bezdomności	Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego dla osób bezdomnych bezrobotnych	2015r.	0.-	0.-	0.-	0.-	0.-	0.-	liczba osób bezrobotnych korzystających z punktu konsultacyjnego dla bezdomnych	0	Brak osób chętnych do skorzystania z Punktu konsultacyjnego spowodowana jednoczesnym realizowaniem poradnictwa w ramach informacji MUP
	Udzielanie schronienia w 3 schroniskach, 2 całonocnych noclegowniach i 3 noclegowniach sezonowych oraz 2 ośrodkach wsparcia dla samotnych matek prowadzonych, w ramach zlecenia zadania przez organizację pozarządową. Prowadzenie Dziennego Ośrodka Wsparcia dla bezdomnych	2015r.	1 811 962,74	0,00	1 811 962,74	0,00	1 811 962,74	0,00	liczba instytucji działających na rzecz osób bezdomnych	11	Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami pożytku publicznego na 2015 rok Uchwała Rady Miasta Lublin Nr 1226/XLVII/2014 z dnia 20 listopada 2014 roku
5.4.2. Zapewnienie schronienia i systemu wsparcia dla osób wychodzących z bezdomności	akcje informacyjno - edukacyjne dotyczące problematyki zdrowotnej i uzależnień	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba akcji informacyjnych	2	zrealizowano	
	Prowadzenie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności jako metody na przesyłanie problemu bezdomności	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	liczba osób, które pozytywnie zakończyły udział w indywidualnych programach wychodzenia z bezdomności	16	Udział w indywidualnym programie brały osoby, którym udzielono schronienia w schronisku dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Garbarskiej 17, Ośrodka wsparcia dla samotnych matek z niepełnoletnimi dziećmi w Lublinie przy ul. Bronowickiej 3 oraz Schronisku dla bezdomnych kobiet przy ul. Bronowickiej 3A
5.4.2. Zapewnienie schronienia i systemu wsparcia dla osób wychodzących z bezdomności	Osobom bezdomnym udzielono schronienia w 3 schroniskach, 2 całonocnych noclegowniach i 3 noclegowniach sezonowych w ramach zlecenia zadania przez organizację pozarządową	2015r.	1 126 600	0	1 126 600	0	1 126 600	0	liczba osób bezdomnych, które skorzystały ze schronienia lub pomocy finansowej	568	zrealizowano
	Mieszkania adaptacyjne dla osób bezdomnych prowadzi dwie organizacje pozarządowe: Bractwo Miłosierdzia im. św. Brata Alberta oraz Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu "Nadzieja"	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	liczba funkcjonujących mieszkań adaptacyjnych	2	Mieszkania adaptacyjne prowadzone są w ramach własnych środków organizacji pozarządowych
Kwalifikowanie osób wychodzących z bezdomności do zamieszkania w mieszkaniach adaptacyjnych	2015r.	bd	bd	bd	bd	bd	bd	liczba osób, które skorzystały z mieszkań adaptacyjnych	2		

realizacja programów osłonowych adresowanych do osób bezdomnych	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 962 562,74	0,00	2 962 562,74	0,00	0,00	liczba programów osłonowych adresowanych do osób bezdomnych/liczba osób bezdomnych objętych programami	0	nie zrealizowano
RAZEM:		2 962 562,74	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 962 562,74	0,00	2 962 562,74	0,00	0,00			

Organizacja wielowymiarowych działań na rzecz uchodźców, cudzoziemców, którym udzielono ochrony uzupełniającej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zgody na pobyt tolerowany														
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)			
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba				
5.5. Cel szczegółowy cudzoziemcom dostępu do wiedzy, edukacji, usług oraz pośrednictwa pracy	Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla cudzoziemców		Miejski Urząd Pracy w Lublinie, Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin, Urząd ds. Cudzoziemców - Ośrodek dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Lublinie, organizacje pozarządowe, podmioty zajmujące się nauką języka polskiego dla cudzoziemców	2015r.	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	liczba rozprawdzonych materiałów informacyjnych dla cudzoziemców	25	Realizacja zadań w ramach PROGRAMU WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI O KTÓRYCH MOWA W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁANOŚCI POZYTYWNEJ PUBLICZNEGO I WOLONTARIATU NA ROK 2015 oraz 92 ust.1 pkt.5 ustawy o pomocy społecznej			
	Zorganizowanie cudzoziemcom specjalistycznego poradnictwa	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie			2015r.	Brak danych	Brak danych	Brak danych	liczba cudzoziemców, którzy skorzystali ze wsparcia specjalistycznego	poradnictwo psychologiczne-1 osoba, poradnictwo prawne – 16 cudzoziemców	Art. 53 i art. 92 ust.1 pkt.3 i 6 ustawy o pomocy społecznej			
	Rozwijanie banku informacji o możliwościach nauki języka polskiego				2015r.	Brak danych	Brak danych	Brak danych	liczba cudzoziemców, którzy skorzystali z informacji o możliwości podjęcia nauki	9 dorosłych dzieci	Art. 53 i art. 92 ust.1 pkt.5 i 93 ustawy o pomocy społecznej			
	Oferowanie cudzoziemcom posiadającym status osób bezrobotnych i zarejestrowanych w MUP w Lublinie usług i instrumentów rynku pracy				2015r.	45846,00	0,00	0,00	0,00	liczba cudzoziemców posiadających status osób bezrobotnych zarejestrowanych w MUP w Lublinie	94	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami.		
Świadczenie wsparcia dla cudzoziemców posiadających status osób bezrobotnych				2015r.	45 846,00	0,-	0,-	0,-	liczba cudzoziemców posiadających status osób bezrobotnych zarejestrowanych w MUP w Lublinie	94	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami.			

5.5.2. Utworzenie efektywnego systemu usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem osób legitymujących się statusem uchodźcy lub uchroną uzupelniającą	Aktywne uczestnictwo w poszukiwaniu pracy	Miejski Urząd Pracy w Lublinie, Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin, Urząd ds. Uchodźców -	2015r.	2 277,00	2 277,00	2 277,00	0.-	0.-	liczba osób(cudzoziemców), którzy aktywnie uczestniczą w kursach zawodowych lub poszukują pracy	5	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami.
	Wsparcie cudzoziemców w nabywaniu praktycznych umiejętności w postaci stażu u pracodawcy	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	2015r.	36 882,00	36 882,00	0.-	0.-	liczba cudzoziemców, którzy podjęli staże	6	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami.	
Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia aktywności osób opuszczających Ośrodek dla Cudzoziemców, celem ich adaptacji w nowych warunkach społeczno-kulturowych	Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia aktywności osób opuszczających Ośrodek dla Cudzoziemców, celem ich adaptacji w nowych warunkach społeczno-kulturowych	organizacje pozarządowe, podmioty zajmujące się nauką języka polskiego dla cudzoziemców	2015r.	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	liczba osób(cudzoziemców), którzy aktywnie w rozwiązywaniu swoich problemów (przełamują zjawisko wyuczonej bezradności)	13	Art. 53 i art. 92 ust.1 pkt.3 i 6 ustawy o pomocy społecznej	
	Podjęcie działań zmierzających do usamodzielnienia cudzoziemców korzystających z pomocy społecznej		2015r.	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	liczba cudzoziemców, którzy zaprzestali korzystania z systemu pomocy społecznej	18	Art. 53 i art. 92 ust.1 pkt 5 i 93 ust.1 pkt.b Ustawy o pomocy społecznej	
5.5.3 Wzmocnienie i stymulowanie działań mających na celu przeciwywzięcie bezdomności wśród cudzoziemców	Wsparcie w zabezpieczeniu schronienia	Wydział Spraw Mieszkaniowych Urzędu Miasta Lublin, organizacje pozarządowe	2015r.	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Brak danych	liczba osób(cudzoziemców), które skorzystały z informacji na temat mieszkań i stacji	9	art. 18, art.19 art., 53 i art. 91 ustawy o pomocy społecznej	
	Zapobieganie bezdomności cudzoziemców	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	styczeń-czerwiec 2015r.	14 534,45	14 534,45	0,00	0,00	liczba rodzin cudzoziemskich, którym zabezpieczono schronienie	7	art. 18, art.19 art., 53 i art. 91 ustawy o pomocy społecznej	
Prowadzenie mieszkań chronionych dla cudzoziemców i działania związane z utworzeniem kolejnego mieszkania chronionego dla cudzoziemców	Zapobieganie bezdomności cudzoziemców		2015r.	0,00	50 598,59	50 598,59	0,00	liczba rodzin cudzoziemskich, które zostały umieszczone w ośrodku wsparcia	6	art. 18 ust. 1 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej	
	Prowadzenie mieszkań chronionych dla cudzoziemców i działania związane z utworzeniem kolejnego mieszkania chronionego dla cudzoziemców		2015r.	0,00	50 598,59	50 598,59	0,00	liczba osób(cudzoziemców), którzy skorzystali z mieszkania chronionego	27	art., 53 ustawy o pomocy społecznej	
RAZEM:				150 138,04	99 539,45	50 598,59	0,00				
RAZEM CEL 5:				32 596 306,02	5 635 143,73	10 403 677,96	15 557 484,33				

6.CEL GŁÓWNY		WSPIERANIE ROZWOJU ZAWODOWEGO OSÓB UCZESTNICZĄCYCH W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W RAMACH SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO									
6.1. Cel szczegółowy		Wzmocnienie i optymalizacja potencjału pracowniczego instytucji pomocowych									
Zadania	Realizowane działania	Koordynator	Realizatorzy	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)
						państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba	
6.1.1. Utrzymywanie ustawowego standardu zatrudnienia pracowników służb społecznych	Utrzymanie ustawowych standardów zatrudnienia pracowników społecznych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba nowozatrudnionych pracowników społecznych w sekcjach pracy społecznej	4	ustawa o pomocy społecznej
					6 067 259,25	6 067 259,25	0,00	liczba pracowników społecznych w sekcjach pracy społecznej	181		
6.1.2. Stworzenie systemu szkoleń dla pracowników pomocy społecznej w ramach kształcenia ustawicznego	Podnoszenie kwalifikacji pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie poprzez udział w szkoleniach, konferencjach oraz seminariach	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	szkoły wyższe, instytucje pozarządowe, organizacje pozarządowe	2015r.	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	liczba zorganizowanych szkoleń wspierających dla pracowników pomocy społecznej	25	zrealizowano
					brak danych	brak danych	brak danych	liczba pracowników, którzy odbyli szkolenia	285		
6.1.2. Stworzenie systemu szkoleń dla pracowników pomocy społecznej w ramach kształcenia ustawicznego	Podnoszenie kwalifikacji pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach kształcenia ustawicznego	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	szkoły wyższe, instytucje pozarządowe, organizacje pozarządowe	2015r.	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	liczba osób, które podniosły swoje kwalifikacje	181	zrealizowano
					brak danych	brak danych	brak danych	liczba pracowników, którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe poprzez ukończenie specjalizacji zawodowych, lub uzyskanie tytułów zawodowych	4		
	Pracownicy MUP uczestniczyli w szkoleniu i studiach podyplomowych			2015r.	217 722,00	198 673,00	0,-	19 049,00	liczba pracowników, którzy podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe	130	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami

6.1.3. Rozwój instytucjonalnej obsługi rynku pracy	Miejski Urząd Pracy w Lublinie	Miejski Urząd Pracy w Lublinie	2015r.	7 438 020,00	1 402 450,00	5 735 502,00	300 068,00	liczba zatrudnionych pracowników MUP w Lublinie	155	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami
								% zatrudnionych pracowników publicznej służby zatrudnienia w stosunku do liczby osób posiadających status osoby bezrobotnej	1,10%	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami
Cel 6.1 RAZEM:										
			13 723 001,25	1 601 123,00	11 802 761,25	319 117,00				

Rozwój infrastruktury technicznej											
Zadania	Realizatorzy	Koordynator	Termin realizacji	Koszt działania	Źródła finansowania			Wskaźniki realizacji zadania		Zadanie zrealizowane w ramach Programu (proszę podać nazwę) Nie zostało zrealizowane w 2015 roku (proszę wskazać powód)	
					państwo	gmina	inne	Nazwa wskaźnika	Liczba		
6.2.1. Rozbudowa i doskonalenie zaplecza technicznego, umożliwiającego aktywne uczestnictwo w ramach społeczeństwa informacyjnego											
	Zakup nowych zestawów komputerowych na potrzeby pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	2015r.	115 385,07	62 518,25	52 866,82	0,00	liczba zakupionych nowych zestawów komputerowych dla pracowników pomocy społecznej	42	zrealizowano
	Na istniejących stanowiskach pracy dla pracowników MUP nastąpiła wymiana dotychczasowego sprzętu informatycznego.		Miejski Urząd Pracy w Lublinie	2015r.	25 479,00	25 479,00	0,00	0,00	liczba nowych stanowisk przystosowanych do pracy przy komputerze	5	zrealizowano (wymiana dotychczasowego sprzętu komputerowego)
	Tworzenie nowych stanowisk przystosowanych do pracy przy komputerze		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba nowych stanowisk przystosowanych do pracy przy komputerze	0	nie realizowano ze względu na brak potrzeb w tym zakresie
	Informatyzacja Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie		Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba nowych łączy internetowych	0	nie realizowano ze względu na brak potrzeb w tym zakresie
	Na portalach branżowych związanych z rynkiem pracy dokonywano aktualizacji informacji dotyczącej rynku pracy		Miejski Urząd Pracy w Lublinie	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba aktualizacji branżowych stron internetowych	530	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami

Promowanie w środkach masowego przekazu inicjatyw podejmowanych przez pracowników służb społecznych	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinnie w Lublinie	2015r.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	liczba inicjatyw pracowników służb społecznych, promowanych w środkach masowego przekazu	2	zrealizowano	
(1) Rozbudowa serwera NAS; (2) Rozbudowa systemu kolejkowego; (3) Modernizacja strony www.mup.lublin.pl;	Miejski Urząd Pracy w Lublinie	2015r.	45 152,00	45 152,00	45 152,00	45 152,00	0,00	0,00	0,00	postęp w modernizacji systemu informatycznego publicznej służby zatrudnienia	3	Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz późniejszymi zmianami	
Cel 6.2 RAZEM:			186 016,07	133 149,25	52 866,82	0,00							
CEL 6 RAZEM:			13 909 017,32	1 734 272,25	11 855 628,07	319 117,00							

DYREKTOR
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY RODZINIE
Sprawozdanie 2015 Lublinie
Margareta Popkagała

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin
Monika Lipińska

Q

Q